Agrárminisztérium, Vadgazdálkodási Tájegységi Főosztály

Jászsági
vadgazdálkodási tájegység
(309)

A vadgazdálkodási tájegység tervének elkészítéséhez felhasznált vadgazdálkodási alapadatok, az azokat bemutató grafikonok és térképek, valamint azok szöveges értékelése egységes szerkezetben.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.08.31.

Vadgazdálkodási tájegységi terv tartalomjegyzék

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

- A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása
- A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői
- A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

- A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- Az őz állománya, hasznosítása és minősége
- A muflon állománya, hasznosítása és minősége
- A vaddisznó állománya és hasznosítása
- A mezei nyúl állománya és hasznosítása
- A fácán állománya és hasznosítása
- A hasznos apróvad hasznosítása
- Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

3.1. Nagyvadgazdálkodás

- A gímszarvas gazdálkodás alapvonalai
- A dámszarvas gazdálkodás alapvonalai
- Az őzgazdálkodás alapvonalai

- A muflongazdálkodás alapvonalai
- A vaddisznó gazdálkodás alapvonalai

3.2. Apróvadgazdálkodás

- A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai
- A fácángazdálkodás alapvonalai
- A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai
- A ragadozó-gazdálkodás alapvonalai

4. Mellékletek

- A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe
- A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke
- A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján
- A különleges rendeltetésű vadászterületek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között
- A vadaskertek vadgazdálkodási tájegységek közötti megoszlása
- A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei
- Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

	VGTE kódszáma:	**309**
	VGTE neve:	**Jászsági**

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása

A Jászsági vadgazdálkodási tájegység Jász-Nagykun-Szolnok megyében helyezkedik el. Területének mintegy 94%-a vadgazdálkodásra alkalmas. A vadgazdálkodási tájegység területén meghatározóak a szántó és gyepterületek (84.8%), az erdő aránya csupán 7.9%. Jellegzetes alföldi, mezőgazdasági területeken fekvő, kifejezetten apróvadas és őzes tájnak tekinthető. A tájegység jellemzői NEM engedik meg más nagyvadfajok tartós megtelepedését.

A vadgazdálkodási tájegység megyék közötti megoszlása:

- Jász-Nagykun-Szolnok: **177,978 ha** (100.0%)

A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői

A művelési ágak megoszlása a Corine Landcover adatbázis alapján (ha)

erdő	**szántó**	**rét**	**szőlő**	**nádas**	**tó**	**alkalmatlan**	**összesen**
13,976	135,797	15,101	370	189	2,197	10,347	177,978
7.9%	76.3%	8.5%	0.2%	0.1%	1.2%	5.8%	100.0%

A mezőgazdasági területek általános jellemzője jelenleg is az intenzív, nagy táblákon folyó növénytermesztés. A magas színvonalú gépesítés és vegyszerhasználat miatt a mezei nyúl és a fácán számára álló feltételek folyamatosan romlottak, ami a termesztéstechnológia miatt bekövetkező térbeli és a biológiai diverzitás csökkenésével magyarázható.

Az apróvad szempontjából fontos negatív hatása van a közepes méretű ragadozók elszaporodásának is. Ugyancsak veszélyesnek látszik a vaddisznó rohamos terjedése, amit az eddigi, növekvő mértékű lelövések nem tudtak megállítani.

A tájegységben az őzön kívül más nagyvadfajok tartós megtelepedéséhez az erdőterület és a szükséges méretű erdőtömbök nem állnak rendelkezésre.

A vadgazdálkodási tájegységben elhelyezkedő erdőterület nagyságát és fafajok szerinti megoszlását a csatolt táblázat sorolja fel és a térkép szemlélteti.

A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegységben térített mezőgazdasági és erdei kár alakulása a megelőző időszakban (1998-2014)

- A térített mezőgazdasági vadkár nagysága a vadgazdálkodási tájegységben nem jelentős. Az 1998-2014 közötti időszakban a folyóértéken tekintett károk a 2004-es kiugró étéktől (8.1 millió Ft) eltekintve elhanyagolhatóak voltak.
- A térített erdei károk nagysága a tájegységi rangsor alapján átlag alatti, értéke elhanyagolható és összességében csökkenő trendet mutat.

A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység Nemzeti Park Igazgatóságok (NPI) közötti megoszlása:

- Bükki NPI: **658 ha** (0.4%)
- Duna-Ipoly NPI: **111 ha** (0.1%)
- Hortobágyi NPI: **177,151 ha** (99.6%)

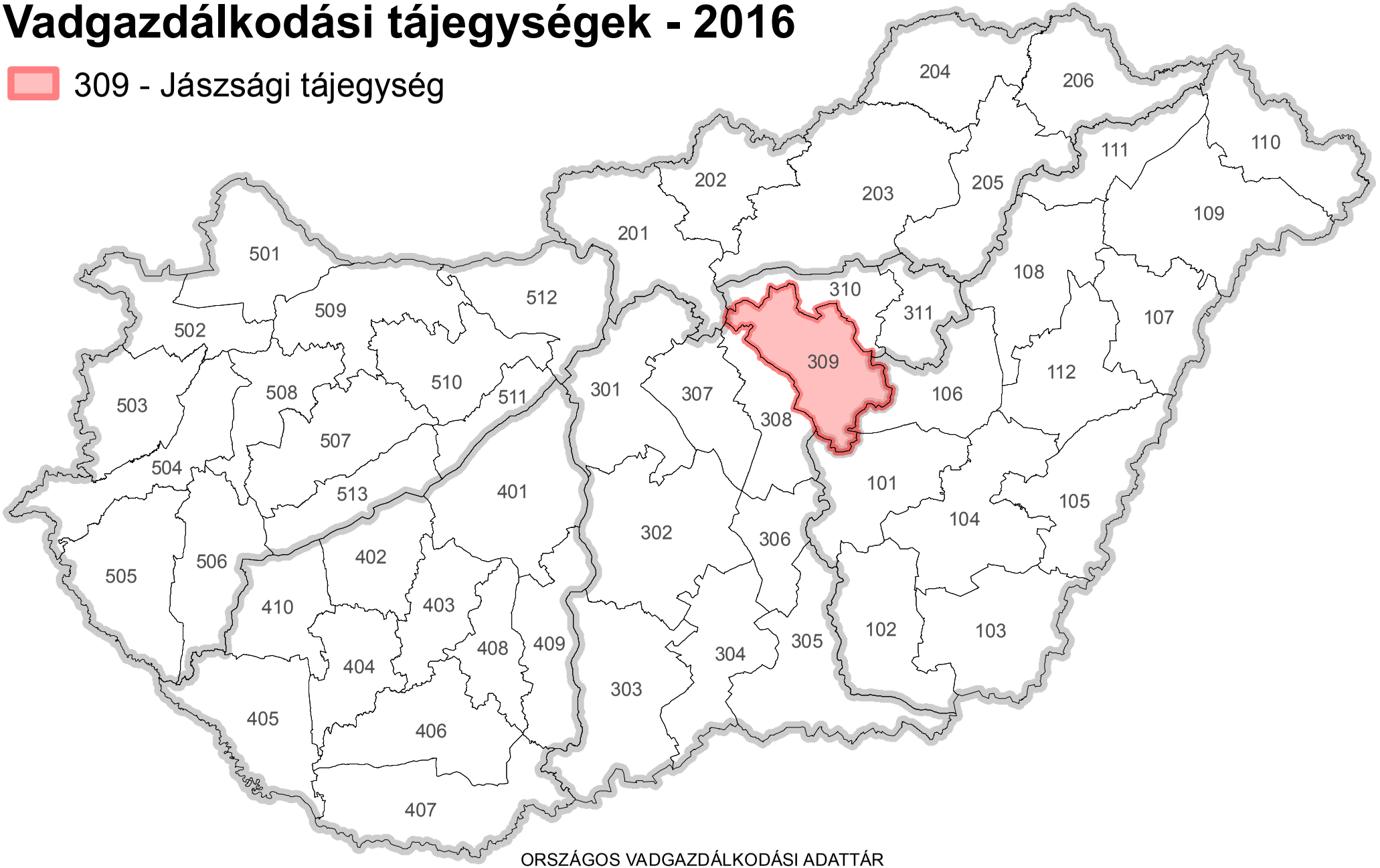
A vadgazdálkodási tájegység nemzeti parki igazgatóságok közötti megoszlását és a vadgazdálkodási tájegységben található Natura 2000 területeket a csatolt táblázatok sorolják fel és térképek mutatják.

A vadgazdálkodási tájegységben található Ramsari vizes élőhelyek területe és a tájegység részesedése az adott élőhelyből:

- A tájegységben nem található Ramsari vizes élőhely

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

309 - Jászsági tájegység

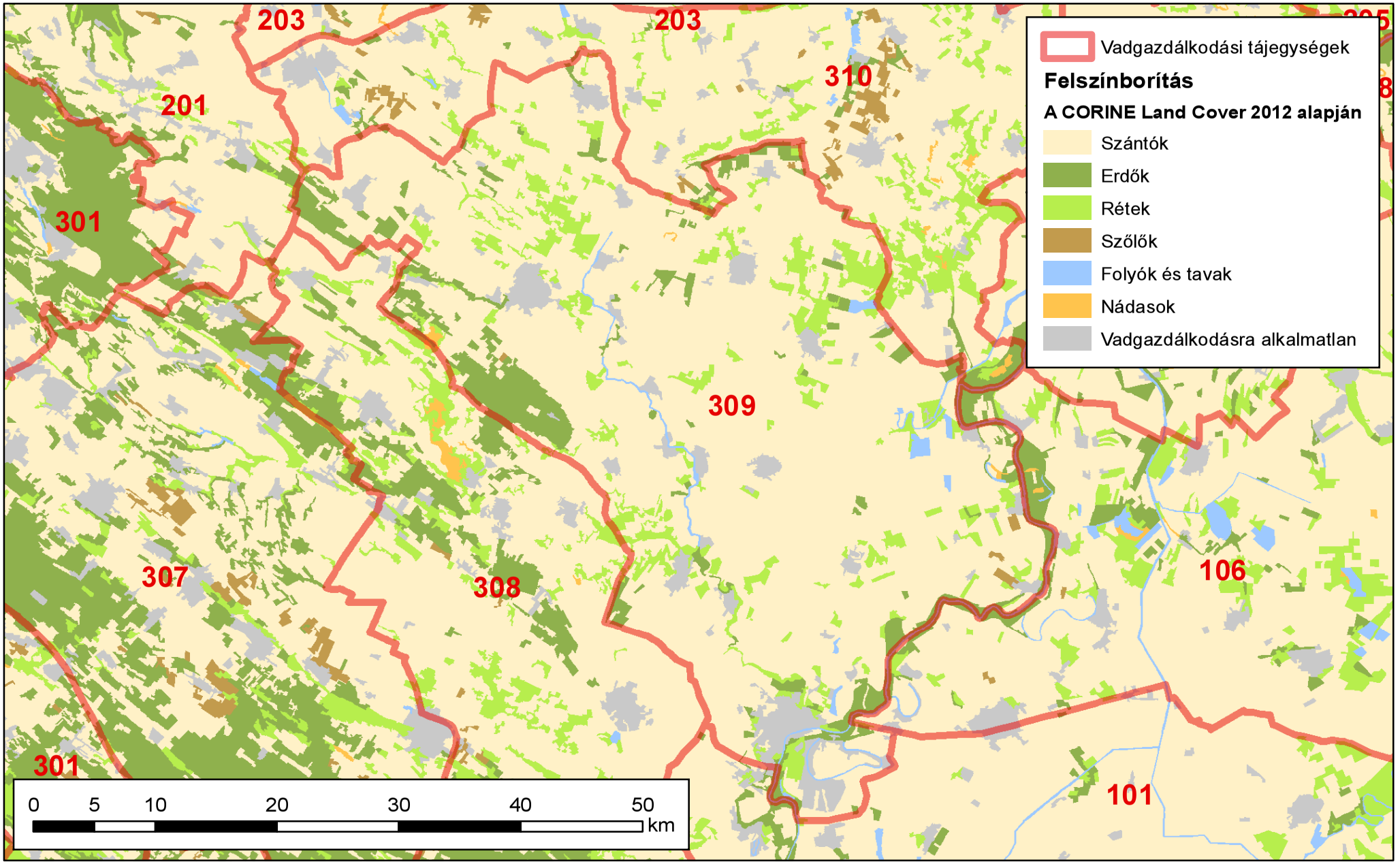

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.05.12.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 309. számú vadgazdálkodási tájegység felszínborítása

Készült: 2016.06.09.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

Az erdő- és vadgazdálkodás összehangolásának alapelvei

V. 6. Fenntartható vadgazdálkodás[1]

Az erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás harmonizálásának problémái évszázados múltra tekintenek vissza. A problémák zömét a magas vadlétszámból következő vadkár és annak kezelése okozza. Alapvető célja a két rokon ágazatnak a gazdaságos működés. Ehhez elengedhetetlen a fenntartható erdő- és vadgazdálkodás harmonizációja, melyet komoly szakmai viták öveznek, azonban a tudatos, olykor kapcsolt gazdálkodási modell körültekintő, átgondolt munkával kidolgozható. Az elmúlt 60 év európai és a magyar statisztikai adatait vizsgálva kapcsolatot lehet felfedezni az erdőterület és a nagyvadállomány növekedése között. A nagyvadállomány 1960 óta, - mintegy évtizedes késéssel - erőteljes növekedéssel reagált itthon és külföldön egyaránt az erdőterület folyamatos növekedésére. Természetesen a nagyvadlétszám növekedésében más tényezők is közrejátszanak, mint a mezőgazdasági élőhely szerkezeti átalakulása.
A vad az erdei életközösség elvitathatatlan része. Az erdei életközösség védelme érdekében ugyanakkor az élőhely tűréshatárán túli vadsűrűséget szabályozni szükséges.. Az élőhely forráskészletét meghaladó sűrűségű nagyvadállomány káros hatása elleni fellépés elsősorban a vadászati szakterület feladata, amit a vadászati igazgatásnak, a gazdasági szereplőknek és a vadászati érdekképviseletnek közösen kell megalapozni.

V. 6.1. Általános célok

1. A nagyvadlétszám nemkívánatos további növekedésének megállítása, illetve a létszám csökkentése valamennyi nagyvadfajunk esetében elérendő cél, a vadállomány genetikai változatosságának és élőhelyének megóvása mellett. A hazai nagyvadállomány csökkentése a nőivarú egyedek fokozott állományhasznosítása útján vezethet a megoldáshoz, azaz a környezetével egyensúlyi helyzetben lévő nagyvad egyedsűrűség eléréséhez. Ebben a feladatban az ország erdőterületének felén, mintegy 1 millió hektár erdőterületen gazdálkodó állami erdőgazdasági társaságok lehetnek a kezdeményezők, ahol a szakmai hozzáértés és szakszemélyzet rendelkezésre áll.

2. Az erdőművelési és vadkár megelőzési gyakorlat (pl. az erdőfelújítást védő kerítések alkalmazása és időben történő lebontása) felülvizsgálata szükséges.

V. 6.2. Stratégiai célok

Az állománykezelési probléma fokozottan jelentkezik. Stratégiai célként fogalmazható meg a hazai nagyvadállomány hasznosításnak további fokozása.
A nagyvad állomány európai szinten tapasztalható dinamikus szaporodása Magyaror-

1 FM EVF 2016. **Nemzeti erdőstratégia 2016-2030**. Földművelésügyi Minisztérium, Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály, Budapest (36-38. oldal)

szágon is jelentős problémákat okoz. Ennek megoldásához egy olyan mechanizmusra lenne szükség, amely a vadállomány erdőkre és más természeti területekre gyakorolt hatását előre meghatározott keretek között lenne képes tartani. A nagyvad állomány létszámának csökkentése rövidtávon növelheti a vadgazdálkodási ágazat bevételeit és hozzáadott értékét, emellett pedig rövid és hosszú távon is növelné az erdőgazdálkodás hozzáadott érétkét a vadkárok és a vadkár elleni védekezésre fordított költségek csökkenésén keresztül.

V. 6.3. Javaslatok a stratégiai célok megvalósításához

a) Az új vadgazdálkodási törvény más aspektusba helyezi a vadkár kezelését, éppen ezért megjelennek a jogszabályban olyan új elemek, amelyek rögzítik a vadkár problémák kezelését a megelőzéstől a kifizetésig. A törvény hatályba léptetését követően ki kell dolgozni a vadkár kezelésének és becslésének protokollját, mely egységes szemszögből közelíti meg a kérdést. Figyelembe véve a folyamatos erdőborítottsági gyakorlatot és a 2050-ig terjedő erdőtelepítési programot is, teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy a nagyvad további térhódítása várható, mivel újabb források (élőhely, táplálék) jelennek meg számára még az alacsonyabb erdősültségűalföldi megyékben is. Ez újabb konfliktushelyzetet teremthet az erdei vadkárok területén, mivel bizonyos vadfajok (pl. szarvas) plasztikusan alkalmazkodik a környezete táplálékkínálatához.

b) Az állományhasznosítási terveknél a pontos módszertan az európai összehasonlításban is alapos Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszeren belül kaphatna helyet az átfogó, mintapontokon alapuló erdővédelmi hálózathoz kapcsolódva, melynél az évente végzett felvételekkel értékelik az erdő állapotát, illetve annak változását, felhívva a figyelmet az esetlegesen kedvezőtlen tendenciákra.

c) Az állományhasznosítás jelen mértékét feltétlen növelni kell, annak érdekében, hogy a későbbi konfliktusok kezelhetővé váljanak. Ha szükséges hatósági eszközökkel kell a nagyobb állományhasznosítást a vadászatra jogosultaktól kikényszeríteni és annak megvalósulását ellenőrizni. Ennek megoldására tesz az utóbbi tíz évben kísérletet a nagyvad lelövési kvóták megyei vadászati hatósági megállapítása, amelynek eredményeképpen az országos nagyvadállomány hasznosítás 15 év alatt megduplázódott, 150 ezerről 300 ezer fölé emelkedett.

d) Ösztönözni kell a hazai vadhúsfogyasztást és támogatni kell a belföldi vadhús értékesítést. A megnövelt vadhús kereslet pozitív ösztönző hatással lehet a vadgazdákra állományaik hasznosítása terén. A folyamatos vadhús kereslet a lőtt-vad kínálat növelését ösztönzi.

e) Elő kell segíteni a hazai vadállomány genetikai állományának és élőhelyének megóvását.

309 vadgazdálkodási tájegység fafaj és korosztály szerinti viszonyai

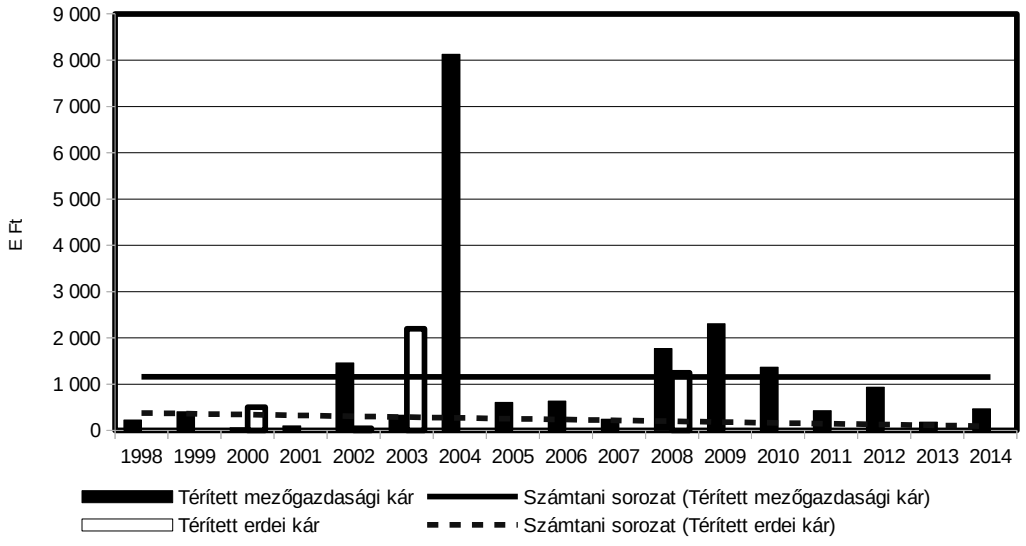
Fafaj neve	Korsztályok											Összes
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	100-	
Kocsányos tölgy	41.3	133.6	235.7	350.6	222.3	804.4	478.5	55.4	17.5	9.3	1.1	**2,349.6**
Kocsánytalan tölgy						1.0						**1.0**
Vörös tölgy		7.2	0.9	21.1								**29.2**
Csertölgy	6.7	93.1		35.8	7.7	27.8	1.9	0.2	0.3			**173.5**
Akác	709.7	1,108.9	871.5	177.3	73.8	14.9	13.6	4.8				**2,974.4**
Hegyi juhar	0.5	0.2	3.3		0.8	1.6						**6.5**
Korai juhar	0.5		0.5			0.5	0.4					**1.9**
Mezei juhar	0.8	0.8	0.4	2.7	0.9	2.0	0.1			1.0		**8.6**
Zöld juhar	1.3	7.6	21.7	8.4	6.8	4.3	0.2	2.5		2.4		**55.1**
Ezüst juhar	0.3	1.7		0.4								**2.3**
Tatár (feketegyűrű) juhar			0.0									**0.0**
Mezei szil	0.5	0.8		0.6	5.7	1.5	1.4	0.8				**11.2**
Vénic szil	0.7	0.3		1.4	1.1	4.5	1.6					**9.6**
Turkesztáni szil	7.7	53.3	23.8	1.4	1.0	0.8						**88.0**
Magas kőris	9.6	14.8	18.0	8.0	1.5	15.8	27.1	15.5	0.7	3.4		**114.4**
Magyar kőris	34.9	19.0	0.1				7.0					**61.0**
Amerikai (vörös) kőris	1.0	8.9	24.9	62.5	13.5	9.9	21.2	3.8				**145.6**
Fekete dió	0.4		0.9	0.6			1.0					**2.9**
Közönséges dió			0.6									**0.6**
Sajmeggy		0.1										**0.1**
Kései meggy				0.6								**0.6**
Vadkörte				0.2		0.2						**0.5**
Fehér eperfa					0.5							**0.5**
Juharlevelű platán			0.2		0.3							**0.5**
Nyugati ostorfa			3.3	1.1	1.1	0.7		0.2				**6.4**
Lepényfa		0.8	0.3				0.3					**1.4**
Ezüstfa	1.9	6.5	13.2	23.5	30.4	13.7	3.3					**92.6**
Narancseper				0.1								**0.1**
Fel nem sorolt egyéb kemény lombos fafaj		3.1	2.0	0.9			0.8	0.7				**7.4**
Korai nyár		15.0	1.4		12.3	10.2	1.8		3.4			**44.0**
Óriás nyár		2.8	17.6	72.3	101.2	7.4	3.2					**204.4**
Olasz nyár	701.0	633.9	191.6	42.2	36.9	0.1	0.9					**1,606.6**
Koltay (H-528-8) nyár	28.8			2.7								**31.4**
Blanc du Poitou nyár			12.0									**12.0**
BL nyár	11.1	24.0	1.7									**36.8**
Pannónia (H-490/3) nyár	191.3	381.5	368.0	11.1								**951.9**
OP-229 nyár (Agathe-F)	477.8	492.5	169.0	26.7								**1,166.1**
I-273 nyár			6.7									**6.7**
Tripló nyár	31.5											**31.5**
Kopecky (H-490/4) nyár	45.6	77.7	3.4									**126.7**
I 58/57 nyár	3.8	8.3	35.9	45.2								**93.1**
Fehér nyár	31.1	92.2	119.0	65.4	27.0	39.5	30.6	20.8	2.3			**428.0**
Szürke nyár	318.8	139.6	49.5	28.7	21.8	56.4	45.7	11.7	3.1	3.7		**678.9**
Rezgő nyár		0.1										**0.1**
Fekete nyár	41.2	8.0	5.4	9.4	5.1	57.3	25.5	14.7	5.1	0.8		**172.4**
Egyéb nemes nyár	19.1	169.8	179.0	19.0								**386.9**
Bédai egyenes fűz			2.2									**2.2**
Pörbölyi fűz			0.3									**0.3**
Drávamenti fűz			0.3									**0.3**
Fehér fűz	20.5	25.1	22.3	22.1	19.1	38.8	74.2	29.3	23.1			**274.5**
Szomorú fűz			1.6				0.8					**2.4**
Egyéb fűzek	5.1											**5.1**
Mézgás éger	3.1				0.4							**3.5**
Kislevelű hárs			0.9		0.3	0.1						**1.2**
Ezüsthárs					1.5	0.7						**2.2**
Közönséges nyír		0.2	0.5		0.2							**0.9**
Vadgesztenye		0.5						0.2				**0.8**
Bálványfa			0.1		1.7	0.2						**1.9**
Erdeifenyő	3.8	5.9	13.4	52.0	21.1	0.7						**96.8**
Feketefenyő	0.2	9.6	23.1	24.9	34.7	14.7	5.0	5.2				**117.3**
Lucfenyő		0.4										**0.4**
Oregonciprus		0.0										**0.0**
Egyéb fenyő		0.7										**0.7**
Összesen	**2,751.4**	**3,548.3**	**2,445.9**	**1,118.6**	**650.5**	**1,129.6**	**746.1**	**165.8**	**55.4**	**20.5**	**1.1**	**12,633.1**

A vadgazdálkodásra alkalmas terület, a térített mezőgazdasági és erdei vadkárok vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **309**

Év	Vadgazdálkodásra alkalmas terület	Alkalmas terület aránya	Térített mezőgazdasági kár	Térített erdei kár
	km2	%	E Ft	E Ft
1998	1 683	94,4%	224	0
1999	1 683	94,4%	406	0
2000	1 687	94,4%	59	500
2001	1 688	94,4%	100	0
2002	1 688	94,4%	1 459	50
2003	1 688	94,4%	331	2 195
2004	1 688	94,4%	8 130	0
2005	1 688	94,4%	606	0
2006	1 688	94,4%	635	0
2007	1 676	94,4%	243	0
2008	1 676	94,4%	1 771	1 247
2009	1 676	94,4%	2 307	0
2010	1 676	94,4%	1 369	0
2011	1 676	94,4%	424	0
2012	1 673	94,2%	936	0
2013	1 673	94,2%	180	0
2014	1 673	94,2%	467	0
Változás	-0,6%	-0,2%	108,5%	-
Minimum	1 673	94,2%	59	0
Maximum	1 688	94,4%	8 130	2 195

Térített mezőgazdasági és erdei károk változásai

Az agrárminiszter

11/2018. (VII.3.) AM rendelete

a Duna-Tisza közi Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

5. melléklet a 11/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A védett természeti területek természet-, és tájvédelmi előírásai

A védett természeti területek természet- és tájvédelmi előírásait a természetvédelmi kezelési tervek tartalmazzák. Az alábbi természet- és tájvédelmi előírásokat kell figyelembe venni, amennyiben a vadgazdálkodási tájegységben található védett természeti terület vonatkozásában nincsen kihirdetett kezelési terv, vagy annak vadgazdálkodásra vonatkozó előírásai nem rendelkeznek eltérően.

1. Vadászati és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést is) nem járhat a védett természeti értékek és területek jelentős zavarásával, veszélyeztetésével, vagy károsításával.

2. Fokozottan védett madárfaj szaporodó, költő, táplálkozó, telelő területén vadgazdálkodási tevékenység csak úgy folytatható, hogy az ne zavarja jelentős mértékben annak élettevékenységét.

Nagyvad

3. A nagyvadállomány csökkentése során kiemelt figyelmet kell fordítani a nőivarú nagyvad egyedek, különösen a muflon és dámszarvas, valamint a vaddisznó állomány fokozott hasznosítására.

4. A nagyvadfajok takarmányozása, etetése – a vaddisznó intenzív vadászatát biztosító szórók üzemeltetésének kivételével – a vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést el nem érő védett természeti területeken tilos. A vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést elérő védett természeti területeken takarmányozás csak abban az esetben végezhető, ha a vadlétszám az élőhelyet még nem veszélyeztető legmagasabb vadlétszám alá csökken

Vadgazdálkodási tevékenység

5. A vadászati, vadgazdálkodási tevékenység során különös figyelmet kell fordítani a gyepek megóvására, a gyepfelszín maradandó károsítása tilos.

6. A vadászat, vadgazdálkodás során keletkező hulladékokat a vadászatra jogosultnak a vadászterületről haladéktalanul el kell távolítani.

7. Januári és februári hajtó és terelő vadászatok helyét és időpontját a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.
8. Hattyúnyakkal való csapdázási tevékenység csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetve kezdhető meg.

Vadgazdálkodási létesítmények, vadföld

9. Fokozottan védett természeti területen kizárólag hordozható les, szóró, épített vadbefogó, vadmentő domb létesíthető. Erdőrezervátum magterületén semmilyen vadgazdálkodási létesítmény nem létesíthető, kivéve hordozható (mobil) magaslesek, amik csak augusztus 15. – február 28. között használhatók.

10. A természet védelméről szóló törvényben meghatározott lápok és források, mint minden esetben országosan védett természeti területek vonatkozásában az alábbi előírás érvényesítendő: a lápok területén és a források 100 méteres környezetében szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.

11. Állandó gyepterületeken (művelési ágtól függetlenül) vadászati, vadgazdálkodási létesítmények közül dagonya, vaditató, apróvad tenyésztésére szolgáló létesítmény nem létesíthető. Állandó gyepterületen takarmány nem tárolható.

12. Szórón kombájntiszta szemes takarmány, csöves kukorica, valamint répafélék és almatörköly használhatók.

13. Vad etetést, takarmányozást csak mesterségesen létesített vadetetőből lehet végezni. Lédús és erjesztett takarmányt csak tálcáról lehet etetni.

14. A szórók környezetében az esetlegesen megjelenő gyomnövényeket (parlagfű, stb.) rendszeres kaszálással, vagy nyűvéssel még magérlelés előtt el kell távolítani.

15. Sózók csak tuskósózó, sózóláda, oszlopsózó vagy sózóvályú formájában üzemeltethetők. A talajra sót szétszórni tilos.

16. A használaton kívüli, leromlott állapotú vadgazdálkodási-vadászati létesítmények elbontásáról és elszállításáról a vadászatra jogosult köteles folyamatosan gondoskodni a vegetációs időn kívül.

17. A téli etetési időszak után a nagyvadetetők környékén szétszórt szénát össze kell gyűjteni, illetve év közben legalább egy alkalommal az etetőhely körül felverődő gyomokat magérlelés előtt le kell kaszálni.

18. Fokozottan védett területen új vadföld nem létesíthető.

19. Művelt vadföldeken csak gabonafélék, legelő fűkeverékek, és pillangósok termeszthetők. A művelt vadföldeken a művelés során fokozott figyelmet kell fordítani a gyom- és inváziós növények terjedésének megelőzésére.

Zárttéri vadtartás, kibocsátás, telepítés

20. Kizárólag őshonos fajok repatriációs célú kibocsátása lehetséges. Egyéb vadfajok, illetve nagyvadtartásból származó vad szabad vadászterületre történő kibocsátása tilos. Idegenhonos fajok betelepítése tilos. A spontán betelepülő idegenhonos fajok (mosómedve, nyestkutya) állományának felszámolására kell törekedni.

Apróvad

21. Azonos területrészen évente legfeljebb két alkalommal kerülhet sor apróvad hajtóvadászatra.

Vízivad vadászat

22. Tómederben lőállás nem létesíthető.

23. Vizes élőhelyeken a vadászható ragadozó fajok gyérítése március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történjen.

Túzokvédelem

24. Túzok dürgő- és költőhelyen vadgazdálkodási- és vadászati tevékenység (beleértve az őzbak vadászatát és a megelőző felméréseket is) csak a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon történhet március 15. és július 1. között.

25. Túzok dürgő- és költőhelyen szükséges a vadászható ragadozó fajok állományának visszaszorítása..

26. Túzok dürgő- és költőhelyen a vadászható ragadozó fajok gyérítésére vonatkozó előírások:
    - A gyérítés március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történhet.
    - A gyérítést nyílt területen (pl. gyepeken, szántókon, stb.) április 15-ig kell elvégezni, ezt követően vonalas létesítmények (utak, csatornák, stb.) mentén, nádasok, erdők, facsoportok, stb. környezetében, a nyílt területrészek kíméletével történhet.

27. Túzok dürgő- és költőhelyen a vaddisznó tartós megtelepedését meg kell akadályozni.

28. Túzokok tartózkodási helyén végzett éjszakai vadállomány-becslést és reflektoros vadászatot a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

29. Téli időszakban vadászati- és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést, társas vadászatokat, stb.) a túzokok tartózkodási helyeinek figyelembe vételével történhet különös tekintettel a ködös időszakokban.

30. Túzokok tartózkodási helyét érintő társas vadászatok helyszíneit az idény megkezdése előtt a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

31. Túzok telelőhelyeken tarvad vadászat a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon történhet. Az adott évi telelőhelyek pontosítását minden évben a tájegységi fővadász bevonásával egyeztetni kell a természetvédelmi kezelővel, melyet jegyzőkönyvben rögzítenek legkésőbb december 1-ig.

6. melléklet a 11/2018. (VII.3.) AM rendelethez

Hosszú távú természetvédelmi célok

1. A természetvédelem hosszú távú, a vadgazdálkodást is érintő célja az ország teljes területén a biológiai sokféleség, valamint a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzése, a veszélyeztetett fajok és élőhelytípusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítása, az élőhely vesztésből, az élőhelyek minőségének romlásából, illetve a fajok túlhasznosításából származó veszélyek csökkentése. Ennek érdekében a vadállomány igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.

2. A vadgazdálkodás, vadászat során biztosítani kell a természet védelméhez fűződő érdekek érvényesülését, a fenntartható használatot, ami a vadfajok biológiai sokféleségre alapozott fenntartását jelenti. Az őshonos vadfajok vadászata csak olyan mértékű lehet, amely a faj természetes állományának sokféleségét, fennmaradását nem veszélyezteti.

3. A védett természeti, illetve a Natura 2000 területek általános és egységes természetvédelmi célkitűzése az azokon található védett, fokozottan védett, illetve közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve amennyiben a természeti értéket az extenzív területhasználat tartja fenn, az azt fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

4. Kiemelt természetvédelmi cél azon vadászható fajok állományszabályozása, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerekre, a védett, illetve veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre túlzott terhelést jelentenek.

5. A vadászattal összefüggő jogellenes természetkárosító cselekmények megelőzése, felszámolása. A védett és fokozottan védett fajok egyedei elejtésének megakadályozása.

6. A vadgazdálkodás során fokozott figyelmet kell fordítani a nagyvad populációsűrűségének szabályozására. Akkora létszámú nagyvad fenntartása a cél, amely:
   6.1. nem veszélyezteti a taposásra, bolygatásra érzékeny természetes és természetszerű élőhelyeket, különös tekintettel a forrásokra, patakvölgyekre, lápokra, magassásosokra, mocsárrétekre, zsombékosokra, erdőssztyeprétekre, a domb- és hegyvidéki sziklagyepekre, valamint karsztbokorerdőkre,

6.2. lehetővé teszi a védett és fokozottan védett, illetve veszélyeztetett fajok hosszú távú fennmaradását,
6.3. nem veszélyezteti élőhelyének természetes folyamatait és biológiai sokféleségét,
6.4. mellett az erdőgazdálkodás során a folyamatos erdőborítást megteremtő gazdálkodási módszerek - a termőhelyi lehetőségek figyelembe vételével - hatékonyan alkalmazhatóak

7. Olyan nagyvadgazdálkodást kell folytatni, amely elsősorban az őshonos, magas genetikai értékű állományok (gímszarvas, őz) minőségi és nem mennyiségi megőrzését tűzi ki célul.

8. Nagyvad-gazdálkodási célú berendezés csak a nagyvadállomány sűrűsége megfelelő szinten tartásának elérése érdekében létesüljön, minimalizálva a zavarást, a berendezés környezetének degradálódását és a tájesztétikai problémákat.

9. Törekedni kell az ólomsörét használatának teljes körű kiváltása más, nem környezetszennyező technológiákkal.

10. Törekedni kell a nagyvad intenzív takarmányozásának megszüntetésére. Hosszú távon jelentősen csökkenteni kell a kijuttatott takarmány mennyiségét. Az ökológiai vadeltartó képességnél magasabb nagyvadlétszám intenzív takarmányozással való mesterséges fenntartását mindenhol meg kell szüntetni.

11. Javítani kell az őshonos, veszélyeztetett apróvadfajok, így különösen a mezei nyúl és a fogoly életfeltételein. A vadgazdálkodás során előtérbe kell helyezni az e fajoknak kedvező élőhely-fejlesztéseket és az e fajok számára kedvező vadföldgazdálkodást. Mindenképpen kerülni kell a túlhasznosítást. A szárnyasvadfajok esetében is a védelmet döntően a természetes állomány védelmével, és nem pedig tenyésztett madarak kibocsátásával kell biztosítani. Szárnyasvad kibocsátás esetén biztosítani kell, hogy a tenyésztett madarak ne jelentsenek állategészségügyi kockázatot a vadon élő állomány számára, illetve a kibocsátás technológiája ne okozza a ragadozók adott területen való túlzott csoportosulását.

12. A vízivad hasznosítása olyan mértékű legyen, amely minimalizálja a védett és fokozottan védett fajok egyedeinek akár szándékos, akár véletlenül történő elejtését, illetve kellő nyugalmat biztosít mind a vadászható, mind a védett, fokozottan védett vízimadárfajok állományainak. A vadászat szabályozásának biztosítania kell a kései, elnyúló költési időszakkal rendelkező fajok költésének biztonságát, a vízivad költése és vonulása szempontjából fontos vizes élőhelyek nyugalmát (különös tekintettel a globálisan veszélyeztetett fajok előfordulási helyeire), valamint a zord időjárású téli időszakban szükséges zavartalanságot. El kell érni, hogy valamennyi vizes élőhelyen már rövid távon is megszűnjön az ólomsörét használata.

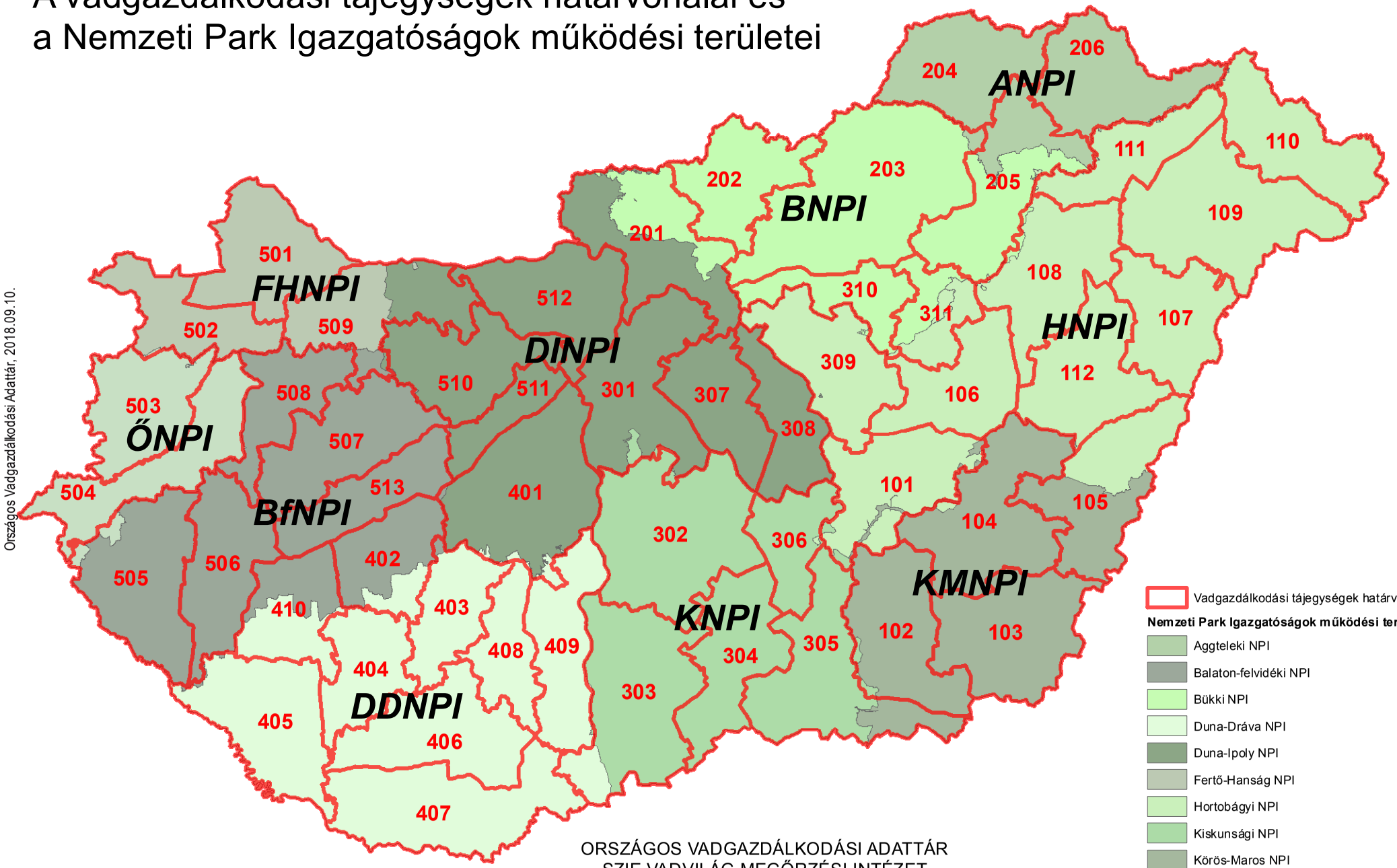
13. Hazánkban az elmúlt évszázadokban már meghonosodott, azonban nem őshonos vadfajok állományait csak olyan területeken indokolt fenntartani, ahol azok nem jelentenek veszélyt a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzésére, a veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre. Azon vadászható nem őshonos fajok állományait, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán túlzott terhelést jelentenek az adott természetes és természetszerű élőhelyekre, ki kell szorítani ezekről az területekről. Különösen igaz ez az olyan sérülékeny élőhelyekre, mint a domb- és hegyvidéki sziklagyepek, ahol el kell érni a muflonállomány

nagymértékű csökkenését, illetve teljes kiszorítását. Az elmúlt években újonnan megtelepedett fajok, így különösen a nyestkutya és a mosómedve esetében törekedni kell az állományok teljes felszámolására. Vadászati célból új faj szaporodásra képes vadon élő állományának kialakítása nem engedhető meg, az újonnan megjelenő inváziós fajok egyedeit, amennyiben azok eltávolítása vadászati eszközzel oldható meg, el kell távolítani.

14. A ragadozógazdálkodást úgy kell folytatni, hogy az segítse a biológiai sokféleség megőrzését, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek zavartalanságát, a veszélyeztetett fajok és élőhelytípusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítását, így különösen:

    14.1. A földön fészkelő védett, fokozottan védett madárfajok, valamint a fogoly és a hazánkban költő erdei szalonkák és vízivad védelme érdekében szükséges egyes túlszaporodott, generalista ragadozófajok fokozott gyérítése, állományának tartósan alacsony szintes tartása. E munka során különös figyelmet kell országos szinten fordítani a vaddisznó, a róka és a dolmányos varjú állományának visszaszorítására.
    14.2. Egyes fokozottan védett madárfajok, így különösen a túzok, a haris, a császármadár, a nádasokban költő íbisz- és gémfélék, valamint a partimadarak, sirályok, csérek, szerkők fészkelésére szolgáló területeken indokolt a vadászható ragadozófajok, különösen az emlősök állományának a legalacsonyabb szinten történő tartása.
    14.3. Egyes fokozottan védett hüllő- és kétéltűfajok élőhelyein, így különösen a rákosi vipera élőhelyein a vaddisznóállományt fel kell számolni.
    14.4. A vadászható varjúfélék gyérítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy kellő mennyiségű fészkelőhely legyen a varjúfélék fészkeit használó fajoknak (pl. erdei fülesbagoly, kabasólyom, vércsék).
    14.5. A ragadozók gyérítése során, különösen csapdák használatakor, az állatvédelmi szempontokat a lehetőségek szerint figyelembe kell venni.

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Nemzeti Park Igazgatóságok működési területei

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.06.17.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, tájegységek szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Bükki NPI	5,213.6
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Aggteleki NPI	285.6
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Aggteleki NPI	840.3
111	Bükki NPI	148.8
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
112	Körös-Maros NPI	378.1
201	Bükki NPI	84,697.5
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Aggteleki NPI	5,869.6
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Aggteleki NPI	177,320.8
204	Bükki NPI	5.6
205	Aggteleki NPI	70,898.0
205	Bükki NPI	137,924.2
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Aggteleki NPI	178,382.0
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Duna-Dráva NPI	41.0
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Hortobágyi NPI	5.9
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
308	Kiskunsági NPI	7.0
309	Bükki NPI	657.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
309	Hortobágyi NPI	177,151.0

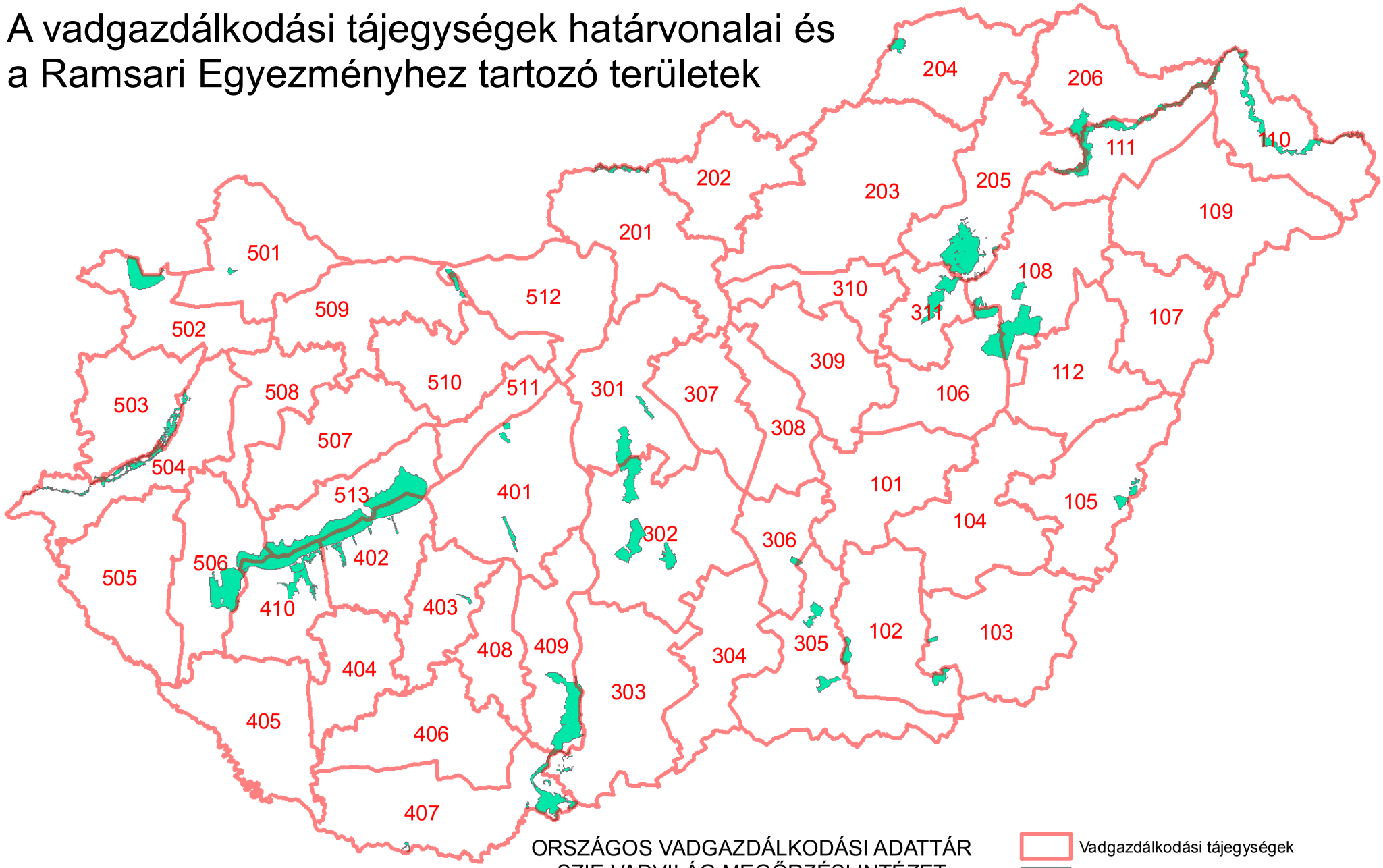
VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
310	Bükki NPI	97,139.9
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Bükki NPI	42,076.9
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
401	Kiskunsági NPI	82.5
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
409	Duna-Ipoly NPI	7.9
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
505	Őrségi NPI	10,992.5
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
506	Duna-Dráva NPI	355.0
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
508	Őrségi NPI	396.8
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
513	Duna-Ipoly NPI	11.4

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, igazgatóságok szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
110	Aggteleki NPI	285.6
111	Aggteleki NPI	840.3
203	Aggteleki NPI	5,869.6
204	Aggteleki NPI	177,320.8
205	Aggteleki NPI	70,898.0
206	Aggteleki NPI	178,382.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
108	Bükki NPI	5,213.6
111	Bükki NPI	148.8
201	Bükki NPI	84,697.5
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Bükki NPI	5.6
205	Bükki NPI	137,924.2
309	Bükki NPI	657.9
310	Bükki NPI	97,139.9
311	Bükki NPI	42,076.9
302	Duna-Dráva NPI	41.0
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
506	Duna-Dráva NPI	355.0
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
409	Duna-Ipoly NPI	7.9

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Duna-Ipoly NPI	11.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
305	Hortobágyi NPI	5.9
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
309	Hortobágyi NPI	177,151.0
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
308	Kiskunsági NPI	7.0
401	Kiskunsági NPI	82.5
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
112	Körös-Maros NPI	378.1
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Őrségi NPI	10,992.5
508	Őrségi NPI	396.8

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Ramsari Egyezményhez tartozó területek

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Vadgazdálkodási tájegységek

Ramsari Egyezményhez tartozó területek

Készült: 2016.06.17.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, tájegységek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9

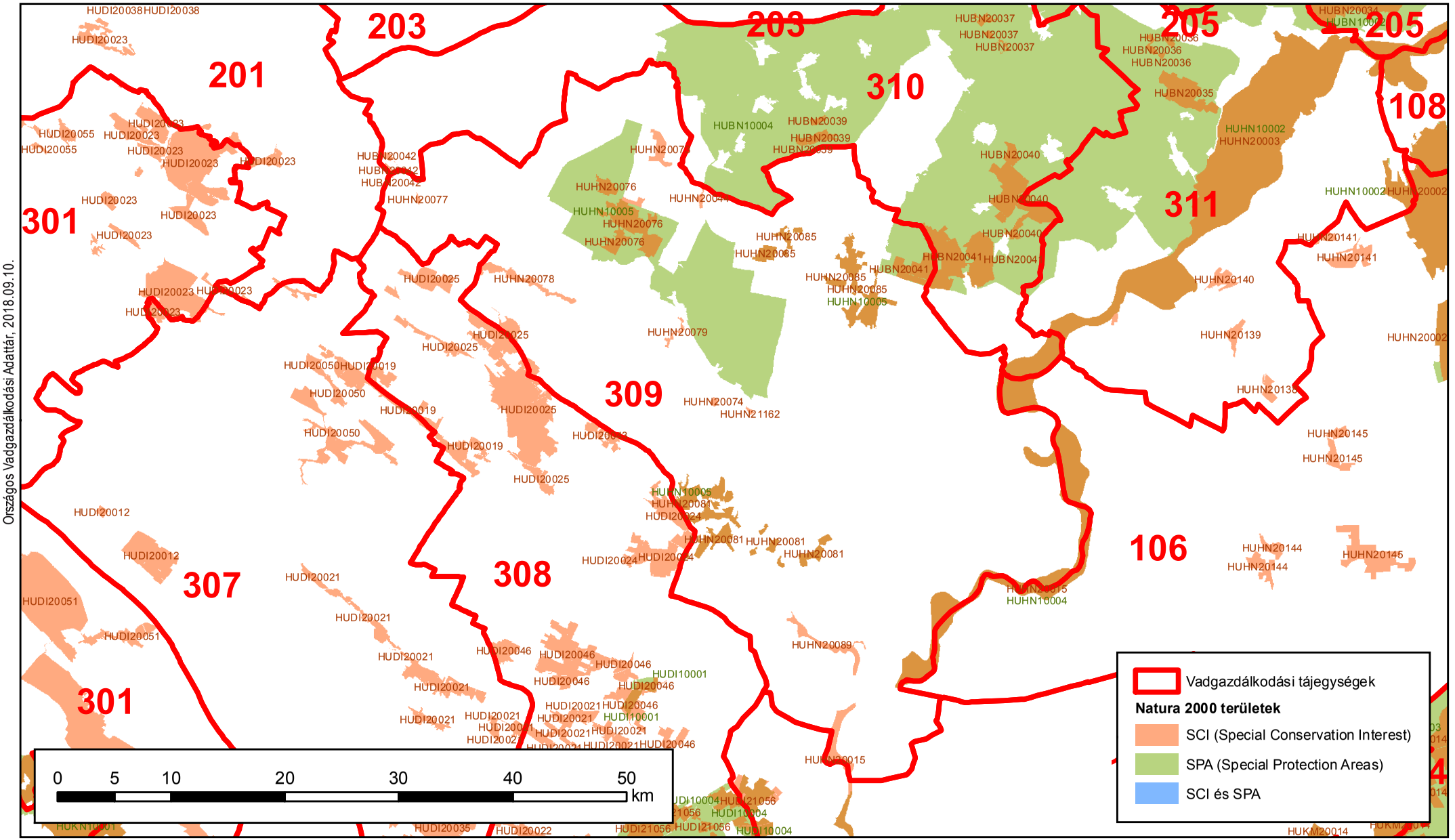
VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, ramsari területek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7

Natura 2000 területek a 309. számú tájegységben

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

28

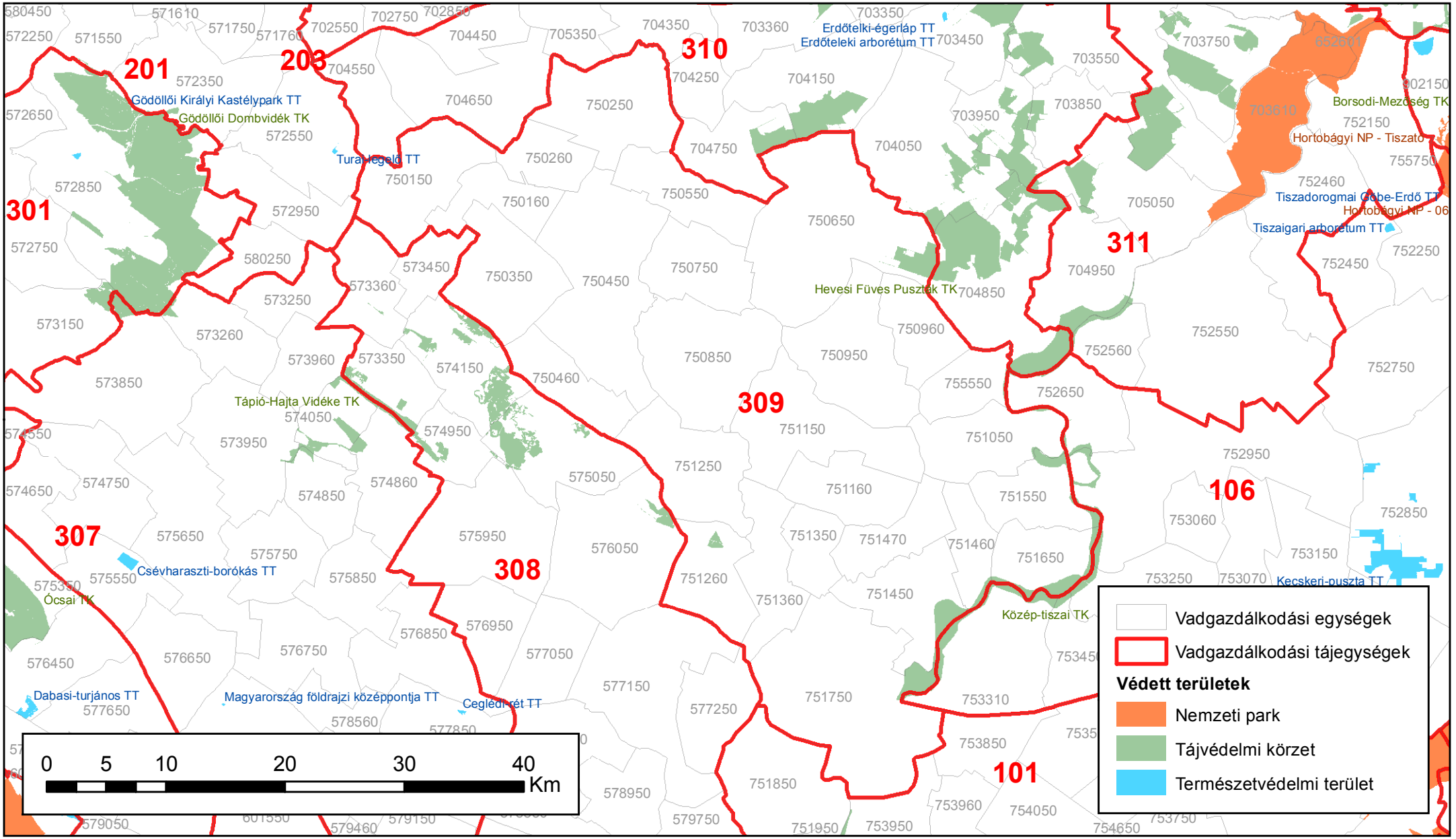
Készült: 2016.07.27.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet

Natura 2000 területek a vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	N2000 terület típusa	N2000 Kód	N2000 Terület név	VGTE-be eső terület (ha)	VGTE részesedése (%)
309	SCI	HUBN20041	Pélyi szikesek	683.8	24.7%
309	SCI	HUBN20042	Boldogi Vajda-rét	15.0	12.2%
309	SCI	HUDI20025	Hajta mente	392.0	6.8%
309	SCI	HUHN20015	Közép-Tisza	3,452.8	24.3%
309	SCI	HUHN20044	Jászdózsai Pap-erdő	62.0	100.0%
309	SCI	HUHN20073	Jászárokszállási szikesek	289.7	100.0%
309	SCI	HUHN20074	Alattyáni Berki-erdő	39.3	100.0%
309	SCI	HUHN20076	Borsóhalmi-legelő	1,555.5	100.0%
309	SCI	HUHN20077	Jászfényszarui-erdő	29.4	100.0%
309	SCI	HUHN20078	Jászsági Zagyva-ártér	482.5	99.0%
309	SCI	HUHN20079	Pusztamizsei-erdő	84.6	100.0%
309	SCI	HUHN20081	Újszász-jászboldogházi gyepek	1,941.0	98.8%
309	SCI	HUHN20085	Jászapáti - jászkiséri szikesek	1,781.2	100.0%
309	SCI	HUHN20089	Alsó-Zagyva hullámtere	451.3	100.0%
309	SCI	HUHN21162	Jászalsószentgyörgyi erdő	24.5	100.0%
309	SPA	HUBN10004	Hevesi-sík	2,016.2	2.6%
309	SPA	HUHN10004	Közép-Tisza	2,934.4	21.5%
309	SPA	HUHN10005	Jászság	20,108.3	99.9%

Védett területek a 309 számú vadgazdálkodási tájegységben

Készült: 2018.02.28.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet

Védett területek a 309 számú vadgazdálkodási tájegységben						
Tájegység kód	**VGE kód**	**Védett terület kategória**	**Védett terület neve**	**Terület a VGE-n belül (ha)**	**Védett terület teljes mérete (ha)**	**Arány**
309	750350	TK	Tápió-Hajta Vidéke Tájvédelmi Körzet	0,5	4 132,1	0,01%
309	750460	TK	Tápió-Hajta Vidéke Tájvédelmi Körzet	0,1	4 132,1	0,00%
309	750650	TK	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet	659,6	16 103,7	4,10%
309	751050	TK	Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet	170,1	9 455,6	1,80%
309	751250	TK	Tápió-Hajta Vidéke Tájvédelmi Körzet	0,1	4 132,1	0,00%
309	751260	TK	Tápió-Hajta Vidéke Tájvédelmi Körzet	105,5	4 132,1	2,55%
309	751450	TK	Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet	569,4	9 455,6	6,02%
309	751460	TK	Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet	141,0	9 455,6	1,49%
309	751550	TK	Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet	466,2	9 455,6	4,93%
309	751650	TK	Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet	694,3	9 455,6	7,34%
309	751750	TK	Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet	599,0	9 455,6	6,33%
309	755550	TK	Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet	73,2	9 455,6	0,77%

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

A szabad területi és az összes jelentett nagyvadállomány tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **309**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány
1998	0	0	-	0	0	-	5 007	5 007	100,0%	0	0	-	32	32	100,0%
1999	0	0	-	0	0	-	5 232	5 232	100,0%	0	0	-	27	27	100,0%
2000	0	0	-	0	0	-	5 711	5 711	100,0%	0	0	-	35	35	100,0%
2001	0	0	-	0	0	-	5 717	5 717	100,0%	0	0	-	14	14	100,0%
2002	0	0	-	0	0	-	6 634	6 634	100,0%	0	0	-	40	40	100,0%
2003	0	0	-	0	0	-	6 584	6 584	100,0%	0	0	-	17	17	100,0%
2004	0	0	-	0	0	-	5 887	5 887	100,0%	0	0	-	25	25	100,0%
2005	0	0	-	0	0	-	5 979	5 979	100,0%	0	0	-	34	34	100,0%
2006	0	0	-	0	0	-	6 277	6 277	100,0%	0	0	-	22	22	100,0%
2007	0	0	-	0	0	-	6 437	6 437	100,0%	0	0	-	20	20	100,0%
2008	0	0	-	0	0	-	7 242	7 242	100,0%	0	0	-	19	19	100,0%
2009	0	0	-	0	0	-	7 607	7 607	100,0%	0	0	-	28	28	100,0%
2010	0	0	-	0	0	-	7 982	7 982	100,0%	0	0	-	85	85	100,0%
2011	0	0	-	0	0	-	7 436	7 436	100,0%	0	0	-	117	117	100,0%
2012	0	0	-	0	0	-	7 910	7 910	100,0%	0	0	-	153	153	100,0%
2013	3	3	100,0%	0	0	-	8 020	8 020	100,0%	0	0	-	189	189	100,0%
2014	3	3	100,0%	3	3	100,0%	7 770	7 770	100,0%	0	0	-	219	219	100,0%
Változás	0,0%	0,0%	0,0%	+	+	+	55,2%	55,2%	0,0%	-	-	-	584,4%	584,4%	0,0%
Minimum	0	0	100,0%	0	0	100,0%	5 007	5 007	100,0%	0	0	0,0%	14	14	100,0%
Maximum	3	3	100,0%	3	3	100,0%	8 020	8 020	100,0%	0	0	0,0%	219	219	100,0%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **309**

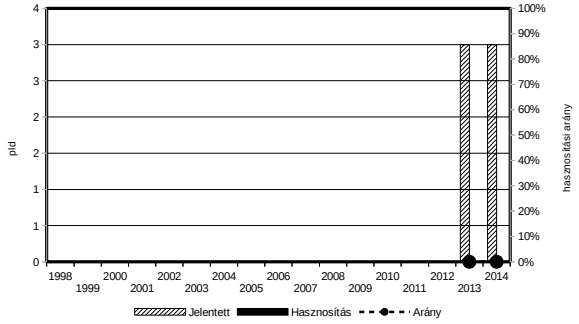
Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	0	0	-	0	0	-	5 007	708	14,1%	0	0	-	32	24	75,0%
1999	0	0	-	0	0	-	5 232	763	14,6%	0	0	-	27	13	48,1%
2000	0	0	-	0	0	-	5 711	735	12,9%	0	0	-	35	5	14,3%
2001	0	0	-	0	0	-	5 717	981	17,2%	0	0	-	14	25	178,6%
2002	0	0	-	0	0	-	6 634	1 222	18,4%	0	0	-	40	33	82,5%
2003	0	0	-	0	0	-	6 584	1 287	19,5%	0	0	-	17	22	129,4%
2004	0	0	-	0	0	-	5 887	1 375	23,4%	0	0	-	25	48	192,0%
2005	0	0	-	0	0	-	5 979	1 506	25,2%	0	0	-	34	24	70,6%
2006	0	0	-	0	0	-	6 277	1 414	22,5%	0	0	-	22	19	86,4%
2007	0	0	-	0	0	-	6 437	1 634	25,4%	0	0	-	20	52	260,0%
2008	0	0	-	0	0	-	7 242	1 775	24,5%	0	0	-	19	68	357,9%
2009	0	0	-	0	0	-	7 607	1 804	23,7%	0	0	-	28	117	417,9%
2010	0	0	-	0	0	-	7 982	1 737	21,8%	0	0	-	85	81	95,3%
2011	0	0	-	0	0	-	7 436	1 882	25,3%	0	0	-	117	121	103,4%
2012	0	0	-	0	0	-	7 910	1 898	24,0%	0	0	-	153	174	113,7%
2013	3	0	0,0%	0	0	-	8 020	1 887	23,5%	0	0	-	189	207	109,5%
2014	3	0	0,0%	3	0	0,0%	7 770	2 035	26,2%	0	0	-	219	216	98,6%
Változás	0,0%	-	-	+	-	-	55,2%	187,4%	85,2%	-	-	-	584,4%	800,0%	31,5%
Minimum	0	0	0,0%	0	0	0,0%	5 007	708	12,9%	0	0	0,0%	14	5	14,3%
Maximum	3	0	0,0%	3	0	0,0%	8 020	2 035	26,2%	0	0	0,0%	219	216	417,9%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

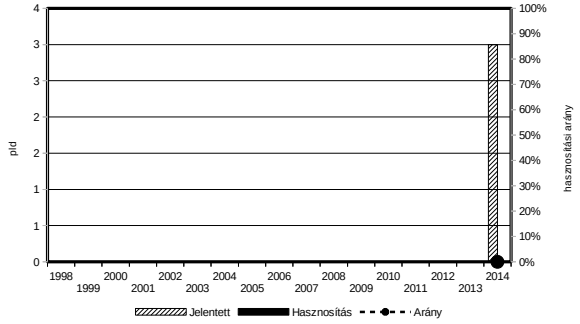
VGTE: **309**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	0	0	-	0	0	-	5 007	708	14,1%	0	0	-	32	24	75,0%
1999	0	0	-	0	0	-	5 232	763	14,6%	0	0	-	27	13	48,1%
2000	0	0	-	0	0	-	5 711	735	12,9%	0	0	-	35	5	14,3%
2001	0	0	-	0	0	-	5 717	981	17,2%	0	0	-	14	25	178,6%
2002	0	0	-	0	0	-	6 634	1 222	18,4%	0	0	-	40	33	82,5%
2003	0	0	-	0	0	-	6 584	1 287	19,5%	0	0	-	17	22	129,4%
2004	0	0	-	0	0	-	5 887	1 375	23,4%	0	0	-	25	48	192,0%
2005	0	0	-	0	0	-	5 979	1 506	25,2%	0	0	-	34	24	70,6%
2006	0	0	-	0	0	-	6 277	1 414	22,5%	0	0	-	22	19	86,4%
2007	0	0	-	0	0	-	6 437	1 634	25,4%	0	0	-	20	52	260,0%
2008	0	0	-	0	0	-	7 242	1 775	24,5%	0	0	-	19	68	357,9%
2009	0	0	-	0	0	-	7 607	1 804	23,7%	0	0	-	28	117	417,9%
2010	0	0	-	0	0	-	7 982	1 737	21,8%	0	0	-	85	81	95,3%
2011	0	0	-	0	0	-	7 436	1 882	25,3%	0	0	-	117	121	103,4%
2012	0	0	-	0	0	-	7 910	1 898	24,0%	0	0	-	153	174	113,7%
2013	3	0	0,0%	0	0	-	8 020	1 887	23,5%	0	0	-	189	207	109,5%
2014	3	0	0,0%	3	0	0,0%	7 770	2 035	26,2%	0	0	-	219	216	98,6%
Változás	0,0%	-	-	+	-	-	55,2%	187,4%	85,2%	-	-	-	584,4%	800,0%	31,5%
Minimum	0	0	0,0%	0	0	0,0%	5 007	708	12,9%	0	0	0,0%	14	5	14,3%
Maximum	3	0	0,0%	3	0	0,0%	8 020	2 035	26,2%	0	0	0,0%	219	216	417,9%

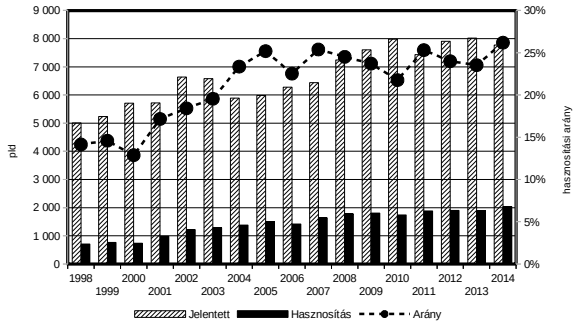
Gímszarvas

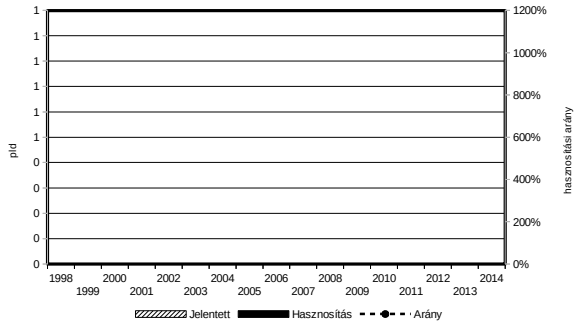
Dámszarvas

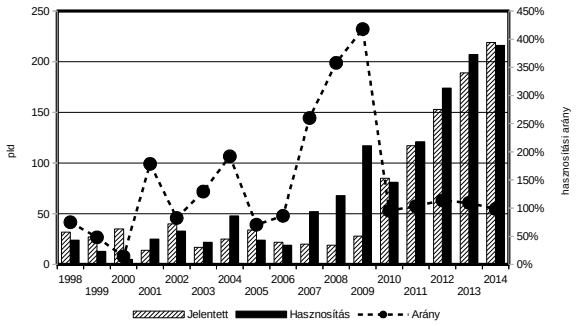
Őz

Muflon

Vaddisznó

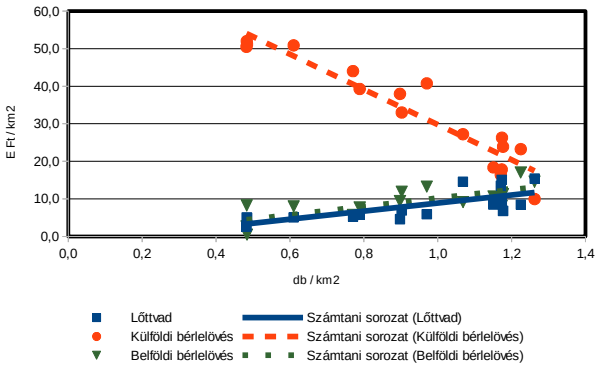

A vadgazdálkodás fontosabb bevételi és kiadási tényezői a vadgazdálkodási tájegységben (1998-2014)

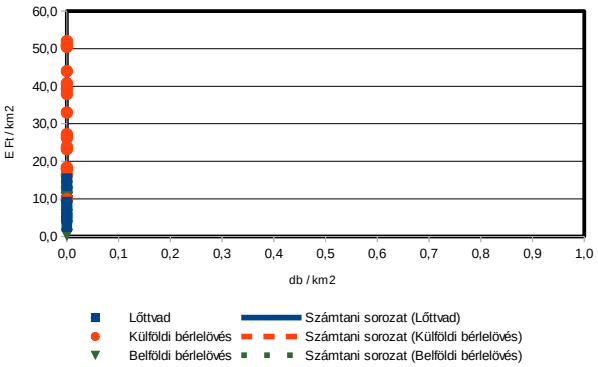
VGTE: **309**

Év	Külföldi bérlelövés		Belföldi bérlelövés		Belföldi / külföldi	Élővad		Lőttvad		Mezőgazdasági kár		Erdei kár	
	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás		E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás
1998	51,182	100,0%	0,482	100,0%	0,9%	13,889	100,0%	4,977	100,0%	0,169	100,0%	0,000	-
1999	50,487	98,6%	2,661	552,2%	5,3%	22,643	163,0%	2,627	52,8%	0,209	123,3%	0,000	-
2000	52,000	101,6%	8,242	1710,2%	15,9%	25,396	182,9%	5,019	100,8%	0,028	16,7%	0,270	-
2001	50,869	99,4%	7,996	1659,1%	15,7%	28,859	207,8%	5,055	101,6%	0,056	32,8%	0,000	-
2002	44,009	86,0%	5,671	1176,7%	12,9%	34,705	249,9%	5,298	106,4%	0,831	490,7%	0,027	-
2003	39,262	76,7%	7,693	1596,4%	19,6%	23,680	170,5%	5,773	116,0%	0,182	107,7%	0,896	-
2004	37,956	74,2%	9,365	1943,3%	24,7%	24,444	176,0%	4,582	92,1%	8,116	4795,1%	0,000	-
2005	40,740	79,6%	13,254	2750,2%	32,5%	24,461	176,1%	5,900	118,5%	0,429	253,6%	0,000	-
2006	32,990	64,5%	11,893	2467,7%	36,1%	26,019	187,3%	6,897	138,6%	0,326	192,6%	0,000	-
2007	27,209	53,2%	9,113	1890,9%	33,5%	20,711	149,1%	14,580	292,9%	0,115	67,7%	0,000	-
2008	26,279	51,3%	11,702	2428,2%	44,5%	23,803	171,4%	9,172	184,3%	0,898	530,7%	0,422	-
2009	23,888	46,7%	11,269	2338,2%	47,2%	11,457	82,5%	6,798	136,6%	1,126	665,2%	0,000	-
2010	18,356	35,9%	10,604	2200,3%	57,8%	7,823	56,3%	8,484	170,5%	0,429	253,7%	0,000	-
2011	23,236	45,4%	17,022	3532,0%	73,3%	8,348	60,1%	8,449	169,8%	0,152	89,8%	0,000	-
2012	17,820	34,8%	8,114	1683,5%	45,5%	5,892	42,4%	15,043	302,2%	0,618	365,2%	0,000	-
2013	16,369	32,0%	10,191	2114,6%	62,3%	7,593	54,7%	13,510	271,4%	0,113	67,0%	0,000	-
2014	9,938	19,4%	14,551	3019,2%	146,4%	8,503	61,2%	15,382	309,0%	0,402	237,2%	0,000	-

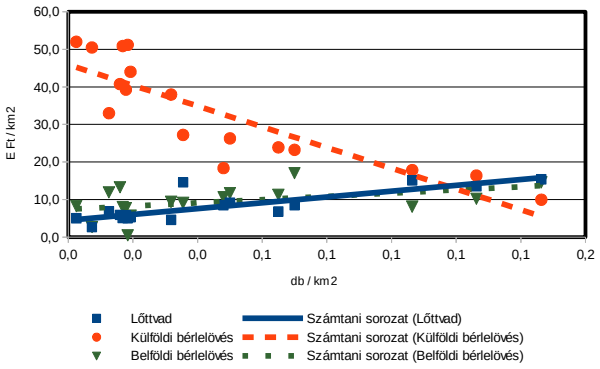
Az őz hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

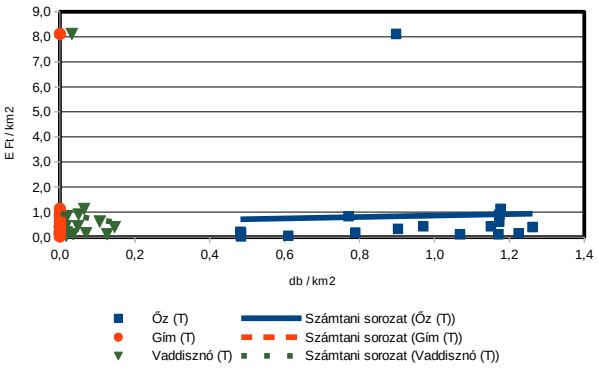
A gímszarvas hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

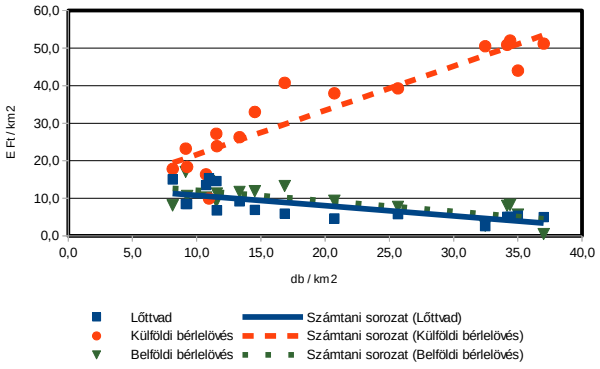
A vaddisznó hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

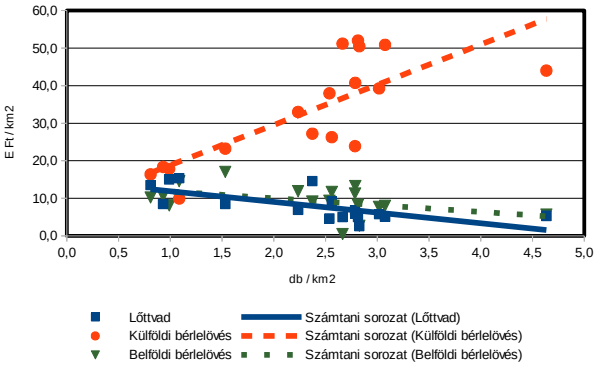
A térített mezőgazdasági kár és a 3 fő nagyvad terítéke közötti kapcsolat

A fácán hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

A mezei nyúl hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A Jászsági vadgazdálkodási tájegység területén a gímszarvasról 2013-tól van jelentett létszám (1 bika, 1 tehén, 1 borjú; 2014 szintén 3 pld.) az ezt megelőző időszakokban a jelentett létszám egységesen 0 volt.
- A gímszarvas teríték az 1998-2014 közötti időszakban 0.
- A gímszarvas csak az elmúlt három évben bukkant fel a tájegység területén, az előforduló egyedeket nem hozták terítékre.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- 1998 és 2014 között nem volt gímszarvas elejtés.

A gímszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- Gímszarvas a vadgazdálkodási tájegységben egyelőre minimálisan (eseti jelleggel) fordul elő, jelentősége egyértelműen nincs.

A gímszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A gímszarvas a vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő

A szabad területi gímszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **309**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
1999	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2000	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2001	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2002	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2003	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2004	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2005	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2006	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2007	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2008	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2009	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2010	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2011	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2012	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2013	1	1	1	**3**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
2014	1	1	1	**3**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
Változás	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-	-	-	-	-	-	-	-

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	***Bjú/tehén***	Bika	Tehén	Borjú	***Bjú/tehén***
1998	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
1999	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2000	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2001	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2002	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2003	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2004	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2005	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2006	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2007	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2008	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2009	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2010	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2011	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2012	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2013	1	1,00	1,00	***1,00***	-	-	-	**-**
2014	1	1,00	1,00	***1,00***	-	-	-	**-**

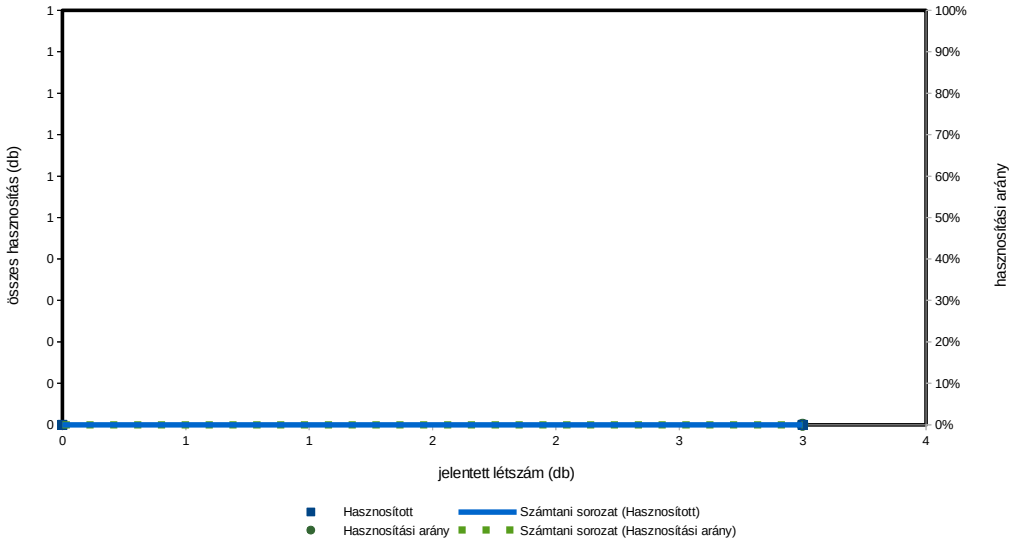
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	33,3%	33,3%	33,3%	100%	-	-	-	-
2014	33,3%	33,3%	33,3%	100%	-	-	-	-

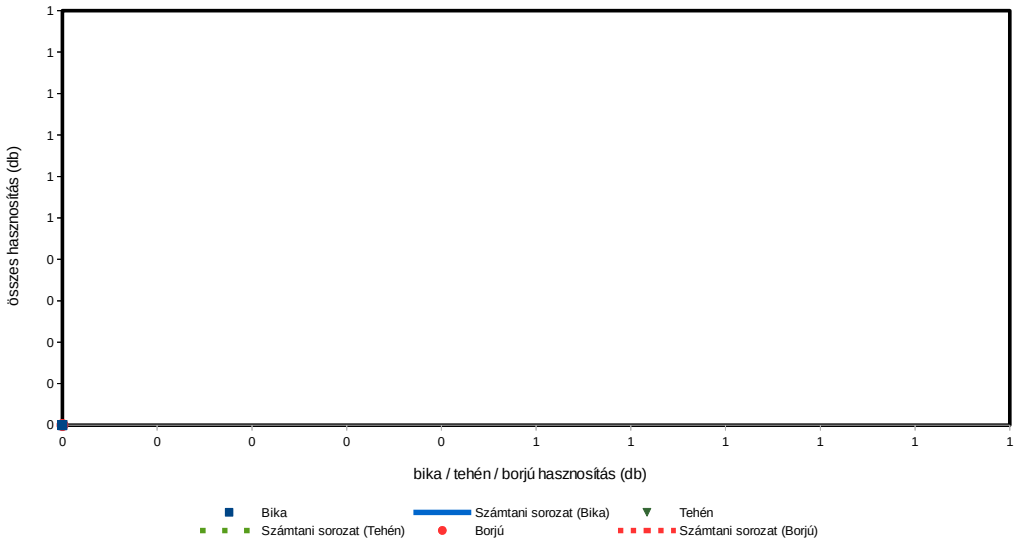
A gímszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **309**

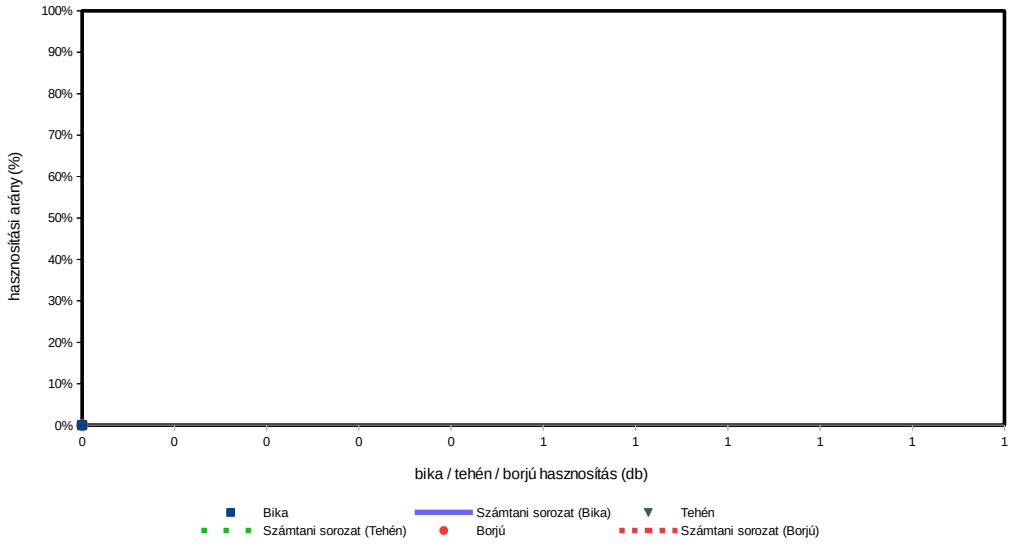
Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A dámszarvast először 2014-ben jelentettek a **Jászsági vadgazdálkodási tájegység**. A teljes állományt (3 pld) szabad területen jelentették.
- Kérdéses, hogy a tájegységben a dámszarvas megtelepedése indokolt-e.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Nem történt kilövés.

A dámszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A szabad területi dámszarvasnak a **Jászsági** vadgazdálkodási tájegységben nincs vadgazdálkodási jelentősége.
- Kérdés, hogy a tájegységben indokolt-e a dámszarvas megtelepítése vagy megtelepedésének elősegítése és nagyobb létszámú állomány számára az élőhelyi feltételek adottak-e?

A dámszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- Nem értékelhető.

A szabad területi dámszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **309**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
1999	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2000	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2001	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2002	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2003	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2004	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2005	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2006	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2007	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2008	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2009	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2010	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2011	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2012	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2013	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2014	1	1	1	**3**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
Változás	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*
1998	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
1999	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2000	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2001	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2002	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2003	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2004	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2005	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2006	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2007	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2008	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2009	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2010	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2011	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2012	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2013	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2014	1	1,00	1,00	***1,00***	-	-	-	**-**

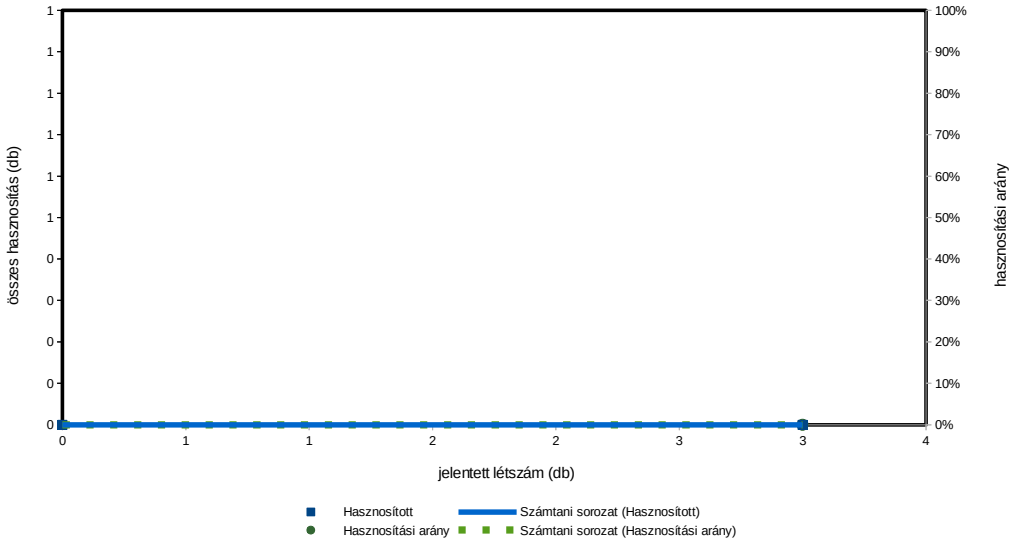
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	33,3%	33,3%	33,3%	100%	-	-	-	-

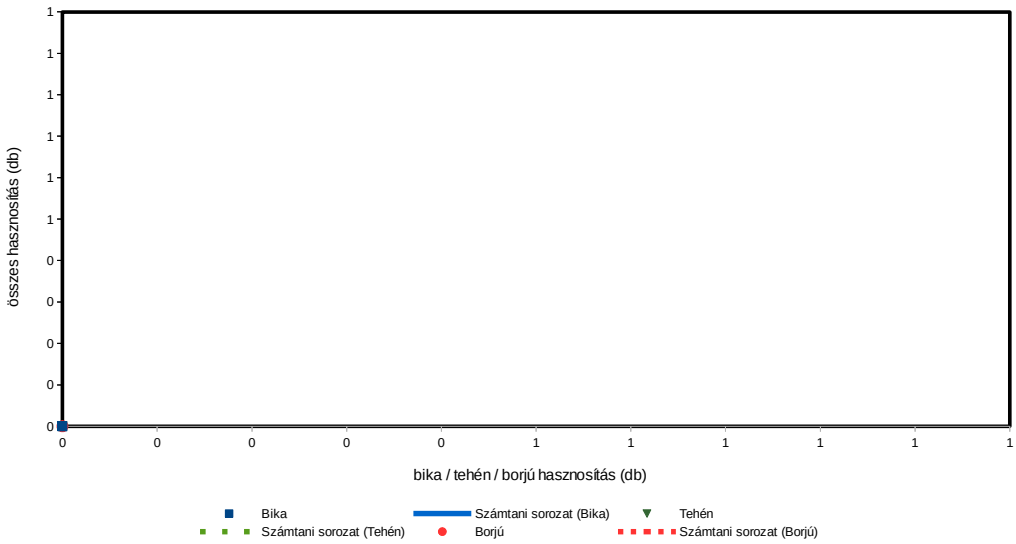
A dámszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **309**

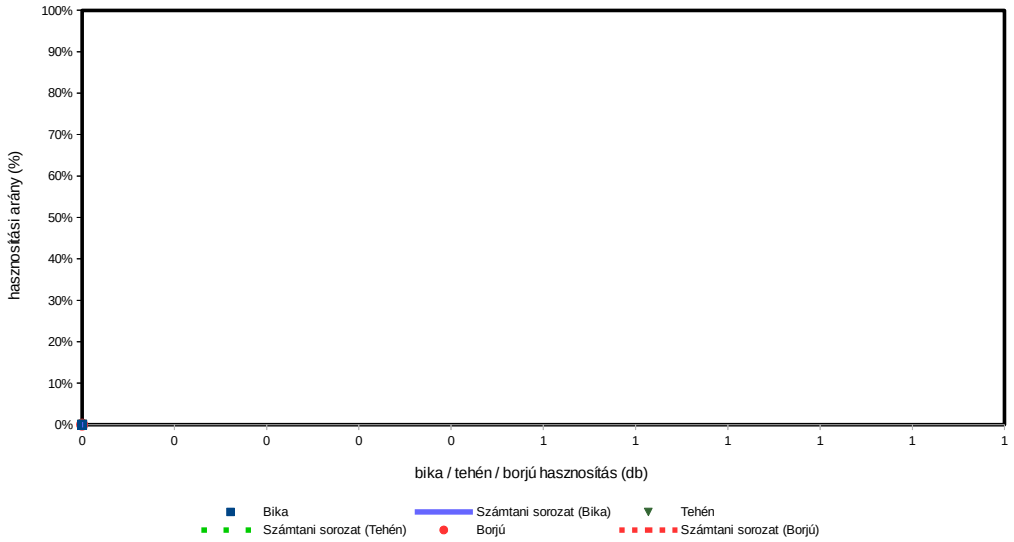
Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Jászsági vadgazdálkodási tájegység** területén az őz jelentett létszáma néhány év gyorsabb növekedést követően, 2010 óta 7900-8000 körül hullámzott. Így a jelentett létszám 1998-hoz képest végül +55% növekedést mutatott (5000→8000). Az őz hasznosítása jelentősen emelkedett, és 2009 óta stabilan alakult (708 → 1800-2000 pld, **+187%** emelkedés összességében).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken nyomon követhető, ahogy a lelövések vadgazdálkodási tájegység egészén belül fokozatosan növekedtek.
- A rendelkezésre álló adatok alapján a vadgazdálkodási tájegységben hosszú távon 2200-2600 őz hasznosítása is fenntartható lehet.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Az őz hasznosítási aránya alacsony szintről indult (12-14%) és az egész értékelt időszakban zömében 20-25% között alakult. A sutákat a bakokhoz és a gidákhoz képest is folyamatosan kevésbé hasznosították. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya (7-20%), jóval alacsonyabb a bakoknál (15-20%) és a gidáknál (25-30%). Figyelembe véve az őz biológiai képességeit és a tapasztalatokat a 30-35% közötti hasznosítási szint itt is biztonságosan tartható lehet, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyba kerül. A suta-kímélet lehetett a növekvő teríték ellenére lassan emelkedő állomány alapja.
- Az őz lelövések összetétele lényegében az 1 : 0.5-0.9 : 1.0-1.1 arány körül alakult. Ennek megfelelően a bakok (30-40%) és a gidák (35-45%) terítéken belüli aránya magasabb volt, mint a sutáké (15-30%). Ez az összetétel inkább az állomány enyhe növekedését segíti és nem elegendő a tartós stabilitás eléréséhez.
- A suta- és gidalelövés fontosságát az ábrák is alátámasztják: a számszerű hasznosítás és a hasznosítási arány alakulása is szorosan függ a suta- és a gidalelövés nagyságától. A bakok, a suták és a gidák pontjai és trendjei párhuzamosan együtt változnak.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a suta-és a gidateríték óvatos növelése megengedhető. Ez azért is szükséges, mert a nagyobb sűrűségű állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (testsúly, kondíció, agancsméretek csökkenése), amelyek az állomány teljesítményét visszavetik.

Az őz jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- Az őz létszámánál fogva a legfontosabb nagyvad a vadgazdálkodási tájegységben. Mellette csak a vaddisznó fordul elő gyorsan növekvő számban. Az őzteríték és a külföldi bérlelövés bevétele között erős negatív trend látható. A lőtt vad bevétele és a belföldi bérlelövés bevétele gyenge pozitív viszonyt jelez.
- A vadgazdálkodási tájegységben a térített mezőgazdasági kár és a térített erdei vadkárok sporadikusan jelennek meg az értékelt időszakban. Semmilyen trend sem mutatható ki.

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az őz trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A Jászsági vadgazdálkodási tájegység területéről bemutatott érmes agancsok aránya alapján a VGTE a felső negyedben található, azaz a kiváló állományok közé tartozik (7/52). Az érmesek aránya 12-28% között ingadozott. A bakok lelövésének jelentős növekedése (300→700) ellenére az érmesek aránya nem mutatott semmilyen trendet az idő folyamán. A vadgazdálkodási tájegységben évente 9-39 aranyérmes (20-30%) bak, 9-68 ezüstérmes (30-45%) és 17-53 bronzérmes (35-50%) bak esett. Összességében 43-142 érmes bakot lőttek évente.
- A tájegységen belül az érmesek arányának területi eloszlása az idő folyamán kicsit változott, nőtt az 10% feletti érmes arányú területek előfordulása. Jobb területek a tájegység egészében előfordulnak.
- A vadgazdálkodási tájegységben a baklelövés növekedésével egyidejűleg a lőtt őzek korösszetétele kissé átalakult. A "fiatal" korcsoport részesedése egyenletes volt (30-40%), az „öreg" bakok aránya csökkent (50%→30%), míg a „középkorú" csoportba tartozott a maradék.
- A bírált agancsok legfontosabb jellemzőit tekintve, az 1998-2014 közötti 17 év átlagában az átlagos szárhossz legnagyobb értéke 22.96 cm (7 év), a 24 órás agancssúly legnagyobb értéke 373.29 gramm (7 év). Az átlaghoz képest a legrosszabb év (21.49 cm (7 év) / 335.65 gramm (7 év)) és a legjobb év (24.61 cm (6 év) /406.31 gramm (7 év)). Az átlagok minden korosztályban erős szóródást mutatnak.
- Az egyes éveknek az agancsépítésre gyakorolt hatása a legnagyobb a legfiatalabb és a legidősebb korcsoportban, míg viszonylag kisebb a középkorú csoportokban (10-15% szárhossz és 20-25% agancssúly). Ez a változékonyság tükröződik a szárhosszok és az átlagos agancssúlyok kor függvényében való alakulását szemléltető diagramokon is.
- A Jászsági vadgazdálkodási tájegységben a kiváló minőségű őzállomány él, amely országosan az átlag feletti negyed alsó részébe tartozik. Az őzek agancsainak szárhossza (átlagosan) a 4 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően az 5-8 éves korban azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 6-8 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni, illetve erősen szóródni kezdenek az átlagok. Az elejtések megítélésekor tehát figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

A szabad területi őzállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **309**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	1 612	1 949	1 446	**5 007**	296	143	269	**708**	18,4%	7,3%	18,6%	**14,1%**
1999	1 638	2 006	1 587	**5 232**	226	128	409	**763**	13,8%	6,4%	25,8%	**14,6%**
2000	1 866	2 176	1 669	**5 711**	290	98	347	**735**	15,5%	4,5%	20,8%	**12,9%**
2001	1 725	2 188	1 804	**5 717**	356	119	506	**981**	20,6%	5,4%	28,0%	**17,2%**
2002	2 214	2 465	1 955	**6 634**	447	175	600	**1 222**	20,2%	7,1%	30,7%	**18,4%**
2003	2 256	2 482	1 846	**6 584**	475	215	597	**1 287**	21,1%	8,7%	32,3%	**19,5%**
2004	2 118	2 401	1 368	**5 887**	440	442	493	**1 375**	20,8%	18,4%	36,0%	**23,4%**
2005	2 078	2 393	1 508	**5 979**	481	490	535	**1 506**	23,1%	20,5%	35,5%	**25,2%**
2006	2 138	2 454	1 685	**6 277**	478	418	518	**1 414**	22,4%	17,0%	30,7%	**22,5%**
2007	2 155	2 561	1 721	**6 437**	537	486	611	**1 634**	24,9%	19,0%	35,5%	**25,4%**
2008	2 429	2 798	2 015	**7 242**	592	528	655	**1 775**	24,4%	18,9%	32,5%	**24,5%**
2009	2 505	2 935	2 167	**7 607**	615	524	665	**1 804**	24,6%	17,9%	30,7%	**23,7%**
2010	2 622	3 067	2 293	**7 982**	636	502	599	**1 737**	24,3%	16,4%	26,1%	**21,8%**
2011	2 590	2 875	1 971	**7 436**	664	547	671	**1 882**	25,6%	19,0%	34,0%	**25,3%**
2012	2 709	2 988	2 213	**7 910**	643	609	646	**1 898**	23,7%	20,4%	29,2%	**24,0%**
2013	2 759	3 089	2 172	**8 020**	620	594	673	**1 887**	22,5%	19,2%	31,0%	**23,5%**
2014	2 649	2 957	2 164	**7 770**	650	732	653	**2 035**	24,5%	24,8%	30,2%	**26,2%**
Változás	64,3%	51,7%	49,7%	55,2%	119,6%	411,9%	142,8%	187,4%	33,6%	237,4%	62,2%	85,2%

Ivararány (1 bakra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*
1998	1	1,21	0,90	***0,74***	1	0,48	0,91	***1,88***
1999	1	1,22	0,97	***0,79***	1	0,57	1,81	***3,20***
2000	1	1,17	0,89	***0,77***	1	0,34	1,20	***3,54***
2001	1	1,27	1,05	***0,82***	1	0,33	1,42	***4,25***
2002	1	1,11	0,88	***0,79***	1	0,39	1,34	***3,43***
2003	1	1,10	0,82	***0,74***	1	0,45	1,26	***2,78***
2004	1	1,13	0,65	***0,57***	1	1,00	1,12	***1,12***
2005	1	1,15	0,73	***0,63***	1	1,02	1,11	***1,09***
2006	1	1,15	0,79	***0,69***	1	0,87	1,08	***1,24***
2007	1	1,19	0,80	***0,67***	1	0,91	1,14	***1,26***
2008	1	1,15	0,83	***0,72***	1	0,89	1,11	***1,24***
2009	1	1,17	0,87	***0,74***	1	0,85	1,08	***1,27***
2010	1	1,17	0,87	***0,75***	1	0,79	0,94	***1,19***
2011	1	1,11	0,76	***0,69***	1	0,82	1,01	***1,23***
2012	1	1,10	0,82	***0,74***	1	0,95	1,00	***1,06***
2013	1	1,12	0,79	***0,70***	1	0,96	1,09	***1,13***
2014	1	1,12	0,82	***0,73***	1	1,13	1,00	***0,89***

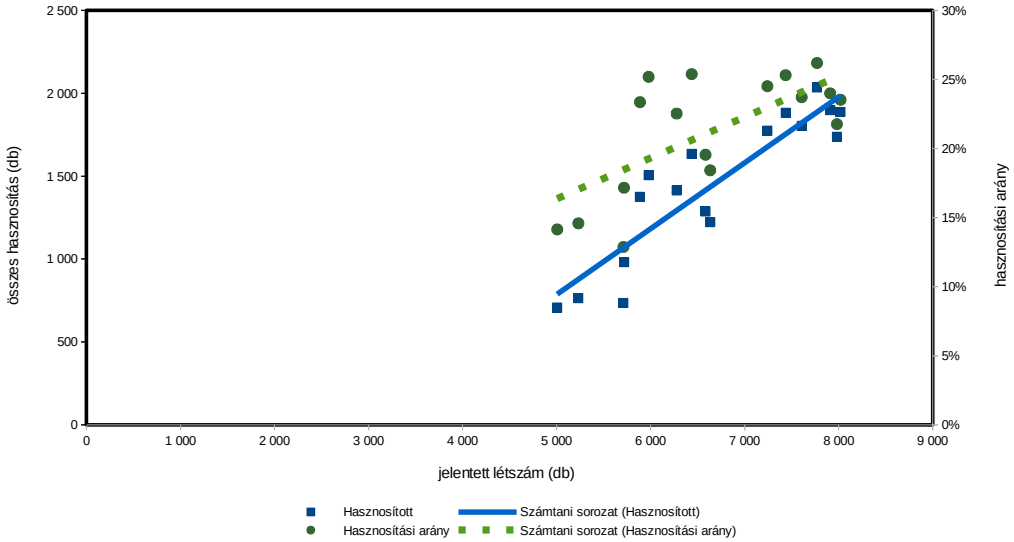
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	32,2%	38,9%	28,9%	100%	41,8%	20,2%	38,0%	100%
1999	31,3%	38,3%	30,3%	100%	29,6%	16,8%	53,6%	100%
2000	32,7%	38,1%	29,2%	100%	39,5%	13,3%	47,2%	100%
2001	30,2%	38,3%	31,6%	100%	36,3%	12,1%	51,6%	100%
2002	33,4%	37,2%	29,5%	100%	36,6%	14,3%	49,1%	100%
2003	34,3%	37,7%	28,0%	100%	36,9%	16,7%	46,4%	100%
2004	36,0%	40,8%	23,2%	100%	32,0%	32,1%	35,9%	100%
2005	34,8%	40,0%	25,2%	100%	31,9%	32,5%	35,5%	100%
2006	34,1%	39,1%	26,8%	100%	33,8%	29,6%	36,6%	100%
2007	33,5%	39,8%	26,7%	100%	32,9%	29,7%	37,4%	100%
2008	33,5%	38,6%	27,8%	100%	33,4%	29,7%	36,9%	100%
2009	32,9%	38,6%	28,5%	100%	34,1%	29,0%	36,9%	100%
2010	32,8%	38,4%	28,7%	100%	36,6%	28,9%	34,5%	100%
2011	34,8%	38,7%	26,5%	100%	35,3%	29,1%	35,7%	100%
2012	34,2%	37,8%	28,0%	100%	33,9%	32,1%	34,0%	100%
2013	34,4%	38,5%	27,1%	100%	32,9%	31,5%	35,7%	100%
2014	34,1%	38,1%	27,9%	100%	31,9%	36,0%	32,1%	100%

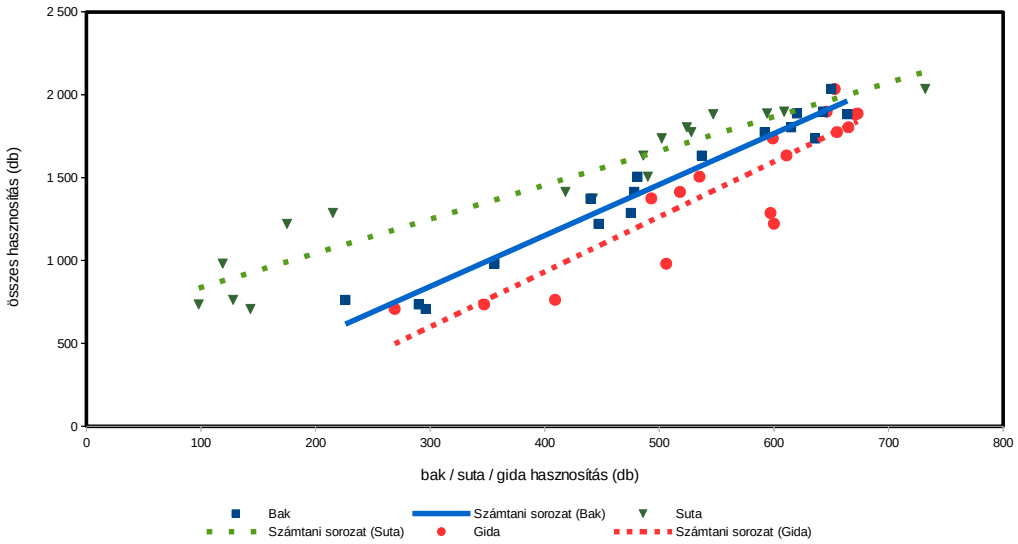
Az őz hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **309**

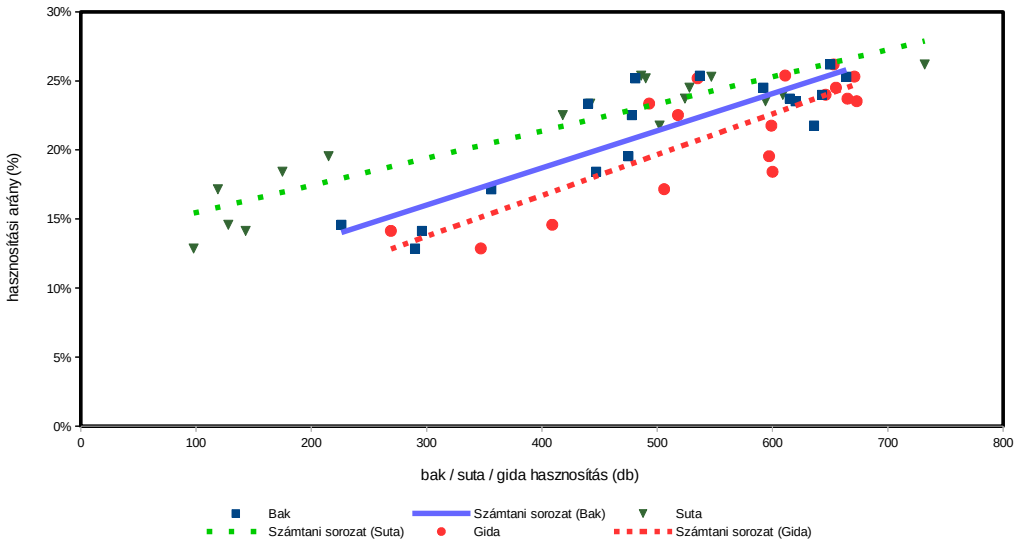
Őz szabad területi hasznosítás összefüggései I.

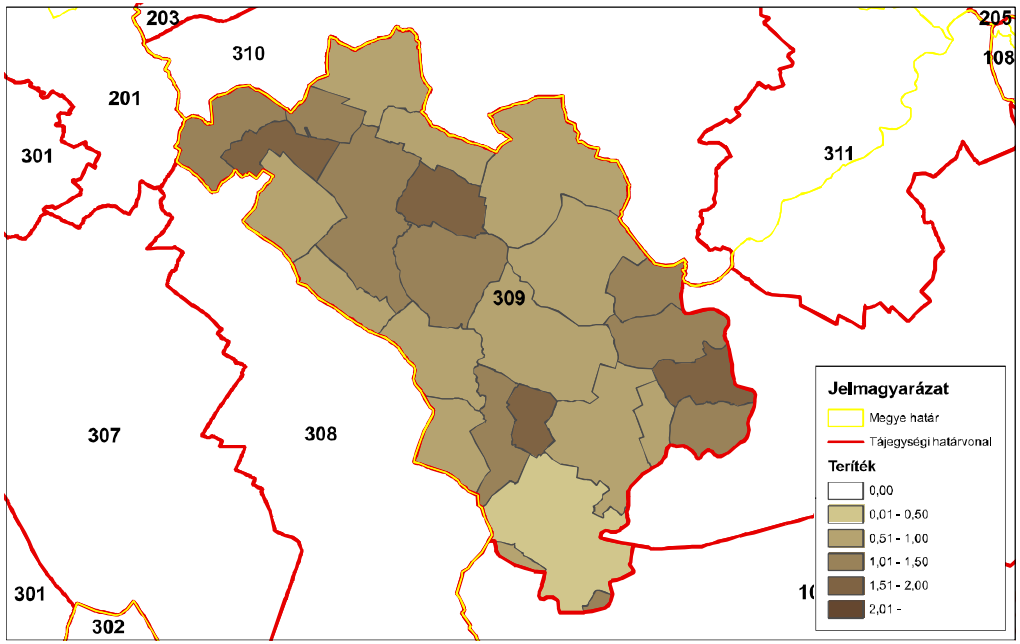
Őz szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Őz szabad területi hasznosítás összefüggései III.

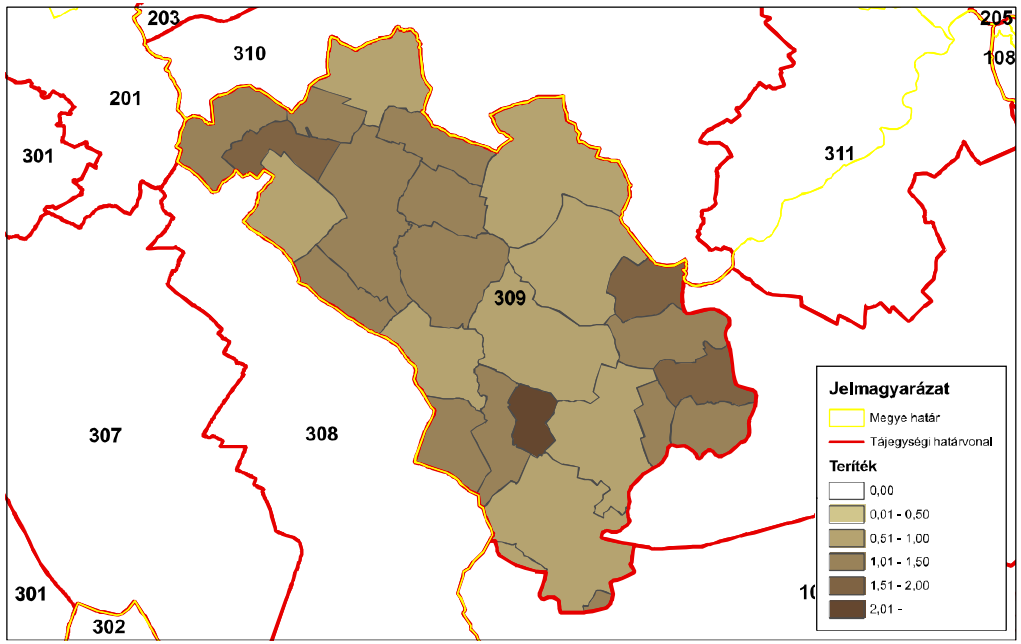

Őz (teríték - db/km^2) 2007

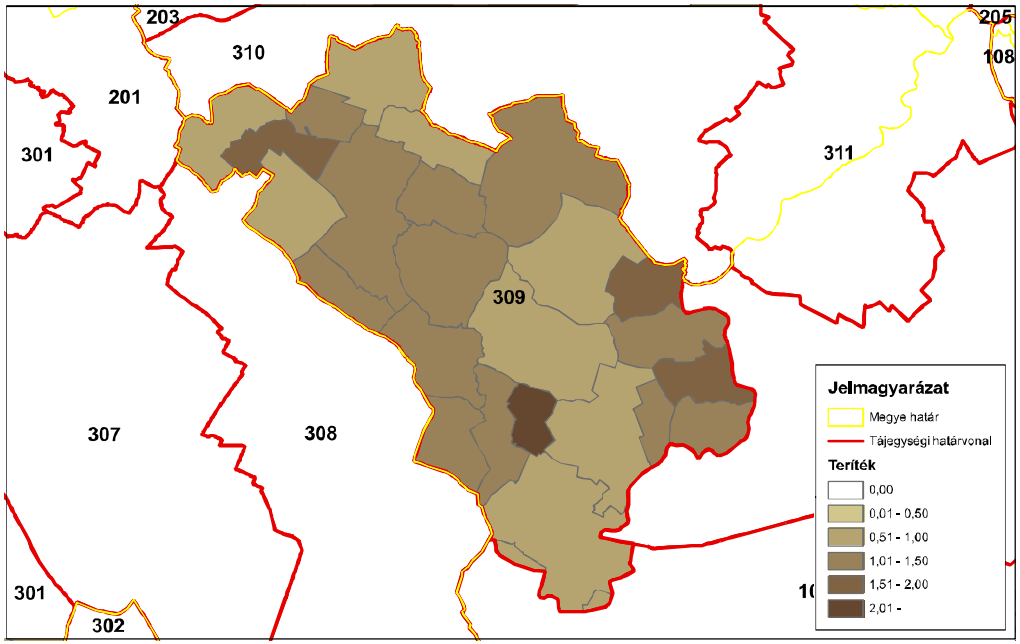
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2008

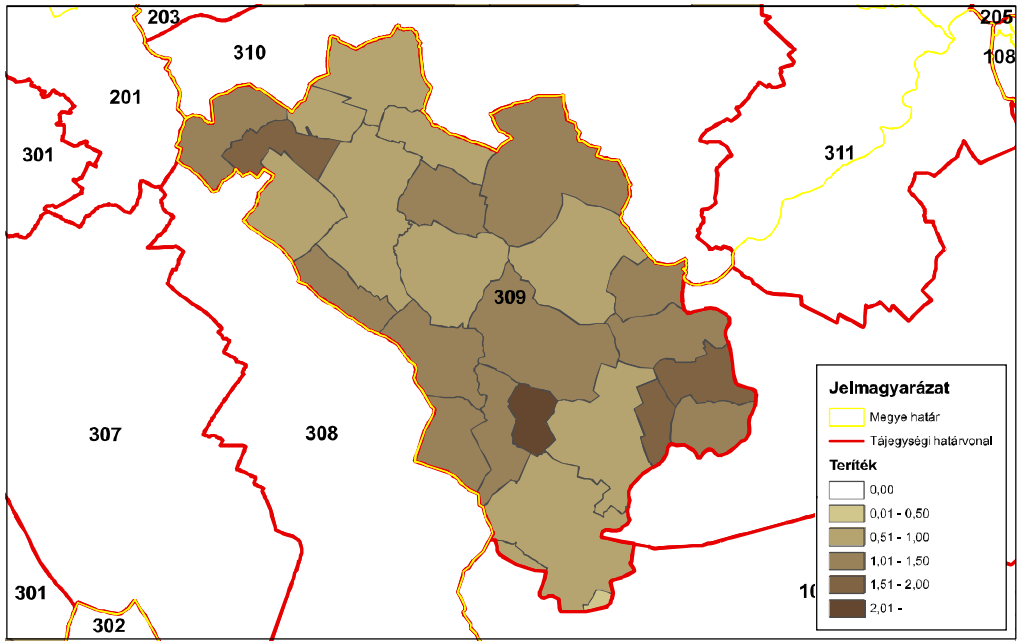
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2009

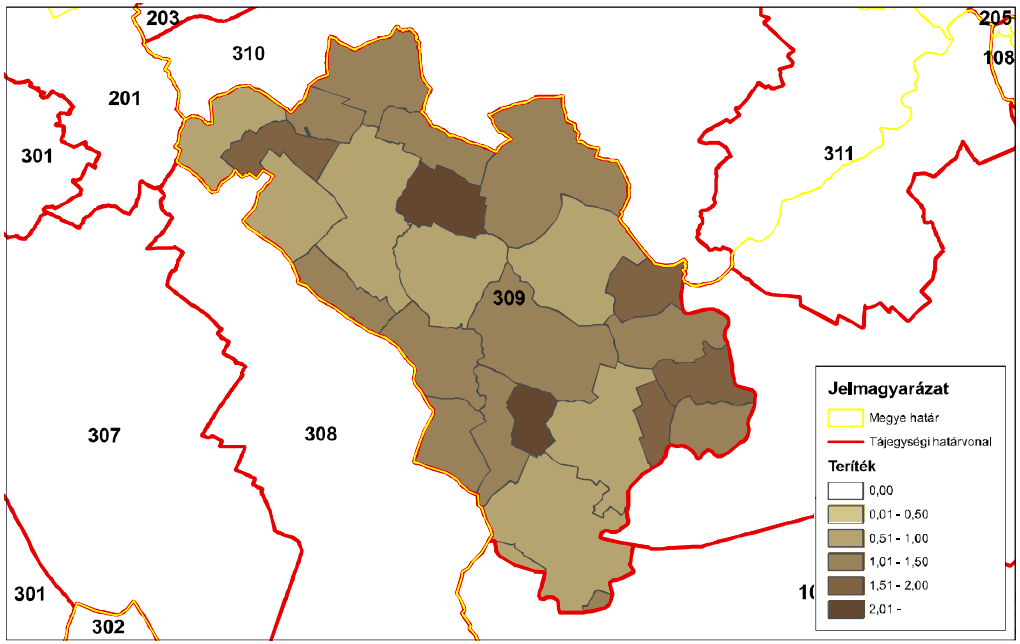
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2010

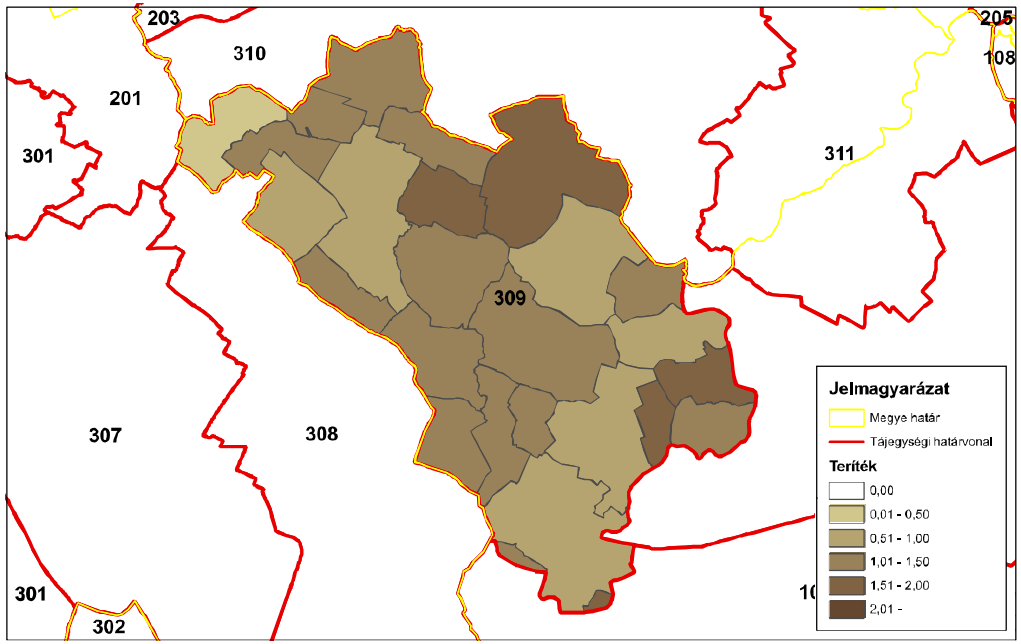
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2011

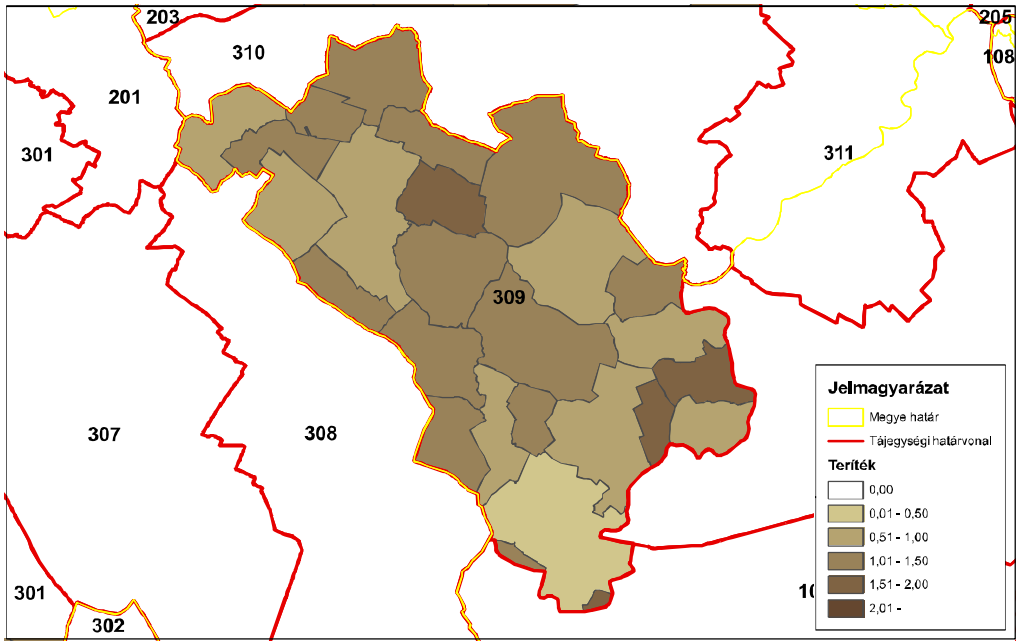
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2012

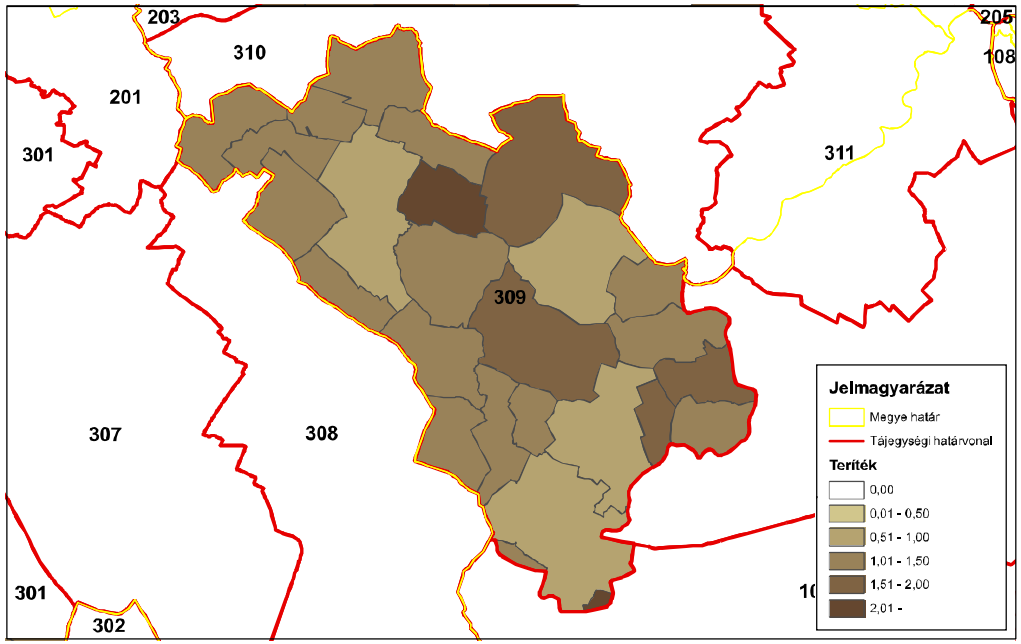
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

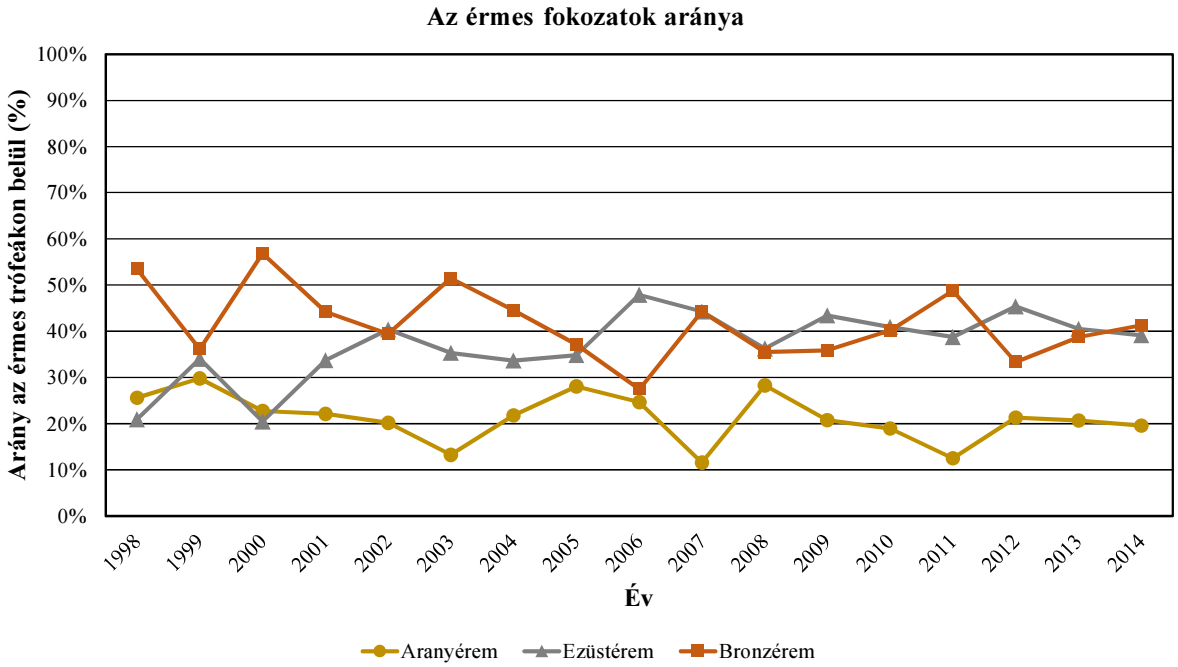
A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

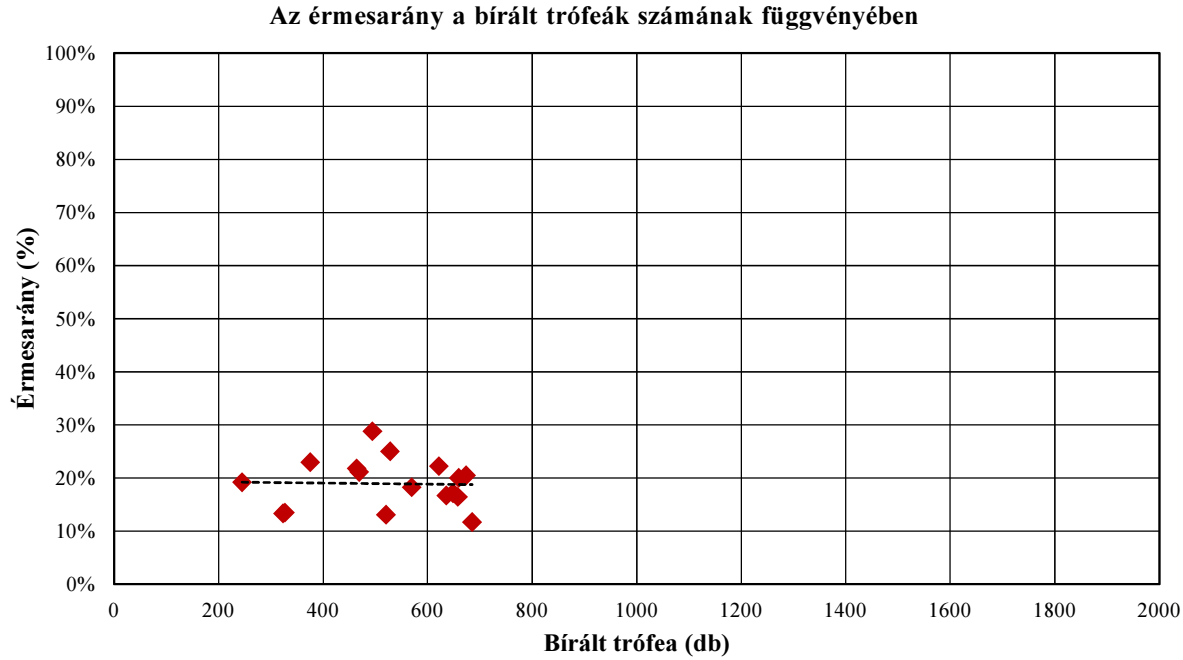
Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	323	43	13,3%	11	9	23	25,6%	20,9%	53,5%
1999	245	47	19,2%	14	16	17	29,8%	34,0%	36,2%
2000	327	44	13,5%	10	9	25	22,7%	20,5%	56,8%
2001	375	86	22,9%	19	29	38	22,1%	33,7%	44,2%
2002	469	99	21,1%	20	40	39	20,2%	40,4%	39,4%
2003	520	68	13,1%	9	24	35	13,2%	35,3%	51,5%
2004	464	101	21,8%	22	34	45	21,8%	33,7%	44,6%
2005	528	132	25,0%	37	46	49	28,0%	34,8%	37,1%
2006	494	142	28,7%	35	68	39	24,6%	47,9%	27,5%
2007	570	104	18,2%	12	46	46	11,5%	44,2%	44,2%
2008	622	138	22,2%	39	50	49	28,3%	36,2%	35,5%
2009	636	106	16,7%	22	46	38	20,8%	43,4%	35,8%
2010	660	132	20,0%	25	54	53	18,9%	40,9%	40,2%
2011	685	80	11,7%	10	31	39	12,5%	38,8%	48,8%
2012	658	108	16,4%	23	49	36	21,3%	45,4%	33,3%
2013	649	111	17,1%	23	45	43	20,7%	40,5%	38,7%
2014	674	138	20,5%	27	54	57	19,6%	39,1%	41,3%

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

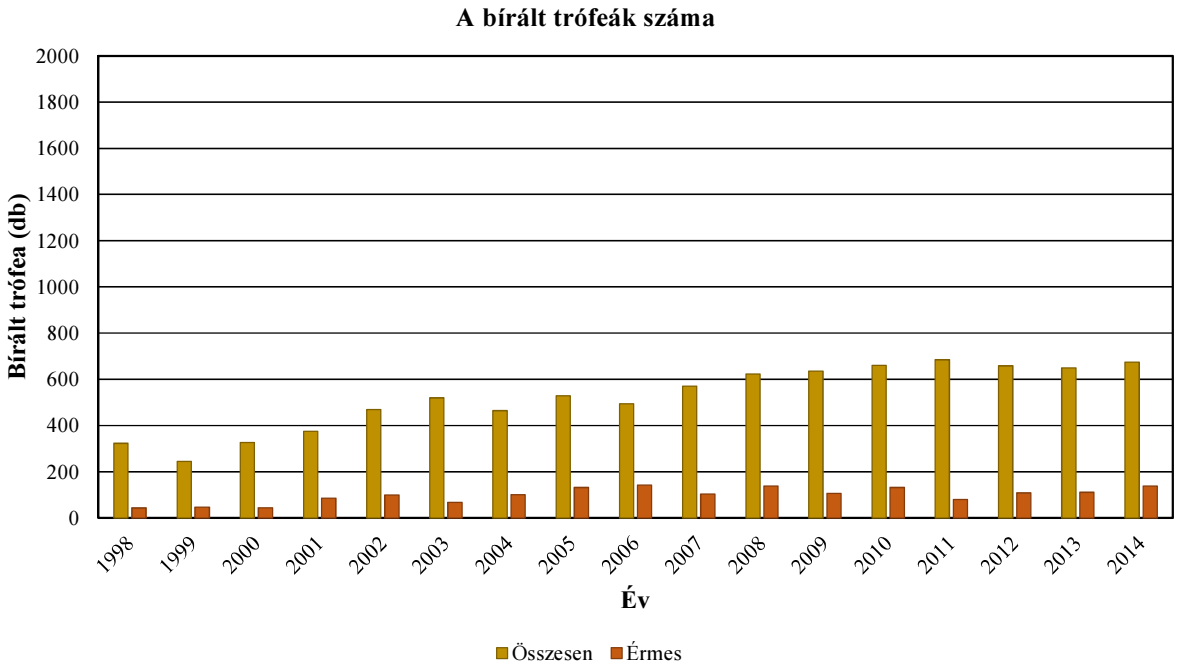
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	57	38	31	47	82	58	37	48	33	28	54	56	83	59	21	25	33
2	30	9	16	34	36	41	29	41	27	43	38	52	49	36	49	54	39
3	29	13	22	41	38	74	80	73	84	95	111	99	93	118	169	180	172
4	39	31	38	27	26	59	46	44	76	96	72	67	61	43	104	90	81
5	39	29	41	40	55	65	74	77	65	79	98	82	55	86	100	112	151
6	26	31	54	64	75	75	81	116	94	98	112	131	129	136	129	99	122
7	55	42	70	60	89	83	79	81	57	84	88	99	126	117	54	41	55
8	24	31	36	38	41	44	30	27	36	25	32	41	49	65	22	30	14
9	13	13	13	19	20	12	5	9	14	5	8	6	12	20	6	14	3
9<	11	8	6	5	7	9	3	12	8	17	9	3	3	5	4	4	4
Összesen	**323**	**245**	**327**	**375**	**469**	**520**	**464**	**528**	**494**	**570**	**622**	**636**	**660**	**685**	**658**	**649**	**674**

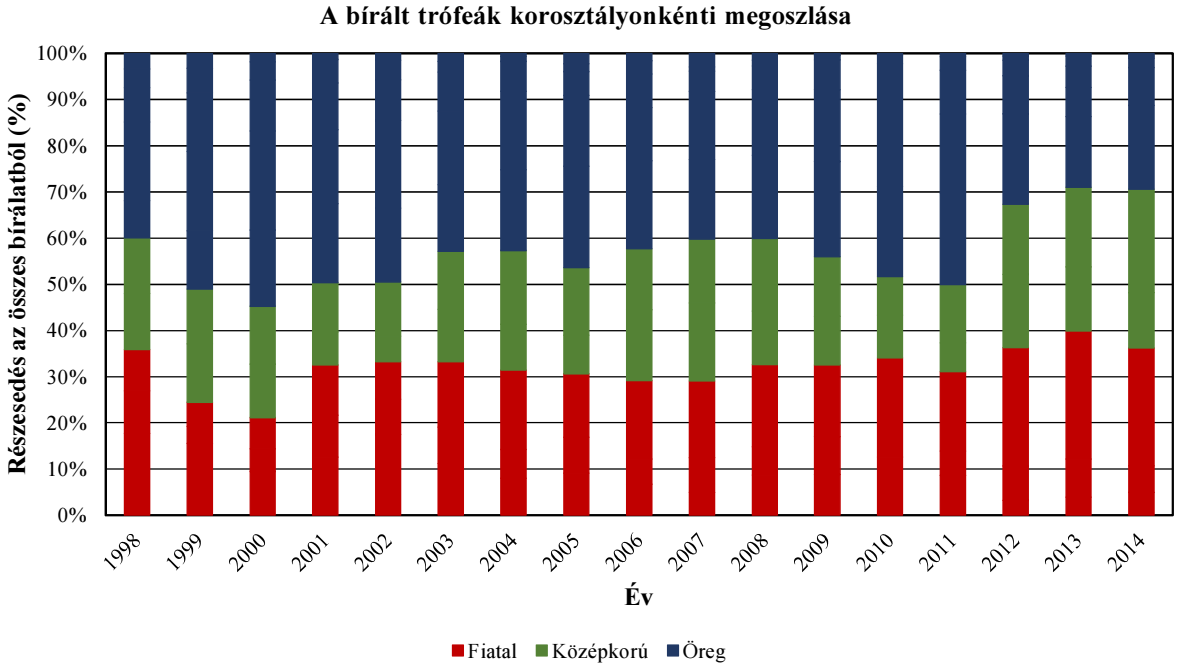
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	17,6%	15,5%	9,5%	12,5%	17,5%	11,2%	8,0%	9,1%	6,7%	4,9%	8,7%	8,8%	12,6%	8,6%	3,2%	3,9%	4,9%
2	9,3%	3,7%	4,9%	9,1%	7,7%	7,9%	6,3%	7,8%	5,5%	7,5%	6,1%	8,2%	7,4%	5,3%	7,4%	8,3%	5,8%
3	9,0%	5,3%	6,7%	10,9%	8,1%	14,2%	17,2%	13,8%	17,0%	16,7%	17,8%	15,6%	14,1%	17,2%	25,7%	27,7%	25,5%
4	12,1%	12,7%	11,6%	7,2%	5,5%	11,3%	9,9%	8,3%	15,4%	16,8%	11,6%	10,5%	9,2%	6,3%	15,8%	13,9%	12,0%
5	12,1%	11,8%	12,5%	10,7%	11,7%	12,5%	15,9%	14,6%	13,2%	13,9%	15,8%	12,9%	8,3%	12,6%	15,2%	17,3%	22,4%
6	8,0%	12,7%	16,5%	17,1%	16,0%	14,4%	17,5%	22,0%	19,0%	17,2%	18,0%	20,6%	19,5%	19,9%	19,6%	15,3%	18,1%
7	17,0%	17,1%	21,4%	16,0%	19,0%	16,0%	17,0%	15,3%	11,5%	14,7%	14,1%	15,6%	19,1%	17,1%	8,2%	6,3%	8,2%
8	7,4%	12,7%	11,0%	10,1%	8,7%	8,5%	6,5%	5,1%	7,3%	4,4%	5,1%	6,4%	7,4%	9,5%	3,3%	4,6%	2,1%
9	4,0%	5,3%	4,0%	5,1%	4,3%	2,3%	1,1%	1,7%	2,8%	0,9%	1,3%	0,9%	1,8%	2,9%	0,9%	2,2%	0,4%
9<	3,4%	3,3%	1,8%	1,3%	1,5%	1,7%	0,6%	2,3%	1,6%	3,0%	1,4%	0,5%	0,5%	0,7%	0,6%	0,6%	0,6%
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	790	9,84	101,98
2	623	15,15	166,58
3	1491	19,65	256,79
4	1000	21,41	298,19
5	1248	22,03	329,56
6	1572	22,91	363,50
7	1280	22,96	373,29
8	585	22,52	366,74
9	192	21,53	351,23
9<	118	20,45	323,16

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	790	7,41	68,67
2	623	12,11	138,14
3	1491	17,74	228,07
4	1000	20,10	275,74
5	1248	20,14	295,88
6	1572	20,49	307,65
7	1280	21,49	335,65
8	585	20,73	333,02
9	192	18,68	302,67
9<	118	14,20	205,67

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	790	12,32	129,35
2	623	17,55	196,26
3	1491	21,47	284,03
4	1000	22,70	334,28
5	1248	23,21	368,10
6	1572	24,61	400,32
7	1280	24,27	406,31
8	585	23,90	385,03
9	192	24,04	408,50
9<	118	25,10	375,00

A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	790	7,41	68,67
2	623	12,11	138,14
3	1491	17,74	228,07
4	1000	20,10	275,74
5	1248	20,14	295,88
6	1572	20,49	307,65
7	1280	21,49	335,65
8	585	20,73	333,02
9	192	18,68	302,67
9<	118	14,20	205,67

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	790	2012	2012
2	623	2007	2007
3	1491	1998	1998
4	1000	2014	2012
5	1248	1998	2000
6	1572	1998	1998
7	1280	2014	2011
8	585	2007	2011
9	192	2014	2003
9<	118	2004	2004

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	790	12,32	129,35
2	623	17,55	196,26
3	1491	21,47	284,03
4	1000	22,70	334,28
5	1248	23,21	368,10
6	1572	24,61	400,32
7	1280	24,27	406,31
8	585	23,90	385,03
9	192	24,04	408,50
9<	118	25,10	375,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	790	2005	2005
2	623	2000	2001
3	1491	2006	2008
4	1000	2006	2007
5	1248	2006	2008
6	1572	2006	2004
7	1280	2005	2014
8	585	1999	2001
9	192	2006	2012
9<	118	2001	2001

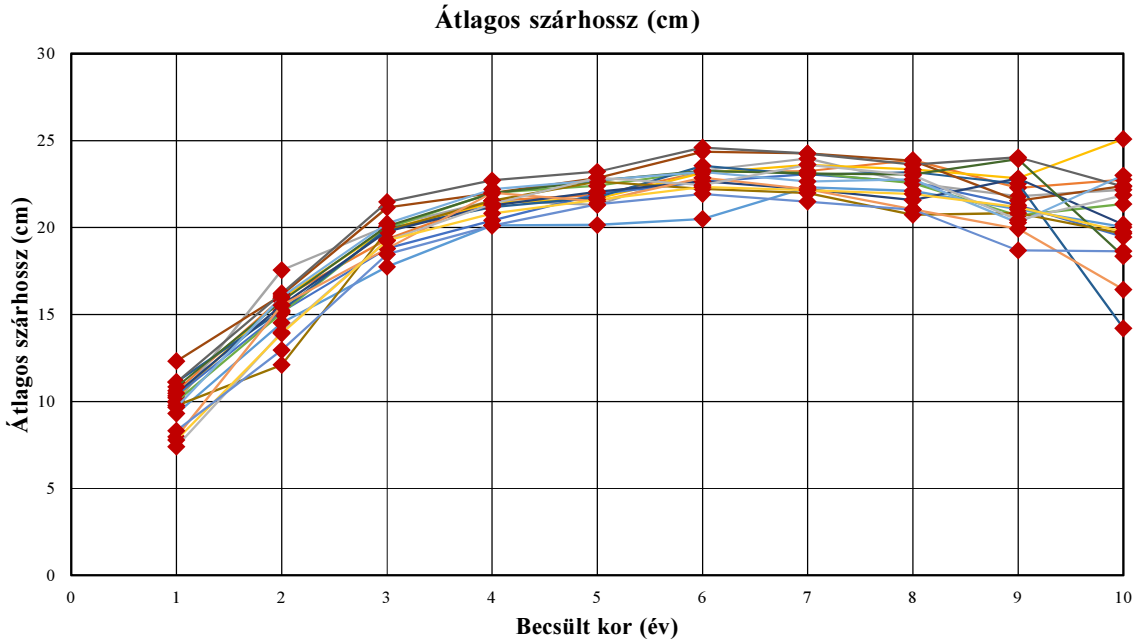
A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

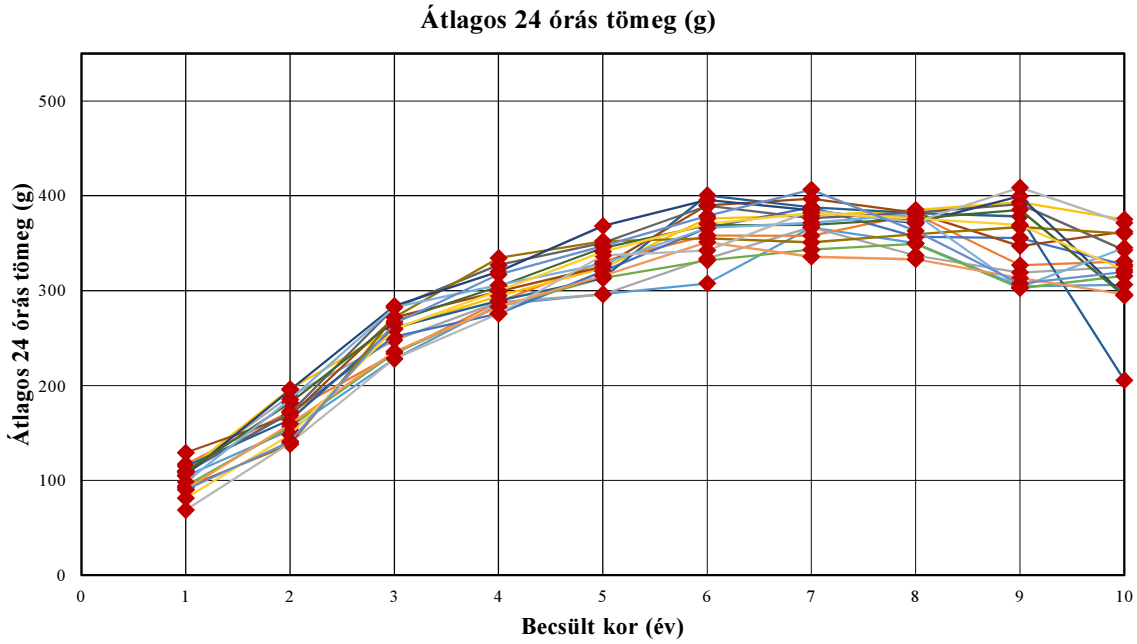
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	790	4,91	60,69
2	623	5,44	58,13
3	1491	3,73	55,96
4	1000	2,59	58,54
5	1248	3,07	72,22
6	1572	4,12	92,67
7	1280	2,78	70,66
8	585	3,16	52,01
9	192	5,36	105,83
9<	118	10,90	169,33

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

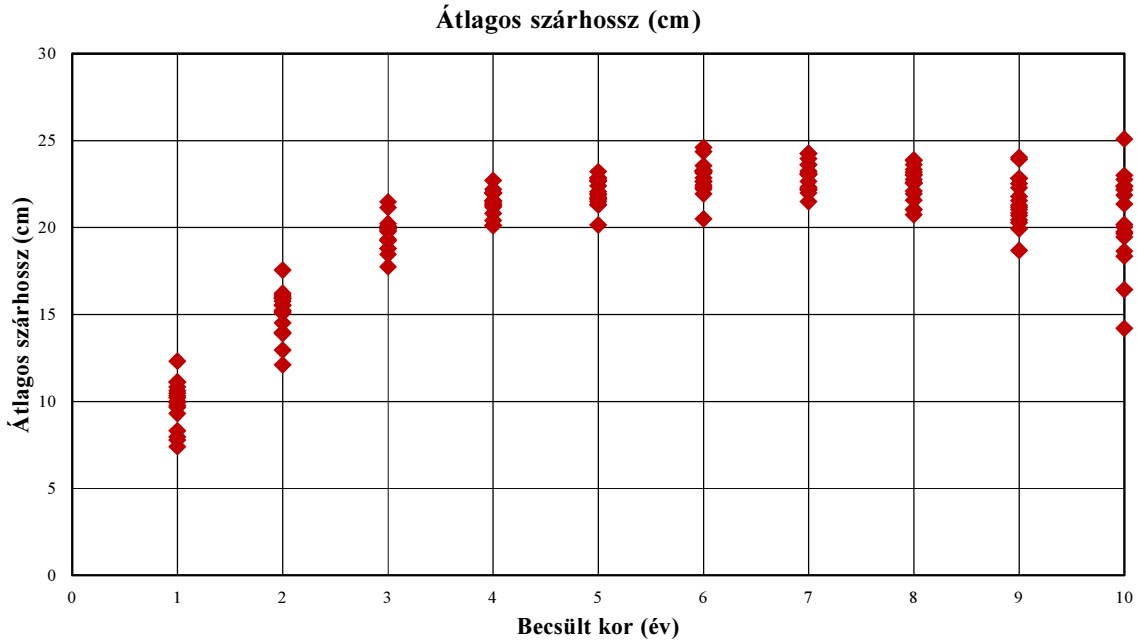
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	790	49,9%	59,5%
2	623	35,9%	34,9%
3	1491	19,0%	21,8%
4	1000	12,1%	19,6%
5	1248	13,9%	21,9%
6	1572	18,0%	25,5%
7	1280	12,1%	18,9%
8	585	14,0%	14,2%
9	192	24,9%	30,1%
9<	118	53,3%	52,4%

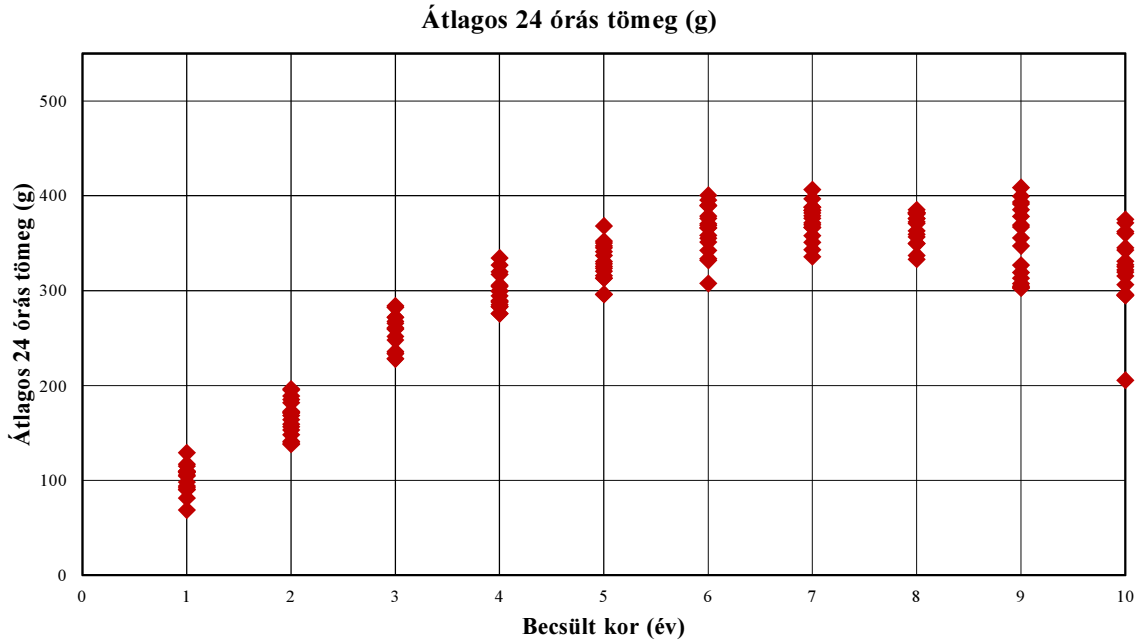
A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1998	1	57	9,31	104,60
1998	2	30	14,52	153,17
1998	3	29	17,74	228,07
1998	4	39	20,12	285,13
1998	5	39	20,14	296,33
1998	6	26	20,49	307,65
1998	7	55	22,31	366,47
1998	8	24	22,09	349,79
1998	9	13	21,04	304,54
1998	9<	11	20,02	306,27
1999	1	38	10,62	117,21
1999	2	9	15,94	172,78
1999	3	13	19,33	233,46
1999	4	31	21,52	288,19
1999	5	29	21,87	330,69
1999	6	31	23,21	358,03
1999	7	42	23,24	357,81
1999	8	31	23,90	380,55
1999	9	13	22,27	326,77
1999	9<	8	22,75	330,88
2000	1	31	9,95	109,97
2000	2	16	17,55	189,13
2000	3	22	20,07	247,91
2000	4	38	21,53	288,03
2000	5	41	21,29	295,88
2000	6	54	23,29	333,72
2000	7	70	23,98	366,83
2000	8	36	22,55	336,97
2000	9	13	21,79	318,85
2000	9<	6	22,17	325,17
2001	1	47	10,22	109,83
2001	2	34	15,91	196,26
2001	3	41	19,93	259,71
2001	4	27	21,40	294,37
2001	5	40	21,65	323,48
2001	6	64	23,13	375,92
2001	7	60	23,61	378,93
2001	8	38	23,36	385,03
2001	9	19	22,83	393,11
2001	9<	5	25,10	375,00
2002	1	82	10,34	108,61
2002	2	36	15,15	171,19
2002	3	38	18,79	251,68
2002	4	26	20,40	275,81
2002	5	55	21,93	320,36
2002	6	75	22,63	365,92
2002	7	89	23,05	387,72
2002	8	41	22,59	356,61
2002	9	20	21,28	355,40
2002	9<	7	19,46	327,14

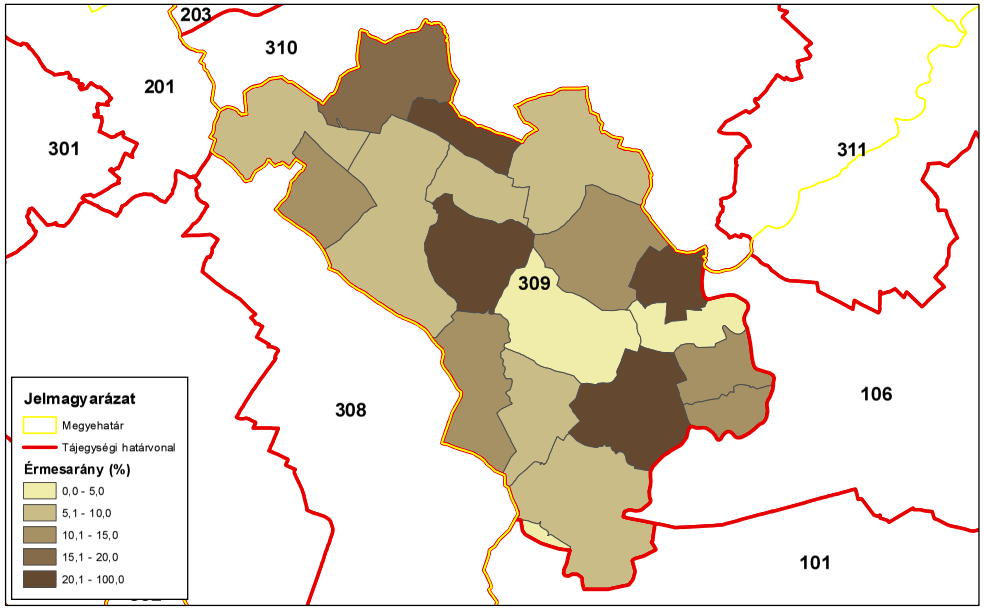
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2003	1	58	10,02	93,83
2003	2	41	15,08	156,51
2003	3	74	19,97	234,12
2003	4	59	22,00	282,92
2003	5	65	22,40	313,08
2003	6	75	23,24	331,89
2003	7	83	23,13	343,05
2003	8	44	22,55	349,23
2003	9	12	20,68	302,67
2003	9<	9	21,35	315,56
2004	1	37	11,12	115,00
2004	2	29	15,23	164,03
2004	3	80	19,91	260,89
2004	4	46	21,17	289,33
2004	5	74	21,73	313,18
2004	6	81	23,56	400,32
2004	7	79	23,03	387,81
2004	8	30	23,18	381,80
2004	9	5	22,51	378,20
2004	9<	3	14,20	205,67
2005	1	48	12,32	129,35
2005	2	41	16,12	168,39
2005	3	73	21,14	271,84
2005	4	44	21,97	299,18
2005	5	77	22,84	325,45
2005	6	116	24,37	389,86
2005	7	81	24,27	396,79
2005	8	27	23,86	381,93
2005	9	9	21,54	347,00
2005	9<	12	22,38	362,25
2006	1	33	11,11	109,15
2006	2	27	16,21	171,33
2006	3	84	21,47	282,23
2006	4	76	22,70	326,91
2006	5	65	23,21	350,20
2006	6	94	24,61	389,32
2006	7	57	24,26	376,23
2006	8	36	23,62	382,22
2006	9	14	24,04	391,14
2006	9<	8	22,35	342,50
2007	1	28	9,77	92,64
2007	2	43	12,11	138,14
2007	3	95	19,82	271,97
2007	4	96	21,53	334,28
2007	5	79	22,64	351,94
2007	6	98	22,21	355,01
2007	7	84	21,98	350,85
2007	8	25	20,73	359,20
2007	9	5	20,83	367,00
2007	9<	17	19,65	360,12

A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2008	1	54	10,47	105,76
2008	2	38	15,53	195,32
2008	3	111	19,77	284,03
2008	4	72	21,26	319,88
2008	5	98	22,05	368,10
2008	6	112	22,65	395,34
2008	7	88	22,20	384,70
2008	8	32	21,58	370,84
2008	9	8	22,81	399,50
2008	9<	9	20,17	294,89
2009	1	56	10,83	109,41
2009	2	52	15,76	181,94
2009	3	99	20,07	267,71
2009	4	67	21,95	304,27
2009	5	82	22,69	345,05
2009	6	131	23,27	368,78
2009	7	99	23,10	369,20
2009	8	41	23,05	375,98
2009	9	6	23,94	385,17
2009	9<	3	18,35	295,00
2010	1	83	9,67	98,04
2010	2	49	16,02	185,18
2010	3	93	20,23	282,68
2010	4	61	22,19	305,64
2010	5	55	22,71	328,44
2010	6	129	23,20	365,92
2010	7	126	22,64	371,34
2010	8	49	22,77	380,63
2010	9	12	20,28	303,33
2010	9<	3	23,00	345,00
2011	1	59	7,97	90,46
2011	2	36	15,53	159,28
2011	3	118	18,79	235,75
2011	4	43	21,99	282,98
2011	5	86	21,50	315,66
2011	6	136	22,85	350,99
2011	7	117	22,20	335,65
2011	8	65	21,04	333,02
2011	9	20	19,93	313,25
2011	9<	5	16,42	295,80
2012	1	21	7,41	68,67
2012	2	49	13,97	139,55
2012	3	169	19,24	228,23
2012	4	104	21,34	275,74
2012	5	100	22,86	336,92
2012	6	129	22,43	342,17
2012	7	54	23,61	384,37
2012	8	22	23,00	372,41
2012	9	6	20,43	408,50
2012	9<	4	21,85	371,25

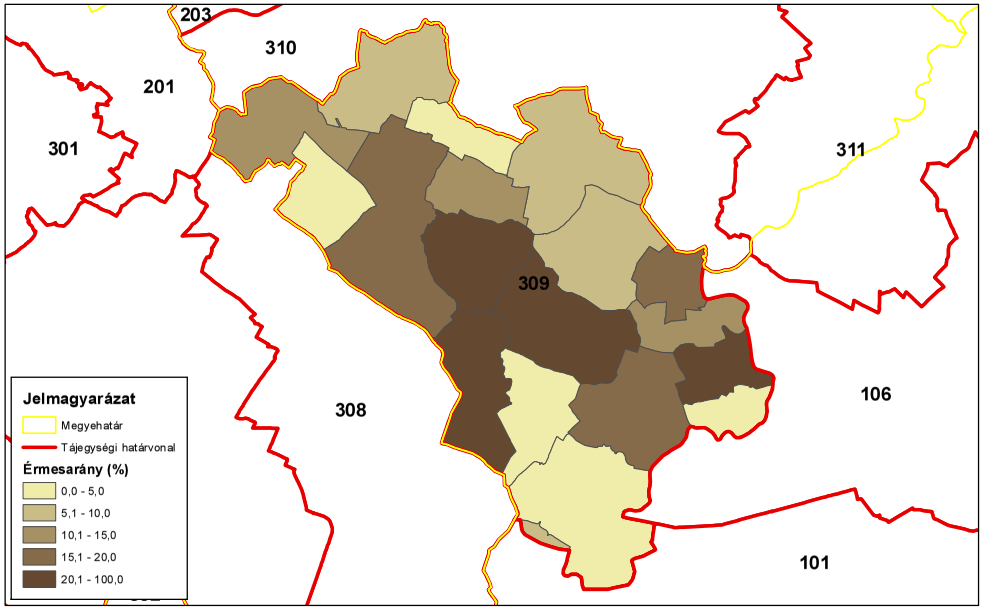
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2013	1	25	7,79	81,24
2013	2	54	13,91	148,35
2013	3	180	19,26	259,65
2013	4	90	20,81	299,67
2013	5	112	21,59	340,74
2013	6	99	22,32	370,21
2013	7	41	22,14	381,80
2013	8	30	21,93	375,77
2013	9	14	21,16	369,14
2013	9<	4	19,75	321,75
2014	1	33	8,32	89,91
2014	2	39	12,96	141,26
2014	3	172	18,46	265,47
2014	4	81	20,10	316,95
2014	5	151	21,33	347,02
2014	6	122	21,92	378,41
2014	7	55	21,49	406,31
2014	8	14	21,03	362,64
2014	9	3	18,68	307,33
2014	9<	4	18,64	319,50

Őz érmesarány (%) 1998

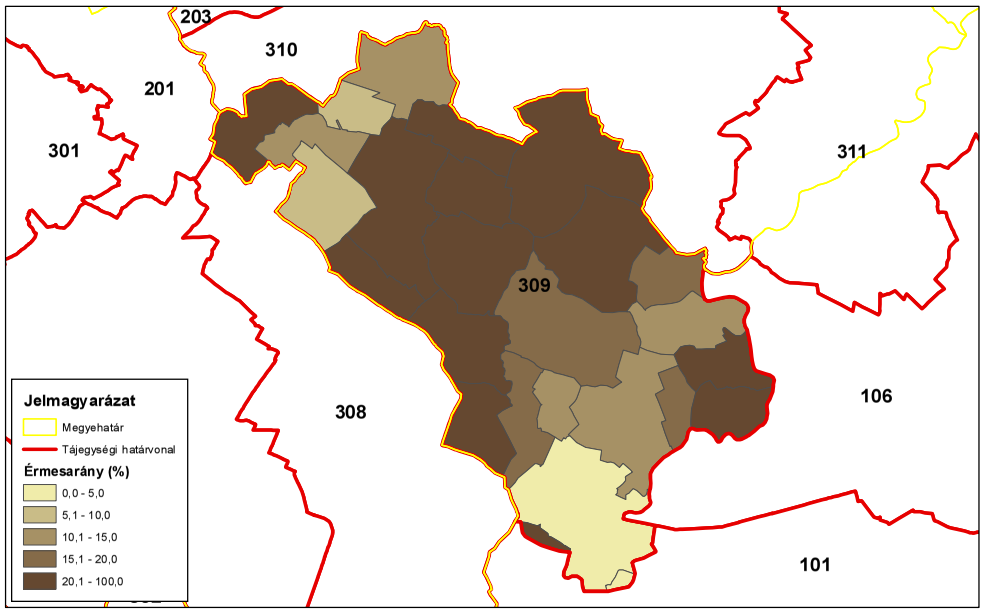
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2003

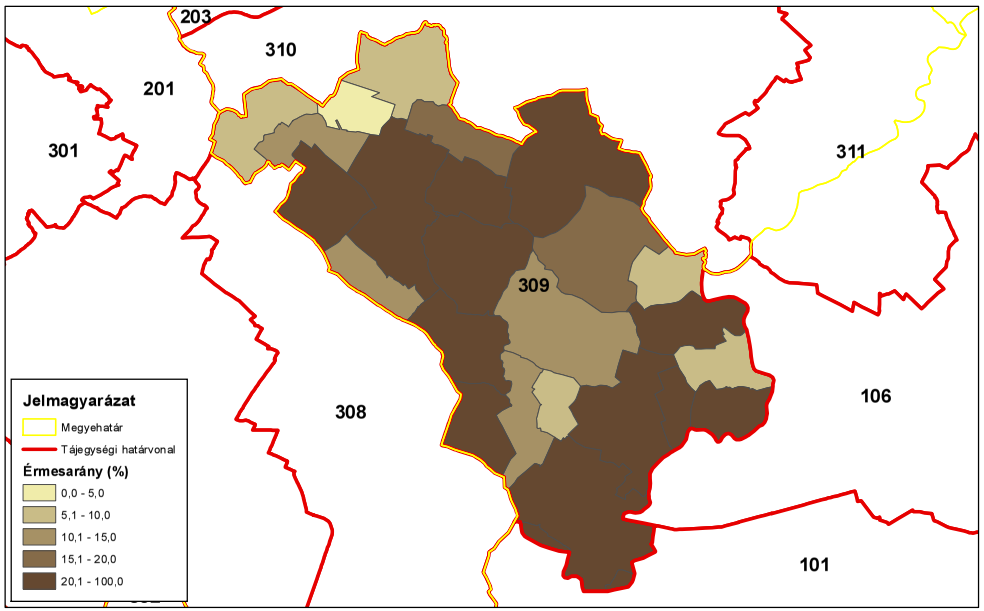
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A muflon a **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** nem fordul elő.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A muflon a vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő.

A muflon jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A muflon a vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő.

A muflon trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A muflon a vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő.

A szabad területi muflonállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **309**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
1999	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2000	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2001	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2002	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2003	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2004	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2005	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2006	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2007	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2008	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2009	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2010	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2011	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2012	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2013	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2014	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
Változás	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ivararány (1 kosra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*
1998	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
1999	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2000	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2001	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2002	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2003	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2004	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2005	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2006	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2007	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2008	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2009	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2010	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2011	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2012	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2013	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2014	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**

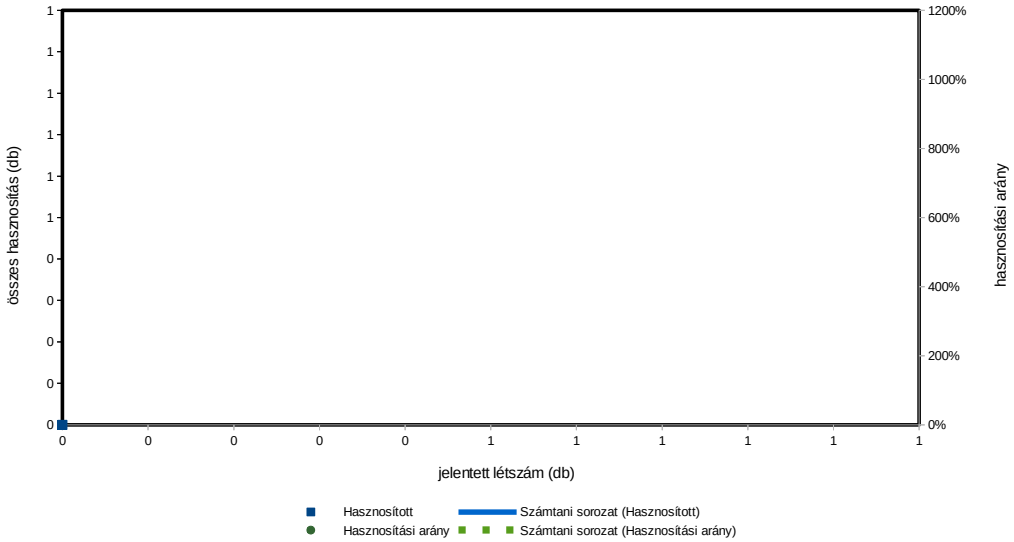
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-

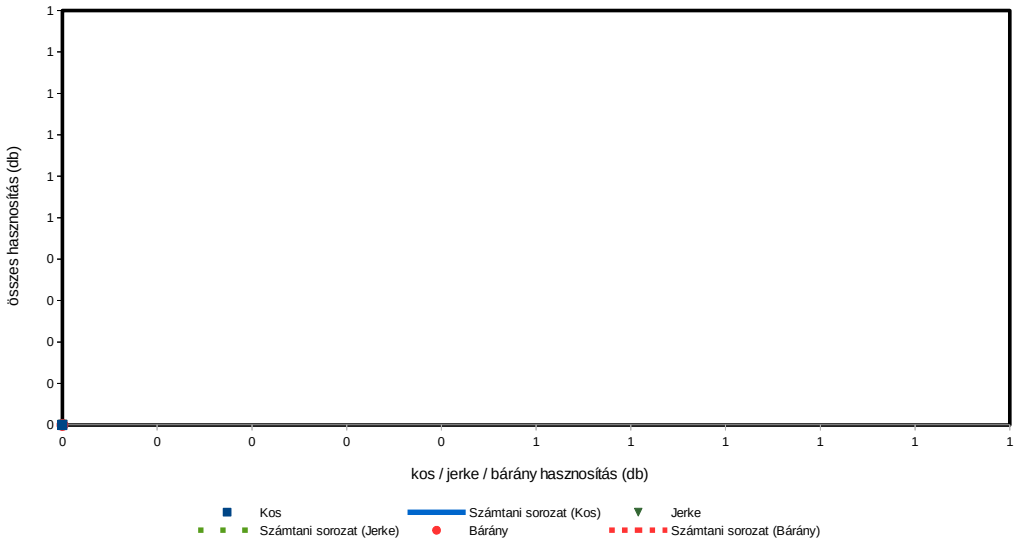
A muflon hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **309**

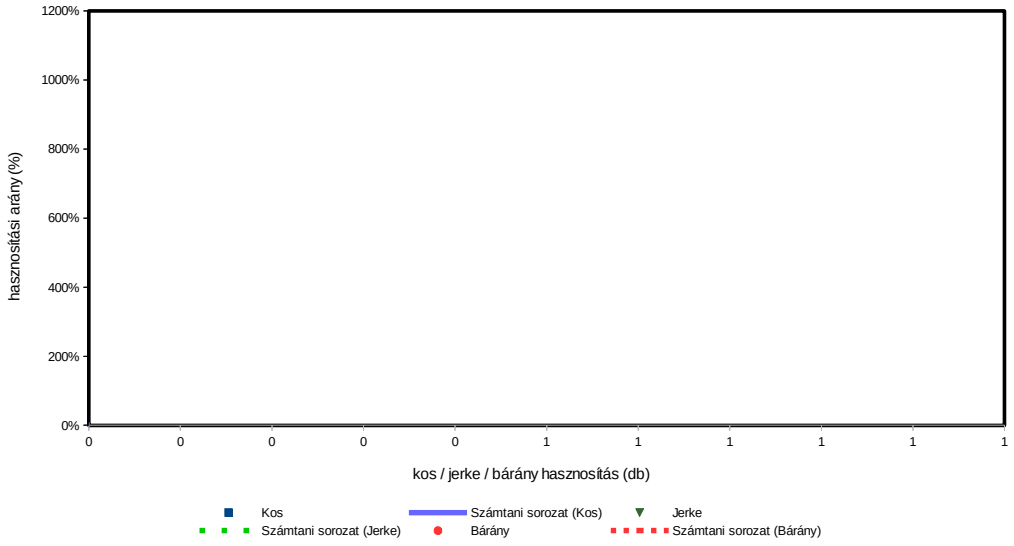
Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései I.

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései III.

A vaddisznó állománya és hasznosítása

A vaddisznó állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2010 között alig változott, majd robbanásszerű növekedésnek indult (32→85→219 pld; **+584%**), eközben a teríték is a sokszorosára nőtt (24→ 216 pld; **+800%**). A hasznosítási arány az értékelt időszakban hektikusan ingadozott több évben is meghaladta a 200%-ot.
- A Jászsági vadgazdálkodási tájegység 2007-2014 közötti térképein jól látható, hogy a vaddisznó a tájegységben kezdetben csak a keleti határa mentén volt jelen és fokozatosan jelent meg mind nagyobb részén a tájegységnek. A 0.0-1.0 db/km^2 sűrűség a jellemző. A tájegység területén a szántó és a rét-legelő művelési ág aránya 84.8%, az erdő 7.9%.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** a hasznosítási arány szélsőséges ingadozásokkal nőtt. A grafikonok alapján a kan, koca és malac lelövések elválnak a süldő lelövésektől és annál sokkal szórtabbak a pontjaik, azaz sokkal kiszámíthatatlanabbul járulnak hozzá a hasznosítási arány emelkedéséhez.
- A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (32-85%) kevesebb arányú kocát lőttek (0-30%; jellemzően <15%) és a süldő+malac lelövés (20-60%) volt a legnagyobb arányú. Az adatok megerősítik, hogy a kocák lelövéseken belüli ekkora aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására. A kanok többnyire magas aránya a kocák kíméletére utal. A szaporodó rész határozott csökkentése nélkül nem sikeres a szaporulat akár magas arányú lövése sem.
- Az eddigi hasznosítási gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a kocakilövések minél magasabb arányát kell elérni.

A vaddisznó jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** a jelenlegi mezőgazdasági és erdei vadkárok még rendszertelenek és elhanyagolható mértékűek. A vaddisznóállomány további növekedése, illetve csökkentésének elmaradása súlyos kockázatokat jelent, mert a vadkárok térítése iránti igény bármikor megnövekedhet. Ha a kártérítési igények megnőnek, a kifizetések ellehetetleníthetik az érintett vadgazdálkodókat.

A szabad területi vaddisznóállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **309**

Év	Jelentett				Hasznosított					Hasznosítási arány			
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes	Kan	Koca	Süldő	Összes
1998	6	8	18	**32**	9	7	8	0	**24**	150,0%	87,5%	44,4%	**75,0%**
1999	5	8	14	**27**	7	0	4	2	**13**	140,0%	0,0%	28,6%	**48,1%**
2000	7	12	16	**35**	3	1	1	0	**5**	42,9%	8,3%	6,3%	**14,3%**
2001	3	5	6	**14**	11	0	11	3	**25**	366,7%	0,0%	183,3%	**178,6%**
2002	9	15	16	**40**	16	8	6	3	**33**	177,8%	53,3%	37,5%	**82,5%**
2003	2	4	11	**17**	8	1	10	3	**22**	400,0%	25,0%	90,9%	**129,4%**
2004	6	6	13	**25**	13	8	16	11	**48**	216,7%	133,3%	123,1%	**192,0%**
2005	8	11	15	**34**	10	4	9	1	**24**	125,0%	36,4%	60,0%	**70,6%**
2006	6	6	10	**22**	8	2	9	0	**19**	133,3%	33,3%	90,0%	**86,4%**
2007	4	7	9	**20**	5	8	24	15	**52**	125,0%	114,3%	266,7%	**260,0%**
2008	3	5	11	**19**	18	8	34	8	**68**	600,0%	160,0%	309,1%	**357,9%**
2009	6	6	16	**28**	29	17	46	25	**117**	483,3%	283,3%	287,5%	**417,9%**
2010	18	21	46	**85**	35	15	26	5	**81**	194,4%	71,4%	56,5%	**95,3%**
2011	21	29	67	**117**	38	15	64	4	**121**	181,0%	51,7%	95,5%	**103,4%**
2012	27	40	86	**153**	41	30	66	37	**174**	151,9%	75,0%	76,7%	**113,7%**
2013	29	40	120	**189**	51	28	90	38	**207**	175,9%	70,0%	75,0%	**109,5%**
2014	40	47	132	**219**	45	37	97	37	**216**	112,5%	78,7%	73,5%	**98,6%**
Változás	566,7%	487,5%	633,3%	584,4%	400,0%	428,6%	1112,5%	1750,0%	800,0%	-25,0%	-10,0%	65,3%	31,5%

Ivararány (1 kanra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított						
	Kan	Koca	Süldő	*Süldő/koca*	Kan	Koca	Süldő	Malac	*Süldő/koca*	*Malac/koca*	*(M+S)/koca*
1998	1	1,33	3,00	***2,25***	1	0,78	0,89	0,00	***1,14***	***0,00***	***1,14***
1999	1	1,60	2,80	***1,75***	1	0,00	0,57	0,29	-	-	-
2000	1	1,71	2,29	***1,33***	1	0,33	0,33	0,00	***1,00***	***0,00***	***1,00***
2001	1	1,67	2,00	***1,20***	1	0,00	1,00	0,27	-	-	-
2002	1	1,67	1,78	***1,07***	1	0,50	0,38	0,19	***0,75***	***0,38***	***1,13***
2003	1	2,00	5,50	***2,75***	1	0,13	1,25	0,38	***10,00***	***3,00***	***13,00***
2004	1	1,00	2,17	***2,17***	1	0,62	1,23	0,85	***2,00***	***1,38***	***3,38***
2005	1	1,38	1,88	***1,36***	1	0,40	0,90	0,10	***2,25***	***0,25***	***2,50***
2006	1	1,00	1,67	***1,67***	1	0,25	1,13	0,00	***4,50***	***0,00***	***4,50***
2007	1	1,75	2,25	***1,29***	1	1,60	4,80	3,00	***3,00***	***1,88***	***4,88***
2008	1	1,67	3,67	***2,20***	1	0,44	1,89	0,44	***4,25***	***1,00***	***5,25***
2009	1	1,00	2,67	***2,67***	1	0,59	1,59	0,86	***2,71***	***1,47***	***4,18***
2010	1	1,17	2,56	***2,19***	1	0,43	0,74	0,14	***1,73***	***0,33***	***2,07***
2011	1	1,38	3,19	***2,31***	1	0,39	1,68	0,11	***4,27***	***0,27***	***4,53***
2012	1	1,48	3,19	***2,15***	1	0,73	1,61	0,90	***2,20***	***1,23***	***3,43***
2013	1	1,38	4,14	***3,00***	1	0,55	1,76	0,75	***3,21***	***1,36***	***4,57***
2014	1	1,18	3,30	***2,81***	1	0,82	2,16	0,82	***2,62***	***1,00***	***3,62***

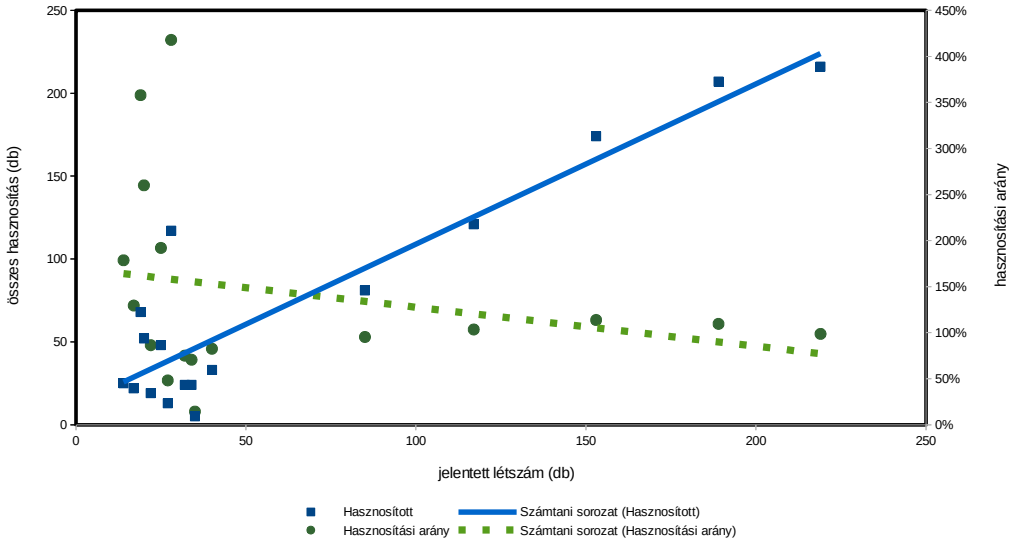
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított					Kan / (kan+koca)	Süldő+malac
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes		
1998	18,8%	25,0%	56,3%	100%	37,5%	29,2%	33,3%	0,0%	100%	**56,3%**	**33,3%**
1999	18,5%	29,6%	51,9%	100%	53,8%	0,0%	30,8%	15,4%	100%	**100,0%**	**46,2%**
2000	20,0%	34,3%	45,7%	100%	60,0%	20,0%	20,0%	0,0%	100%	**75,0%**	**20,0%**
2001	21,4%	35,7%	42,9%	100%	44,0%	0,0%	44,0%	12,0%	100%	**100,0%**	**56,0%**
2002	22,5%	37,5%	40,0%	100%	48,5%	24,2%	18,2%	9,1%	100%	**66,7%**	**27,3%**
2003	11,8%	23,5%	64,7%	100%	36,4%	4,5%	45,5%	13,6%	100%	**88,9%**	**59,1%**
2004	24,0%	24,0%	52,0%	100%	27,1%	16,7%	33,3%	22,9%	100%	**61,9%**	**56,3%**
2005	23,5%	32,4%	44,1%	100%	41,7%	16,7%	37,5%	4,2%	100%	**71,4%**	**41,7%**
2006	27,3%	27,3%	45,5%	100%	42,1%	10,5%	47,4%	0,0%	100%	**80,0%**	**47,4%**
2007	20,0%	35,0%	45,0%	100%	9,6%	15,4%	46,2%	28,8%	100%	**38,5%**	**75,0%**
2008	15,8%	26,3%	57,9%	100%	26,5%	11,8%	50,0%	11,8%	100%	**69,2%**	**61,8%**
2009	21,4%	21,4%	57,1%	100%	24,8%	14,5%	39,3%	21,4%	100%	**63,0%**	**60,7%**
2010	21,2%	24,7%	54,1%	100%	43,2%	18,5%	32,1%	6,2%	100%	**70,0%**	**38,3%**
2011	17,9%	24,8%	57,3%	100%	31,4%	12,4%	52,9%	3,3%	100%	**71,7%**	**56,2%**
2012	17,6%	26,1%	56,2%	100%	23,6%	17,2%	37,9%	21,3%	100%	**57,7%**	**59,2%**
2013	15,3%	21,2%	63,5%	100%	24,6%	13,5%	43,5%	18,4%	100%	**64,6%**	**61,8%**
2014	18,3%	21,5%	60,3%	100%	20,8%	17,1%	44,9%	17,1%	100%	**54,9%**	**62,0%**

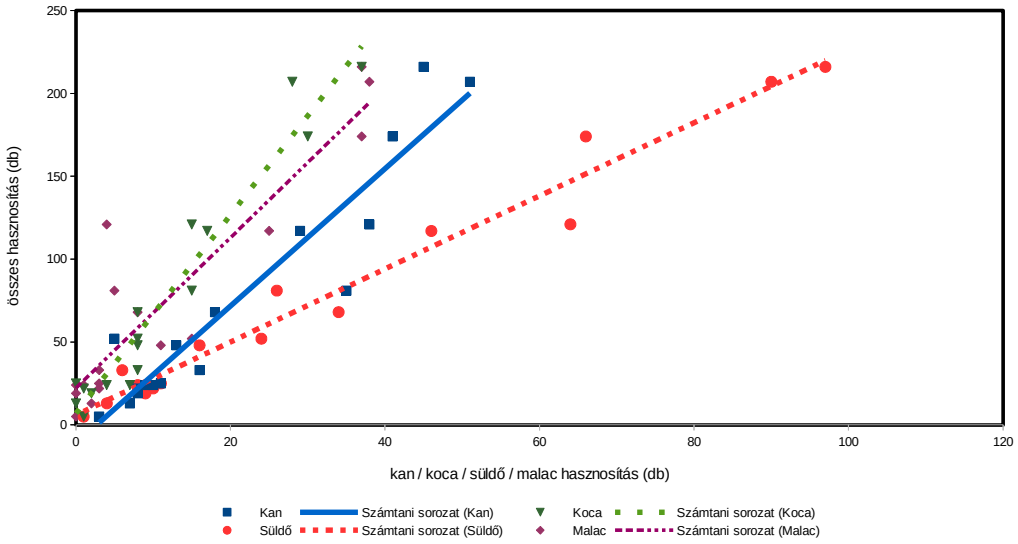
A vaddisznó hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **309**

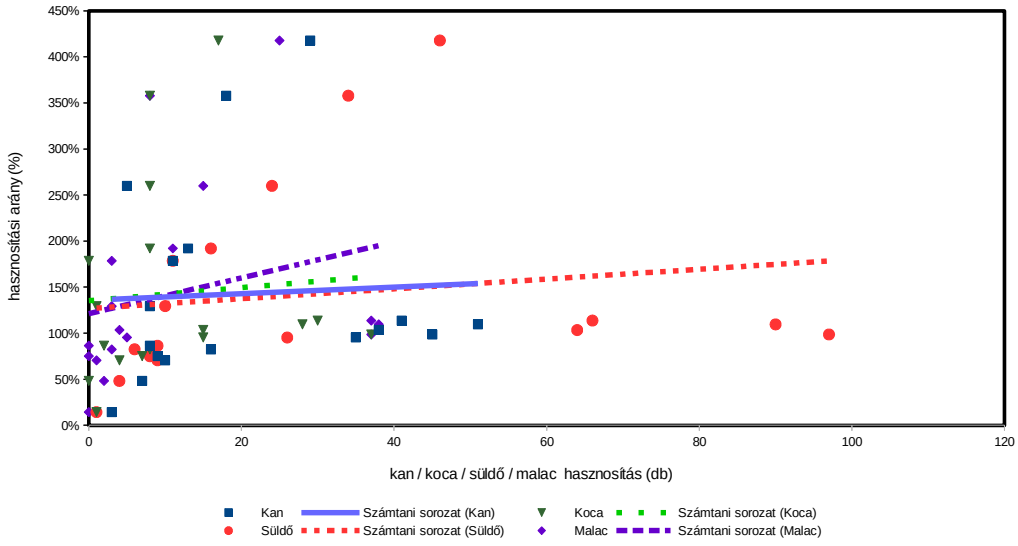
Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései I.

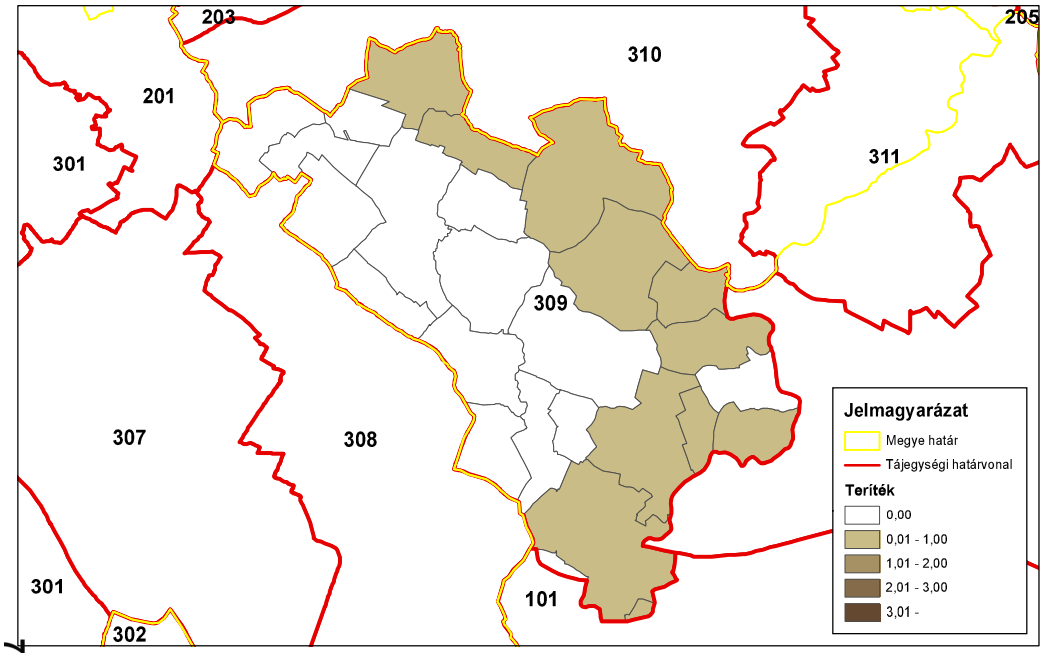
Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései III.

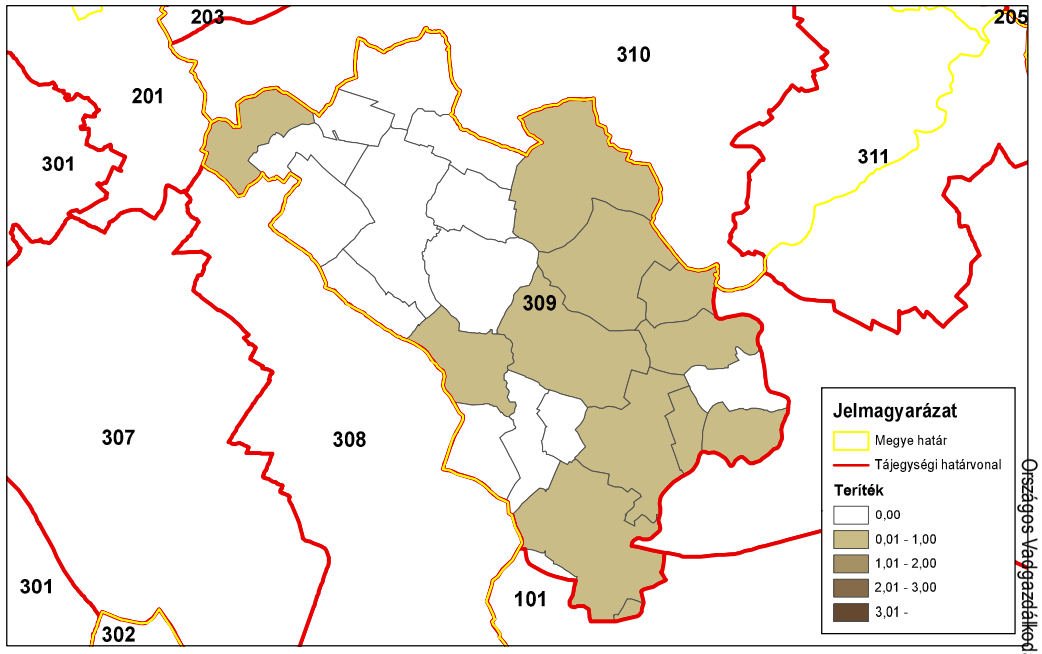

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2007

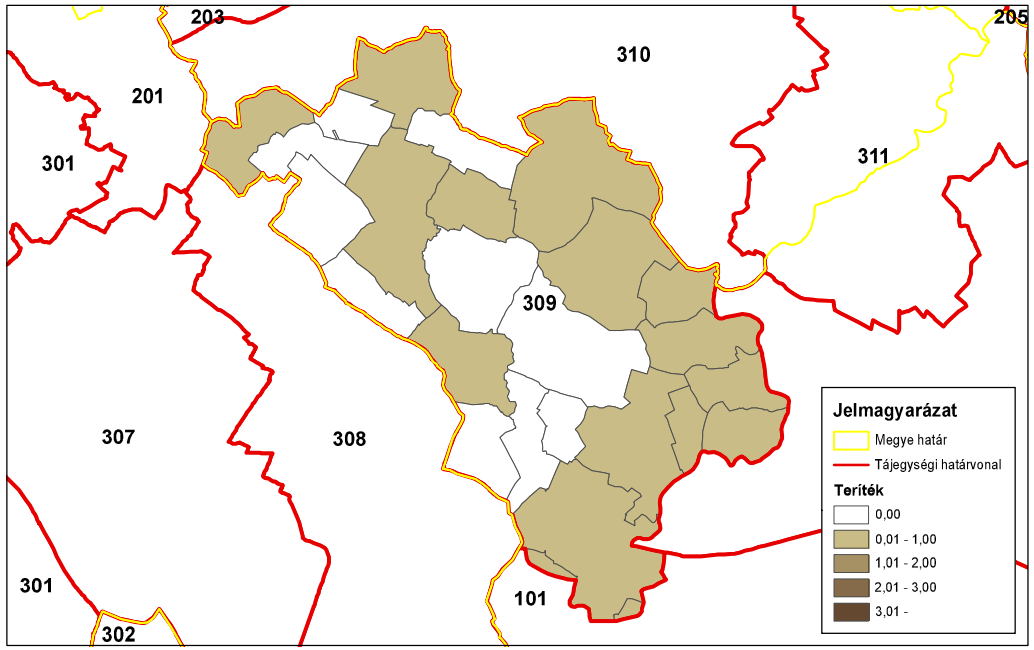
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2008

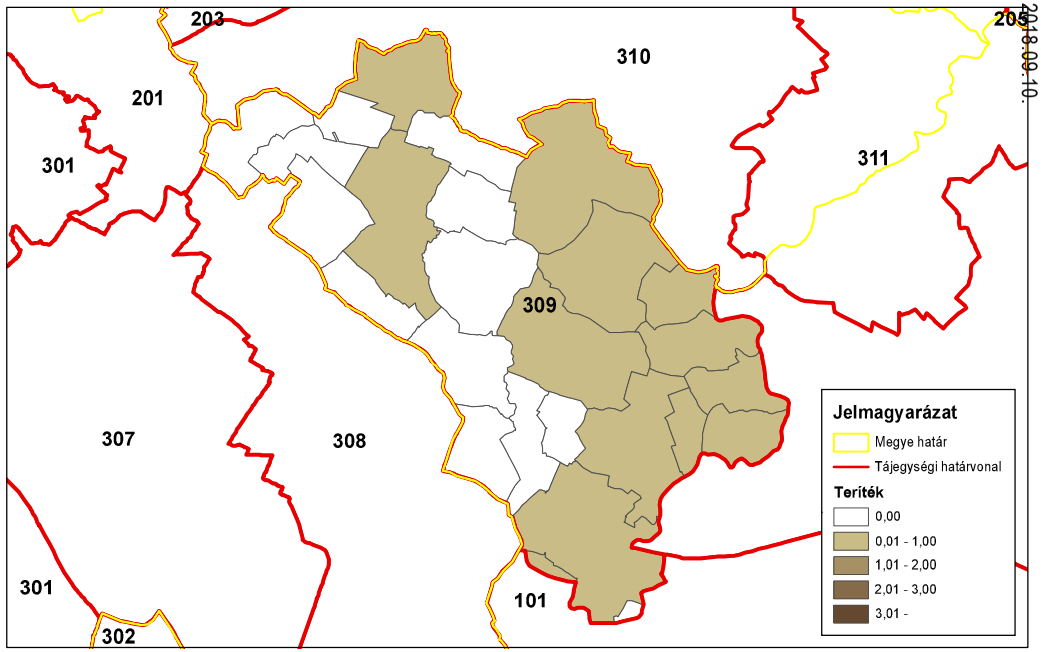
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2009

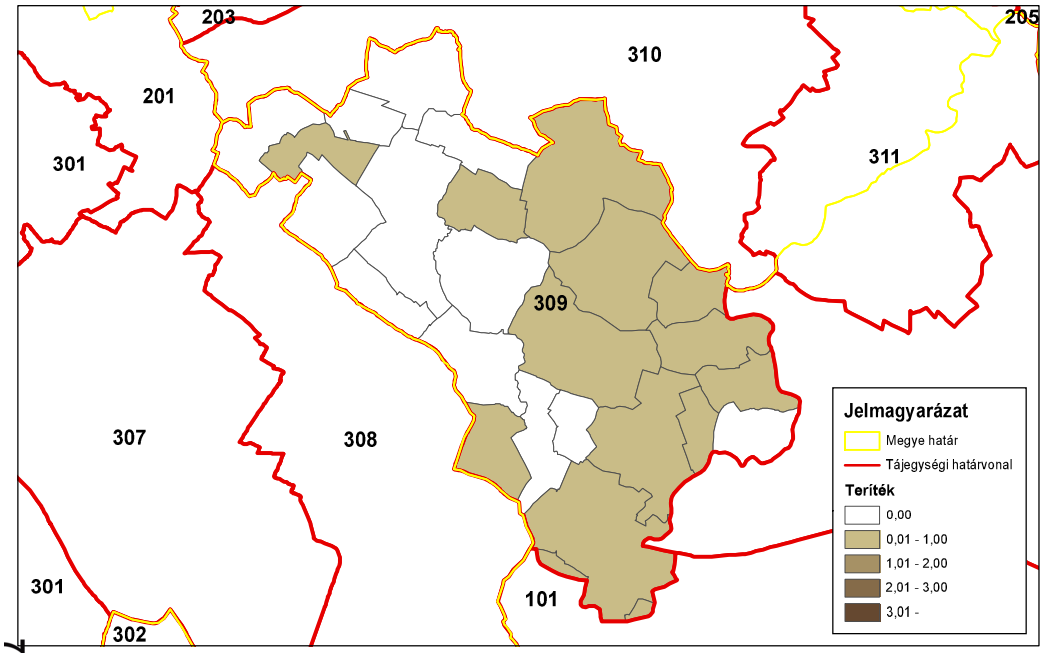
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2010

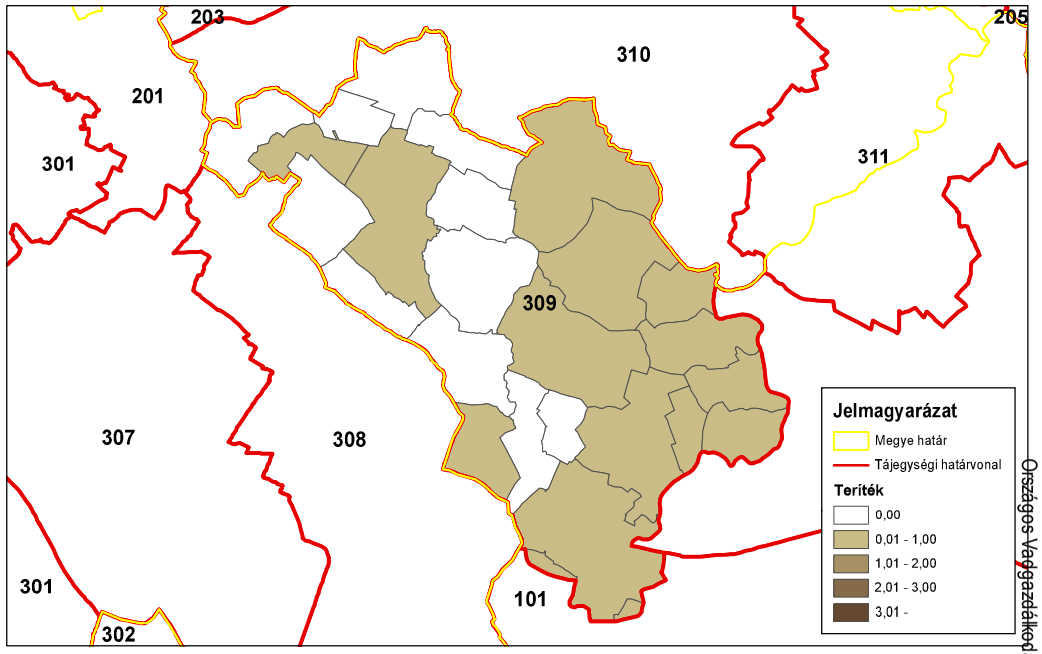
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2011

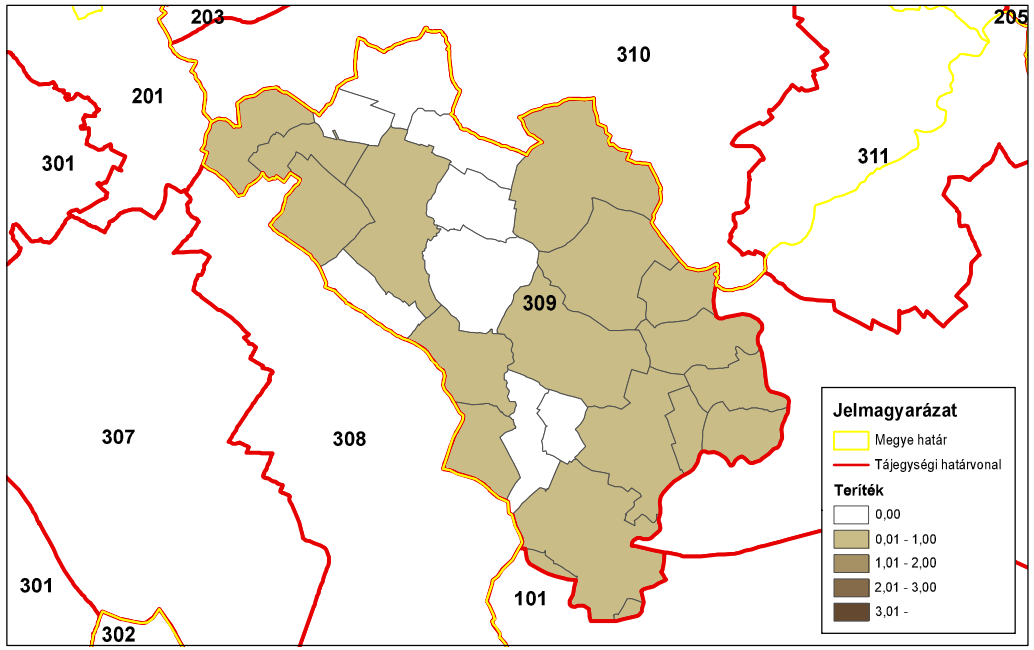
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2012

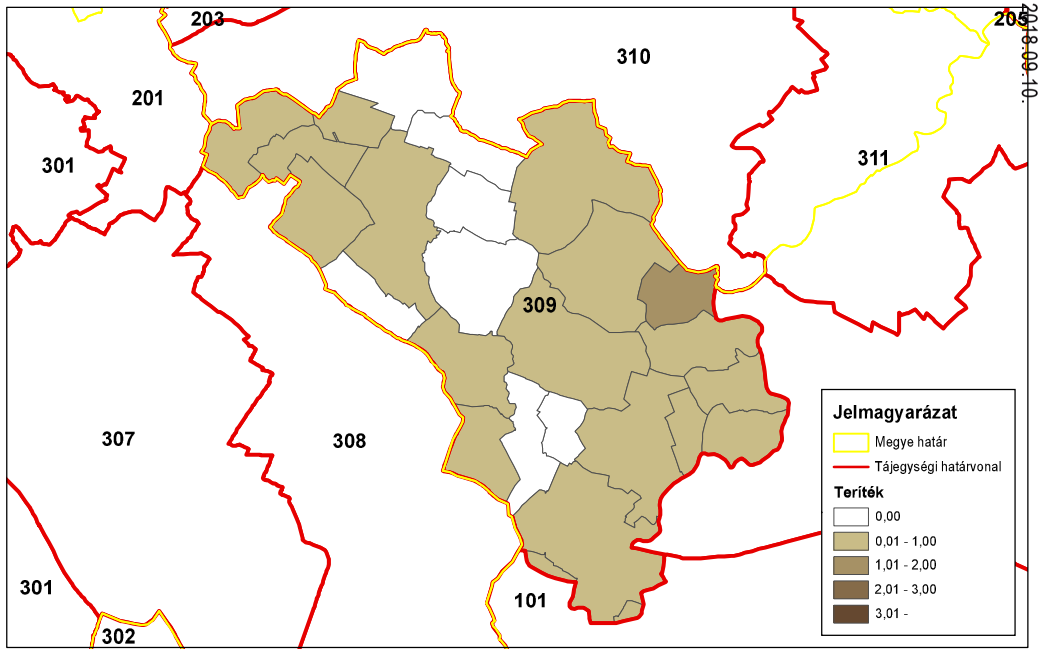
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

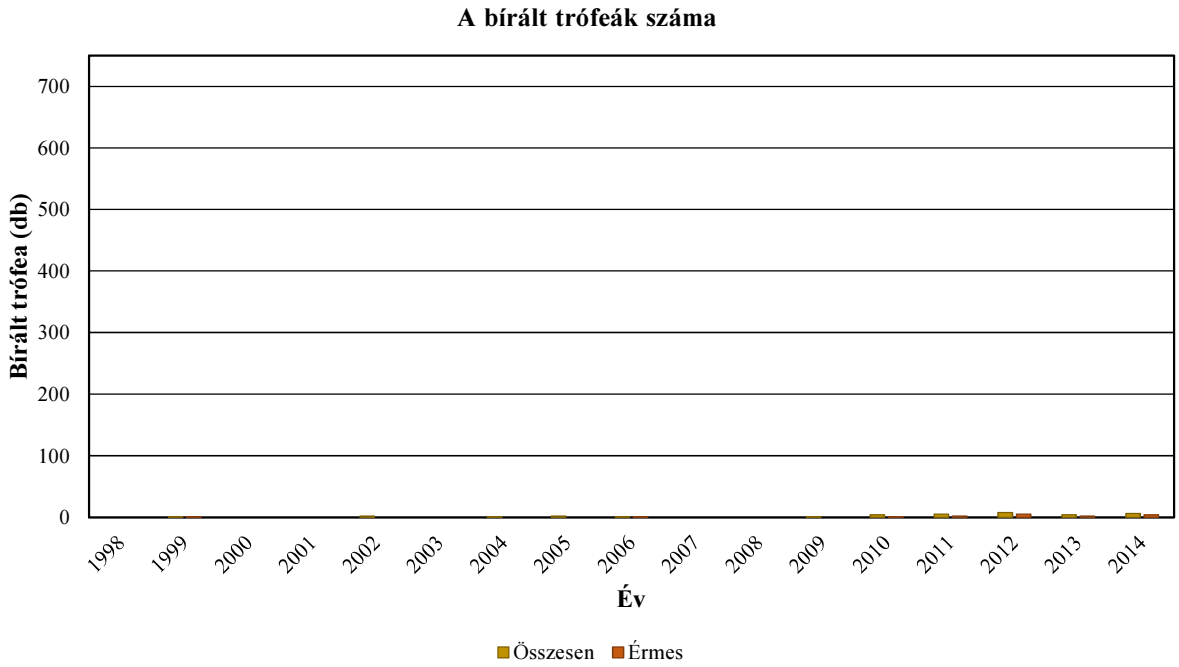
Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2016.09.10.

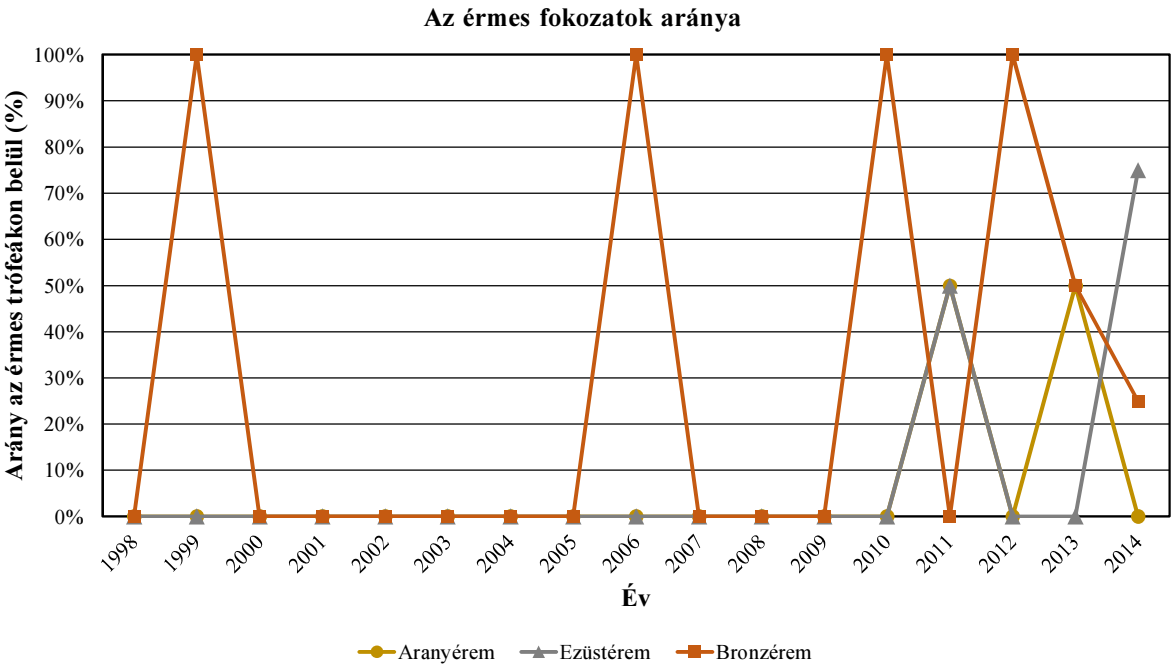
A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

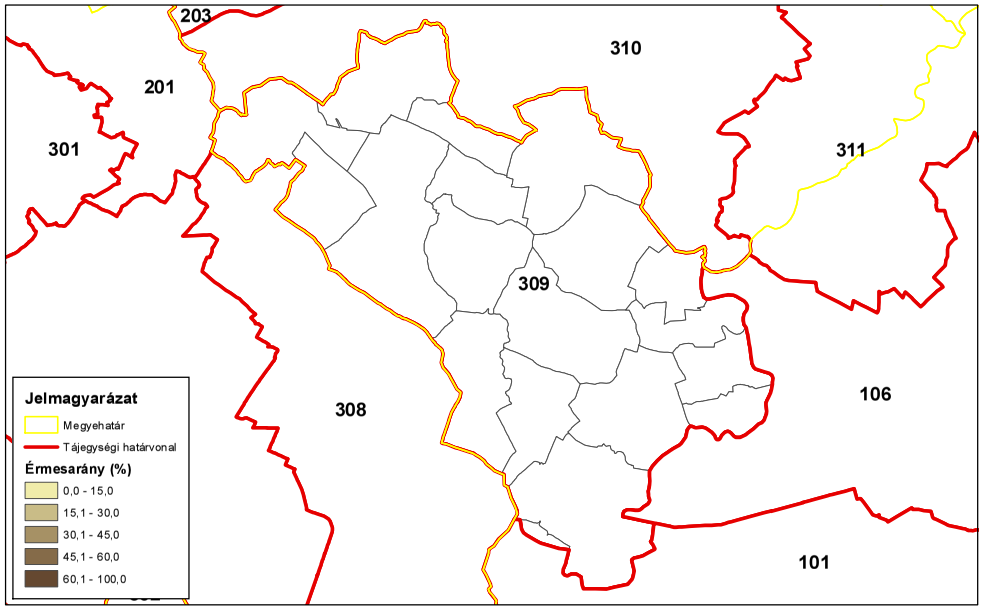
Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
1999	1	1	100,0%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2000	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2001	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2002	2	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2003	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2004	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2005	2	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2006	1	1	100,0%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2007	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2008	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2009	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2010	4	1	25,0%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2011	5	2	40,0%	1	1		50,0%	50,0%	0,0%
2012	8	5	62,5%			5	0,0%	0,0%	100,0%
2013	4	2	50,0%	1		1	50,0%	0,0%	50,0%
2014	6	4	66,7%		3	1	0,0%	75,0%	25,0%

A 309. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

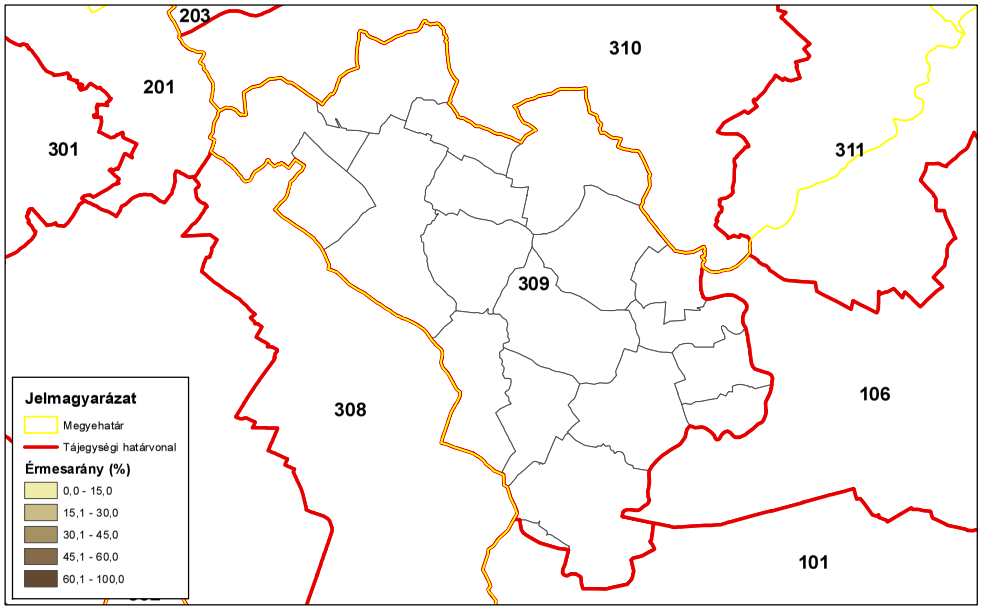

Vaddisznó érmesarány (%) 1998

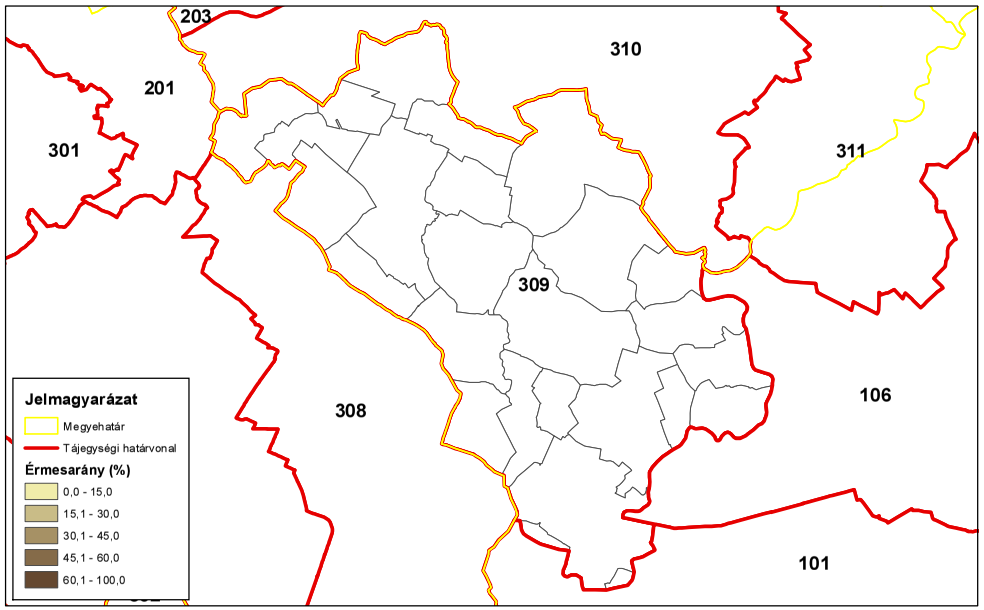
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2003

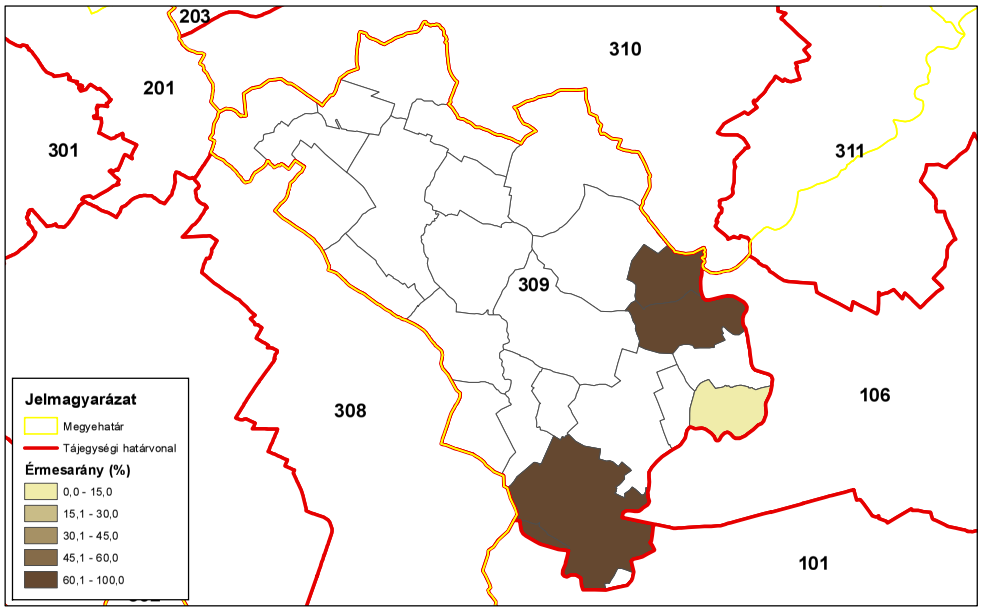
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Jászsági vadgazdálkodási tájegység (309)** területén a mezei nyúl létszáma 1998-2014 között csökkent (21 → 11 ezer). 2003-ig jelentősen nőtt az állomány (21 → 30 ezer pld), majd folyamatos csökkenés látható. A lelövések 2002-ig növekedtek, majd csökkenés következett be (2,6→4,3→ 1,2 ezer pld). Az élő befogás 2001-ig négyszeresére nőtt (1,3 → 5,2 ezer pld), majd kis ingadozásokkal lecsökkent 460 pld-ra.
- Az adatok alapján a nyúl állomány jelentett létszáma és a hasznosítás között jól látható összefüggés van. A korreláció erős, azonban a hasznosítás túlságosan is lecsökkent a jelentett állományhoz képest, ami a gazdálkodásban jelenthet problémát (alulhasznosítás), tehát a tervszerűséget erősíteni kell.
- A lelövések és a befogások egymáshoz viszonyított arányát tekintve 2001-ig nőtt a befogások részesedése (22% - 49%), majd nagy ingadozással (6% - 44%) csökkent 2014-re 20%-ra. A lelövések aránya összességében nőtt, míg a befogásoké csökkent, ami kedvező a mezei nyúl állomány szempontjából.
- 2007-ben még volt egy déli és egy északi központja a hasznosításnak, ami inkább dél felé tolódott el 2011-re a gyenge 2010-es év után, majd mindenhol csökkent a teríték és 2014-ben egyenletes lett az eloszlás a tájegységben.
- Összességében a nyúl hasznosításának változása még itt sem volt teljesen összhangban a létszám változásával, azaz a hasznosítás csökkenése túlzott mértékű, ami a gazdálkodás kárára válhat az alulhasznosítással, ráadásul a csökkenő hasznosítás sem tudta megállítani a jelentett állomány csökkenését.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A hasznosítási arány 2001-ig jelentősen növekedett (30% → 53 %), majd ingadozásokkal visszaesett 20%-ra.
- A hasznosítás összetételében látható a lelövések túlsúlya, ami kedvező lehet az állomány számára. De még mindig magas a befogások aránya. Elképzelhető, hogy ez is hozzájárult a populáció csökkenéséhez és a későbbi alacsonyabb hasznosításhoz. Mindenesetre még ezt az alacsonyabb hasznosítási értéket is inkább fegyveres vadászattal kellene megvalósítani. A hasznosítási arány

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

maradhat ilyen szinten is, bár valószínűleg növelhető lenne a populáció változása alapján, de ehhez a becslést és a tervezést javítani kell.

A mezei nyúl jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

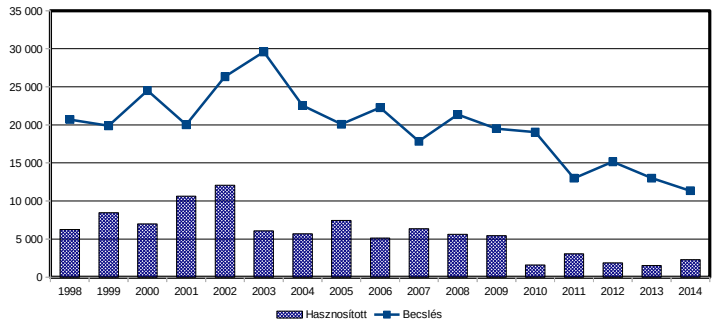
- A Jászsági vadgazdálkodási tájegység az ország egyik legjobb mezei nyulas térsége. A mezei nyúl meghatározó tényezője az eredményes vadgazdálkodásnak. Ez látszik is abból, ahogy a mezei nyúl hasznosítással együtt a külföldi bérvadásztatásból származó bevételek növekednek. Ezért a vadgazdálkodási tájegységben a mezei nyúllal való gazdálkodást elsődlegesnek kellene tekinteni. A mezei nyúl állománya azonban csökkenő, a hasznosítása még erőteljesebben csökken, ami gazdálkodási problémákhoz vezethet. Ugyanakkor a fácán hasznosítással együtt változik a mezei nyúl hasznosítása, ami az apróvadas gazdálkodás fontosságát mutatja a tájegységben. Jelzi, hogy itt a gazdálkodók még mindig inkább az apróvaddal szeretnének gazdálkodni, tehát erre kell a hangsúlyt helyezni. A gazdálkodás javításának ellenőrzéséhez és a tudatosabb gazdálkodáshoz szükségesek bizonyos változtatások a becslések és a tervezés területén.

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

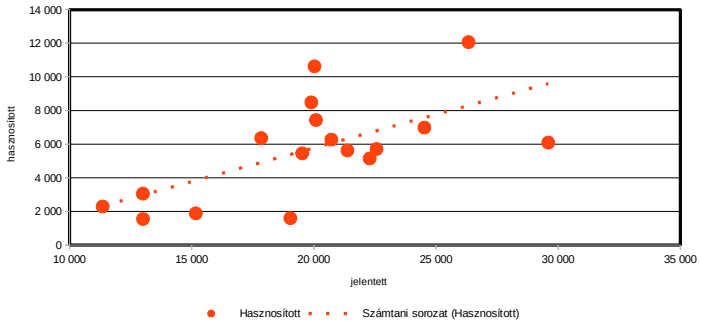
VGTE: **309**

Év	Becslés	Hasznosított			Arányok		
		Lelövés	Befogás	Összes	Lelövés	Befogás	Hasznosítás
1998	20 710	4 911	1 357	**6 268**	78,4%	21,6%	**30,3%**
1999	19 890	5 202	3 279	**8 481**	61,3%	38,7%	**42,6%**
2000	24 521	4 749	2 233	**6 982**	68,0%	32,0%	**28,5%**
2001	20 020	5 410	5 216	**10 626**	50,9%	49,1%	**53,1%**
2002	26 325	8 254	3 812	**12 066**	68,4%	31,6%	**45,8%**
2003	29 590	5 145	943	**6 088**	84,5%	15,5%	**20,6%**
2004	22 560	4 136	1 572	**5 708**	72,5%	27,5%	**25,3%**
2005	20 080	4 672	2 760	**7 432**	62,9%	37,1%	**37,0%**
2006	22 280	3 708	1 434	**5 142**	72,1%	27,9%	**23,1%**
2007	17 840	3 556	2 801	**6 357**	55,9%	44,1%	**35,6%**
2008	21 368	4 225	1 398	**5 623**	75,1%	24,9%	**26,3%**
2009	19 516	4 271	1 177	**5 448**	78,4%	21,6%	**27,9%**
2010	19 032	1 489	103	**1 592**	93,5%	6,5%	**8,4%**
2011	12 998	2 414	639	**3 053**	79,1%	20,9%	**23,5%**
2012	15 161	1 752	127	**1 879**	93,2%	6,8%	**12,4%**
2013	13 001	1 367	178	**1 545**	88,5%	11,5%	**11,9%**
2014	11 350	1 827	459	**2 286**	79,9%	20,1%	**20,1%**
Változás	-45,2%	-62,8%	-66,2%	-63,5%	2,0%	-7,3%	-33,5%
Minimum	11 350	1 367	103	1 545	50,9%	6,5%	8,4%
Maximum	29 590	8 254	5 216	12 066	93,5%	49,1%	53,1%

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás

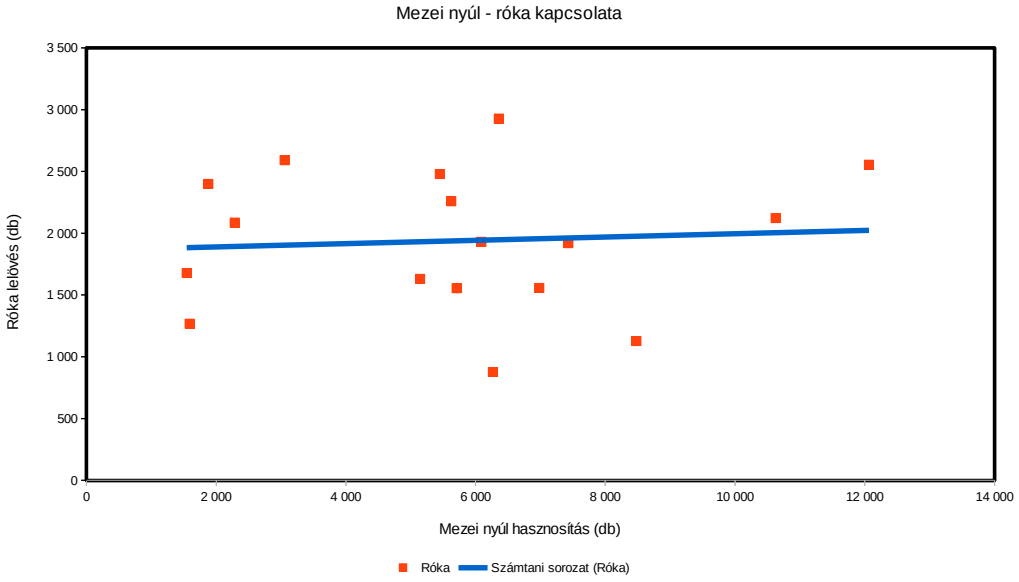

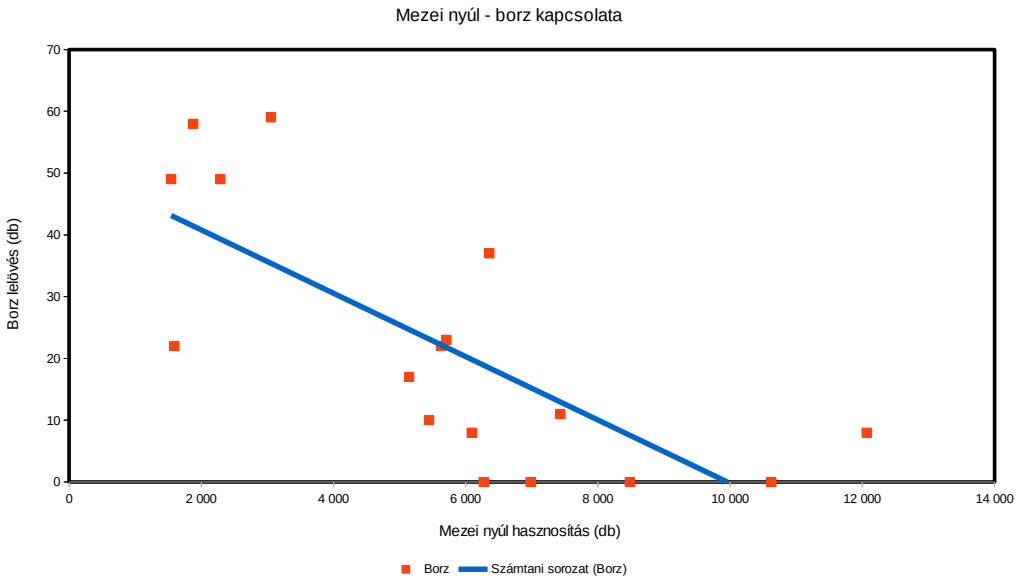
A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás

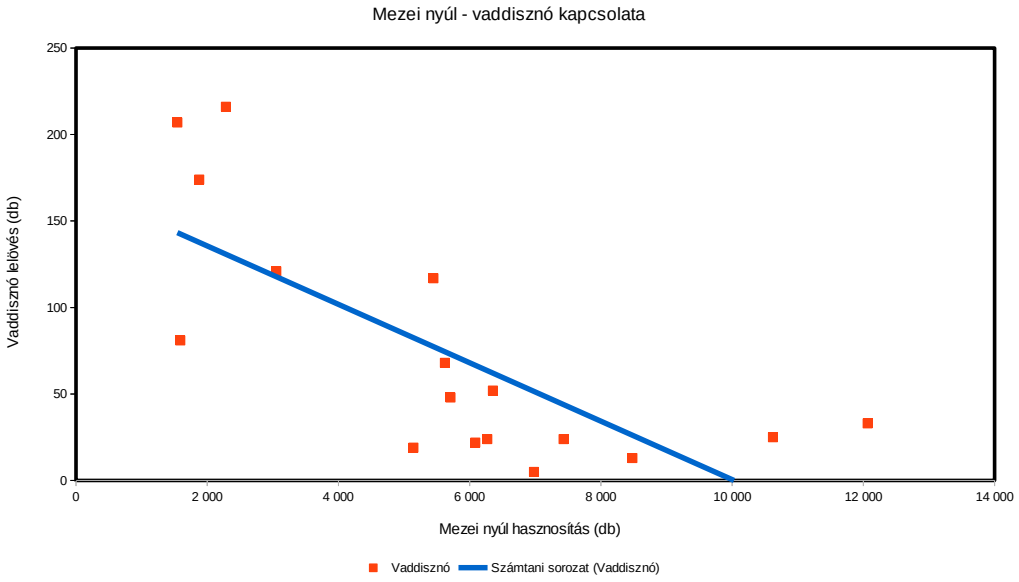

A mezei nyúl hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

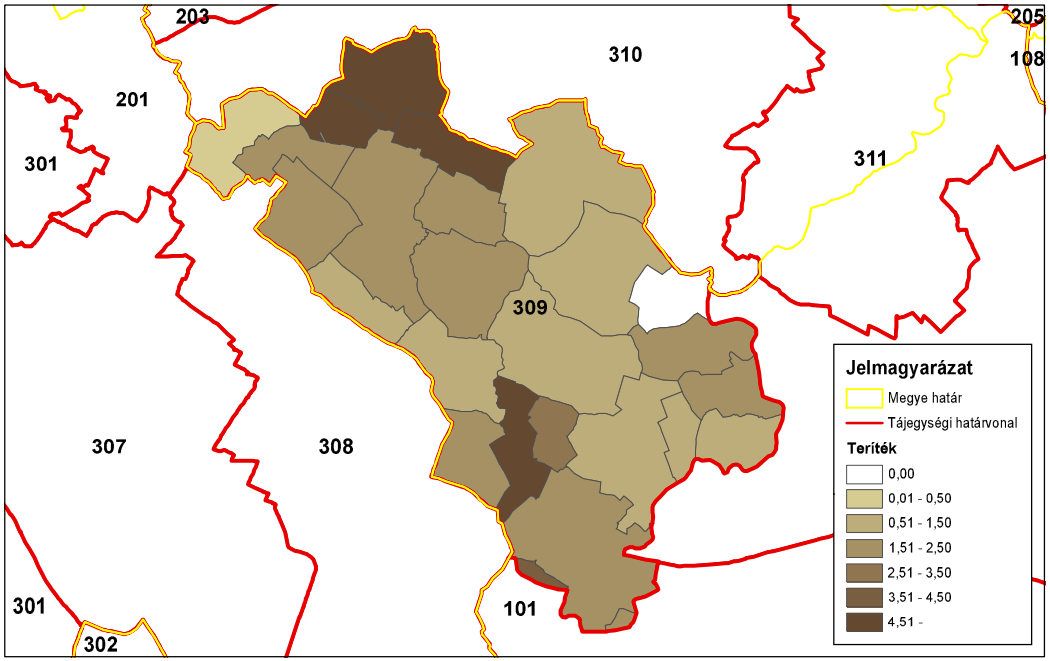
VGTE: **309**

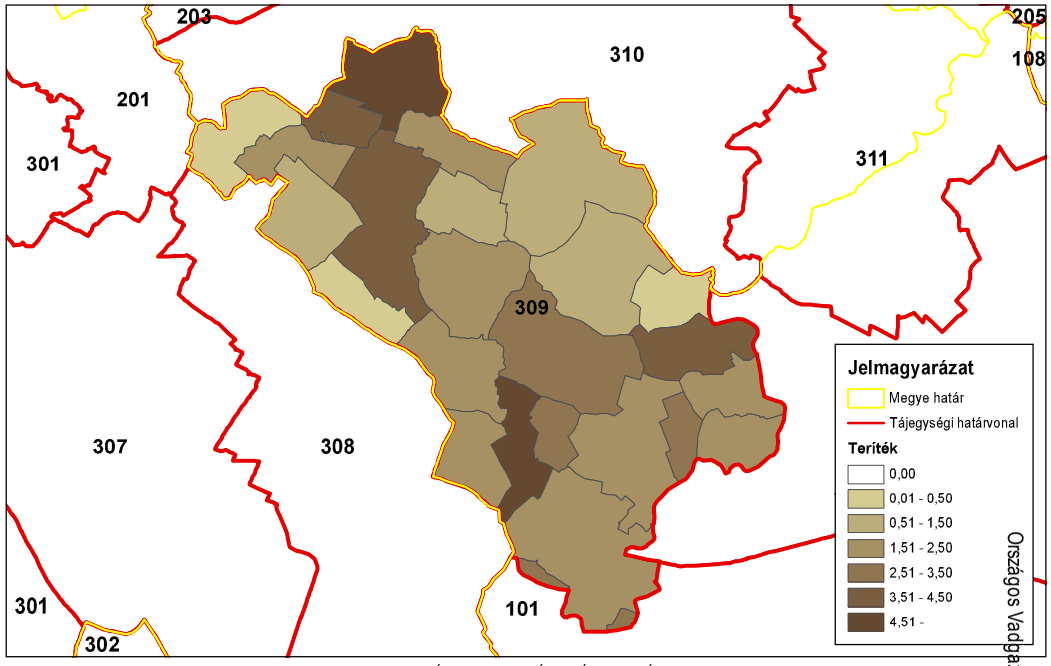

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2007

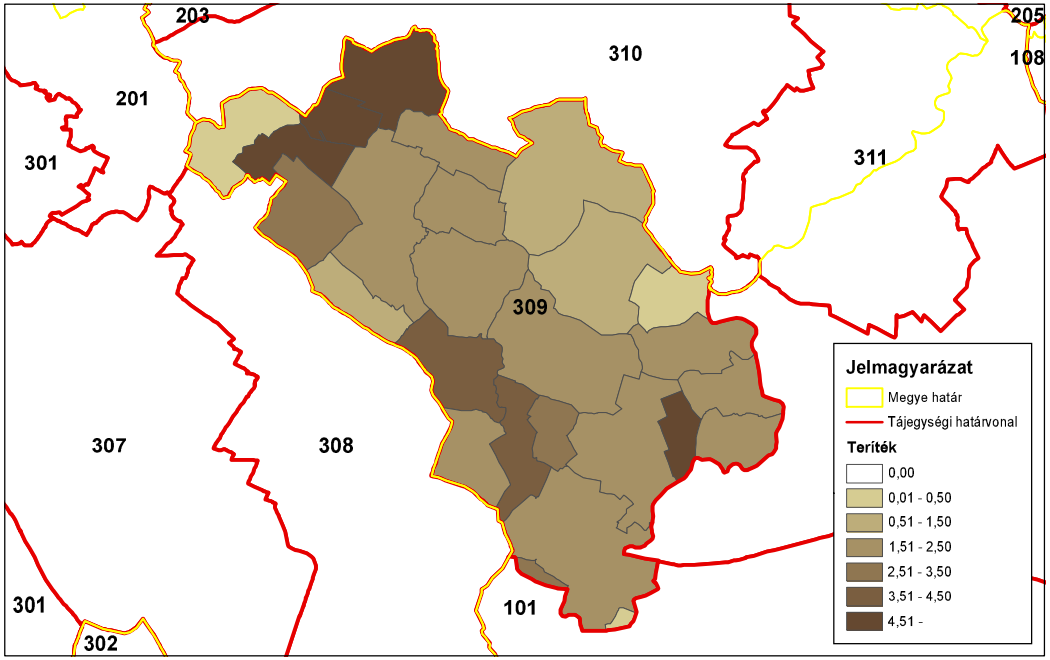
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2008

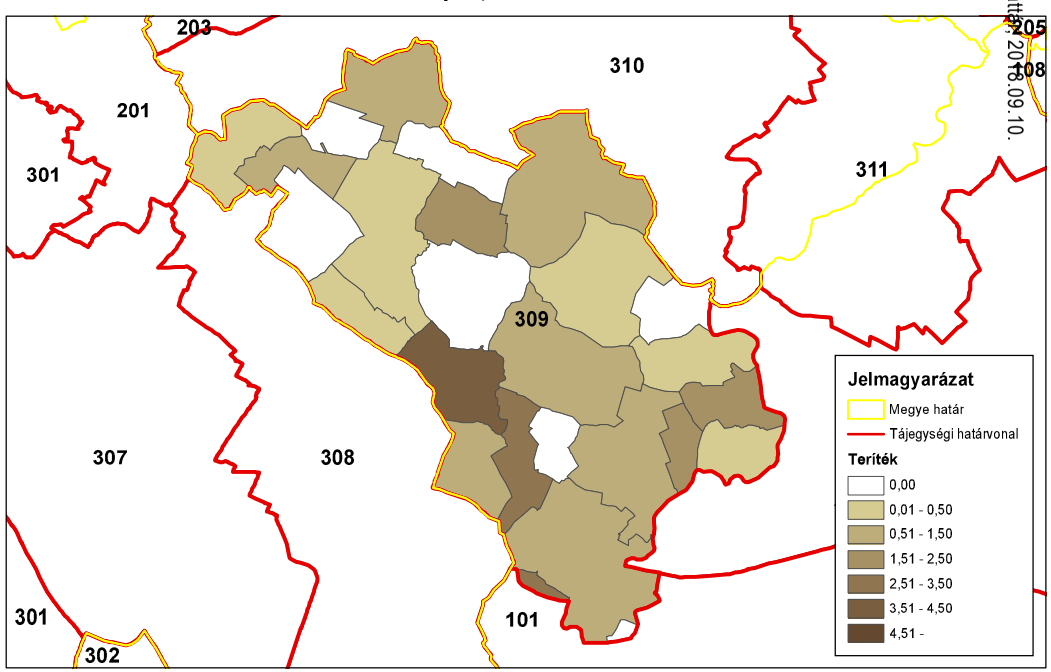
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2009

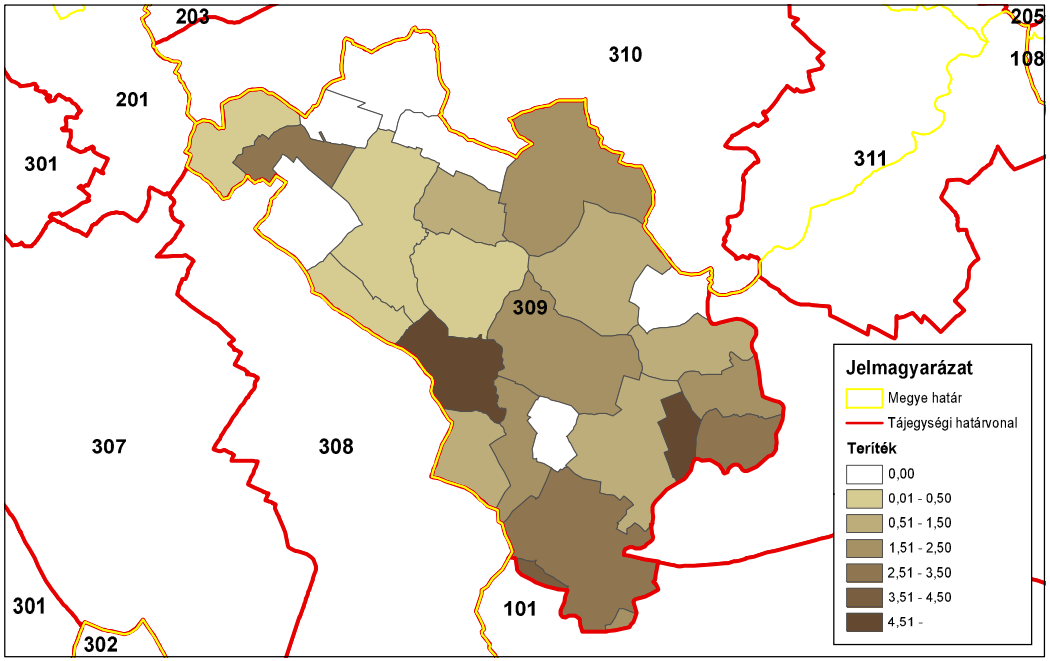
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2010

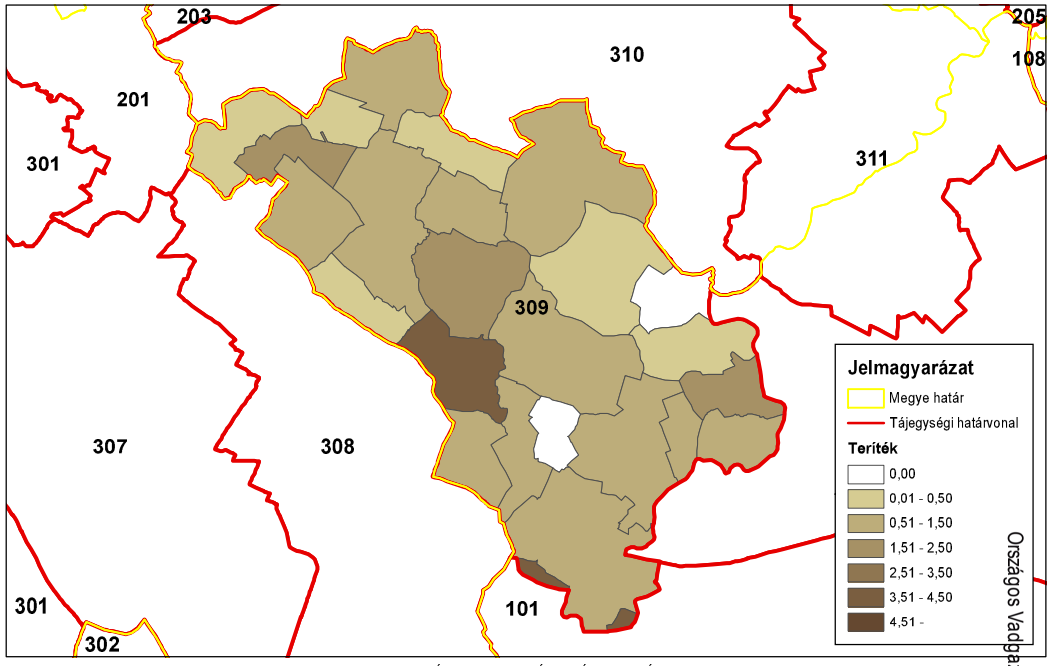
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2011

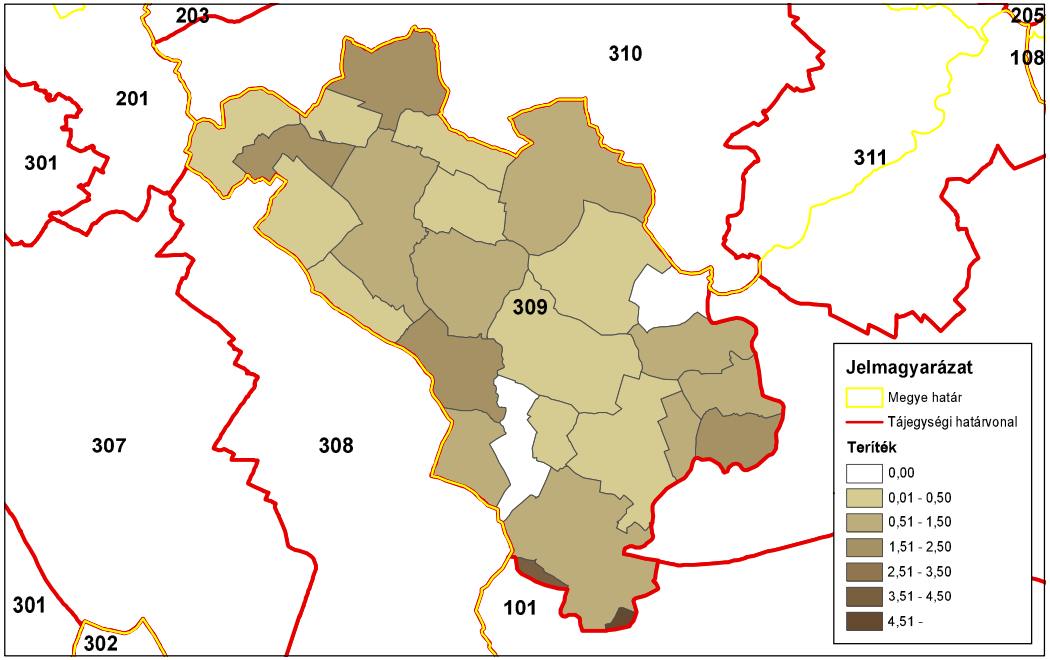
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2012

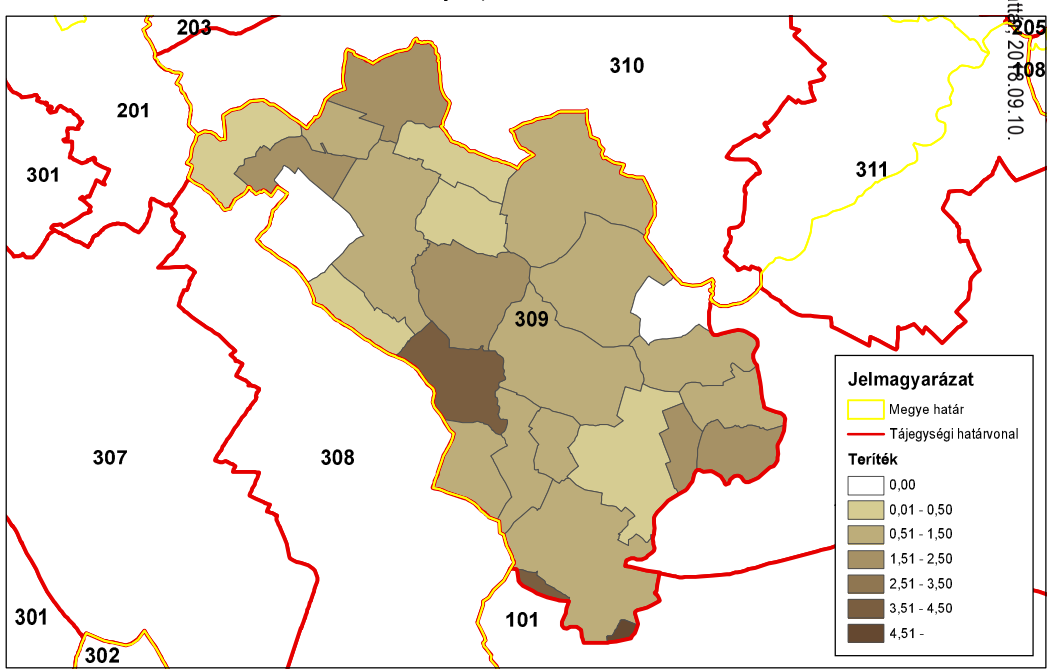
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A fácán állománya és hasznosítása

A fácán állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Jászsági** vadgazdálkodási tájegységben a fácán jelentett létszáma az 1998-2014 közötti időszakban csökkenő trendet követett, az első ciklusban még nagyobb ingadozásokkal (22.6 ezer → 9.3 ezer; -59%).
- A vadgazdálkodási tájegységben a kibocsátott fácánok száma, főleg az első tervezési időszakban feltűnő intenzitással, drasztikusan visszaesett (58.9 ezer → 15.6 ezer; -73.5% csökkenés).
- A teríték szintén jelentősen csökkent, és ugyancsak még az első ciklusban mutatott nagyobb kilengéseket (26.7 ezer → 13.7 ezer; -48.7%).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken látható, hogy a terítéksűrűség főleg a tájegység déli felében csökken szembetűnően.
- A **Jászsági** vadgazdálkodási tájegységben az elmúlt két tervezési időszak során a fácán állománya, a kibocsátás és a teríték is jelentős mértékben csökkent. Ezek alapján a fácán vadászati-vadgazdálkodási jelentősége visszaszorul.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás erősen ingadozott (63.6-199.8%). A kibocsátáshoz viszonyított hasznosítás, főleg az első ciklusban nagyobb ingadozásokkal, de összességében emelkedő trendet követett (45.3 → 87.6%; 93.3%-os növekedés).
- A kibocsátott fácánok 30%-os megtérülését feltételezve a szabadterületi állományra gyakorolt vadászati nyomás a 17 év során erősen ingadozott (18.8-119.1%). A jelentősen visszaeső kibocsátás megtérülése érdekében a szabadterületi állományt folyamatosan, durván túlhasznosíthatták, de ennek igazolására tényleges megtérülési és felnevelt szaporulat adatok lennének szükségesek.

A fácán jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

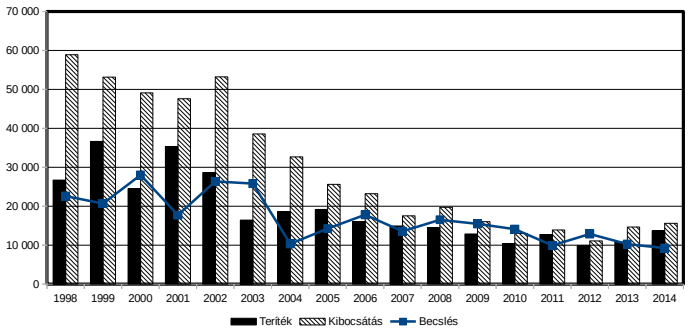
- A VGTE a fácán szempontjából az 52 vadgazdálkodási tájegység rangsorának a jelentett állomány (13/52) és a hasznosítás (4/52) alapján is a felső negyedében található. A fácán kibocsátás drasztikus visszaesése a szabadterületi állomány és a teríték csökkenésével is járt. A jövőben a valószínűleg erőteljes túlhasznosítás miatt a jelenlegi szint további csökkenése jelezhető előre.

A fácánállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

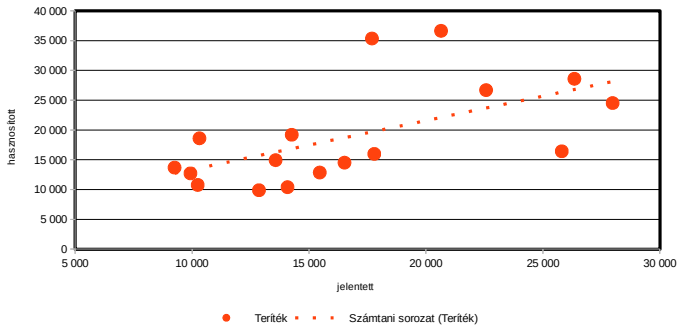
VGTE: **309**

Év	Becslés	Kibocsátás	Teríték	Hasznosítási mutatók		
				Teríték/Becslés	Teríték/kibocsátás	T-Hasznosítás
1998	22 570	58 874	26 691	118,3%	45,3%	**40,0%**
1999	20 645	53 171	36 637	177,5%	68,9%	**100,2%**
2000	27 980	49 120	24 521	87,6%	49,9%	**35,0%**
2001	17 690	47 615	35 350	199,8%	74,2%	**119,1%**
2002	26 345	53 218	28 590	108,5%	53,7%	**47,9%**
2003	25 805	38 569	16 423	63,6%	42,6%	**18,8%**
2004	10 315	32 678	18 605	180,4%	56,9%	**85,3%**
2005	14 260	25 600	19 198	134,6%	75,0%	**80,8%**
2006	17 790	23 200	15 978	89,8%	68,9%	**50,7%**
2007	13 570	17 504	14 936	110,1%	85,3%	**71,4%**
2008	16 517	19 710	14 510	87,8%	73,6%	**52,0%**
2009	15 458	15 988	12 856	83,2%	80,4%	**52,1%**
2010	14 080	13 023	10 397	73,8%	79,8%	**46,1%**
2011	9 930	13 870	12 715	128,0%	91,7%	**86,1%**
2012	12 860	11 095	9 889	76,9%	89,1%	**51,0%**
2013	10 241	14 663	10 772	105,2%	73,5%	**62,2%**
2014	9 251	15 615	13 687	148,0%	87,7%	**97,3%**
Változás	-59,0%	-73,5%	-48,7%	25,1%	93,3%	143,3%
Minimum	9 251	11 095	9 889	63,6%	42,6%	18,8%
Maximum	27 980	58 874	36 637	199,8%	91,7%	119,1%

A fácánállomány és a hasznosítás

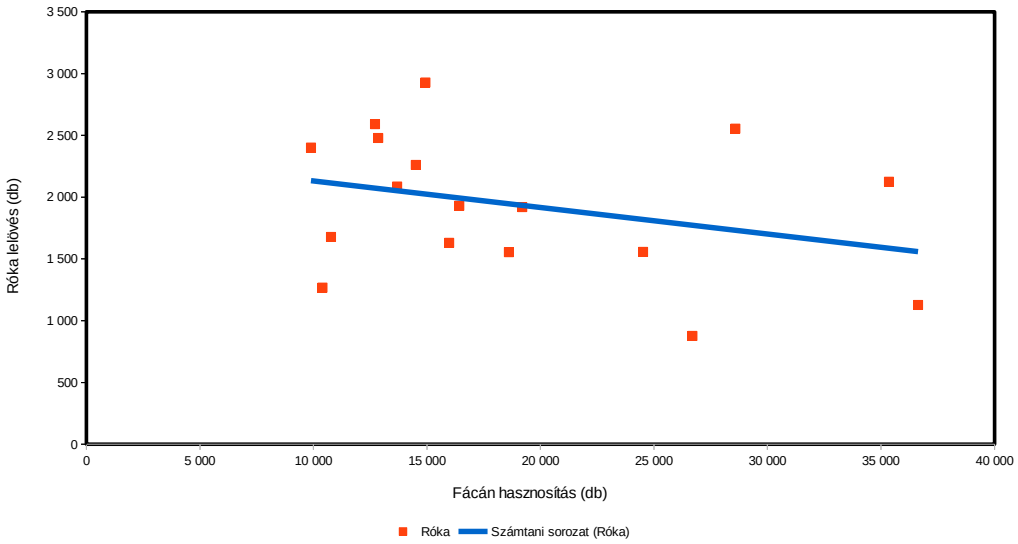
A fácánállomány és a hasznosítás

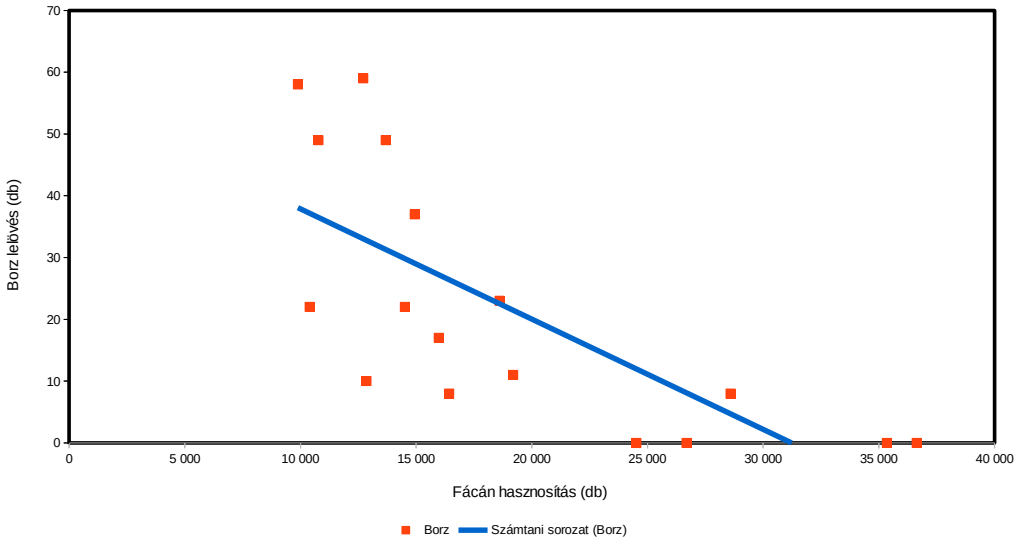
A fácán hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **309**

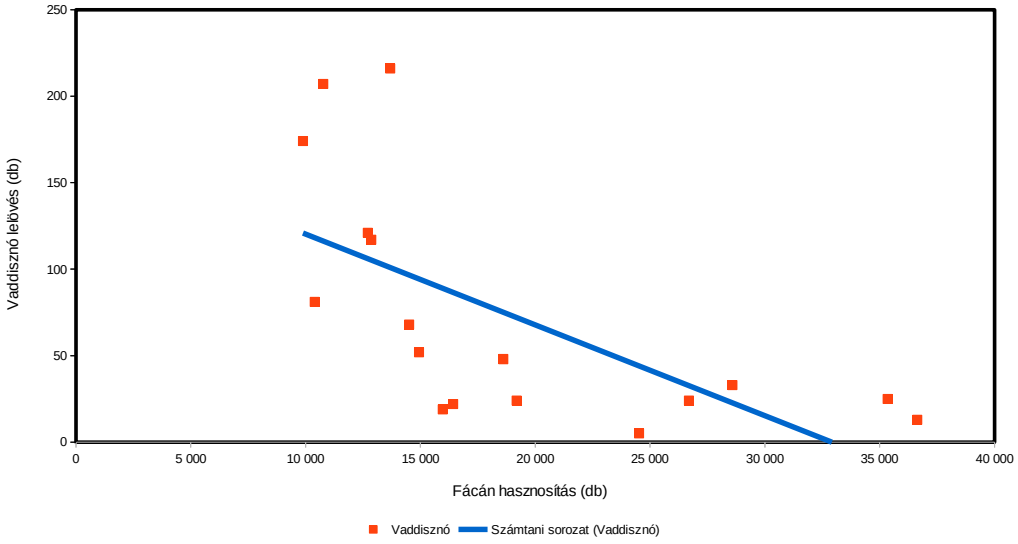
Fácán - róka kapcsolata

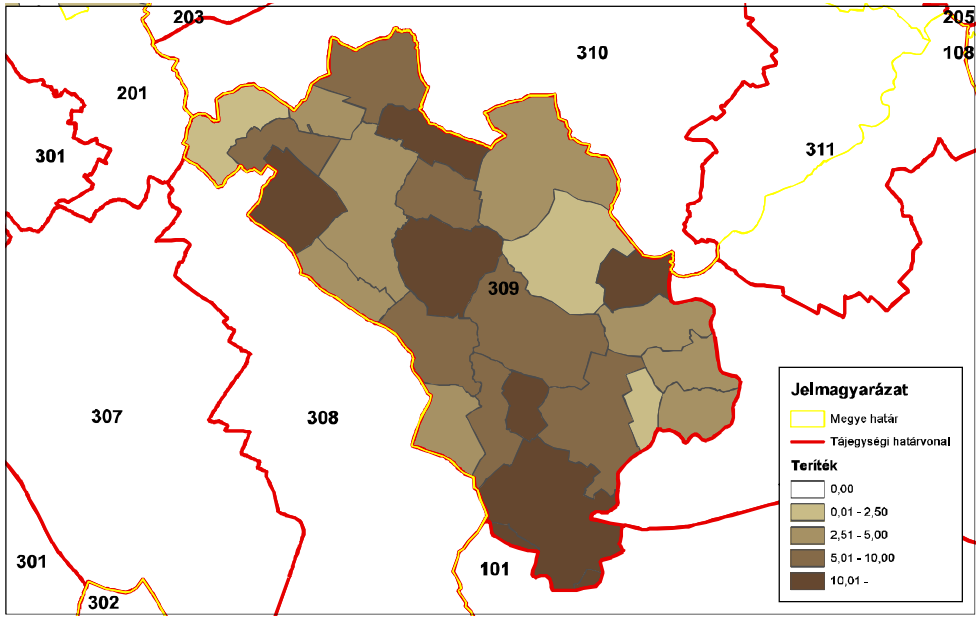
Fácán - borz kapcsolata

Fácán - vaddisznó kapcsolata

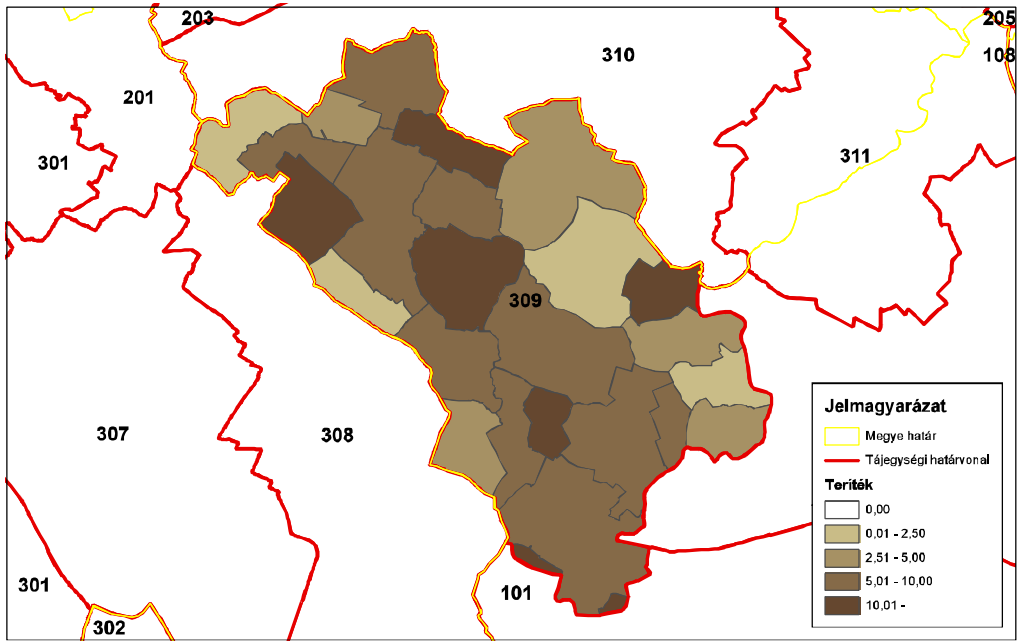

Fácán (teríték - db/km^2) 2007

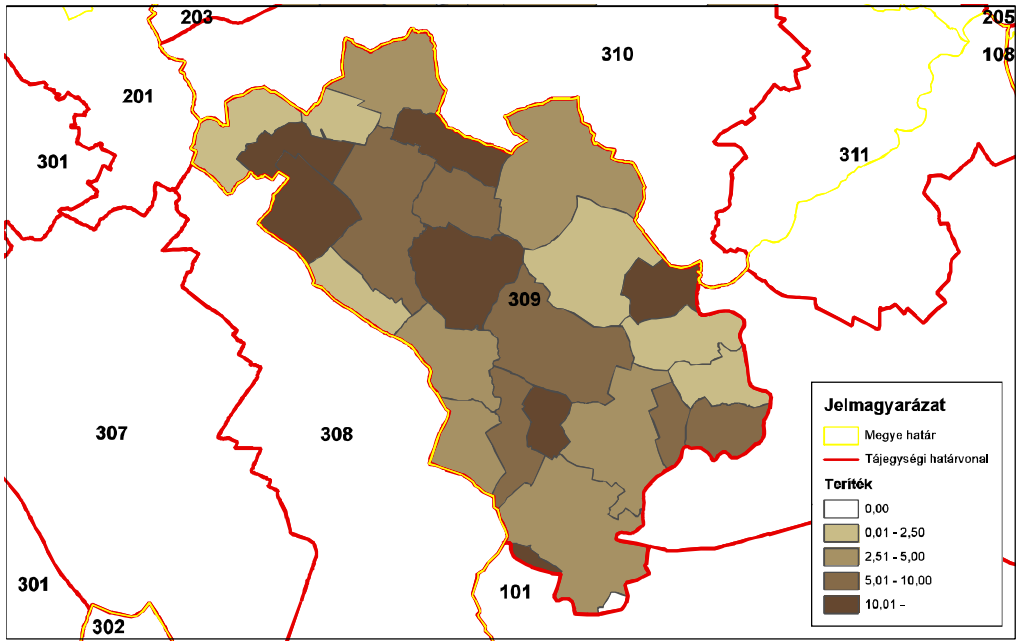
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2008

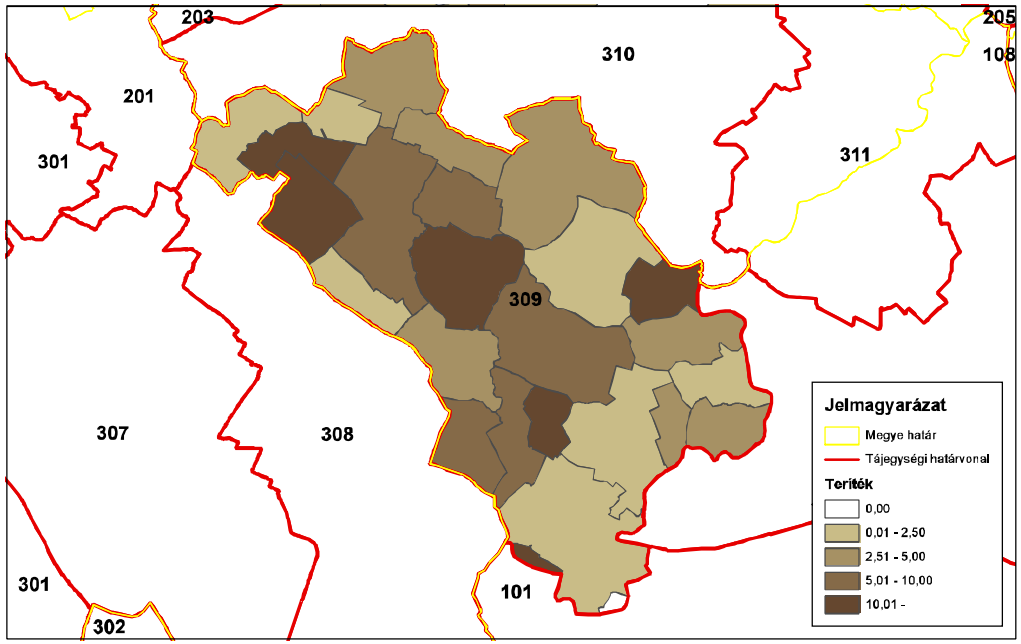
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2009

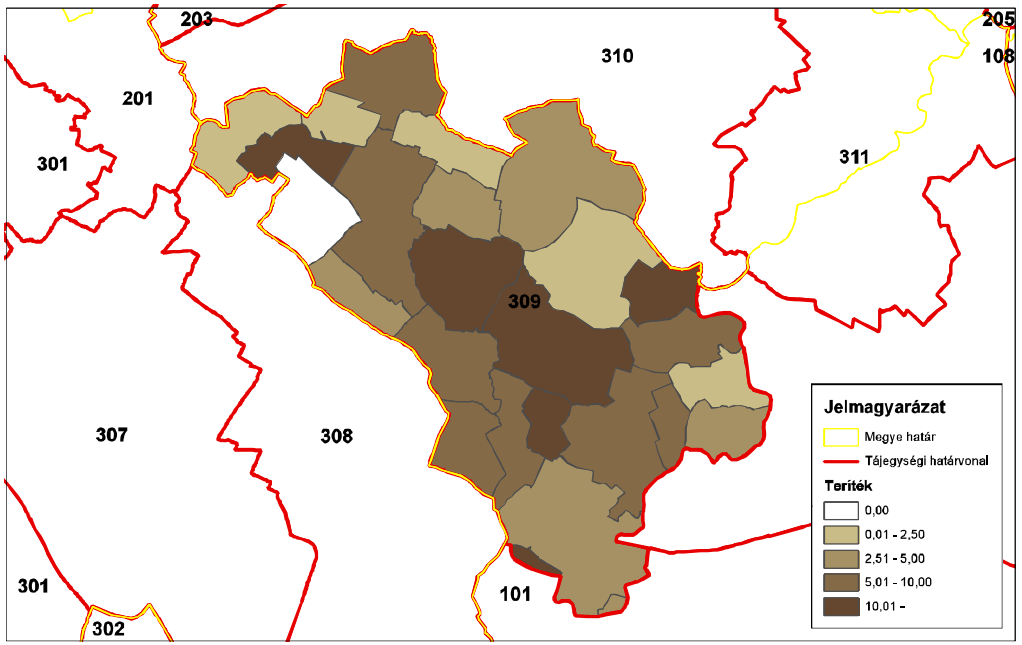
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2010

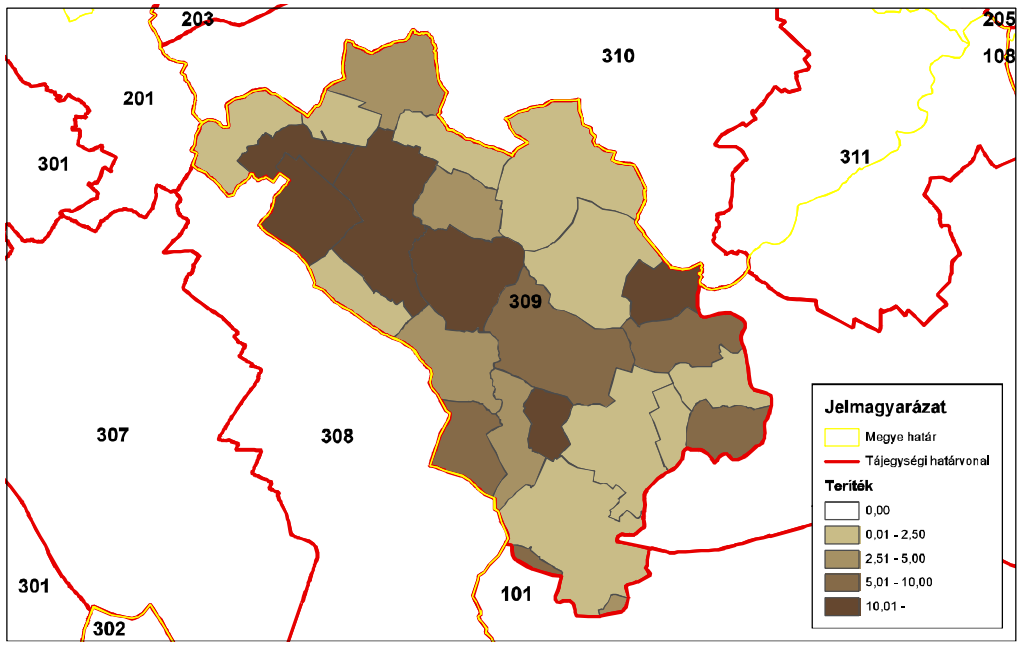
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2011

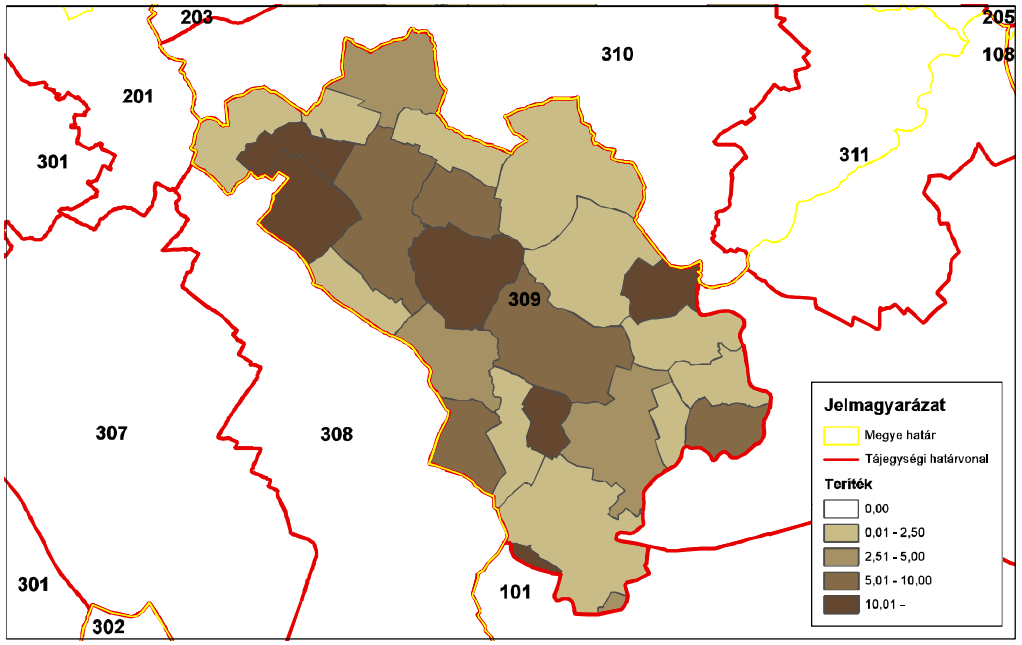
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2012

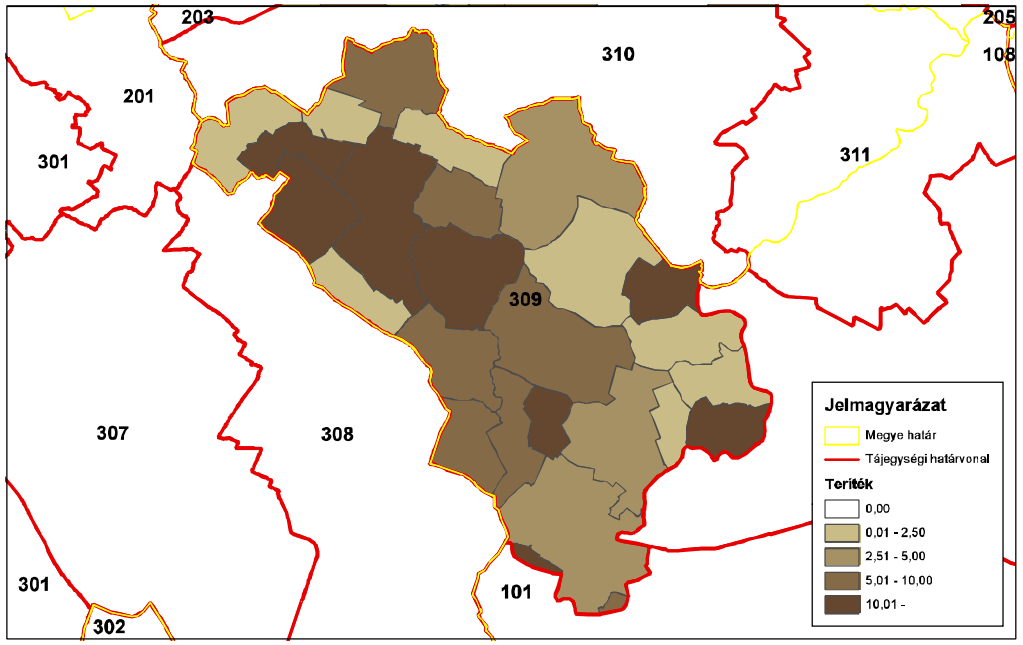
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km^2) 2014

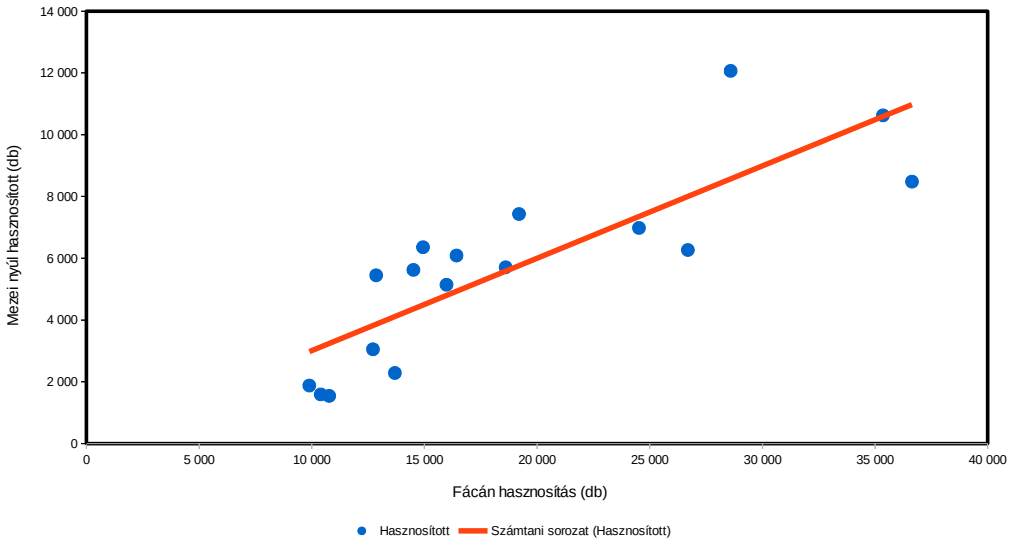

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

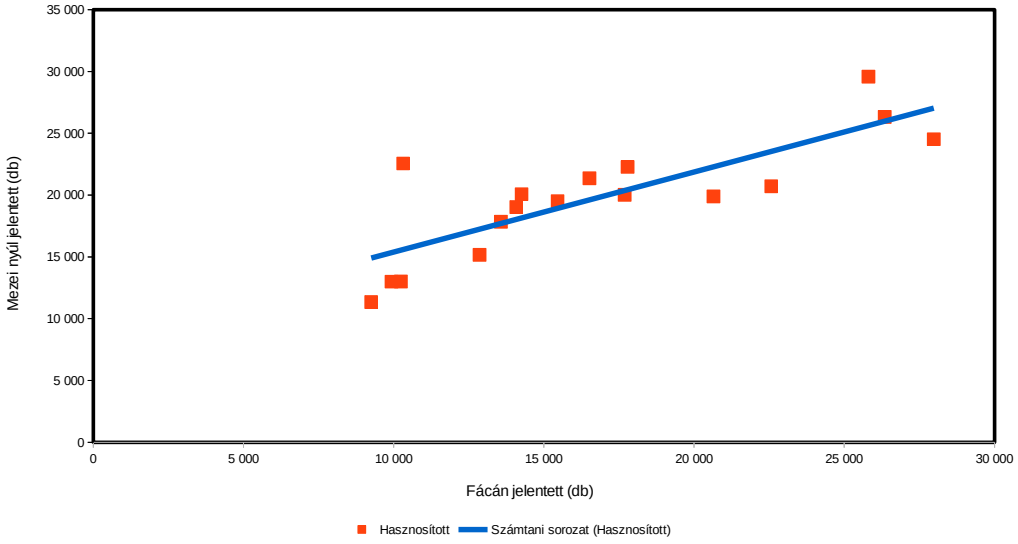
A mezei nyúl és a fácán kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **309**

Fácán - mezei nyúl hasznosításának kapcsolata

Fácán - mezei nyúl jelentett létszámának kapcsolata

A hasznos apróvad hasznosítása

A hasznos apróvad hasznosítása

Az állomány létszámok és a terítékek a vadgazdálkodási tájegységben

- **Fogoly**: Az 1998-2014 közötti időszakban a fogoly létszáma 95.1%-al csökkent (3255→161 pld.).
- **Szalonka:** A szalonka teríték a tavaszi vadászidény megszűntetéséig ingadozó volt (25-93 pld.), a monitoring program keretében kismértékben csökkent.
- **Vetési lúd**: Terítéke 0-155 pld. A 2010-es évekre vadászati jelentősége csökkent.
- **Nagy lilik**: 0-224 pld. között alakult az elejtés. A 2000-es évek második felétől vadászati jelentősége növekedett.
- **Tőkés réce**: 520-6000 pld. közötti elejtéseket jelentettek. Ingadozó adatsor. A röptetett réce lelövés 1000-5100 pld. között alakult.
- **Szárcsa**: Lelövése 100-1600 pld. között alakult. Vadászati jelentősége visszaesett.
- **Balkáni gerle**: Terítéke 300-3500 pld. Ingadozó adatsor.
- **Örvös galamb**: Lelövés 17-160 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.

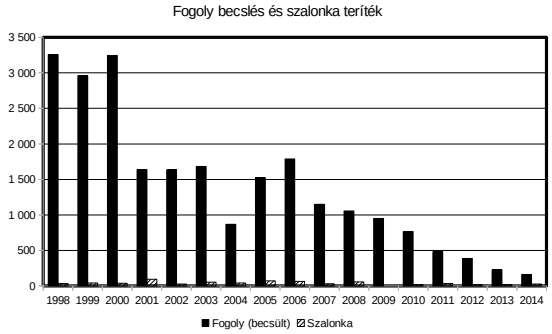
A hasznos apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

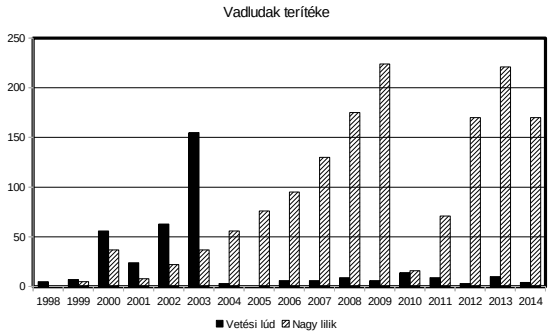
- A **Jászsági vadgazdálkodási tájegység (309)** gazdasági szempontból is jelentős egyéb hasznos apróvadfajai a tőkés réce, a röptetett réce és a balkáni gerle. Bár mindhárom fajnál jelentős ingadozások tapasztalhatók terítékeik folyamatosan ezres nagyságrendűek. Növekszik, de nem jelentős a nagy lilik teríték, a többi egyéb apróvadfaj pedig elhanyagolható mennyiségű. A tájegység fogoly állománya 95%-al csökkent.

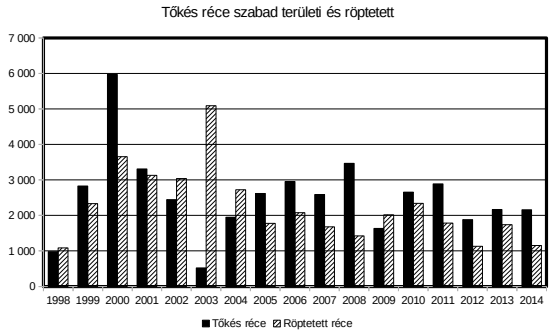
A hasznos apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

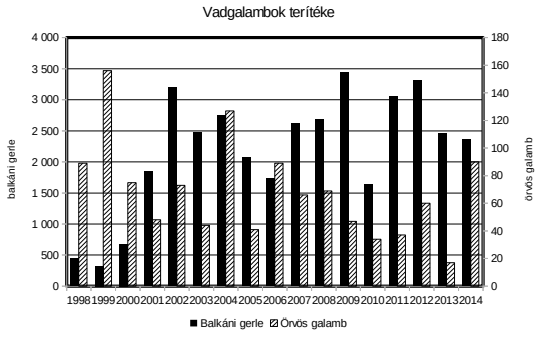
VGTE: **309**

Év	Fogoly (becsült)	Fogoly (lőtt)	Szalonka	Vetési lúd	Nagy lilik	Tőkés réce	Röptetett réce	Böjti réce	Csörgő réce	Barátréce	Kerceréce	Szárcsa	Balkáni gerle	Örvös galamb
1998	3 255	70	34	5	0	980	1 083	21	158	87	9	1 585	447	89
1999	2 959	84	42	7	5	2 827	2 329	6	350	253	6	906	328	156
2000	3 246	0	37	56	37	5 966	3 655	93	332	118	0	355	680	75
2001	1 639	0	93	24	8	3 308	3 126	3	715	183	0	876	1 846	48
2002	1 635	0	25	63	22	2 442	3 036	0	396	136	0	275	3 193	73
2003	1 682	0	51	155	37	524	5 089	20	480	96	0	380	2 478	44
2004	866	0	41	3	56	1 952	2 720	0	324	29	0	533	2 750	127
2005	1 525	0	73	0	76	2 618	1 778	0	406	25	0	876	2 069	41
2006	1 789	0	63	6	95	2 953	2 080	0	559	6	0	850	1 735	89
2007	1 151	0	32	6	130	2 589	1 676	0	647	19	4	671	2 615	66
2008	1 054	0	55	9	175	3 469	1 423	0	810	0	0	559	2 689	69
2009	949	0	0	6	224	1 632	2 017	0	843	0	1	561	3 444	47
2010	766	0	20	14	16	2 653	2 343	0	70	0	0	521	1 639	34
2011	479	0	35	9	71	2 891	1 782	0	278	0	0	224	3 049	37
2012	387	0	17	3	170	1 884	1 128	0	0	0	0	200	3 307	60
2013	226	0	19	10	221	2 166	1 741	0	0	0	0	360	2 458	17
2014	161	0	25	4	170	2 162	1 151	0	0	0	0	101	2 361	90
Változás	-95,1%	-100,0%	-26,5%	-20,0%	3300,0%	120,6%	6,3%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-93,6%	428,2%	1,1%
Minimum	161	0	0	0	0	524	1 083	0	0	0	0	101	328	17
Maximum	3 255	84	93	155	224	5 966	5 089	93	843	253	9	1 585	3 444	156
Átlagos	1398,2	9,1	38,9	22,4	89,0	2530,4	2244,5	8,4	374,6	56,0	1,2	578,4	2181,6	68,4

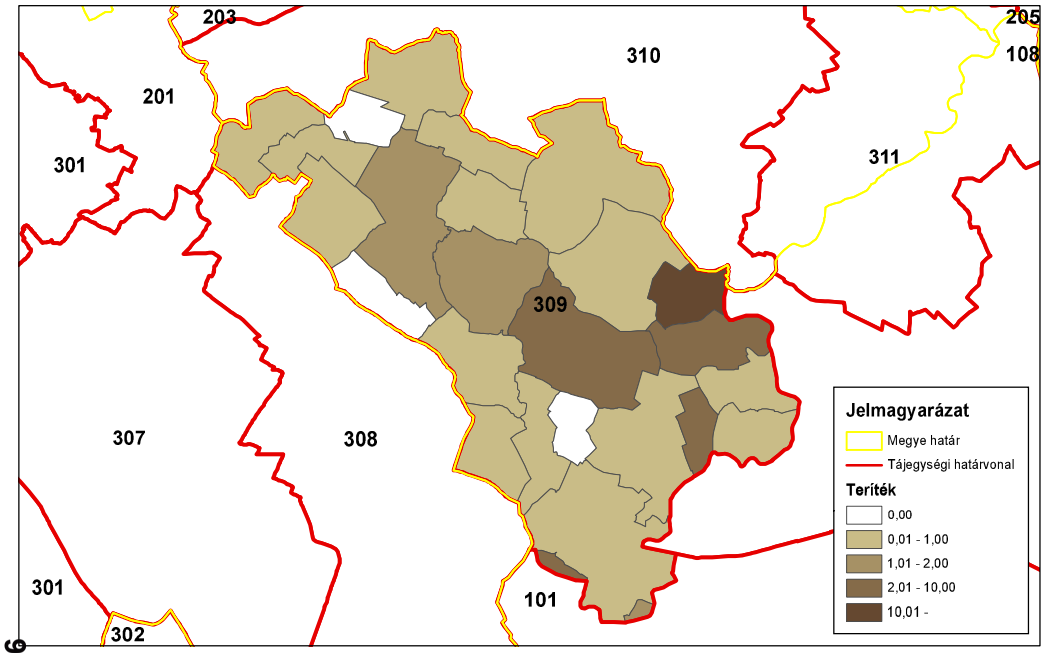

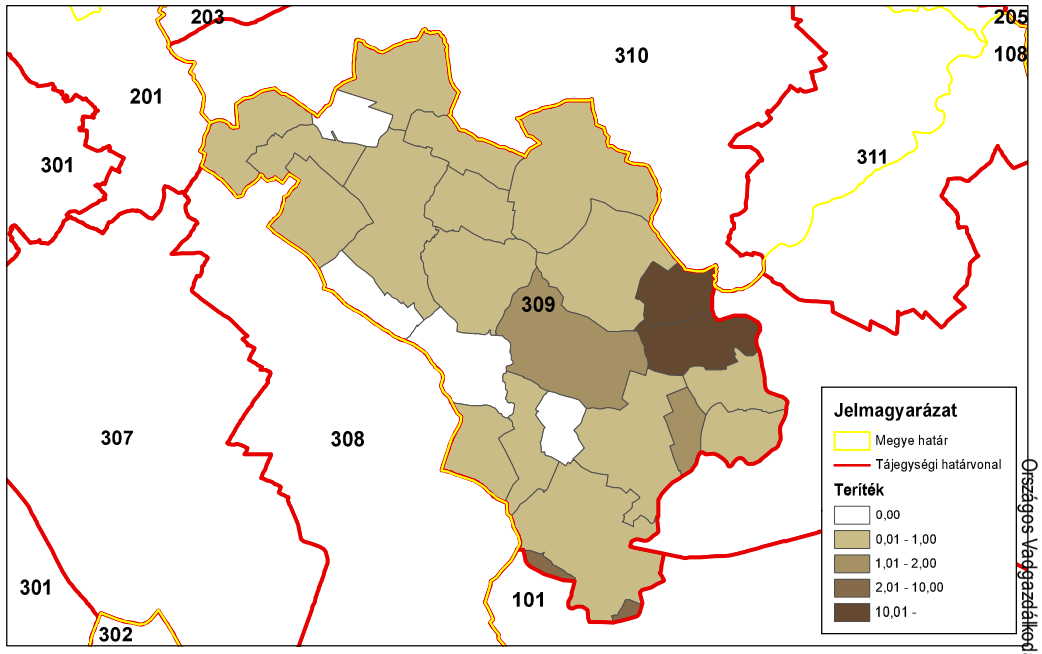

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2007

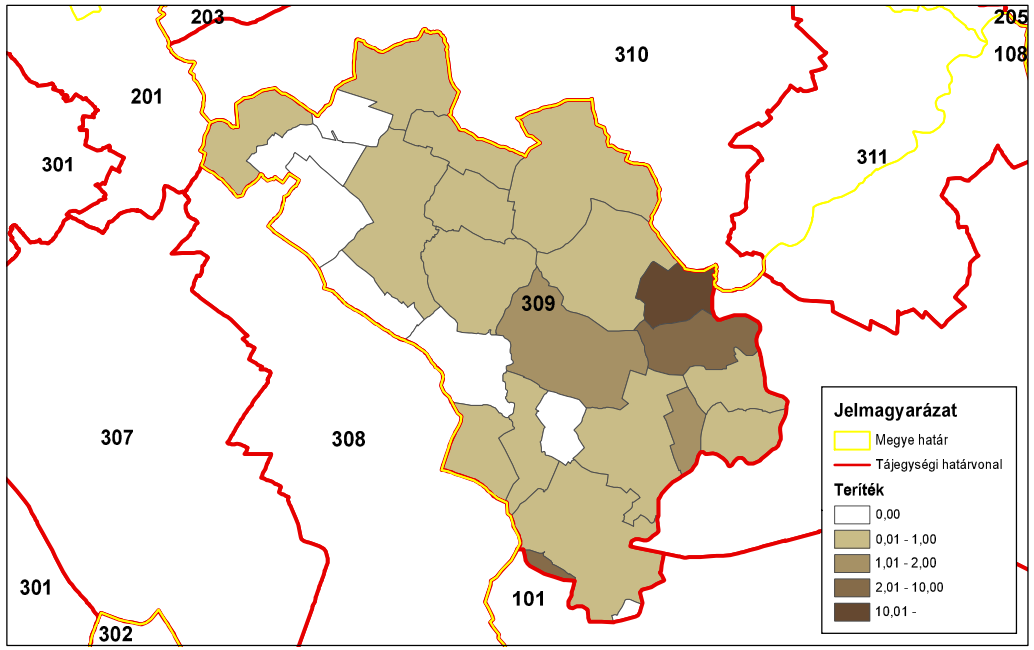
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2008

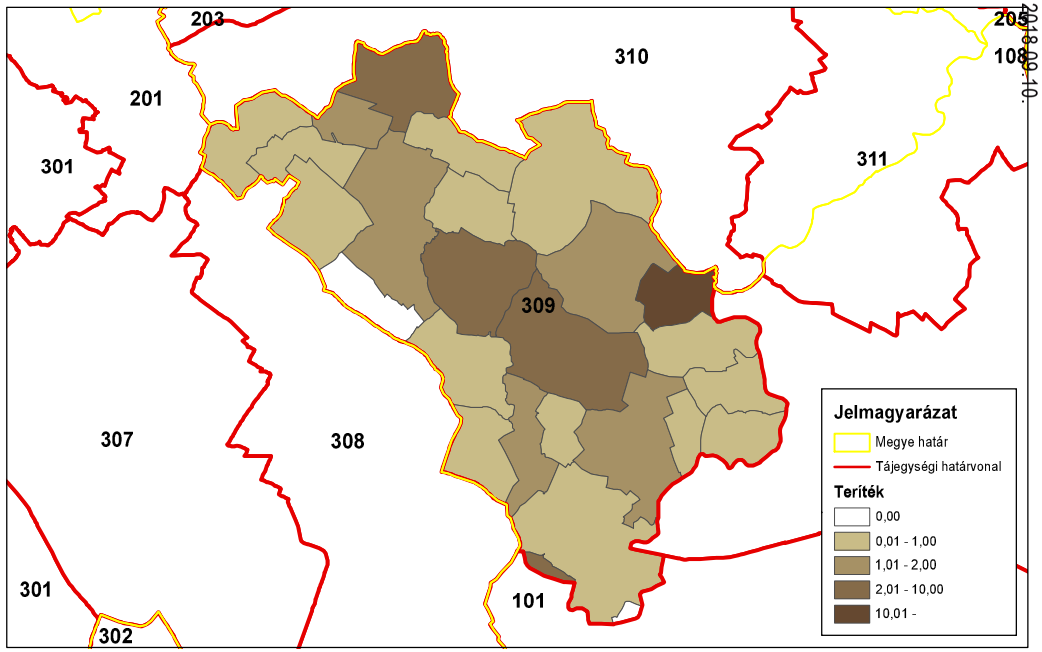
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2009

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

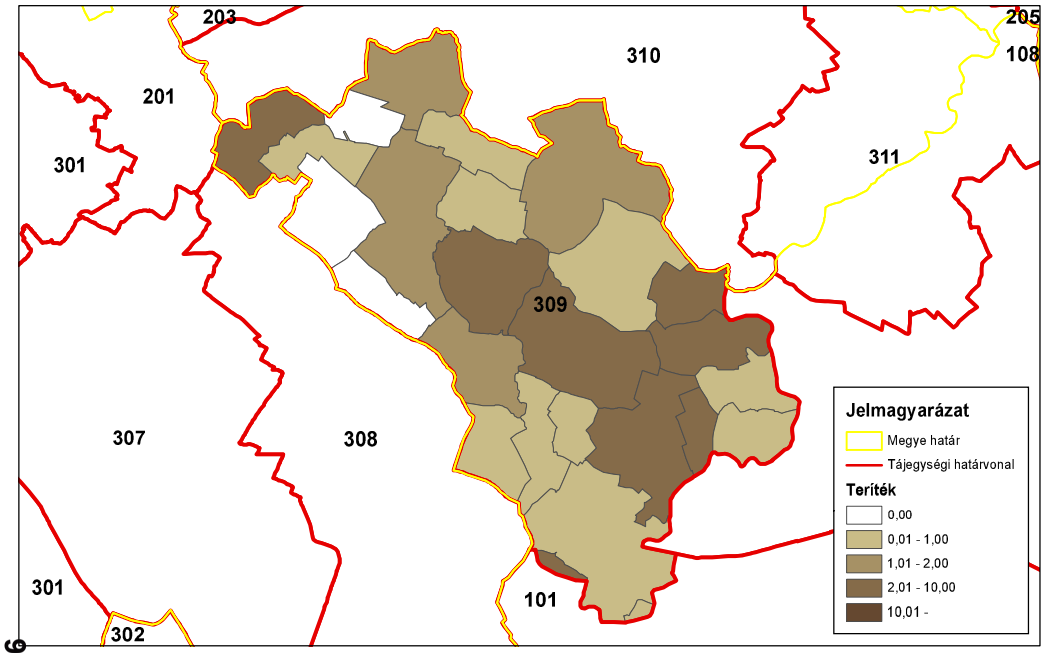
Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2010

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

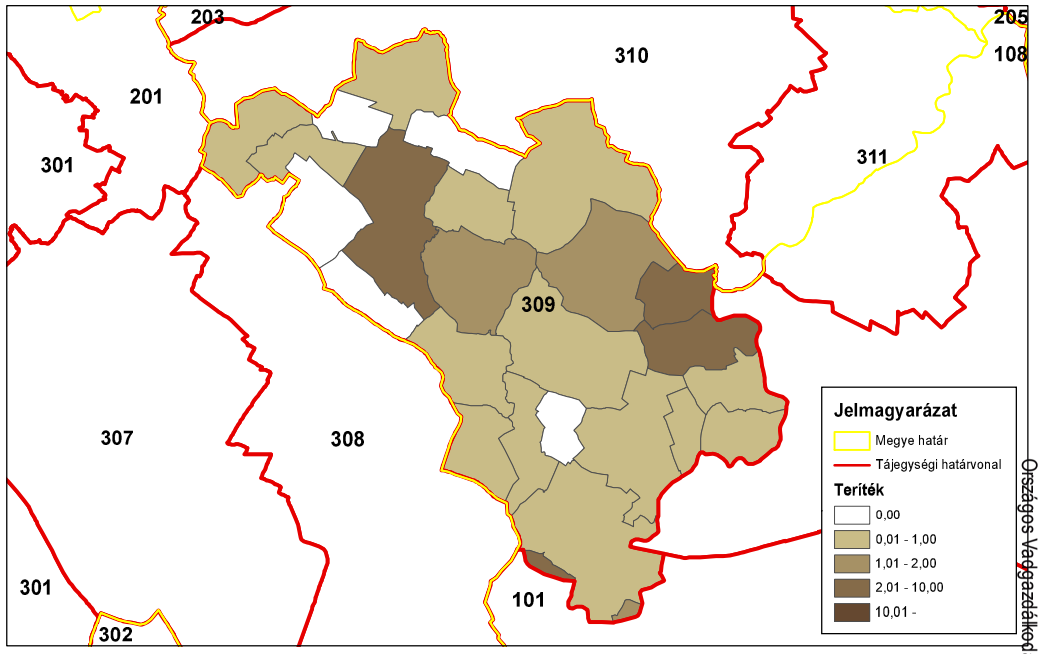
Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2011

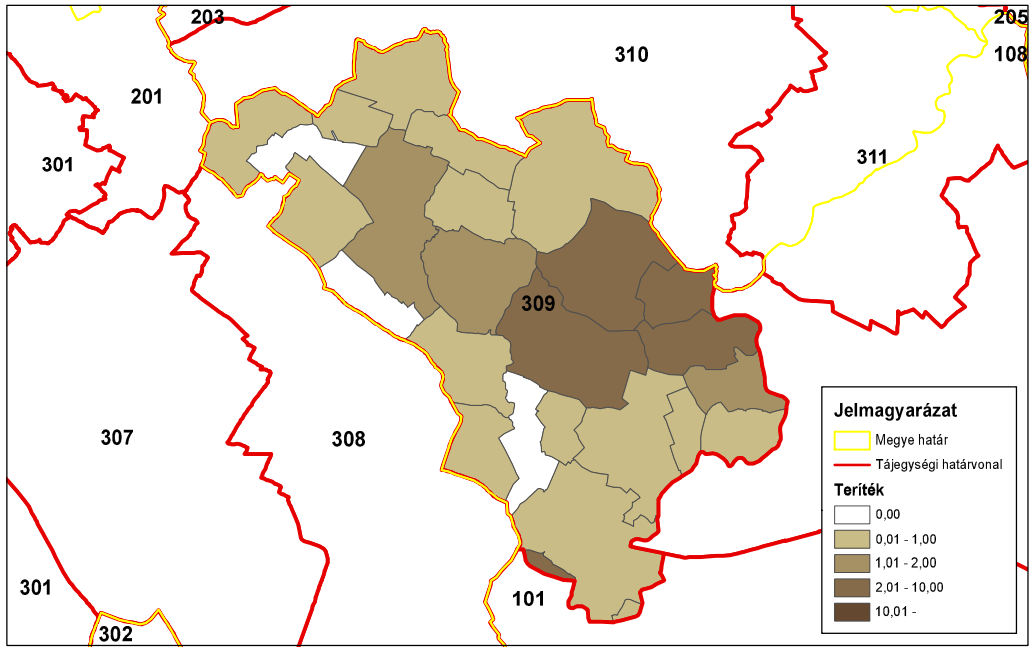
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2012

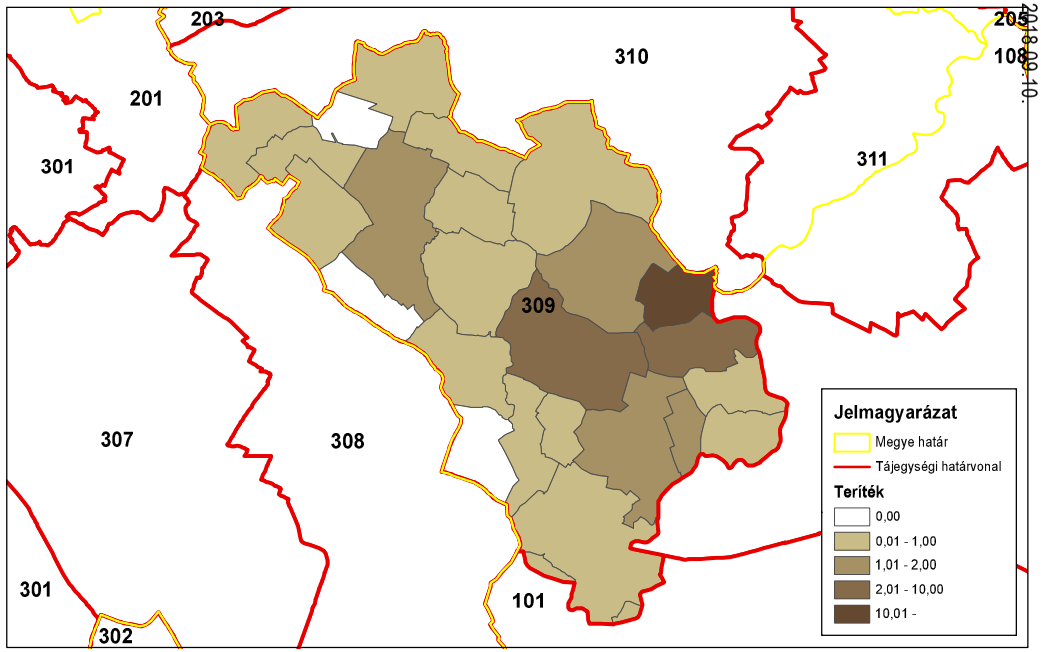
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- **Dolmányos varjú:** Terítéke ingadozó volt (200-700 pld.).
- **Szarka:** A szarka lelövések száma hullámzó képet mutatott (500-2400 pld.).
- **Szajkó:** A szajkó elejtések száma a 2000-es évek közepétől nem emelkedett 200 pld. fölé.
- **Róka**: A róka terítéke ingadozó volt (900-2900 pld.).
- **Borz**: Vadászhatóvá nyilvánítása óta lelövése emelkedett (8 → 59 pld.).
- **Kóbor kutya**: A lelövések száma a töredékére csökkent (-95%).
- **Kóbor macska:** A lelövések száma a töredékére csökkent (-92%).
- **Házi görény:** Terítéke jelentéktelen, 0 és 64 pld. között változik a tájegységben. Az utolsó négy évben összesen 3 pld. elejtését jelentették.
- **Nyest**: Terítéke jelentéktelen, 2 és 41 pld. között változik a tájegységben.
- **Üregi nyúl:** Nincs terítéke a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Pézsmapocok:** 2010-óta nem volt elejtés, nincs jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Aranysakál**: 2010-ben jelent meg a vadgazdálkodási tájegységben, terítéke azóta összesen 8 pld volt. A faj helyzete ez alapján nem megítélhető.
- **Nyestkutya**: 2006 és 2010 között összesen 5 pld. került terítékre. Sem 2006 előtt, sem 2010 után további elejtések nem voltak. Elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.
- **Mosómedve**: Nincs terítéke a vadgazdálkodási tájegységben. Esetleges elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.

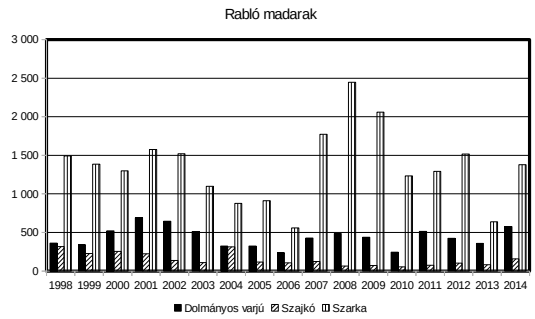
Az egyéb apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

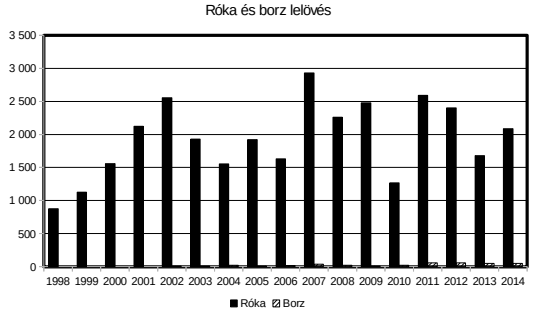
- A **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben (309)** legfontosabb vadfajaink közül a mezei nyúl és a fácán terítéke a felső, az őzé az átlag feletti negyedbe, míg a gímé és a vaddisznóé az alsó negyedbe tartozik. A varjúfélék (dolmányos varjú, szarka), és a kistestű menyétfélék (közönséges görény és nyest) gyérítésére elsősorban ott kell figyelmet fordítani, ahol az apróvadállományok, különösen a földön fészkelő fajok jelenléte gyakori a tájegységben. A fácán és mezei nyúl állományok védelmében a róka folyamatos és intenzív vadászata elengedhetetlen. A róka gyérítése az őz szaporulatának védelme érdekében is fontos. A tájegységen belül a róka a terítéke mind térben, mind időben nagyon változatosan alakult 2007-óta, de a 2 pld/km^{2}feletti terítéksűrűséget elérő területek száma csökken. A kóbor kutya és kóbor macska kilövések száma nem a háziállatok tartásának javulása miatt csökken. A ragadozó, vagy rabló életmódú fajokra nemcsak az apróvad védelme érdekében kell a jövőben nagyobb nyomást gyakorolni a tájegységben, aminek lehetőségeit a gazdálkodási ajánlások rész ismerteti.

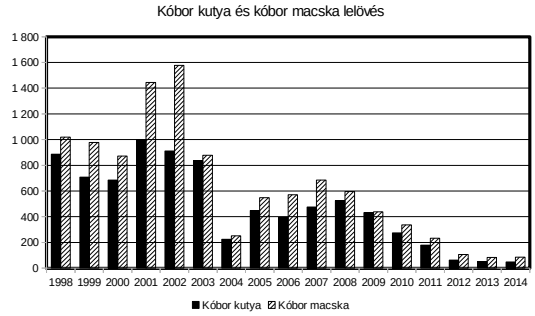
A káros apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

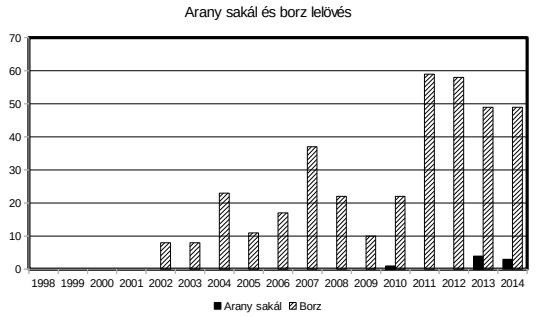
VGTE: **309**

Év	Dolmányos varjú	Szarka	Szajkó	Róka	Borz	Kóbor kutya	Kóbor macska	Házi görény	Nyest	Üregi nyúl	Pézsmapocok	Arany sakál	Nyestkutya	Mosómedve
1998	363	1 493	316	877	0	886	1 020	17	41	0	27	0	0	0
1999	341	1 385	226	1 127	0	709	978	25	19	0	30	0	0	0
2000	520	1 299	255	1 557	0	686	872	11	29	0	20	0	0	0
2001	690	1 575	224	2 124	0	999	1 444	25	27	0	0	0	0	0
2002	646	1 519	137	2 554	8	912	1 578	13	14	0	0	0	0	0
2003	510	1 099	111	1 931	8	837	878	4	17	0	2	0	0	0
2004	323	877	314	1 554	23	225	252	5	9	0	0	0	0	0
2005	324	912	117	1 920	11	449	549	0	8	0	1	0	0	0
2006	237	558	105	1 631	17	394	572	0	7	0	1	0	1	0
2007	427	1 772	125	2 928	37	475	686	64	7	0	2	0	1	0
2008	485	2 447	66	2 260	22	525	595	7	4	0	0	0	2	0
2009	437	2 060	70	2 479	10	433	438	22	5	0	1	0	0	0
2010	246	1 234	53	1 268	22	275	337	10	2	0	0	1	1	0
2011	513	1 293	74	2 592	59	180	233	0	11	0	0	0	0	0
2012	425	1 518	104	2 400	58	62	107	3	16	0	0	0	0	0
2013	358	640	81	1 678	49	51	84	0	15	0	0	4	0	0
2014	576	1 377	158	2 087	49	49	85	0	10	0	0	3	0	0
Változás	58,7%	-7,8%	-50,0%	138,0%	512,5%	-94,5%	-91,7%	-100,0%	-75,6%	-	-100,0%	200,0%	-100,0%	-
Minimum	237	558	53	877	0	49	84	0	2	0	0	0	0	0
Maximum	690	2 447	316	2 928	59	999	1 578	64	41	0	30	4	2	0
Átlagos	436,5	1356,4	149,2	1939,2	21,9	479,2	629,9	12,1	14,2	0,0	4,9	0,5	0,3	0,0

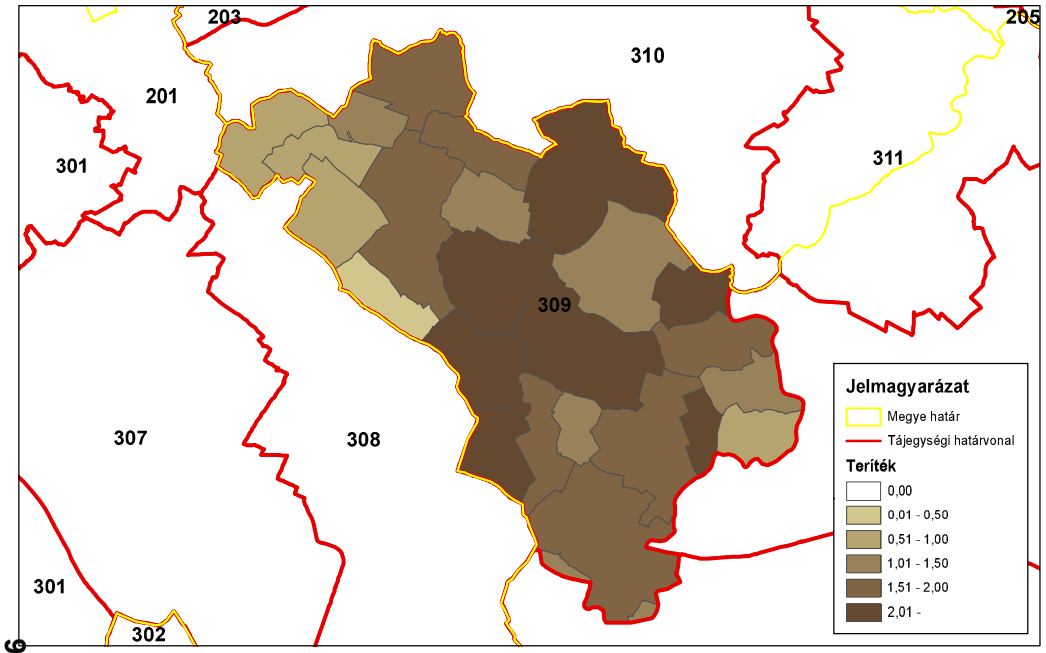

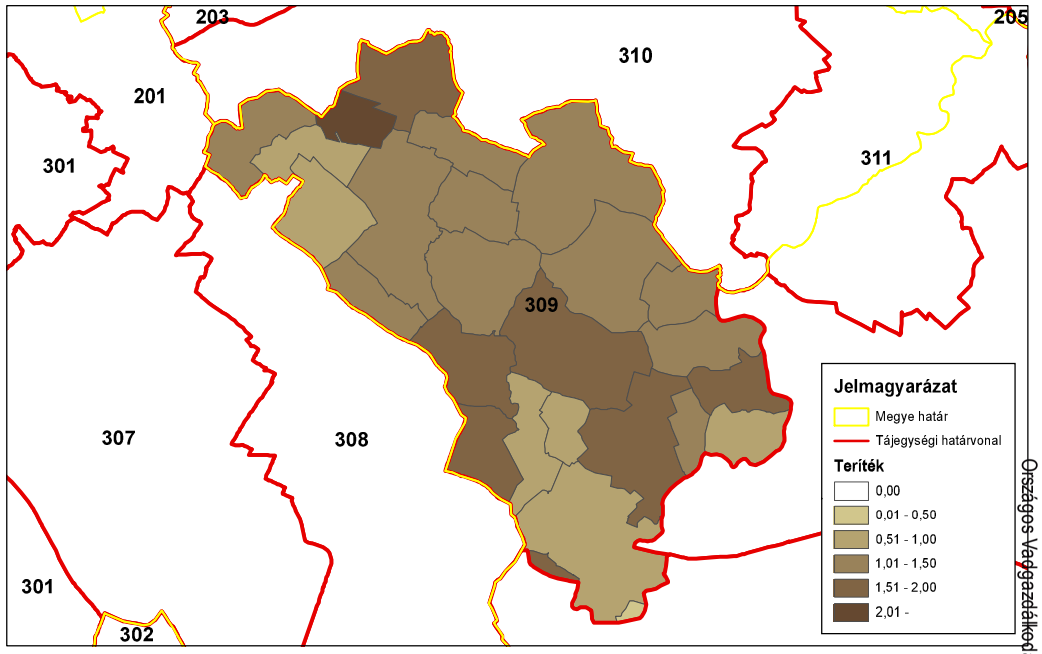

Róka (teríték - db/km^2) 2007

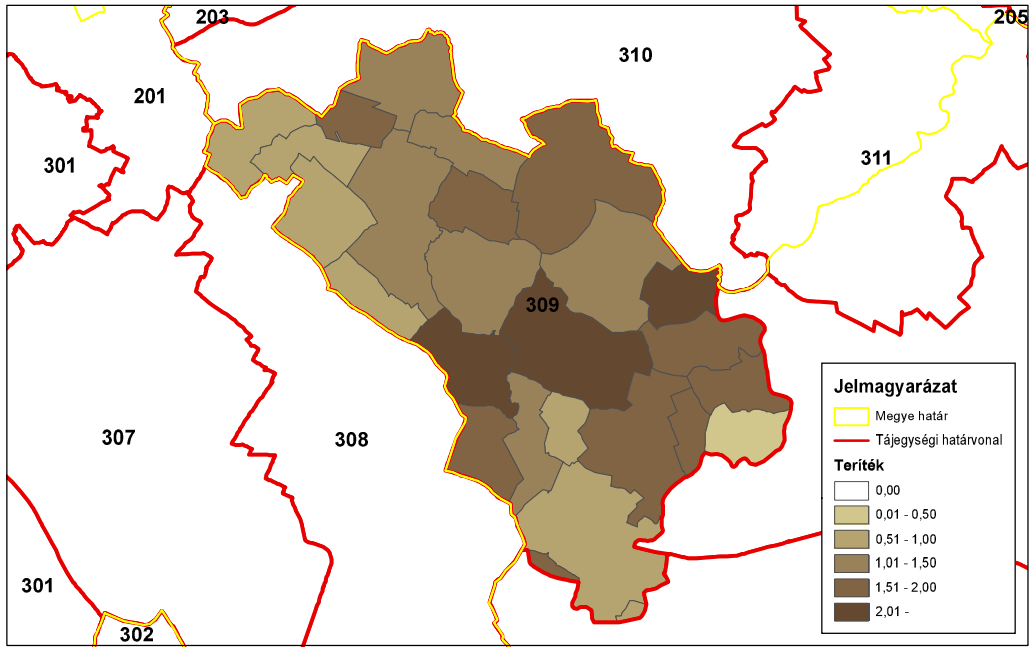
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2008

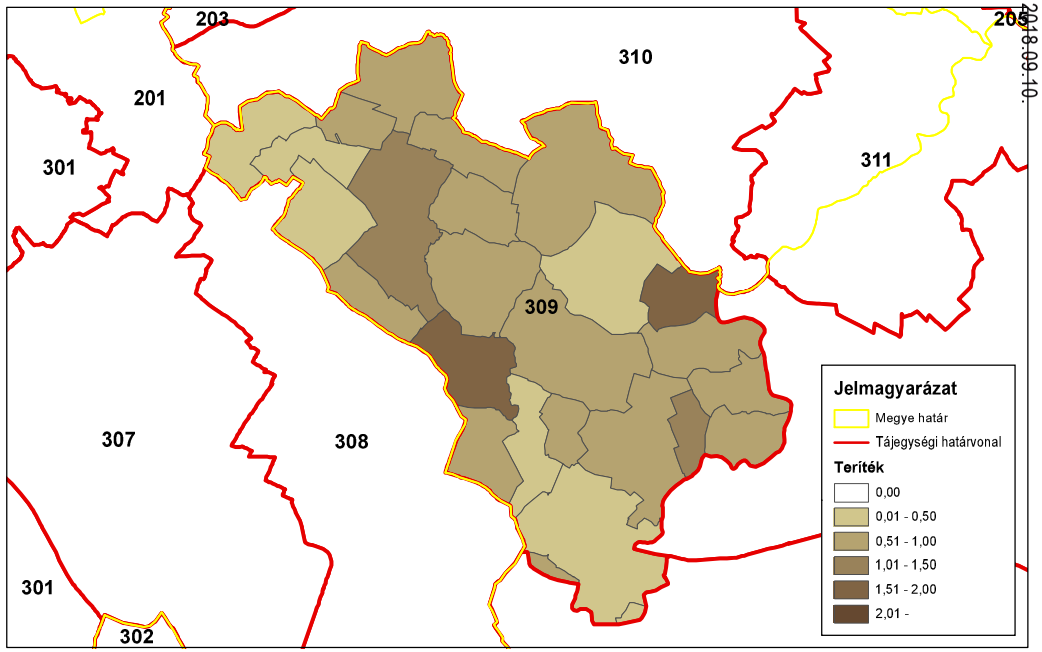
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2009

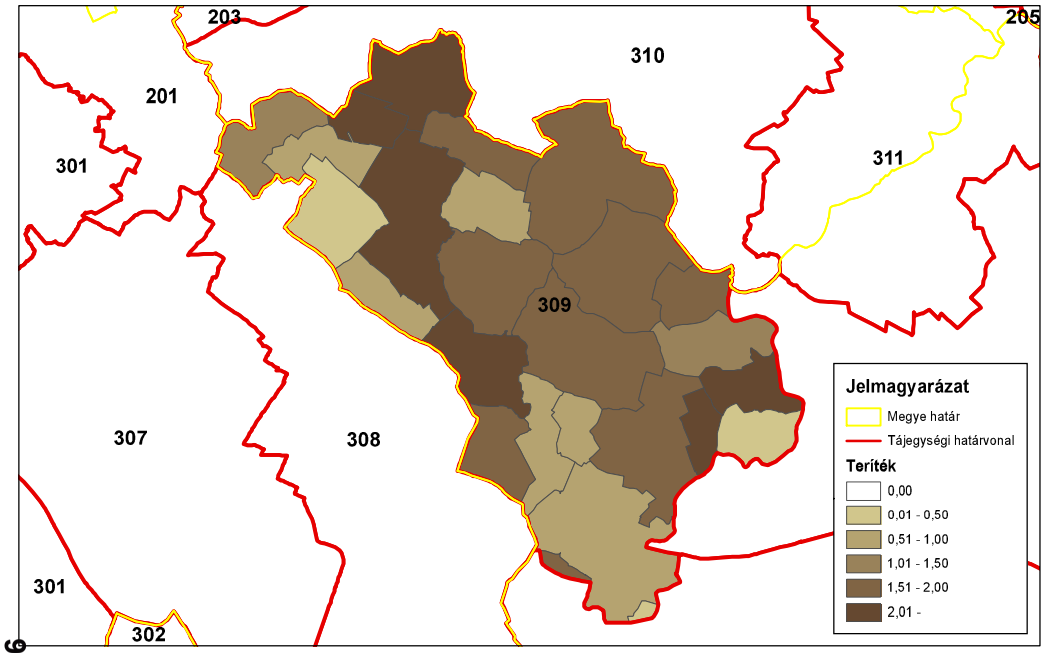
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2010

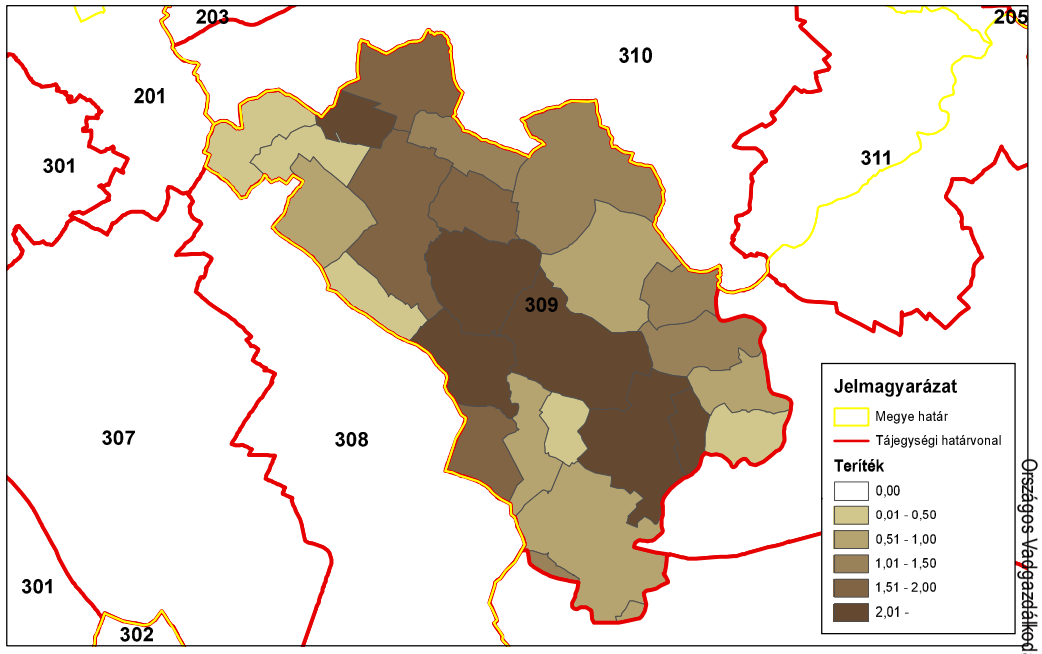
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2011

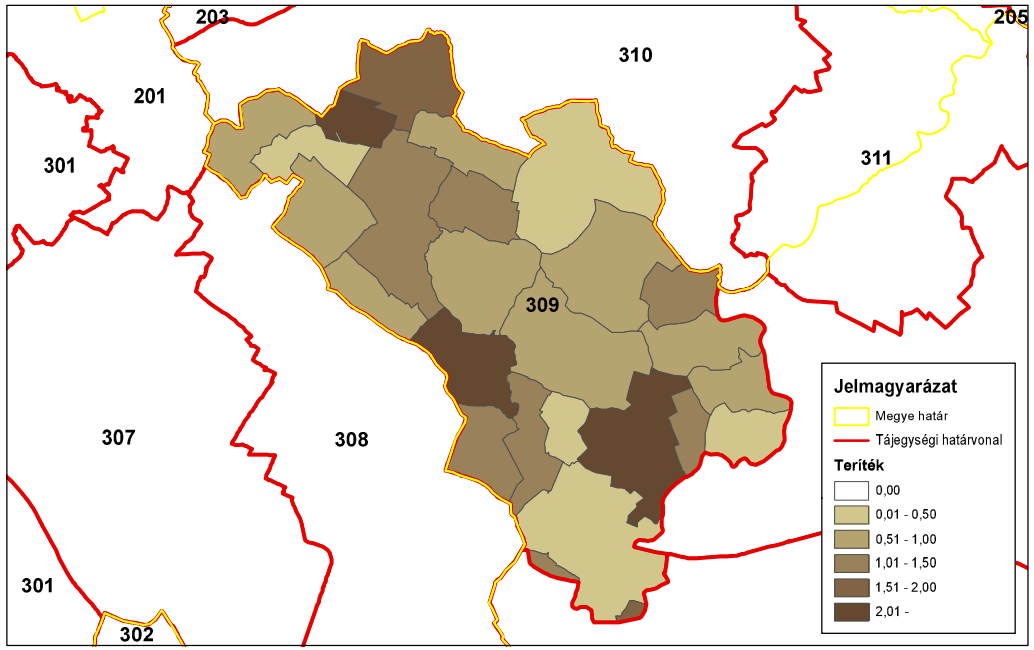
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2012

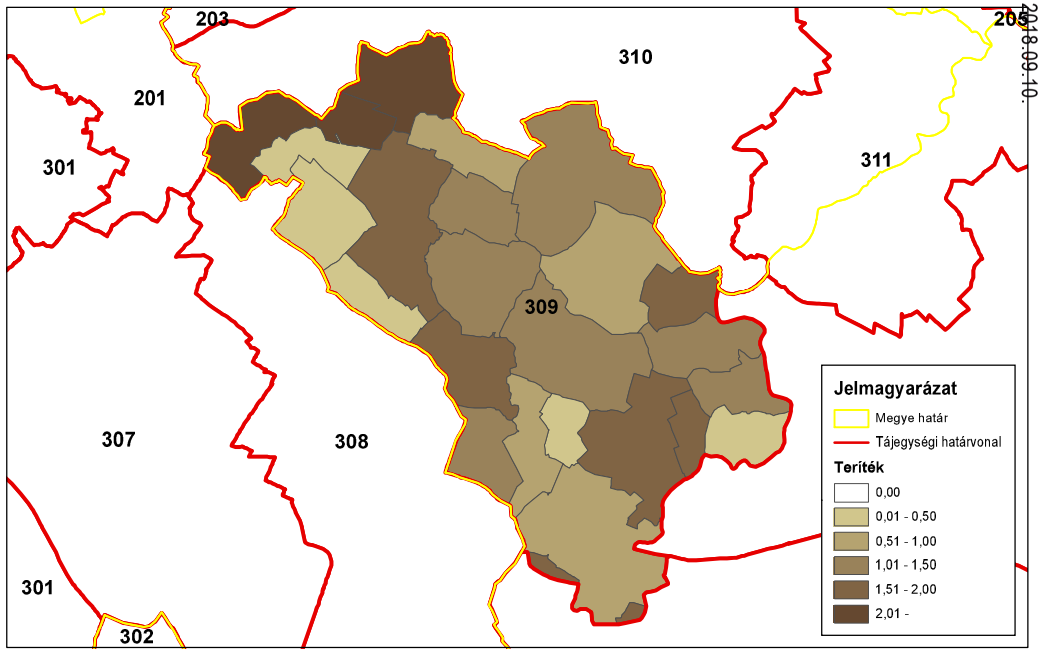
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Nagyvadgazdálkodás

A gímszarvas-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

- Gímszarvas a Jászsági vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatában az alsó negyedben (50/52 és 51/52) helyezkedik el.

Az állomány minőségének értékelése

- A gímszarvas állomány minősége elejtett egyed hiányában nem értékelhető.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- Gímszarvas jelentett létszám 2013-ban volt először, jelenlegi állomány nagyság 3 pld. Teríték nincs.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- A gímszarvas megjelenése és tartós megtelepedése a tájegység adottságai miatt (erdősültség 13976ha; 7,9%) nem kívánatos.

Élőhely-javítási javaslatok

- A gímszarvas szempontjából az élőhely nem igényel beavatkozást.

A génmegőrzési kezelésű területek

- A tájegységben nincs gímszarvas génmegőrzési szempontból különleges kezelésű terület (Mellékletekben csatolt táblázat).

A dámszarvas-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

- Dámszarvast először 2014-ben jelentettek a **Jászsági vadgazdálkodási tájegységből (309)**. A teljes állományt (3 pld) szabad területen jelentették.
- Az állomány a létszám alapján **(50/52)** az **alsó negyedbe,** a terítékalapján **(51/52)** az **alsó negyedbe** tartozik a tájegységek rangsorában. Az agancsok rangsorolásában a tájegység nem értékelhető.
- A dámszarvasnak a vadgazdálkodási tájegység területén "**nincs jelentősége**".

Az állomány minőségének értékelése

- Nem értékelhető.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A szabad területi dámszarvasnak a **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** nincs tájegységi szintű vadgazdálkodási jelentősége. A megtelepedése nem támogatható.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Kérdéses, hogy a dámszarvas mennyire egyeztethető össze a mező- (85% szántó + rét-legelő) és erdőgazdálkodási (8% erdő) érdekekkel és tűrőképességgel. A dámszarvas megtelepítése vagy megtelepedése és nagyobb állomány kialakulásának élőhelyi feltételei hiányoznak.
- Alapvetően állomány-csökkentő gazdálkodásra szükséges törekedni, a további növekedés és terjeszkedés meggátlása érdekében. Az újonnan elfoglalt peremterületeken lehet elsősorban eredményeket elérni.
- Felülről nyitott lelövési értékeket célszerű meghatározni.
- Az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag indokolt arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.

Élőhely-javítási javaslatok

- A dámszarvas számára élőhelyi fejlesztés nem indokolt.

Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása

- A **Mellékletekben** található jegyzék tartalmazza.

Az őzgazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

Az őz a **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** a mennyiségi viszonyokat nézve "**nagyon jelentős**" nagyvad. A tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett létszámot (**23/52**) nézve az átlag feletti negyedben, a terítéket (**23/52**) nézve is az átlag feletti negyedben található. Gazdálkodási szempontból (teríték, bevételek, károk) helyét az határozza meg, hogy az őzön kívül kevés, de exponenciálisan növekvő vaddisznó fordul elő a tájegységben. A mezei nyúl és a fácán állománya és hasznosítása is rohamosan csökken.

Az állomány minőségének értékelése

Az agancsok minősége a **Jászsági** vadgazdálkodási tájegységben "**kiemelkedő**". A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolásában az átlag feletti negyedbe (**7/52**) esik. Magas érmes arány és kiváló bakok jellemzik a tájegységet.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A Jászsági vadgazdálkodási tájegység területén az őz jelentett létszáma néhány év gyorsabb növekedést követően, 2010 óta 7900-8000 körül hullámzott (**+55%**). Az őz hasznosítása jelentősen emelkedett, és 2009 óta stabil **(+187%**). A rendelkezésre álló adatok alapján a vadgazdálkodási tájegységben tartamosan 2200-2600 őz hasznosítása is fenntartható lehet.
- Az őz hasznosítási aránya alacsony szintről indult és az egész értékelt időszakban zömében 20-25% között alakult. A sutákat a bakokhoz és a gidákhoz képest képest is folyamatosan kevésbé hasznosították. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya (7-20%), jóval alacsonyabb a bakoknál (15-20%) és a gidáknál (25-30%). Az őz lelövések összetétele ennek megfelelően a bakok (30-40%) és a gidák (35-45%) terítéken belüli aránya magasabb volt, mint a sutáké (15-30%). Ez az összetétel inkább az állomány enyhe növekedését segíti és nem elegendő a tartós stabilitás eléréséhez. Figyelembe véve az őz biológiáját és a tapasztalatokat, a 35% körüli hasznosítási szint itt is biztonságosan tartható lehet, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyba kerül.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a suta- és a gidateríték fokozatos növelése megengedhető. Ez azért is szükséges, mert a nagyobb sűrűségű állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (testsúly, kondíció, agancsméretek csökkenése), amelyek az állomány teljesítményét visszavetik.
- Az őz a legfontosabb nagyvad a vadgazdálkodási tájegységben. A tájegységben az őz mellett csak a vaddisznó fordul elő gyorsan növekvő számban. A mezei nyúl és a fácán gyors fogyása miatt az őzhasznosítás bevétele a jövőben felértékelődhet.
- A vadgazdálkodási tájegységben a térített mezőgazdasági kár és a térített erdei vadkárok időszakosan jelennek meg az értékelt időszakban. Semmilyen trend sem mutatható ki velük kapcsolatban.
- A Jászsági vadgazdálkodási tájegység területéről bemutatott érmes agancsok aránya alapján a VGTE a felső negyedben található, azaz a kiváló állományok közé tartozik (7/52). Az érmesek aránya 12-28% között ingadozott.
- A tájegységben a baklelövés növekedésével egyidejűleg a lőtt őzek korösszetétele is változott. A "fiatal" korcsoport részesedése egyenletes volt (30-40%), az „öreg" bakok aránya csökkent (50%→30%), míg a „középkorú" csoport aránya nőtt.
- A tájegységben kiváló minőségű őzállomány él. Az őzek agancsainak szárhossza (átlagosan) a 4 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően az 5-8 éves

Az őzgazdálkodás alapvonalai

korban azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 6-8 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni, illetve erősen szóródni kezdenek az átlagok.

- Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést a számos „átlagos" év értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 3800 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 7800 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Az őzgazdálkodás céljait 4 fő szempont értékelése alapján célszerű meghatározni:
  1. Megfelel-e az állomány mennyiségi hozama az elvárásoknak? (vadászati lehetőség és bevétel, vadhús árbevétele)
  2. Megfelel-e az agancsok minősége az élőhelyi lehetőségeknek és a várakozásoknak? (agancsok nagysága, érmesek száma/aránya)
  3. Kell-e a vadkárral foglalkozni? (mezőgazdasági, erdei kár, vadbalesetek)
  4. Mik a célokkal kapcsolatos biológiai és gazdálkodási korlátok? (pl. a környezet tűrőképessége)
- Az állománybecslések és a tervezés javasolt módszerei és szempontjai: Az őzállományok létszámának pontos felmérésére nincs módszer. A pontos létszám helyett az állomány változásának (trend) és állapotának minél megbízhatóbb nyomon követése a cél, amit módszertanilag következetesen végzett felmérések biztosítanak. Ezek a felmérések adatokat szolgáltatnak az ivararánra és a felnevelt szaporulatra vonatkozóan is, amiből meghatározható az állomány realizált szaporodóképessége. A realizált szaporulatot összehasonlítva a kiinduló szaporodási mutatókkal (sárgatestek száma, magzatszám) megbecsülhető a felnevelési veszteség, a ragadozók hatása és a gidalövés hatása is. Az állomány trendjének ismeretében megítélhető a hasznosítás és a természetes folyamatok kölcsönhatása, amik alapján növelhető/csökkenthető a lelövések száma. Az elmúlt 2 évtized országosan és a tájegységben is bizonyította, hogy a lelövések fokozatos növelése (ebben a vadgazdálkodási tájegységben: **+211%**), a suták és a gidák megemelt lelövései miatt az őzállományok nem omlanak össze.
- Az őzállomány állapotának legfontosabb és mindenkor gyűjthető jellemzői: a lőtt őzek testtömege és a testtömeg megoszlásának változása, az agancsok súlyának és súly szerinti eloszlásának változásai, valamint a szaporulat számának és megoszlásának változásai (magzatszám, felnevelt szaporulat).
- Az őzállományokban bak territórium foglalási viselkedése miatt erős a nyomás az 1:1-től erősen eltérő ivararány kialakulására (1:2-3 bak:suta). Ez növeli az állomány számszerű szaporodóképességét, ami „elfiatalodó" koreloszláshoz vezethet, ami a suták és a gidák megfelelően erős hasznosítása nélkül nem akadályozható meg. Ennek elmaradásakor a sűrűségfüggés hamarosan lecsökkenti az őzek súlyát és szaporulatát.

Az őzgazdálkodás alapvonalai

- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a fokozatos terítéknövelés (≈35-40%-ig) és a teríték összetételének kiegyensúlyozása (1:1:1) révén el lehet érni olyan egyensúlyt, amikor az őzállomány hasznosítása a biológiailag megalapozott, továbbá a hasznosítás összetétele is biztosítja a kedvező létszám/teríték fenntartását.
- A szabályos korösszetételű (élő) állomány eloszlását figyelembe véve a bakteríték javasolt összetétele 60±10% fiatal, 20±5% középkorú és 10±5% öreg bak. A populációdinamika összefüggéseit figyelembe véve, ettől lényegesen eltérő korösszetétel torzulások nélkül tartósan nem vehető ki egy állományból sem.
- Az éves tervben meghatározott elejtési számokat, ivarra és korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.
- Az őzbakok agancsainak szárhossza már a 4-5 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően a 8 éves korig azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 6-8 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni és erősen szóródni kezdenek az átlagok. Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

Élőhely-javítási javaslatok

- A vadgazdálkodási tájegységben elsősorban az apróvad határozzák meg az élőhelyi beavatkozásokat és fejlesztéseket. A számukra végzett beavatkozások az őznek is kedvezőek, ha a kialakuló növényzet táplálkozási igényeinek megfelelő. Az őz koncentrátum válogató kérődző, amely a magas táplálóanyag-tartalmú, nyersfehérjében gazdag, alacsony rosttartalmú növényeket részesíti előnyben. Csak az őz igényeit kielégítő élőhelyi beavatkozások, vadföldek létesítése nem várható. Az igényeinek megfelelő pillangós növények alkalmazása azonban az őz számára is jó.
- A szegélyek, csenderesek, vadrejtők fenntartása és megőrzése az őz számára is fontos, rejtőhely és táplálkozás szempontjából is. Az őz számára az agrár környezetben a szegélyek és vonalas élőhelyi elemek a territóriumok kijelölése és fenntartása miatt is fontosak.
- Az őz kiegészítő takarmányozása szélsőséges körülmények között indokolt, de a rossz minőségű vagy igényeinek nem megfelelő takarmányok kihelyezése káros.
- Az ásványi anyagellátás kiegészítésére sózók fenntartása/létesítése az őz számára szükséges.

Ragadozók kezelése

- A vadászható ragadozók megfelelő kezelése az őz szempontjából is fontos. Főleg az ellés után a gidák veszteségeit okozhatja a róka, a kóbor kutya, az aranysakál és a vaddisznó is.
- A róka korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (>1,5 gyérítési rátára van szükség) kell kivenni a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia.
- Az aranysakál esetében a hatékonyabb utódnevelés miatt, a rókáét meghaladó vadá-

Az őzgazdálkodás alapvonalai
szati hatékonyságra van szükség. • A kóbor kutyák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani.
A génmegőrzési kezelésű területek
Nincs a vadgazdálkodási tájegységben.

A muflongazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Jászsági vadgazdálkodási tájegység** területén a muflon szabad területen nem fordul elő. Vadgazdálkodási és vadászati jelentősége **nincs**.

Az állomány minőségének értékelése

A vadgazdálkodási tájegység területén a muflon szabad területen nem fordul elő.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

A vadgazdálkodási tájegység területén a muflon szabad területen nem fordul elő.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

A vadgazdálkodási tájegység területén a muflon szabad területen nem fordul elő. Esetleges természetes megtelepedése vagy szándékos betelepítése sem támogatható. A tájegység természeti és vadgazdálkodási adottságai folytán a muflon megtelepedésének elősegítése nem kívánatos.

Élőhely-javítási javaslatok

Nem alkalmazható szempont.

A génmegőrzési kezelésű területek

Nem alkalmazható szempont.

Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása

Muflon zárt kertben sem található a vadgazdálkodási tájegységben.

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó "**kis**" jelentőségű. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorában a jelentett létszám (**48/52**) és a teríték (**51/52**) alapján is az **alsó negyedben** helyezkedik el. A tájegységben a vaddisznó megtelepedése nem támogatható.

Az állomány minőségének értékelése

A vaddisznó trófeák minőségét nem értékeljük, mert csak szelektált minta áll rendelkezésre (>15 cm méretű agyarakat kell bíráltatni), a vadaskerti és a szabad területi agyarak nincsenek elkülönítve és egy túlszaporodott, jelentős problémákat okozó vad esetében a minőség védelmének jelenleg nincs különleges indoka.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2010 között alig változott, majd robbanásszerű növekedésnek indult (**+584%**), eközben a teríték is a sokszorosára nőtt (**+800%**).
- A Jászsági vadgazdálkodási tájegység 2007-2014 közötti térképein jól látható, hogy a vaddisznó a tájegységben kezdetben csak a keleti határa mentén volt jelen és fokozatosan jelent meg mind nagyobb részén a tájegységnek.
- A hasznosítási arány az értékelt időszakban hektikusan ingadozott és több évben is meghaladta a 200%-ot. A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (32-85%) kevesebb arányú kocát lőttek (0-30%; jellemzően <15%) és a süldő+malac lelövés volt a legnagyobb (20-60%) arányú. **A kanok többnyire magas aránya a kocák kíméletére utal, ami egy apróvadas térségben okszerűtlen. A szaporodó rész határozott csökkentése nélkül nem sikeres a szaporulat akár magas arányú lövése sem.**
- A tájegység területén a szántó és a rét-legelő művelési ág aránya 84.8%, az erdő 7.9%. A jelenlegi vadkárhelyzet még nem veszélyes, de az állomány további növekedése, illetve csökkentésének elmaradása nagy kockázatokat jelent. A tájegység apróvadas, agrár jellegével a növekvő vaddisznó állomány nem egyeztethető össze, ezért a vaddisznó megtelepedése nem támogatható. Tájegységi szintű kérdés a vaddisznók kezelésének összehangolása, az utánpótlás hatékony csökkentése.
- **Az eddigi hasznosítási gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a koca- és malackilövések minél magasabb arányát kell elérni.**

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

A **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi létszámát a következő 10 évben a lehető legkisebbre kell csökkenteni, aminek feltételei:

- **Az évente meghatározott lelövési tervek teljesítése, a nőivar és a szaporulat védelmének megszüntetése.**
- Az irreális értékek korrekciójának biztosítása (virtuális túlhasznosítás, ivar- és korcsoportok adatainak ellenőrizhető hitelessége). Ennek érdekében a tájegység szintjén egységes vadállomány-felmérési (monitorozási) és tervezési módszertan kidolgozása és bevezetése (pl. szinkronizált számlálási rendszer, összehangolt testtömeg és szaporodási adatgyűjtési és értékelési rendszer kialakítása a vadgazdálkodási tájegységben).
- **Az éves tervben a meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korra, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva szükséges meghatározni.**
- A vadgazdálkodási egységek között a vadászati nyomás összehangolt ellenőrzése, hogy **a vaddisznót gyengébben hasznosító területek ne legyenek a visszatöltődés forrásai. Tájegységi szintű kérdés a vaddisznók kezelésének összehangolása, az utánpótlás hatékony csökkentése.**
- Folyamatos figyelmet kell fordítani a vaddisznók terjedését segítő természetes és mesterséges folyosók és élőhely foltok vaddisznóktól való mentesítésére (fasorok, bozótosok, erdősávok, erdőfoltok, nádasok stb.).
- A **felülről nyitott** lelövési tervszámok alkalmazása, azaz a nőivar és a szaporulat lelövését nem szükséges felülről korlátozni.
- A rendelkezésre álló adatok alapján a **100-150% hasznosítási arány** jó esetben a szinten tartáshoz volt elegendő. A 2017-től kezdődő 5 évben az érzékelhető **állománycsökkentéshez tartósan >150% hasznosítási arányt szükséges fenntartani.**
- A teríték összetételét az állomány csökkentése érdekében úgy célszerű meghatározni, hogy **a kifejlett kocák lelövése határozottan nagyobb legyen a kanokénál (1.5-2 koca : 1 kan) és az összes lelövés >75%-a malac+süldő legyen.** A malac+süldő lelövésből **>25% malac** legyen (<50% süldő).

Élőhely-javítási javaslatok

- A vaddisznó etetésének csak a vadászat megkönnyítése (szórók), illetve a károsított területektől való elterelés lehet a célja; a kihelyezett takarmány mennyiségének és minőségének ehhez kell igazodnia. **Az állomány növelését célzó etetés kerülendő.** A szórók és etetők helyét úgy kell megválasztani, hogy az a természeti vagy gazdasági értékekben a károkozás veszélyét ne növelje.
- A megfelelő mennyiségű és minőségű (kiegészítő) vízellátásról a vaddisznó jellemző igényeire is tekintettel célszerű dönteni.

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Apróvadgazdálkodás

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** a mezei nyúl "**nagy jelentőségű**" vadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatban a jelentett létszám (9/52) alapján és a teríték (10/52) alapján is a felső negyedben helyezkedik el. Gazdálkodási szempontból szerepe nagy (apróvadas vadgazdálkodási tájegységek).

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány (20710-ről 11350-re) csökken.
- A hasznosítás (6268-ról 2286-ra) és a hasznosítási arány (30,3%-ról 20,1%-ra) csökken.
- A befogás és a lelövés csökken, a lelövések és befogások aránya (80% - 20%) stagnál a hasznosításon belül.

Állománykezelési elvek/modellek

- A mezei nyúl gazdálkodásban az alkalmazkodó hasznosítás erősítése szükséges. Kötelezővé kellene tenni egy elfogadott létszámbecslési módszer (javasolt az éjszakai reflektoros létszámbecslés) használatát tél végén-kora tavasszal és ősszel, a vadászatok megkezdése előtt. Az őszi becslés alapján, amennyiben szükséges, módosítani lehet a tervezett hasznosítandó mennyiséget. A hasznosítás mennyiségét egy hasznosítási modell segítségével kell meghatározni: a Kovács-Heltay modell vagy a SZIE VMI modellje alapján számítsák ki. Ebben a tájegységben látszik a tervezés megléte, de ezt minden helyi vadgazdálkodási egységben kötelezővé kell tenni.
- A tervezett mennyiség ¾-ét október-november hónapokban szükséges elejteni. A befogott mennyiség hasznosításon belüli aránya nagyon magas. A december második felétől történő befogás gyakorlatilag a korábbi időszak viszontagságait átélt, életképes törzsállományba történő belenyúlást jelent. Ezért december 15. után a befogásokat a vadászati hatóság engedélyéhez kellene kötni, inkább a fegyveres vadászat felé kellene eltolni a hangsúlyt. A tartós túlhasznosítás megelőzése és az állomány regenerálódása érdekében elő lehet írni, hogy évente nem vadászott, pihentetett területek kerüljenek kijelölésre a vadgazdálkodási egységek 15-30%-án (mozaikszerű hasznosítás).
- A mezei nyúl szempontjából a róka lehet jelentős ebben a tájegységben is attól függetlenül, hogy nem látszik erős összefüggés a lelövések között. A vaddisznó megjelent a térségben és erősen növekszik a populációja, a faj nem kívánatos a tájegységben. A vaddisznó állomány csökkentése szükséges, mivel még nagy jelentősége van a mezei nyúl gazdálkodásnak és reális fejlesztési lehetőség van a nyúl populációban. A külföldi bérvadászatásból származó haszon is ott nőtt, ahol több nyulat tudtak elejteni. Ráadásul, ahol még alacsonyabb a vaddisznó hasznosítása (kevesebb van), ott lőnek több nyulat, tehát érdemes csökkenteni a vaddisznó állományát.

Élőhely-javítási javaslatok

- Nagyon magas a szántóterületek aránya (76 %), ezért az alábbi szempontok szerint lehet az élőhelyet javítani a mezei nyúl számára:

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

- A növényborítás nélküli területek minimalizálása (másodvetés, tarlóvetés) Ehhez a következő növények javasoltak: őszi káposztarepce, takarmánykáposzta, takarmánykel, tarlórépa, olajretek, mohar, köles. (KAP Zöldítés kihasználása)
- A táblaméretek csökkentése a vetésszerkezet változatosságának növelése, ha ez lehetséges (KAP Zöldítés, AKG kihasználása).
- A még meglévő természetes élőhelyfoltok zöldfolyosókkal (KAP Zöldítés – táblaszegélyek, fasorok), elsősorban füves élőhelyekkel, vagy takarmánytermő sávokkal való összekötése.
- Változatos lágyszárú növény fajösszetétel kialakítása (fajszám: 30 <).
- A vadászterület minden részére legyen hatással az élőhelyfejlesztés (több, kisebb, a területen szétszórt, elnyújtott, sávszerű vagy amorf kialakítás)
- Szélfogó cserjesorok, -foltok, magasfüves(kaszálatlan) területek kialakítása (KAP Zöldítés).
- Vadföldeken többéves vetőmagkeverékek telepítése ajánlott (Biodiverzitás vetőmag keverék; CL 1300 őz és nyúl keverék). Egynyári kultúrák esetén a vetésváltást több, kisebb részletben, hetes, hónapos különbségekkel végezzük.
- Kaszálások során vadriasztó lánc használata szükséges, valamint a kaszálást mindig a tábla közepétől a szélei felé haladva végezzük.
- Érdemes a meglévő gyepek (8%) fenntartása, ami kedvez a mezei nyúlnak, amennyiben megmaradnak és nem legeltetik túl háziállatokkal. Ezek összekötése zöld sávokkal szintén javasolható.

- Az agrárkörnyezet-gazdálkodási programok (AKG) zöldugar kezelésére vonatkozó szabályok a mezei nyúl élőhely kezelése során is alkalmazhatók, ahogy a kaszálás szabályai a vadlegelőkön és egyéb füves élőhelyeken is alkalmazhatók.
- Ha az élőhelyfejlesztés nem lehetséges, akkor mindenképpen szükséges a nyári kiegészítő takarmányozás a vadgazdálkodási egységek területén már az aratást megelőzően, majd utána folyamatosan az őszi vadászatig. Az etetőhelyeket a teljesen üres táblákat szegélyező gyepsávokban, fasorokban érdemes kijelölni. Az etetőhelyeket egymástól 100-150 méter távolságban érdemes kialakítani. A takarmányféleségek közül – a mezei nyúl vegetációs vízigényét figyelembe véve – elsősorban a lédús takarmányokat javasoljuk. Ezek a takarmányrépa, tarlórépa, cukorrépa, sárgarépa, káposztafélék, kukorica szilázs. A lédús takarmányokon túl a jó minőségű lucerna- és réti széna kijuttatásáról is érdemes gondoskodni.

Ragadozók állománykezelése

- A róka állomány korlátozása a legfontosabb a mezei nyúl szempontjából. Legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1,5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről.
- A kistestű menyétfélék (nyest, közönséges görény) csapdázása idényen kívül is javasolt a vadászati hatóság engedélye esetén.
- A kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani. Lásd a ragadozókra vonatkozó részt.

A fácángazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Jászsági vadgazdálkodási tájegységben** a fácán "**nagy jelentőségű**" apróvadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett állomány (13/52) és a hasznosítás (4/52) alapján is a felső negyedben helyezkedik el, és gazdálkodási szempontból a fácán szerepe nagy (apróvadas vadgazdálkodási tájegység).

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány csökkenő (-59%).
- A hasznosítás mértéke csökkenő (-48.7%); a jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás erősen ingadozó (63.6-199.8%); a kibocsátáshoz viszonyított hasznosítás növekedő (93.3%).
- A kibocsátott fácánok száma erősen csökkenő (58.9 ezer → 15.6 ezer; -73.5%); a kibocsátás mértéke az első ciklusban a jelentett állomány méretének 150-300%-a, míg a másodikban ennél kevesebb, a jelentett állomány 100-150%-a; a szabadterületi állományra gyakorolt vadászati nyomás erősen ingadozó (18.8-119.1%), folyamatosan, durván túlhasznosíthatják a vad fácánokat.

Állománykezelési elvek/modellek

- A fácángazdálkodás tervezéséhez a következő változókról szükséges helyi, vagy egyéb vizsgálatokból felhasználható információ: a költő felnőtt madarak (törzsállomány) márciusi száma; a felnevelt szaporulat száma a felnevelés végéig; a populáció szeptemberi száma; elejtett egyedek száma (tyúk, kakas külön). Amennyiben kibocsátás történik, akkor a kibocsátott fácánok megtérülési aránya a kibocsátáskor jelölt fácánok alapján.
- A hasznosítási tervet a felnevelt szaporulatra (szabadterületi állomány) és a kibocsátott fácánok várható megtérülése (korábbi évek adatai) alapján elkülönítve célszerű megtervezni. A kibocsátott fácánok és a vad származású fácánok nem egyenértékűek.
- A fácán végleges hasznosítási tervszáma a vadgazdálkodók őszi állománybecslései és annak hatósági ellenőrzései alapján kerüljön meghatározásra. Szabadterületi fácán hasznosítása helyileg indokolt esetben csak meghatározott küszöb felett (jelenleg: 4 egyed / km^2) engedélyezhető. A szabadterületi vad állományra gyakorolt vadászati nyomás maradjon 25-40% alatt. Az őszi populációból a kakasok akár 75%-os, míg a tyúkok max. 20%-os hasznosítása biztosíthatja a fenntartható hozamot, de vegyes kibocsátások esetén a tyúkok hasznosítása ilyen mértékben sem ajánlott. A tojók hasznosítását célszerűbb kerülni, mivel a fácánállomány legértékesebb részét a szaporulatot biztosító életképes tyúkok alkotják. Biológiailag megalapozott esetben a vadászati hatóság a tojók lelövését eltérően értékelheti.
- Javasolt a tenyésztett napos fácáncsibék ivarának meghatározása (szexálás), hogy csak kakasok kerüljenek nevelésre és kibocsátásra. Gyakorlati tapasztalatok alapján ezzel a vad tyúkokra a visszavadászás során gyakorolt járulékos vadászati nyomás csökkenthető, ill. a jobb szaporodási teljesítményt nyújtó vad tyúkpopulációt sem hígítják fel a jellemzően rosszabb túléléssel és alacsonyabb csibefelnevelési sikerrel rendelkező kibocsátott tyúkok. A ragadozók

A fácángazdálkodás alapvonalai

csoportosulási válaszának elkerülése érdekében a kiscsoportos kihelyezést kellene előtérbe helyezni.

- A kibocsátott egyedeket szükséges megjelölni (megfelelő minőségű lábgyűrű, szárnyjelölő), hogy a visszavadászási arány és a vad fácánokra gyakorolt vadászati nyomás mérhető legyen.

Élőhely-javítási javaslatok

- Javasolt – lehetőség szerint – minél nagyobb arányban olyan területek kialakítása, ahol a fészkelési időszakban nem, vagy alig folyik olyan tevékenység, amely a fészkelést akadályozná. Ilyenek: őszi búza és árpa, tritikále, rozs, vadföld és ugar. Kedvezőnek tekinthető még: repce, borsó, vörös here, bíborhere, mézontófű.
- Fontos a fás, cserjés vegetációk megfelelő területaránya is. Javasolható a bodza, a kökény, gyepűrózsa jelenléte, illetve az ilyen növényzetű foltok, sávok megőrzése.
- Alapvető a fészkelőhelyek védelme vagy kialakítása, elsősorban füves élőhelyek és pillangós zöldtakarmánynövények tábláinak biztosításával.
- Természetbarát kaszálási módszereket kell alkalmazni a fészkelőhelyeken (fészkelési időt elkerülő munkálatok, alternáló kasza és vadriasztó lánc használata, bentről kifelé és lassú haladás, max. 3 m munkaszélesség, búvósáv-rendszer meghagyása).
- Gyom- és rovartáplálék biztosítása szükséges a szegélyvegetáció védelmével.
- Téli túlélést vadföldekkel (1-3 ha/100 ha; kelkáposzta, lenmag, gabonafélék, köles, repce, esetleg kukorica és cirok), gabonafélék önetetőből történő etetésével (1 db/ha) segíteni kell.

Ragadozók állománykezelése

- A róka állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1,5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről az év első felére koncentrálva.
- A fácán fészkelőterületein a borz állományának csökkentéséhez 0,7-es gyérítési rátát kell elérni.
- Az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdázás javasolt.
- A fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is fontos a fácán szaporodási időszakában, így szükséges lehet engedélyt kérni az idényen kívüli vadászatukhoz és csapdázásukhoz.
- A kóbor kutyák és macskák jelenlétét is minimálisra kell szorítani a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával. Az apróvad szempontjából a macskák hatását általában alulértékelik.
- A növekvő vaddisznó állomány szabályozása is alapvető lehetséges fészekpredációjuk csökkentése miatt.

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai

Az állomány számszerű hasznosításának és területi megoszlásának értékelése

- **Jászsági vadgazdálkodási tájegység (309):**
- **Üregi nyúl**: Vadászati jelentősége nincs a tájegységben.
- **Fogoly**: Vadászati jelentősége elhanyagolhatóvá vált.
- **Tőkés réce**: Terítéke másodlagos.
- **Nyári lúd**: A rendelkezésre álló adatok alapján helyzete még nem megítélhető.
- **Vetési lúd**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nagy lilik**: Vadászati jelentősége emelkedő trendet mutat.
- **Kanadai lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nílusi lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Szárcsa**: Vadászati jelentősége elhanyagolhatóvá vált.
- **Örvös galamb**: Terítéke elhanyagolható.
- **Balkáni gerle**: Terítéke jelentős.

Állománykezelési elvek/modellek

- Jogszabályban meghatározott korlátozások (2016. júniusi állapot szerint):
  - Fogoly a vadászati idényben azokon a vadászterületeken vadászható, ahol az adott vadászati évben legalább 500 példány fogoly kibocsátása történt, a vadászati hatóság által a vad zárttéri tartásáról és kibocsátásáról adott engedélyben foglaltak szerint. Az engedélyben meg kell határozni a kibocsátás feltételeit, a hasznosítás mértékét, mely legfeljebb negyven százalék lehet, továbbá a vadászat kibocsátóhelytől mért körzetét.
  - Tőkés récére augusztus 15-től augusztus 31-ig kizárólag húzáson és a vízparttól – azaz a vízzel borított terület és a szárazföld találkozásától – számított 50 méteren kívül szabad vadászni. Tőkés récéből és szárcsából naponta, személyenként összesen legfeljebb nyolc darab ejthető el. Tenyésztett tőkés réce tilalmi időben is napi terítékkorlátozás nélkül lőhető.
  - Nyári lúdból, vetési lúdból és nagy lilikből naponta, személyenként összesen legfeljebb hat darab ejthető el, melyből a nyári ludak száma nem lehet több kettőnél. A vetési lúd és a nagy lilik vadászati idénye Hajdú-Bihar, Békés és Csongrád megye teljes közigazgatási területén, valamint Jász-Nagykun-

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai

Szolnok megye tiszántúli területén december 1-jén kezdődik és január 31-ig tart. A nyári lúd vadászati idénye Hajdú-Bihar megye teljes közigazgatási területén, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megye tiszántúli területén szintén december 1-jén kezdődik és december 31-éig tart.

- Az elejtett kanadai lúdról és nílusi lúdról fotódokumentációt kell készíteni, melyet meg kell küldeni a Nyugat-Magyarországi Egyetemnek. Az elejtett példányt a fotódokumentáció elküldését követő két munkanapig meg kell őrizni.

- Az egyéb hasznos apróvadfajok védelme érdekében a ragadozó fajokkal kapcsolatos vadgazdálkodási tevékenységeket a tájegységi terv *"A ragadozógazdálkodás alapvonalai"* c. részében leírtak alapján javasolt végrehajtani.
- Fogoly és tőkésréce kibocsátása esetén a kibocsátott egyedek jelölése javasolt.

Élőhely-javítási javaslatok

A Jászsági vadgazdálkodási tájegységben a balkáni gerlének van nagyobb vadászati jelentősége, a többi egyéb hasznos apróvadfaj terítéke másodlagos, vagy elhanyagolható. A tájegységben helyenként előfordul még a fogoly. A balkáni gerle élőhelyi (elsősorban táplálkozási lehetőségét) a mezőgazdasági termelés biztosítja. A tájegység azon részein, ahol a fogoly előfordul olyan búvóhelyek kialakítása a cél, amely alól a fogoly ki tud látni (ernyőszerű védelem a ragadozó madár fajok ellen). Fontos, hogy a búvóhelyek az őszi-téli időszakban is védelmet nyújtsanak. Ehhez jó megoldás a cserjesávok alsó részének (50-100 cm magasságig) sűrítése, zártabbá tétele, akár szalmabálákkal is. A megfelelő búvóhelyek kialakítása az esetleges kibocsátó helyeken is fontos. A vízi vadfajok megtartását elősegítik, ha az alacsonyabban fekvő részeken, hosszabb-rövidebb ideig a csapadékvíz visszatartására törekszünk. Ugyanezen fajok számára a gabona és pillangós növényekből álló vadföldek megfelelőek tudnak lenni. A vadföldek kialakítása a röptetett réce kibocsátó helyek közelében is fontos. Egyebekben a fácán és a mezei nyúl gazdálkodás során leírt élőhely- és vadföldgazdálkodási javaslatok az egyéb hasznos apróvadfajok számára is kedvezőbb élőhelyi környezetet teremtenek.

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

Az állományok számszerű csökkentésének és a területi megoszlás értékelése

- **Róka:** A **Jászsági vadgazdálkodási tájegység (309)** legfontosabb ragadozója. Állománya csak akkor befolyásolható, ha a tájegység egészében egységes szemlélettel és megfelelő intenzitással gyérítik. Megfelelő célkitűzés lehet a kevésbé erőteljes vadászati nyomást gyakorló vadgazdálkodási egységek felzárkóztatása a tájegység középső és északi részein gyakran tapasztalható kiemelkedő terítéksűrűséghez (> 2 pld./km^2).
- **Borz:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Aranysakál:** Állományváltozását tájegységi szinten nyomon kell követni. Állományának jelentős növekedése esetén a gyérítést és a szükséges élőhelyi kezeléseket tájegységi szinten kell elvégezni.
- **Nyest:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Házi görény:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Pézsmapocok:** Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nyestkutya:** Faunaidegen, inváziós faj. Állományváltozását tájegységi szinten nyomon kell követni.
- **Mosómedve:** Faunaidegen, inváziós faj. Megtelepedése a tájegységben nem kívánatos.
- **Kóbor kutya:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Kóbor macska:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Dolmányos varjú:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szarka:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szajkó:** Vadászati jelentősége másodlagos.

Állománykezelési elvek/modellek

- A tájegységben a mezei nyúl és a fácán terítéke a felső, az őzé az átlag feletti negyedbe tartozik. A gím és a vaddisznó terítéke az alsó negyedbe tartozik. A tájegység ragadozó fajaival való gazdálkodást ennek megfelelően kell tervezni és végrehajtani.
- A tájegység legfontosabb ragadozó faja a róka. Állományának korlátozásához

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1,5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia. Lehetőleg meg kell akadályozni, hogy a szukák lefialjanak. Az ennek ellenére keletkezett fialó kotorékokat kiásással kell megszüntetni. A süldő rókák már nem hagyhatják el a kotorékot - a gabona tarlókon való vadászat a süldő rókákra, már nem csökkenti az apróvadfajok szaporulatában a kártételt. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdák alkalmazása egyaránt javasolt.

- A borz állományának stabilizálásához (a további növekedés megakadályozásához) 0,5, állományának csökkentéséhez 0,7-es gyérítési rátát kell elérni. Állománycsökkentése elsősorban a fácán fészkelő területein indokolt. Szükség esetén, idényen kívüli vadászati engedélyt kell kérni a vadászati hatóságtól. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett, a kotorékhoz kötött vadászati módok és a csapdázás javasolt. Nagyvadas területeken a borz állománycsökkenése nem kell, hogy gazdálkodási cél legyen.
- A fészkelő helyek környezetében, a kistestű menyétfélék (nyest, görény) csapdázása és szükség esetén a vándorpatkány csapdázása javasolt. Ez utóbbi faj esetében elsősorban az etetőhelyek környékén, akár a járatkezelésen alapuló mérgezés is meggondolandó lehet.
- Ugyanezeken a területeken fontos a fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is. Jelentős fészkelő állomány mellett az idényen kívüli vadászathoz és csapdázáshoz engedélyt kell kérni a vadászati hatóságtól.
- A vadászterületeken a kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani. Az élvefogó csapdák alkalmazása e fajok esetében kifejezetten hatékony és egyben a felesleges konfliktus lehetőségeket is csökkenti.
- Az apróvadas vadászterületeken a vaddisznó is ragadozó és így folyamatosan gyérítendő fajnak számít, megtelepedését, állománynövekedését lehetőleg meg kell akadályozni.
- A Jászsági vadgazdálkodási tájegységben megjelent, de valószínűleg még nem szaporodik az aranysakál. Megtelepedése és állomány növekedése esetén legalább a 2-es gyérítési ráta elérése javasolt. Vadászati módjai a csapdázás és az egyéni fegyveres vadászat.
- A tájegységben az elmúlt évek adatai alapján fokozott figyelmet kell fordítani a nyestkutyára. Megjelenése esetén csapdázással és egyéni vadászattal a megtelepedés megakadályozása javasolt.

4. Mellékletek

- **A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe**
- **A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke**
- **A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján**
- **A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei**
- **Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai**

A 309 számú vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási egységei

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2018

Készült: 2018.08.24.
A vadgazdálkodási egységek határvonalainak pontosítása még folyamatban van.

A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke							
VGTE	Megye	Kód	Név	Telephely	Város	Közterület	Isz.
309	16	750150	Jász Vadásztársaság	Jászfényszaru	Jászfényszaru	Szabadság tér 18.	5126
309	16	750160	Jászfényszarui Vadásztársaság	Gödöllő	Gödöllő	Besenyei Gy. u. 15.	2100
309	16	750250	Kossuth Természetvédő és Vadász Egyesület	Jászárokszállás	Jászárokszállás	Adácsi út 03/3 hrsz.	5123
309	16	750260	Papp-Agro Kft.	Jászdózsa	Jászdózsa	Határ út 14.	5122
309	16	750350	Szent György Vadásztársaság	Jászfelsőszentgyörgy	Jászfelsőszentgyörgy	Jászberényi u. 24/B.	5111
309	16	750450	Lehel Vadásztársaság	Jászberény	Jászberény	Jákóhalmi út 32.	5100
309	16	750460	Jászberényi Erdőbirtokossági Vadásztársaság	Jászberény	Jászberény	Zirzen J. u. 3.	5100
309	16	750550	Tarnamenti 2000 Mg. Zrt.	Jászdózsa	Jászdózsa	Dózsa Gy. u. 81.	5122
309	16	750650	Jászapáti Vadásztársaság	Jászapáti	Jászapáti	Dr. Szlovencsák I. út 4-6.	5130
309	16	750750	Béke Vadásztársaság	Jászjákóhalma	Jászjákóhalma	Fő út. 121.	5121
309	16	750850	Úttörő Vadásztársaság	Alattyán	Alattyán	Vadász u. 13.	5142
309	16	750950	Széchenyi Zsigmond Vadásztársaság	Jászkisér	Jászkisér	Ladányi út 16.	5137
309	16	750960	Ördöghát Vadásztársaság	Jászkisér	Jászkisér	0225/1 hrsz.	5137
309	16	751050	Szőke Tisza Vadásztársaság Tiszasüly	Tiszasüly	Tiszasüly	Kiséri út 56.	5061
309	16	751150	Aranykalász Vadásztársaság	Jászladány	Jászladány	Tisza u. 2/A	5055
309	16	751160	JÁSZ-FÖLD Zártkörűen Működő Részvénytársaság	Jászladány	Jászladány	Tiszasülyi út 1.	5055
309	16	751250	Boldogházi Földtulajdonosi Közösség Vt.	Újszász	Újszász	Deák F. u. 56.	5052
309	16	751260	3F Szolgáltató Betéti Társaság	Újszász	Újszász	Hunyadi út 20.	5052
309	16	751350	Trófea Vadászbarát Egyesület	Zagyvarékas	Zagyvarékas	Deák F. u. 2.	5051
309	16	751360	Hunor Vadásztársaság	Szászberek	Szászberek	külterület hrsz. 038/5	5053
309	16	751450	Szalacska Vadásztársaság	Besenyszög	Besenyszög	Hunyadi út 37.	5071
309	16	751460	Senator Vadásztársaság	Besenyszög	Besenyszög	Vásártér u. 15.	5071
309	16	751470	Besenyszögi Millér Vt.	Szolnok	Szolnok	Mária u. 27.	5000
309	16	751550	Wild Farm Kft.	Kőtelek	Kőtelek	Szabadság u. 27.	5062
309	16	751650	Nagykörüi Vadásztársaság Egyesület	Nagykörű	Nagykörű	Táncsics u. 7.	5065
309	16	751750	Diana Vadásztársaság	Szolnok	Szolnok	Pf.: 186	5000
309	16	755550	HUNTERRA vadásztársaság	Kőtelek	Kőtelek	Szabadság u. 27.	5062

A gímszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	46.8	49	AN	45.0	50	AN			
102	Maros-csongrádi	42.0	41	AN	41.0	40	AN			
103	Békési	40.0	39	ÁAN	40.0	39	ÁAN			
104	Szarvasi	42.8	44	AN	43.3	45	AN			
105	Körös-berettyói	33.0	33	ÁAN	33.0	33	ÁAN	31.7	34	AH
106	Nagykunsági	46.5	48	AN	45.0	49	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	37.0	37	ÁAN	37.8	37	ÁAN	13.0	12	FH
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	42.5	43	AN	43.8	46	AN			
109	Nyírségi	34.0	34	ÁAN	33.8	34	ÁAN	37.0	37	AH
110	Felső-tiszavidéki	28.3	28	ÁAN	31.5	32	ÁAN	18.3	18	KH
111	Tiszamenti	44.0	45	AN	43.0	44	AN			
112	Sárrét-bihari	44.5	47	AN	44.0	47	AN			
201	Börzsöny-gödöllői	13.0	15	ÁFN	13.3	14	ÁFN	27.5	31	AH
202	Nógrád-cserháti	19.5	19	ÁFN	18.3	17	ÁFN	26.0	28	AH
203	Bükki	16.0	16	ÁFN	18.5	18	ÁFN	32.0	35	AH
204	Cserehát-aggteleki	21.5	21	ÁFN	25.3	25	ÁFN	22.3	24	KH
205	Bükkalja-taktaközi	39.5	38	ÁAN	37.8	38	ÁAN	36.0	36	AH
206	Zemplén-bodrogközi	24.5	25	ÁFN	25.8	27	ÁAN	19.3	20	KH
301	Pesti-síksági	31.5	31	ÁAN	30.8	31	ÁAN	14.3	14	KH
302	Észak-bácskiskuni	35.0	35	ÁAN	35.3	35	ÁAN	38.0	38	AH
303	Illancs-bugaci	16.3	17	ÁFN	20.3	21	ÁFN	15.8	15	KH
304	Közép-bács-kiskuni	29.3	30	ÁAN	30.8	30	ÁAN	26.0	29	AH
305	Alsó-tiszamenti	36.8	36	ÁAN	36.3	36	ÁAN	30.0	33	AH
306	Kiskunsági	42.0	42	AN	42.0	42	AN			
307	Közép-pesti	41.3	40	AN	42.8	43	AN			
308	Tápió-vidéki	47.3	51	AN	45.0	52	AN			
309	Jászsági	47.0	50	AN	45.0	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.3	46	AN	41.0	41	AN			
311	Tisza-tói	47.3	52	AN	44.0	48	AN			
401	Mezőföldi	32.3	32	ÁAN	30.0	29	ÁAN	16.0	16	KH
402	Külső-somogyi	11.8	13	FN	12.3	12	FN	7.0	6	FH
403	Kapos-tolnai	25.3	26	ÁFN	22.5	22	ÁFN	26.3	30	AH
404	Zselic-közép-somogyi	19.8	20	ÁFN	19.0	20	ÁFN	9.5	8	FH
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	3.3	2	FN	4.5	3	FH
406	Mecseki	7.3	5	FN	7.0	6	FN	8.3	7	FH
407	Dél-baranyai ártéri	9.3	8	FN	13.5	15	ÁFN	2.8	1	FH
408	Tolnai-hegyháti	2.0	2	FN	3.3	3	FN	6.0	5	FH
409	Gemenci	28.8	29	ÁAN	26.8	28	ÁAN	12.3	11	FH
410	Dél-balatoni	8.3	7	FN	5.0	5	FN	9.5	9	FH
501	Hanság-mosoni	24.0	23	ÁFN	22.8	23	ÁFN	21.3	23	KH
502	Vas-soproni-síksági	12.3	14	ÁFN	9.8	9	FN	24.5	27	AH
503	Alpokaljai	16.5	18	ÁFN	9.8	10	FN	19.5	21	KH
504	Rába-menti-kemenesháti	6.3	4	FN	3.3	4	FN	18.8	19	KH
505	Zalai-dombsági	10.5	11	FN	7.8	7	FN	3.0	2	FH
506	Zala-kisbalatoni	10.3	10	FN	10.3	11	FN	5.5	4	FH
507	Bakonyi	2.8	3	FN	3.0	1	FN	13.3	13	FH
508	Marcal-medencei	9.5	9	FN	9.8	8	FN	10.3	10	FH
509	Bakonyalja-komáromi	24.3	24	ÁFN	25.0	24	ÁFN	28.0	32	AH
510	Vértes-hegységi	7.3	6	FN	13.3	13	FN	24.3	26	KH
511	Velencei	26.3	27	ÁAN	25.5	26	ÁFN	23.0	25	KH
512	Dunazugi	11.5	12	FN	13.8	16	ÁFN	17.5	17	KH
513	Balaton-felvidéki	21.5	22	ÁFN	18.5	19	ÁFN	20.0	22	KH

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | felső harmad **FH** | középső harmad **KH**

átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN** | alsó harmad **AH**

A dámszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	43.0	45	AN	40.8	43	AN			
102	Maros-csongrádi	42.3	44	AN	41.0	45	AN			
103	Békési	14.0	10	FN	11.8	10	FN	11.5	10	AF
104	Szarvasi	31.8	31	ÁAN	33.0	34	ÁAN			
105	Körös-berettyói	3.5	3	FN	3.8	4	FN	5.0	3	FF
106	Nagykunsági	44.5	49	AN	41.5	50	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	14.5	12	FN	8.5	8	FN	6.0	4	FF
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobág	35.8	37	ÁAN	35.3	36	ÁAN			
109	Nyírségi	27.3	28	ÁAN	32.3	32	ÁAN		NÉ	NÉ
110	Felső-tiszavidéki	19.0	18	ÁFN	20.5	20	ÁFN	9.7	9	AF
111	Tiszamenti	18.3	17	ÁFN	19.0	19	ÁFN		NÉ	NÉ
112	Sárrét-bihari	39.8	42	AN	35.8	38	ÁAN			
201	Börzsöny-gödöllői	30.5	29	ÁAN	28.8	29	ÁAN		NÉ	NÉ
202	Nógrád-cserháti	20.8	23	ÁFN	15.3	14	ÁFN		NÉ	NÉ
203	Bükki	33.8	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN			
204	Cserehát-aggteleki	45.0	51	AN	40.8	44	AN			
205	Bükkalja-taktaközi	35.0	36	ÁAN	35.8	37	ÁAN			
206	Zemplén-bodrogközi	39.3	41	AN	41.3	46	AN			
301	Pesti-síksági	31.5	30	ÁAN	32.8	33	ÁAN			
302	Észak-bácskiskuni	24.3	26	ÁFN	28.3	28	ÁAN		NÉ	NÉ
303	Illancs-bugaci	38.5	39	ÁAN	40.3	42	AN			
304	Közép-bács-kiskuni	7.5	6	FN	9.0	9	FN	7.3	6	FF
305	Alsó-tiszamenti	20.3	21	ÁFN	25.5	25	ÁFN		NÉ	NÉ
306	Kiskunsági	43.5	46	AN	41.3	47	AN			
307	Közép-pesti	4.3	5	FN	6.5	6	FN	16.0	13	AF
308	Tápió-vidéki	37.3	38	ÁAN	39.3	41	AN			
309	Jászsági	44.8	50	AN	41.5	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	45.0	52	AN	41.5	52	AN			
311	Tisza-tói	43.8	47	AN	41.5	48	AN			
401	Mezőföldi	41.0	43	AN	35.8	39	ÁAN			
402	Külső-somogyi	9.3	8	FN	8.3	7	FN	9.0	8	AF
403	Kapos-tolnai	4.0	4	FN	3.5	3	FN	6.3	5	FF
404	Zselic-közép-somogyi	16.0	14	ÁFN	12.8	12	FN	16.7	14	AF
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	2.0	1	FN	12.8	11	AF
406	Mecseki	18.0	16	ÁFN	17.8	17	ÁFN		NÉ	NÉ
407	Dél-baranyai ártéri	24.5	27	ÁAN	23.8	24	ÁFN		NÉ	NÉ
408	Tolnai-hegyháti	1.8	2	FN	2.0	2	FN	7.5	7	FF
409	Gemenci	39.0	40	AN	38.5	40	AN			
410	Dél-balatoni	20.0	20	ÁFN	22.5	23	ÁFN			
501	Hanság-mosoni	44.0	48	AN	41.5	49	AN			
502	Vas-soproni-síksági	14.0	11	FN	22.0	22	ÁFN			
503	Alpokaljai	19.8	19	ÁFN	14.5	13	FN			
504	Rába-menti-kemenesháti	22.8	25	ÁFN	26.0	26	ÁFN			
505	Zalai-dombsági	32.0	32	ÁAN	26.0	27	ÁAN			
506	Zala-kisbalatoni	33.5	33	ÁAN	34.8	35	ÁAN			
507	Bakonyi	15.3	13	FN	15.5	15	ÁFN	14.3	12	AF
508	Marcal-medencei	16.0	15	ÁFN	15.8	16	ÁFN		NÉ	NÉ
509	Bakonyalja-komáromi	21.5	24	ÁFN	21.0	21	ÁFN		NÉ	NÉ
510	Vértes-hegységi	10.0	9	FN	12.3	11	FN		NÉ	NÉ
511	Velencei	8.3	7	FN	4.8	5	FN	3.3	2	FF
512	Dunazugi	20.3	22	ÁFN	18.3	18	ÁFN	2.0	1	FF
513	Balaton-felvidéki	34.5	35	ÁAN	31.0	30	ÁAN			

felső negyed **FN**

átlag feletti negyed **ÁFN**

átlag alatti negyed **ÁAN**

alsó negyed **AN**

FF felső fél **FF**

AF alsó fél **KH**

NÉ Nem értékelhető **NÉ** >30 bemutatott trófea

Az őz állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	8.8	6	FN	14.5	10	FN	5.3	4	FN
102	Maros-csongrádi	10.5	10	FN	13.5	8	FN	12.3	12	FN
103	Békési	10.3	9	FN	25.3	24	ÁFN	6.0	5	FN
104	Szarvasi	12.5	12	FN	22.8	18	ÁFN	4.5	3	FN
105	Körös-berettyói	4.5	1	FN	10.5	6	FN	8.8	8	FN
106	Nagykunsági	23.5	25	ÁFN	28.0	27	ÁAN	7.0	6	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	16.0	15	ÁFN	36.3	39	ÁAN	11.0	10	FN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	28.0	28	ÁAN	46.8	51	AN	1.8	1	FN
109	Nyírségi	11.0	11	FN	28.5	28	ÁAN	10.8	9	FN
110	Felső-tiszavidéki	16.5	18	ÁFN	30.0	34	ÁAN	15.8	17	ÁFN
111	Tiszamenti	16.3	16	ÁFN	31.0	35	ÁAN	13.0	14	ÁFN
112	Sárrét-bihari	37.5	38	ÁAN	47.3	52	AN	3.3	2	FN
201	Börzsöny-gödöllői	47.3	50	AN	29.3	31	ÁAN	34.5	34	ÁAN
202	Nógrád-cserháti	51.8	52	AN	36.8	42	AN	37.3	37	ÁAN
203	Bükki	42.8	43	AN	36.3	40	AN	38.5	40	AN
204	Cserehát-aggteleki	46.8	48	AN	46.3	50	AN	27.8	26	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	43.0	44	AN	45.8	49	AN	25.5	25	ÁFN
206	Zemplén-bodrogközi	41.3	41	AN	37.0	43	AN	29.3	29	ÁAN
301	Pesti-síksági	45.0	47	AN	44.5	48	AN	37.5	38	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.0	31	ÁAN	32.8	37	ÁAN	28.5	28	ÁAN
303	Illancs-bugaci	17.3	19	ÁFN	22.5	17	ÁFN	24.5	23	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	21.3	20	ÁFN	23.8	19	ÁFN	37.5	39	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	13.8	13	FN	5.8	4	FN	15.3	15	ÁFN
306	Kiskunsági	23.5	26	ÁFN	20.3	15	ÁFN	22.0	21	ÁFN
307	Közép-pesti	28.0	29	ÁAN	14.8	11	FN	35.3	35	ÁAN
308	Tápió-vidéki	36.0	37	ÁAN	28.5	29	ÁAN	20.8	18	ÁFN
309	Jászsági	22.3	23	ÁFN	24.3	23	ÁFN	7.5	7	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	22.8	24	ÁFN	20.3	14	ÁFN	12.8	13	ÁFN
311	Tisza-tói	21.3	21	ÁFN	36.8	41	AN	11.8	11	FN
401	Mezőföldi	31.8	32	ÁAN	43.8	47	AN	22.3	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	35.8	35	ÁAN	29.5	32	ÁAN	43.5	45	AN
403	Kapos-tolnai	8.5	5	FN	30.0	33	ÁAN	35.3	36	ÁAN
404	Zselic-közép-somogyi	30.8	30	ÁAN	29.3	30	ÁAN	39.5	41	AN
405	Belső-somogyi	35.8	36	ÁAN	27.5	26	ÁFN	47.8	50	AN
406	Mecseki	32.0	34	ÁAN	23.8	20	ÁFN	41.5	42	AN
407	Dél-baranyai ártéri	21.8	22	ÁFN	37.5	44	AN	20.8	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	7.5	3	FN	20.8	16	ÁFN	43.0	44	AN
409	Gemenci	6.3	2	FN	24.0	21	ÁFN	28.3	27	ÁAN
410	Dél-balatoni	38.0	39	ÁAN	35.3	38	ÁAN	44.3	46	AN
501	Hanság-mosoni	8.3	4	FN	3.0	2	FN	30.8	30	ÁAN
502	Vas-soproni-síksági	9.5	8	FN	2.0	1	FN	32.3	33	ÁAN
503	Alpokaljai	31.8	33	ÁAN	8.0	5	FN	45.0	48	AN
504	Rába-menti-kemenesháti	39.0	40	AN	10.5	7	FN	51.5	52	AN
505	Zalai-dombsági	43.3	45	AN	13.5	9	FN	49.5	51	AN
506	Zala-kisbalatoni	43.3	46	AN	24.0	22	ÁFN	44.5	47	AN
507	Bakonyi	41.3	42	AN	14.8	12	FN	47.3	49	AN
508	Marcal-medencei	16.3	17	ÁFN	3.5	3	FN	20.8	20	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	13.8	14	ÁFN	15.0	13	FN	24.5	24	ÁFN
510	Vértes-hegységi	9.0	7	FN	26.0	25	ÁFN	31.0	31	ÁAN
511	Velencei	26.8	27	ÁAN	32.3	36	ÁAN	15.5	16	ÁFN
512	Dunazugi	46.8	49	AN	42.5	46	AN	31.5	32	ÁAN
513	Balaton-felvidéki	51.3	51	AN	42.3	45	AN	42.5	43	AN

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN**

A muflon állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás							
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang
101	Tiszazugi								
102	Maros-csongrádi								
103	Békési								
104	Szarvasi								
105	Körös-berettyói								
106	Nagykunsági								
107	Hajdúsági Erdőspuszták								
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy								
109	Nyírségi	20.0	21	AF	14.0	16	AF		
110	Felső-tiszavidéki								
111	Tiszamenti								
112	Sárrét-bihari								
201	Börzsöny-gödöllői	7.8	8	FF	7.0	7	FF	7.5	2
202	Nógrád-cserháti	5.8	6	FF	4.0	4	FF	5.0	5
203	Bükki	2.5	2	FF	3.0	3	FF	2.5	6
204	Cserehát-aggteleki	15.0	17	AF	15.3	15	AF		
205	Bükkalja-taktaközi								
206	Zemplén-bodrogközi	3.0	3	FF	2.5	1	FF	2.8	7
301	Pesti-síksági	13.5	12	AF	12.0	11	FF		
302	Észak-bácskiskuni								
303	Illancs-bugaci								
304	Közép-bács-kiskuni								
305	Alsó-tiszamenti								
306	Kiskunsági								
307	Közép-pesti								
308	Tápió-vidéki								
309	Jászsági								
310	Mátra-alja-dél-hevesi	12.5	11	FF	16.0	19	AF		
311	Tisza-tói	18.5	20	AF	19.0	22	AF		
401	Mezőföldi								
402	Külső-somogyi	14.5	16	AF	14.0	14	AF		
403	Kapos-tolnai								
404	Zselic-közép-somogyi	13.5	13	AF	16.3	18	AF		
405	Belső-somogyi	18.0	19	AF	18.0	20	AF		
406	Mecseki	20.5	22	AF	20.0	21	AF		
407	Dél-baranyai ártéri								
408	Tolnai-hegyháti								
409	Gemenci								
410	Dél-balatoni								
501	Hanság-mosoni								
502	Vas-soproni-síksági	14.3	15	AF	16.0	17	AF		
503	Alpokaljai	10.8	10	FF	10.5	10	FF		
504	Rába-menti-kemenesháti								
505	Zalai-dombsági								
506	Zala-kisbalatoni	8.5	9	FF	8.8	8	FF		
507	Bakonyi	3.0	4	FF	4.3	5	FF	4.1	3
508	Marcal-medencei	13.8	14	AF	12.3	12	AF		
509	Bakonyalja-komáromi	16.3	18	AF	13.5	13	AF		
510	Vértes-hegységi	4.8	5	FF	5.0	6	FF	5.0	4
511	Velencei	7.5	7	FF	9.5	9	FF		
512	Dunazugi	2.3	1	FF	2.8	2	FF	1.9	1
513	Balaton-felvidéki								

felső fél
FF

alsó fél
AF

>30 bemutatott trófea

A vaddisznó állományának és terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Átlag rangpont / rang / besorolás					
		Jelentett	Rang		Teríték	Rang	
101	Tiszazugi	49.3	49	AN	47.5	46	AN
102	Maros-csongrádi	48.8	47	AN	48.5	49	AN
103	Békési	48.8	48	AN	48.3	48	AN
104	Szarvasi	49.3	50	AN	48.5	50	AN
105	Körös-berettyói	38.0	38	ÁAN	40.3	40	AN
106	Nagykunsági	42.8	43	AN	40.0	39	ÁAN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	31.0	30	ÁAN	31.3	30	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.5	39	ÁAN	40.5	41	AN
109	Nyírségi	34.5	35	ÁAN	33.5	34	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	27.0	28	ÁAN	28.3	28	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	41	AN	41.8	42	AN
112	Sárrét-bihari	50.8	52	AN	50.0	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	6.0	6	FN	7.3	7	FN
202	Nógrád-cserháti	13.0	13	FN	5.0	1	FN
203	Bükki	11.3	10	FN	11.0	11	FN
204	Cserehát-aggteleki	12.0	11	FN	8.0	8	FN
205	Bükkalja-taktaközi	37.8	37	ÁAN	32.3	32	ÁAN
206	Zemplén-bodrogközi	23.8	24	ÁFN	20.3	21	ÁFN
301	Pesti-síksági	33.0	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.8	32	ÁAN	37.0	37	ÁAN
303	Illancs-bugaci	25.5	25	ÁFN	29.8	29	ÁAN
304	Közép-bács-kiskuni	31.8	33	ÁAN	37.3	38	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	42.3	42	AN	43.0	43	AN
306	Kiskunsági	43.3	44	AN	44.3	44	AN
307	Közép-pesti	30.8	29	ÁAN	32.8	33	ÁAN
308	Tápió-vidéki	46.3	46	AN	49.5	51	AN
309	Jászsági	49.3	51	AN	46.3	45	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.8	45	AN	47.8	47	AN
311	Tisza-tói	39.8	40	AN	35.8	36	ÁAN
401	Mezőföldi	35.3	36	ÁAN	33.8	35	ÁAN
402	Külső-somogyi	5.0	5	FN	11.8	12	FN
403	Kapos-tolnai	25.8	27	ÁAN	25.0	25	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	18.0	19	ÁFN	22.5	23	ÁFN
405	Belső-somogyi	2.8	1	FN	5.5	4	FN
406	Mecseki	6.3	7	FN	6.3	6	FN
407	Dél-baranyai ártéri	15.5	16	ÁFN	17.5	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	6.3	8	FN	13.5	15	ÁFN
409	Gemenci	31.0	31	ÁAN	25.5	26	ÁFN
410	Dél-balatoni	11.0	9	FN	12.8	14	ÁFN
501	Hanság-mosoni	21.0	20	ÁFN	22.0	22	ÁFN
502	Vas-soproni-síksági	12.3	12	FN	9.5	9	FN
503	Alpokaljai	22.3	22	ÁFN	10.0	10	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	14.3	14	ÁFN	5.3	3	FN
505	Zalai-dombsági	16.5	18	ÁFN	12.0	13	FN
506	Zala-kisbalatoni	14.5	15	ÁFN	15.3	16	ÁFN
507	Bakonyi	3.8	2	FN	5.3	2	FN
508	Marcal-medencei	16.0	17	ÁFN	16.5	18	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	25.5	26	ÁFN	26.5	27	ÁAN
510	Vértes-hegységi	4.0	3	FN	15.8	17	ÁFN
511	Velencei	23.5	23	ÁFN	24.5	24	ÁFN
512	Dunazugi	4.8	4	FN	6.3	5	FN
513	Balaton-felvidéki	21.5	21	ÁFN	18.8	20	ÁFN

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

A mezei nyúl és a fácán állományának és terítékének, valamint a róka terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Mezei nyúl: átlag rangpont / rang						Fácán: átlag rangpont / rang						Róka: átlag rangpont / rang		
		Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Teríték	Rang	
101	Tiszazugi	2.8	3	FN	2.8	1	FN	7.5	7	FN	9.5	8	FN	17.0	14	ÁFN
102	Maros-csongrádi	6.3	5	FN	5.0	3	FN	11.5	11	FN	10.5	9	FN	9.3	4	FN
103	Békési	2.5	2	FN	9.0	7	FN	1.0	1	FN	4.3	3	FN	14.0	6	FN
104	Szarvasi	1.3	1	FN	4.8	2	FN	3.0	3	FN	1.8	1	FN	10.0	5	FN
105	Körös-berettyói	9.0	10	FN	15.3	15	ÁFN	2.5	2	FN	8.5	7	FN	17.8	16	ÁFN
106	Nagykunsági	8.3	7	FN	12.8	13	FN	11.0	9	FN	7.0	5	FN	14.8	8	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	25.0	25	ÁFN	25.8	26	ÁFN	19.8	18	ÁFN	22.0	20	ÁFN	32.0	34	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	19.0	19	ÁFN	26.3	27	ÁAN	24.3	24	ÁFN	29.0	31	ÁAN	17.8	17	ÁFN
109	Nyírségi	15.8	14	ÁFN	16.3	16	ÁFN	11.3	10	FN	21.8	19	ÁFN	27.3	31	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	20.5	20	ÁFN	21.3	22	ÁFN	9.0	8	FN	25.3	24	ÁFN	33.8	36	ÁAN
111	Tiszamenti	13.8	13	FN	17.0	18	ÁFN	14.5	14	ÁFN	16.5	17	ÁFN	32.0	35	ÁAN
112	Sárrét-bihari	10.5	11	FN	14.0	14	ÁFN	14.5	15	ÁFN	22.5	23	ÁFN	23.8	25	ÁFN
201	Börzsöny-gödöllői	36.0	36	ÁAN	33.5	33	ÁAN	41.8	41	AN	35.3	36	ÁAN	44.8	47	AN
202	Nógrád-cserháti	39.5	39	ÁAN	40.0	40	AN	41.0	40	AN	13.3	12	FN	46.3	48	AN
203	Bükki	31.8	33	ÁAN	27.3	28	ÁAN	33.5	33	ÁAN	26.8	27	ÁAN	41.3	42	AN
204	Cserehát-aggteleki	45.3	45	AN	43.3	43	AN	48.5	48	AN	48.8	51	AN	51.5	52	AN
205	Bükkalja-taktaközi	29.5	28	ÁAN	24.3	25	ÁFN	31.5	31	ÁAN	30.3	32	ÁAN	42.5	45	AN
206	Zemplén-bodrogközi	30.8	31	ÁAN	31.3	30	ÁAN	33.5	34	ÁAN	35.3	35	ÁAN	46.8	49	AN
301	Pesti-síksági	23.5	23	ÁFN	10.5	11	FN	27.8	29	ÁAN	22.3	21	ÁFN	23.3	24	ÁFN
302	Észak-bácskiskuni	17.8	18	ÁFN	21.5	23	ÁFN	18.8	17	ÁFN	33.8	34	ÁAN	26.8	30	ÁAN
303	Illancs-bugaci	16.0	15	ÁFN	18.8	20	ÁFN	14.0	12	FN	28.8	29	ÁAN	16.8	13	FN
304	Közép-bács-kiskuni	17.3	17	ÁFN	19.8	21	ÁFN	20.8	20	ÁFN	28.8	30	ÁAN	26.5	29	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	10.8	12	FN	5.3	4	FN	5.8	5	FN	14.3	15	ÁFN	18.3	19	ÁFN
306	Kiskunsági	8.3	8	FN	10.0	9	FN	4.0	4	FN	14.0	14	ÁFN	24.3	27	ÁAN
307	Közép-pesti	25.8	26	ÁFN	18.5	19	ÁFN	25.8	27	ÁAN	14.3	16	ÁFN	18.5	21	ÁFN
308	Tápió-vidéki	21.3	22	ÁFN	12.0	12	FN	26.5	28	ÁAN	25.8	26	ÁFN	17.3	15	ÁFN
309	Jászsági	8.8	9	FN	10.0	10	FN	14.3	13	FN	5.5	4	FN	7.3	3	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	5.3	4	FN	6.0	5	FN	6.0	6	FN	10.8	10	FN	16.0	12	FN
311	Tisza-tói	7.8	6	FN	9.5	8	FN	16.8	16	ÁFN	3.3	2	FN	3.3	1	FN
401	Mezőföldi	29.5	29	ÁAN	31.8	31	ÁAN	21.8	21	ÁFN	7.3	6	FN	21.0	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	45.3	46	AN	40.0	41	AN	42.3	42	AN	41.0	42	AN	31.8	33	ÁAN
403	Kapos-tolnai	32.3	34	ÁAN	35.0	35	ÁAN	25.5	26	ÁFN	39.0	39	ÁAN	15.8	10	FN
404	Zselic-közép-somogyi	48.5	49	AN	45.8	45	AN	43.0	44	AN	37.8	37	ÁAN	41.3	43	AN
405	Belső-somogyi	50.5	52	AN	49.5	50	AN	50.8	52	AN	51.5	52	AN	48.3	50	AN
406	Mecseki	44.0	44	AN	47.5	49	AN	44.5	47	AN	48.3	50	AN	24.0	26	ÁFN
407	Dél-baranyai ártéri	42.3	41	AN	46.0	46	AN	36.3	38	ÁAN	42.5	43	AN	26.3	28	ÁAN
408	Tolnai-hegyháti	32.3	35	ÁAN	38.8	39	ÁAN	33.8	35	ÁAN	43.8	45	AN	18.3	20	ÁFN
409	Gemenci	20.5	21	ÁFN	22.8	24	ÁFN	20.3	19	ÁFN	25.8	25	ÁFN	15.8	11	FN
410	Dél-balatoni	50.0	51	AN	47.3	48	AN	39.0	39	ÁAN	27.8	28	ÁAN	34.3	39	ÁAN
501	Hanság-mosoni	16.0	16	ÁFN	6.5	6	FN	24.3	25	ÁFN	11.0	11	FN	6.5	2	FN
502	Vas-soproni-síksági	24.3	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	35.3	36	ÁAN	32.8	33	ÁAN	15.0	9	FN
503	Alpokaljai	37.8	38	ÁAN	36.0	36	ÁAN	43.5	45	AN	37.8	38	ÁAN	29.3	32	ÁAN
504	Rába-menti-kemenesháti	48.3	48	AN	45.8	44	AN	49.8	50	AN	44.8	46	AN	41.3	44	AN
505	Zalai-dombsági	45.8	47	AN	50.8	52	AN	35.3	37	ÁAN	45.3	47	AN	34.5	40	AN
506	Zala-kisbalatoni	48.8	50	AN	50.3	51	AN	32.5	32	ÁAN	39.3	40	AN	34.0	37	ÁAN
507	Bakonyi	43.0	42	AN	47.0	47	AN	50.0	51	AN	47.5	49	AN	44.0	46	AN
508	Marcal-medencei	30.3	30	ÁAN	34.0	34	ÁAN	22.8	22	ÁFN	19.3	18	ÁFN	21.8	23	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	28.8	27	ÁAN	27.8	29	ÁAN	30.0	30	ÁAN	22.3	22	ÁFN	18.0	18	ÁFN
510	Vértes-hegységi	36.0	37	ÁAN	37.3	38	ÁAN	42.3	43	AN	40.3	41	AN	34.0	38	ÁAN
511	Velencei	31.0	32	ÁAN	32.5	32	ÁAN	22.8	23	ÁFN	13.8	13	FN	14.5	7	FN
512	Dunazugi	43.3	43	AN	36.3	37	ÁAN	48.8	49	AN	47.3	48	AN	40.0	41	AN
513	Balaton-felvidéki	40.5	40	AN	41.5	42	AN	44.3	46	AN	43.3	44	AN	48.5	51	AN

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN**

A fontosabb bevételi és kiadás tételek rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben (1000 Ft/km² alapján)

VGTE	Név	Külföldi bérlelövés bevétele			Belföldi bérlelövés bevétele			Élővad értékesítés			Lőtt vad értékesítés			Térített erdei kár			Térített mezőgazdasági kár		
		Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás
101	Tiszazugi	28.3	26	ÁFN	27.3	26	ÁFN	7.5	7	FN	39.5	37	ÁAN	38.3	45	AN	38.8	39	ÁAN
102	Maros-csongrádi	30.0	28	ÁAN	35.8	39	ÁAN	2.5	2	FN	35.0	33	ÁAN	38.0	43	AN	36.5	32	ÁAN
103	Békési	35.5	38	ÁAN	44.8	48	AN	2.0	1	FN	38.5	36	ÁAN	38.0	44	AN	37.8	35	ÁAN
104	Szarvasi	24.0	25	ÁFN	31.0	32	ÁAN	3.5	3	FN	33.3	31	ÁAN	40.3	50	AN	37.0	33	ÁAN
105	Körös-berettyói	20.8	19	ÁFN	26.8	25	ÁFN	7.5	8	FN	31.0	29	ÁAN	32.0	35	ÁAN	38.0	36	ÁAN
106	Nagykunsági	33.0	33	ÁAN	31.5	33	ÁAN	4.0	4	FN	41.0	43	AN	34.0	38	ÁAN	41.5	44	AN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	30.0	29	ÁAN	22.8	20	ÁFN	22.8	16	ÁFN	40.0	39	ÁAN	29.3	26	ÁFN	27.8	28	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.3	42	AN	36.5	41	AN	27.3	25	ÁFN	39.5	38	ÁAN	40.0	48	AN	49.0	51	AN
109	Nyírségi	30.0	30	ÁAN	43.0	47	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN	29.3	27	ÁAN	39.3	40	AN
110	Felső-tiszavidéki	35.3	37	ÁAN	26.0	22	ÁFN	30.5	32	ÁAN	40.8	42	AN	30.5	31	ÁAN	27.5	27	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	43	AN	38.0	42	AN	19.3	13	FN	42.8	46	AN	40.5	51	AN	45.3	48	AN
112	Sárrét-bihari	43.3	45	AN	45.5	49	AN	11.5	9	FN	45.0	48	AN	36.5	40	AN	49.8	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	36.3	39	ÁAN	15.8	13	FN	23.5	18	ÁFN	14.0	15	ÁFN	14.5	12	FN	18.0	16	ÁFN
202	Nógrád-cserháti	20.8	20	ÁFN	5.5	3	FN	36.0	41	AN	9.0	9	FN	10.0	8	FN	20.5	20	ÁFN
203	Bükki	45.8	47	AN	12.5	9	FN	29.3	29	ÁAN	20.0	20	ÁFN	15.5	16	ÁFN	28.3	29	ÁAN
204	Cserehát-aggteleki	49.5	51	AN	22.5	19	ÁFN	36.5	42	AN	28.8	28	ÁAN	19.3	20	ÁFN	18.8	18	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	50.8	52	AN	41.5	46	AN	22.8	17	ÁFN	50.8	52	AN	32.5	37	ÁAN	40.5	42	AN
206	Zemplén-bodrogközi	44.8	46	AN	21.8	18	ÁFN	26.5	23	ÁFN	32.5	30	ÁAN	25.0	23	ÁFN	25.0	25	ÁFN
301	Pesti-síksági	42.3	44	AN	27.8	27	ÁAN	31.0	34	ÁAN	40.3	40	AN	28.0	25	ÁFN	32.0	31	ÁAN
302	Észak-bács-kiskuni	46.0	48	AN	35.0	38	ÁAN	32.0	36	ÁAN	40.3	41	AN	36.8	41	AN	37.5	34	ÁAN
303	Illancs-bugaci	33.5	36	ÁAN	29.3	30	ÁAN	20.5	14	ÁFN	25.5	25	ÁFN	34.8	39	ÁAN	23.5	24	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	32.8	31	ÁAN	5.3	2	FN	24.5	21	ÁFN	21.3	22	ÁFN	39.3	47	AN	38.3	37	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	29.8	27	ÁAN	30.8	31	ÁAN	13.0	10	FN	33.8	32	ÁAN	30.8	32	ÁAN	39.8	41	AN
306	Kiskunsági	37.0	41	AN	49.3	51	AN	28.0	26	ÁFN	42.0	45	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN
307	Közép-pesti	46.0	49	AN	31.8	35	ÁAN	27.0	24	ÁFN	37.8	34	ÁAN	29.8	29	ÁAN	42.3	45	AN
308	Tápió-vidéki	46.0	50	AN	47.3	50	AN	32.5	37	ÁAN	45.3	49	AN	40.5	52	AN	47.8	49	AN
309	Jászsági	33.3	35	ÁAN	39.8	43	AN	7.0	6	FN	47.5	51	AN	30.8	33	ÁAN	44.3	46	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	36.5	40	AN	41.3	45	AN	15.5	11	FN	45.5	50	AN	37.3	42	AN	47.8	50	AN
311	Tisza-tói	21.8	22	ÁFN	26.5	23	ÁFN	5.3	5	FN	38.0	35	ÁAN	40.0	49	AN	40.8	43	AN
401	Mezőföldi	21.3	21	ÁFN	16.3	14	ÁFN	23.8	19	ÁFN	41.3	44	AN	32.0	36	ÁAN	38.5	38	ÁAN
402	Külső-somogyi	17.3	16	ÁFN	17.3	16	ÁFN	29.3	30	ÁAN	16.0	16	ÁFN	5.8	4	FN	4.3	3	FN
403	Kapos-tolnai	21.8	23	ÁFN	26.5	24	ÁFN	35.3	40	AN	21.5	23	ÁFN	31.3	34	ÁAN	18.3	17	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	8.8	8	FN	17.5	17	ÁFN	37.3	45	AN	9.5	10	FN	15.0	14	ÁFN	10.0	8	FN
405	Belső-somogyi	5.3	3	FN	8.8	6	FN	28.3	27	ÁAN	3.5	2	FN	14.8	13	FN	1.8	1	FN
406	Mecseki	17.0	15	ÁFN	11.3	8	FN	37.0	43	AN	7.0	6	FN	14.3	11	FN	11.5	13	FN
407	Dél-baranyai ártéri	22.8	24	ÁFN	36.0	40	AN	31.8	35	ÁAN	17.8	18	ÁFN	22.0	22	ÁFN	12.0	14	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	3.3	1	FN	12.8	10	FN	34.3	39	ÁAN	4.5	3	FN	7.5	6	FN	7.0	7	FN
409	Gemenci	33.0	34	ÁAN	31.5	34	ÁAN	16.8	12	FN	27.0	26	ÁFN	30.0	30	ÁAN	30.0	30	ÁAN
410	Dél-balatoni	14.5	12	FN	14.8	12	FN	22.5	15	ÁFN	7.8	7	FN	4.3	1	FN	4.3	4	FN
501	Hanság-mosoni	14.8	13	FN	14.5	11	FN	25.0	22	ÁFN	21.0	21	ÁFN	17.0	18	ÁFN	26.0	26	ÁFN
502	Vas-soproni-síksági	12.5	10	FN	23.3	21	ÁFN	37.5	48	AN	6.5	5	FN	27.0	24	ÁFN	14.5	15	ÁFN
503	Alpokaljai	7.0	4	FN	49.8	52	AN	40.8	50	AN	13.0	14	ÁFN	11.5	9	FN	10.0	9	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	3.8	2	FN	34.0	37	ÁAN	42.0	51	AN	6.3	4	FN	5.3	3	FN	4.3	5	FN
505	Zalai-dombsági	7.3	5	FN	28.3	28	ÁAN	42.8	52	AN	9.8	11	FN	8.5	7	FN	3.5	2	FN
506	Zala-kisbalatoni	10.3	9	FN	16.3	15	ÁFN	37.3	46	AN	12.8	13	FN	12.5	10	FN	5.8	6	FN
507	Bakonyi	8.5	7	FN	9.5	7	FN	29.3	31	ÁAN	2.8	1	FN	5.0	2	FN	10.5	10	FN
508	Marcal-medencei	7.3	6	FN	40.0	44	AN	39.5	49	AN	8.5	8	FN	17.5	19	ÁFN	10.5	11	FN
509	Bakonyalja-komáromi	20.3	18	ÁFN	32.5	36	ÁAN	24.3	20	ÁFN	28.5	27	ÁAN	19.3	21	ÁFN	22.3	23	ÁFN
510	Vértes-hegységi	15.5	14	ÁFN	8.5	5	FN	37.0	44	AN	16.0	17	ÁFN	5.8	5	FN	19.3	19	ÁFN
511	Velencei	13.8	11	FN	5.5	4	FN	30.5	33	ÁAN	18.8	19	ÁFN	39.0	46	AN	21.0	21	ÁFN
512	Dunazugi	18.0	17	ÁFN	2.5	1	FN	33.3	38	ÁAN	10.5	12	FN	15.3	15	ÁFN	11.0	12	FN
513	Balaton-felvidéki	32.8	32	ÁAN	29.0	29	ÁAN	37.3	47	AN	24.8	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	21.8	22	ÁFN

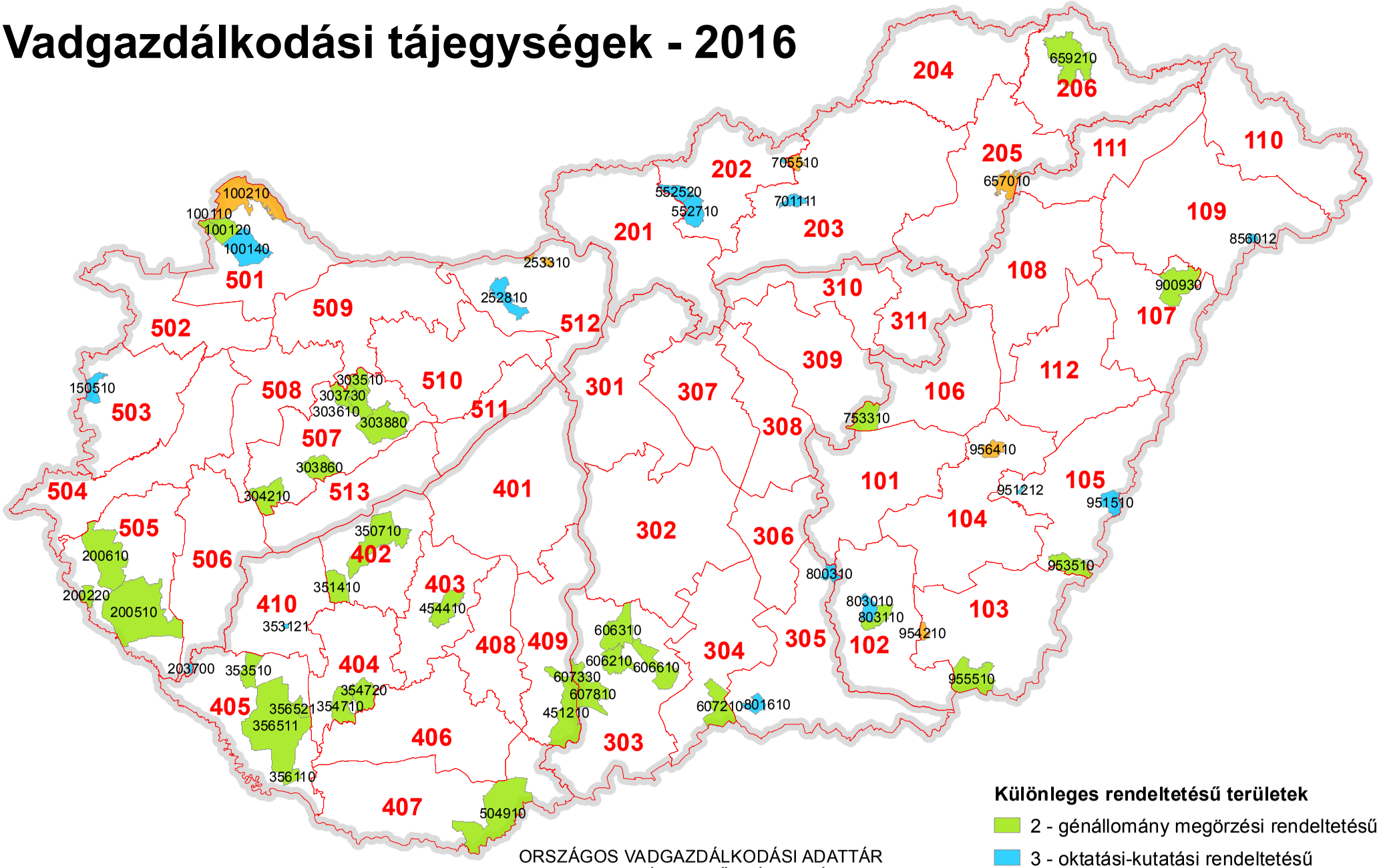
felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

128

Különleges rendeltetésű területek

- 2 - génállomány megőrzési rendeltetésű
- 3 - oktatási-kutatási rendeltetésű
- 4 - természetvédelmi rendeltetésű

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.08.02.

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

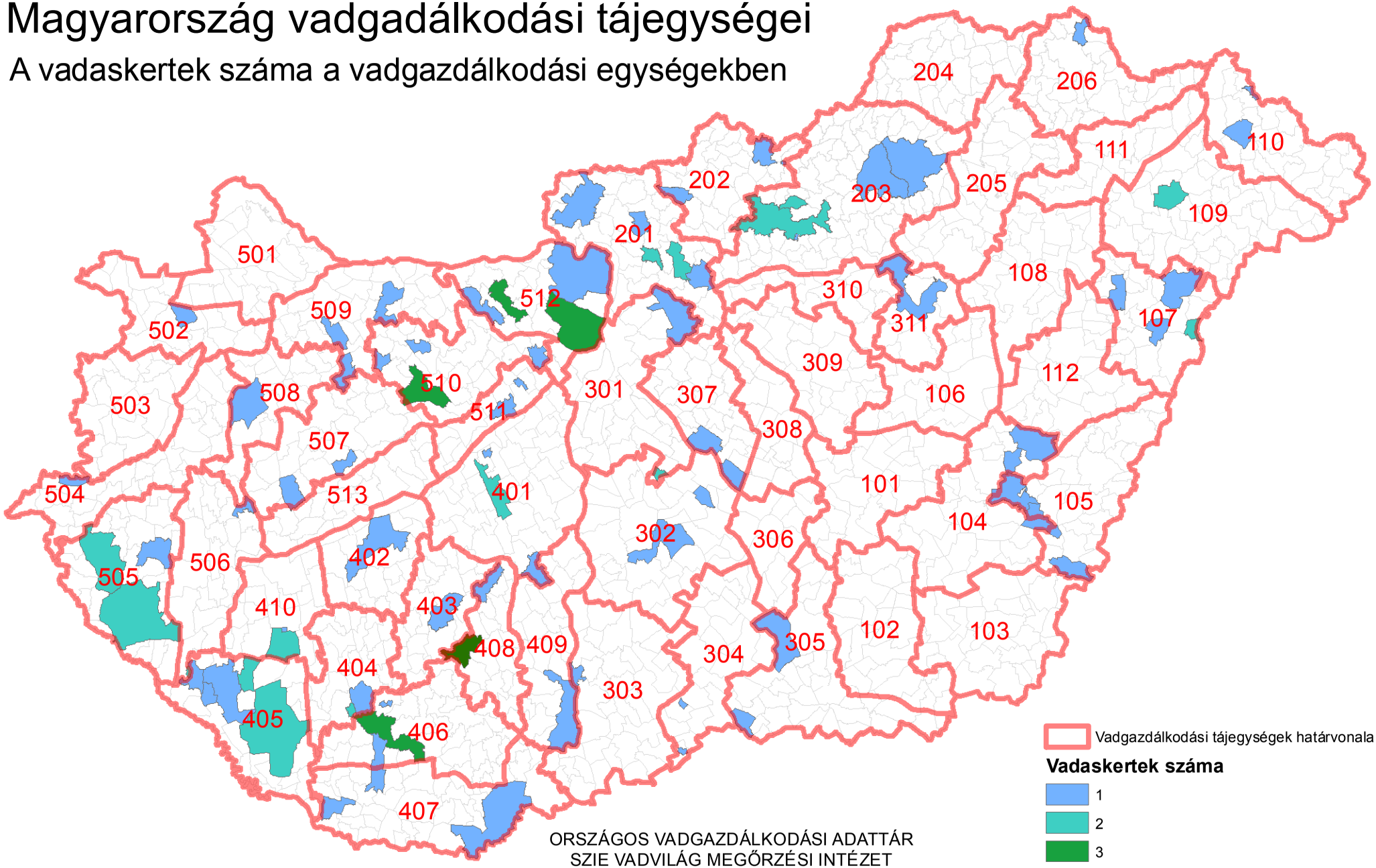
VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
102	803110	CSON	2 - génállomány megőrzési	DALERD ZRT.-Tompahát	Szeged
102	803010	CSON	3 - oktatási-kutatási	Derekmező ZRT.	Derekegyház
102	803650	CSON	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	955510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.	Mezőhegyes
103	954260	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	954860	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
104	956450	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
105	953510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	DALERD Zrt. Gyulai Erd. Gyulai Vter.	Szeged, Zsótér u. 4/B.
105	951212	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Ladány-erdei Vadászter.	Szeged
105	951510	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Biharugrai Vadászter.	Szeged
106	753310	SZOL	2 - génállomány megőrzési	Hofi Géza Vadásztársaság Egyesület	Tiszapüspöki
106	755750	SZOL	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
108	901750	HAJD	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
109	856012	SZAB	3 - oktatási-kutatási	Bátortrade KFT.	Nyírbátor
202	550110	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Bárna-Vad Kft.	Bárna
202	552520	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Nyugat-Cserhát Vadásztársaság	Cserhátsurány
202	552710	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Sasbérc Vadásztársaság Egyesület	Buják
202	552010	NOGR	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
203	701111	HEVE	3 - oktatási-kutatási	Baláta Vadásztársaság	Bodony
203	705510	HEVE	4 - természetvédelmi	Istenmezeje Vadásztársaság	Istenmezeje
204	651700	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
205	653300	BORS	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
205	657010	BORS	4 - természetvédelmi	657010 FTVK	Kesznyéten, Szamárhát
206	659210	BORS	2 - génállomány megőrzési	Északerdő ZRt.	Pálháza
206	658901	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
303	606210	BACS	2 - génállomány megőrzési	Hajósi Földtulajdonosok Vadászó Közössége	Hajós
303	606310	BACS	2 - génállomány megőrzési	Homokmégyi Dózsa Vt.	Kalocsa
303	606610	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt Kecskemét	Kecskemét
303	607330	BACS	2 - génállomány megőrzési	Gemenc ZRt. Lenes- Karasz	Baja
303	607810	BACS	2 - génállomány megőrzési	Kékhegyi Vt.	Sükösd
304	607210	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt.	Kelebia
305	800310	CSON	3 - oktatási-kutatási	Bársony I. Mg. Szakközépiskola	Csongrád
401	403950	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
401	403650	FEJE	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
402	350710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG ZRt. Szántód	Szántód

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
402	351410	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Tuskósi Vadászegyesület	Somogybabod
404	354710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Nyugat-Zselici Vadászterület	Bőszénfa
404	354720	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Kelet-Zselici Vadászterület	Kaposvár
405	353510	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Sefag Zrt. Segesd	Segesd
405	356110	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Barcs	Barcs
405	356511	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt Lábodi Vadászerdészete	Lábod
405	356521	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Mike és Környéke Földtulajdonosai Vt.	Mike
405	356060	SOMO	4 - természetvédelmi	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság	Pécs
406	500460	BARA	2 - génállomány megőrzési	Szentgyörgyvölgy Farm Mg. Ker. és Idegenforg. Kft.	Budapest
407	504910	BARA	2 - génállomány megőrzési	Bóly ZRT	Bóly
409	451210	TOLN	2 - génállomány megőrzési	Gemenc Zrt.	Baja
410	353121	SOMO	3 - oktatási-kutatási	Fauna-Jagd Kft.	Libickozma
501	100110	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Három Fenyő Vadásztársaság	Várbalog-Albertkázmérpuszta
501	100120	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Lajta-Mosonszolnok Földtulajdonosi Közösség	Mosonmagyaróvár
501	100140	GYOR	3 - oktatási-kutatási	Lajta Hanság Zrt.	Mosonmagyaróvár
501	100210	GYOR	4 - természetvédelmi	Felső-szigetközi Vadászszövetség	Mosonmagyaróvár
502	103850	GYOR	4 - természetvédelmi	Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság	Sarród
503	150510	VAS	3 - oktatási-kutatási	Alpokaljai Vadászati Közösség VT.	Kőszeg
505	200220	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Földtulajdonosok Vadászati Közössége	Letenye-Gosztola
505	200510	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa-Bánokszentgyörgy-Leteny
506	203700	ZALA	3 - oktatási-kutatási	Kanizsa-Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa
506	202850	ZALA	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
507	303510	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Cuhai Vén Róka Vadásztársaság	Borzavár
507	303610	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Királykúti Vadásztársaság	Zirc
507	303730	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Magas-Bakony Vadgazdálkodás Sport- és Környez	Csesznek
507	303860	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Kabhegy 2004 Nonprofit Kft.	Pétfürdő
507	303880	VESZ	2 - génállomány megőrzési	VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.	Veszprém
507	304210	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Budapesti Erdőgazdaság Zrt.	Budapest
511	404550	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
512	252810	KOMA	3 - oktatási-kutatási	Gyarmatpusztai FVK	Bajna
512	252920	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
512	253310	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
513	303360	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	303950	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	304050	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak

Magyarország vadgadálkodási tájegységei

A vadaskertek száma a vadgazdálkodási egységekben

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.07.12.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2016.09.10.

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
104	950450	Füzesgyarmati Vt.	Füzesgyarmat	Füzesgyarmati dámoskert	190.00		X			
104	950750	Töviskesi Vt.	Szeghalom	Töviskesi vaddisznóskert	120.00				X	
104	956650	Hidashát-Bélmegyer Vadgazdálkodási Társaság	Bélmegyer	Bélmegyer-Vadas-i vaddisznó és muflon kert	200.25				X	X
105	951212	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Szeged	Körösladányi vaddisznóskert	418.00				X	
107	900930	Nyírerdő ZRT.	Nyírabony-Gúthpuszta	Nyírmártonfalvai vaddisznóskert	204.64				X	
107	903050	Nyírerdő ZRT.	Haláp	Monostorpályi vaddisznóskert	478.70				X	
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Magoskereszti vegyesvadas kert	425.90		X		X	X
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Csikóslaposi vaddisznóskert	335.00				X	
201	553260	Cserháti Szent Hubertus Vt.	Balassagyarmat	Alsópetényi vadaskert	210.20				X	X
201	570450	Ipoly Erdő Zrt.	Balassagyarmat	Honti muflonoskert	297.00					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Püspökszilágyi muflonkert	201.50					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Kisnémedi vaddisznóskert	269.60				X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Galgamácsai vegyes nagyvadas kert	282.60	X			X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Kálló-Galgamácsai vaddisznóskert	439.30				X	
201	571750	Virágospuszta Vt.	Kartal	Dámkert	209.39		X			
202	550110	Bárna Vad KFT	Bárna	Bárnai vadaskert	231.90	X	X	X	X	X
202	550210	Salgótarjáni FTK, Ipoly Erdő Zrt. Salgótarjáni Erdészete	Kazár	Kazári vaddisznóskert	275.60				X	
202	552520	Nyugat-Cserhát Vt.	Cserhátsurány	Cserhátsurányi vadaskert	210.00				X	X
203	652350	Északerdő Zrt.	Kisgyör	Kisgyör-Mocsolyás, dámoskert	119.80		X			
203	700650	Egererdő Zrt.	Szilvásvárad	Szilvásváradi vadaskert	284.90				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Baláta vadaskert	228.71				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Keselyű fészek vaddisznóskert	254.82				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Kisnána	Verpeléti vadaskert	1183.90				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Gyöngyössolymos	Gyöngyössolymosi (Mátrafüredi) vadaskert	348.30				X	X
203	701850	Mátra- Hunting Kft.	Pálosvörösmart	Tekeres(Abasári) vadaskert	253.90	X			X	X
206	659400	Táltosok Vt	Füzérkomlós	Szonta Safari vegyesvadas kert	511.43	X	X	X	X	X
301	572850	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Isaszegi vaddisznóskert	880.00	X			X	
301	579350	SAE Sarlóspuszta Agrár- Erdész Kft.	Tatárszentgyörgy	Sarlóspusztai vaddisznóskert	203.27				X	
302	601410	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Kecskemét-Hetényegyháza	Nyíri-erdei vadaskert	1235.20		X	X	X	
303	607320	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Hajós	Hajósi vaddisznóskert	462.30				X	
303	607330	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Dusnok, Lenes	Lenesi vaddisznóskert	453.30				X	
304	607251	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Tompa	Mélykút-Tinójárás vegyesvadas kert	606.00		X		X	
304	607252	Kunbajai Vadaskert Vt.	Bácsalmás	Bácsszöllős-Kunbajai vadaskert	601.00	X	X	X	X	
305	800660	Kisteleki Vt.	Kistelek		216.34				X	X
305	801710	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Ásotthalom	Ásotthalmi vaddisznóskert	687.30		X		X	
307	578550	Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Szolnok	Pusztavacsi vegyesvadas kert	500.90		X		X	
307	579460	Vadker Kft. / Nefag Zrt. / Csókáserdei Vt.	Szolnok	Nagykőrösi vegyesvadas kert	676.10		X		X	
311	703610	Tepélypusztai Vadászati Társaság	Mezőtárkány-Tepélypuszta	Besenyőteleki vadaskert	274.00				X	X
401	403950	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Belsőbárándi vadaskert	155.67				X	
401	403970	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Táci vadaskert	404.70				X	
401	403970	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Soponyai (Csiripi) vaddisznóskert	436.00		X	X	X	
401	450610	Gyulaj Zrt. Németkér TK	Pincei Erdészet	Kistápéi vaddisznóskert	267.00				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Tótokilapi vaddisznóskert	258.20				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Kereki vaddisznóskert	211.50				X	
402	350730	Revír Vt.	Siófok	Kási vaddisznóskert	210.60				X	
403	454400	Gyulaj Zrt. Tamási	Tamási	Gyulaji dámrezervátum	7376.00		X		X	
404	354710	SEFAG Zrt. Nyugat Zselic	Kaposvár	Sásostói vaddisznóskert	299.20				X	
404	354720	SEFAG Zrt. Kelet Zselic	Kaposvár	Tótfalusi vaddisznóskert	186.90				X	
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vadászkert	805.81	X	X			X
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vaddisznóskert	399.00				X	
405	353310	SEFAG Zrt. Iharos	Iharos	Ciperesi vaddisznóskert	300.00				X	
405	353450	Kaszó Zrt.	Kaszó	Iharosi vaddisznóskert	250.00				X	
405	353460	Újmajori Vt.	Csurgó	Újmajori vaddisznóskert	322.20				X	
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Lapodi dámoskert	128.60	X	X			X

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Csöpröndi vaddisznóskert	249.00				X	
406	500350	Királykút Vt.	Szászvár	Királykúti vegyesvadaskert	506.99	X	X	X	X	X
406	500411	Szentgyörgyvölgy Farm Kft.	Budapest	Gödrei vegyesvadas kert	762.40	X	X		X	X
406	501110	Mecseki Erdészeti Zrt.	Pécs	Sasréti vegyesvadas kert	800.00	X		X	X	X
406	501151	Mecsekerdő Zrt.	Pécs	Sasréti vaddisznóskert	400.00				X	
406	501570	Bükkösd Bikkmány	Bükkösd	Bükkösd	526.40	X	X	X	X	X
407	504910	Bólyi Mg. Termelő és Szolg. Zrt.	Bóly	Békáspusztai vaddisznóskert	301.34				X	
408	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely TK	Nagyszékely	Nagyszékelyi vadaskert	701.20	X	X		X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csurgó	Csurgói vaddisznóskert	716.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert I.	387.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert komplexum	747.10				X	
408	453710	Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.	Papd	Papdi vadaskert	228.78				X	
409	451210	Gemenci Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Baja	Gemenci vadászterület	13298.10	X		X	X	
410	353121	Fauna Jagd Kft	Nagybajom	Háromházi vaddisznóskert	312.20				X	
410	356610	Dél Dunántúli Fauna Vt.	Nagybajom	Csikóta vaddisznóskert	216.00				X	
502	104750	Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.	Győr	Gálici vaddisznóskert	300.00				X	
504	153650	Szombathelyi Erdészeti Zrt.	Szombathely	Gasztony-Csákánydoroszlói vaddisznóskert	524.90	X	X	X	X	
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Bánokszentgyörgyi dámoskert	92.20		X			
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Homokkomárom-Zsigárdi vaddisznóskert	205.70				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Kerkakutasi vaddisznóskert	237.50				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Hernyéki vaddisznóskert	329.00				X	
505	201250	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Pölöskei vaddisznóskert	210.30				X	
506	203700	SEFAG Zrt.		Liszói vadaskert	624.85	X	X	X	X	
506	203700	Kanizsa Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa	Sági vadaskert	621.93	X	X	X	X	X
507	303150	Bakonyerdő Zrt.	Pápa	Sáskai vaddisznóskert	416.20				X	
507	303890	Koronás Szarvas Kft	Pétfürdő	Koronás Szarvas Kft	3891.40	X	X	X	X	X
508	301250	Marcal-Bitvaközi Vt.	Pápa	Dabronyi vaddisznóskert	248.10				X	
509	102050	Kisalföldi Erdőgazdaság	Győr	Sokorópátkai-Ravazdi vaddisznóskert	247.20				X	
509	105800	Bakonyi Erdészeti és Faipari Zrt.	Pápa	Gici vaddisznóskert	322.60				X	
510	250750	Feketevíz Vt.	Győr	Rédei vegyesvadas kert	522.10	X	X		X	
510	251850	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Császári vadaskert	216.32	X	X		X	X
510	253550	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Dolinai vadaskert	366.00				X	
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Fehérvárcsurgói vadas kert	1197.00	X		X	X	X
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Tímári vegyesvadas kert	972.00	X	X	X	X	
510	400351	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Vadhányási vadaskert	510.00	X		X	X	
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Vérti vegyesvadas kert	970.55	X	X	X	X	X
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Ginzai vadaskert	291.16				X	X
511	403550	Tradicionális Vt.	Budapest	Lovasberényi vaddisznóskert	338.30				X	
511	404510	VADEX Mezőf. Zrt.	Vál	Váli vegyesvadas kert	653.00	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Muflonkert (Bagolyhegyi vadaskert)	122.50					X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Történelmi kert	322.80	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Rókási vaddisznóskert	300.80	X		X	X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budakeszi-Páty vegyes nagyvadas fotó szafari és vadaskert	1745.00	X	X		X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Postaréti vadaskert					X	
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budapest-Budakeszi vegyes nagyvadas vadaskert	336.00	X	X	X	X	X

Az agrárminiszter

11/2018. (VII.3.) AM rendelete

a Duna-Tisza közi Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

4. melléklet a 11/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati irányelvei

Az elejtés szakszerűtlenségének minősítése során, a táblázatokban részletezett hibapont megítélése a megadott trófeajellegek együttes értékelésével kell végezni, a hibapont besoroláshoz minden paraméternek teljesülnie kell!

III. Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei

Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei a 302. számú Észak-bács-kiskuni, 303. számú Illancs-bugaci, 306. számú Kiskunsági, 309. számú Jászsági, 311. számú Tiszatavi vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási tájegységekben.				
Hibapont	**Felrakás** (bak kora)	**Trófea tömeg legalább (g)**	**Ágak hossza legalább (cm)**	**Általános jelleg**
1	**1.** (1)	160		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es villás, tompa ágvég
	2. (2)	220	2	szabályos hatos
	3. (3)	300	3	szabályos hatos
	4. (4)	350	4	szabályos hatos
	5. (5)	400	5	szabályos hatos
2	**1.** (1)	250		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es hatos, tompa ágvég
	2. (2)	330	3	szabályos hatos
	3. (3)	380	4	szabályos hatos
	4. (4)	430	5	szabályos hatos
	5. (5)	480	5	szabályos hatos
3	**1.** (1)	280		megadott tömeggel 15 cm-es hatos, tompa ágvég
	2. (2)	350	3	szabályos hatos
	3. (3)	400	4	szabályos hatos
	4. (4)	450	5	szabályos hatos
	5. (5)	500	5	szabályos hatos

Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

Ádámfi, T. (1976): Vadállománybecslés. MAVOSz füzetek. Magyar Vadászok Országos Szövetsége, Budapest

Bencze, L. (1966): Vadgazdálkodástan. Erdészeti technikusok tankönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1972): Vadgazdálkodásunk természeti adottságai. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1979): A vadállomány fenntartásának lehetőségei. A vadászati ökológia alapjai. Akadémiai Kiadó, Budapest

Berdár, B. (szerk.) (1983): Az őz és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Beregi, A. (2011): Vadegészségtan. Jegyzet vadgazda mérnök szakos hallgatók részére. Vadvilág Megőrzési Intézet, Szent István Egyetem, Gödöllő

Bicsérdy, Gy., Egri, B., Sugár, L. és Sztojkov, V. (2000): Vadbetegségek. Sugár, L. (szerk.). Mezőgazda Kiadó, Budapest

Bod, L. (1994): A somogyi szarvas. Lipták Vadászati és Kereskedelmi Bt., Balatonfenyves, Kaposvár

Csányi, S. (2007): Vadbiológia. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Heltai, M. (szerk.) (2010): Vadbiológiai olvasókönyv. Szemelvények a vadbiológia új eredményeiről a Vadvilág Megőrzési intézet munkatársainak ismeretterjesztő cikkei alapján. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Majzinger, I. (2018): Az őz: ökológia és alkalmazkodó gazdálkodás. Szent István Egyetemi Kiadó, Gödöllő

Csányi, S. és Mátrai, K. (1988): Őzállományok ökológiája. A nemzetközi őzkutatások eredményei. Csányi, S. (szerk.). Állami Gazdaságok Országos Egyesülése, Vadgazdálkodási Bizottság, Budapest

Demeter, A. és Kovács, Gy. (1986): Állatpopulációk nagyságának és sűrűségének becslése. Bernát, G. (szerk.). Korunk tudománya. Akadémiai Kiadó, Budapest

Faragó, S. (1995): Mezei és vizi élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem. Erdőmérnöki Kar. Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Faragó, S. (szerk.) (2007): Magyar vadász enciklopédia. Totem Kiadó, Budapest

Faragó, S. (szerk.) (2012): A LAJTA Project. Egy tartamos mezei vad és ökoszisztéma vizsgálat 20 éve. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron

Faragó, S., Dittrich, G., Faludiné Blickle, B., Gosztonyi, L., Jánoska, F., Kolics, L., Mohácsi, S. és Papp, S. (2013): Program a fogoly (*Perdix perdix*) védelmére Magyarországon. Magyar Apróvad Közlemények, 11: 167-202

Faragó, S. és Náhlik, A. (1997): A vadállomány szabályozása. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Farkas, D. (2004): Nézd és lásd! Kézikönyv az őzről. Szekszárdi Nyomda Kft., Szekszárd

Feiszt, O. és Varga, E. (2016): A zalai gímszarvas. Zalai Gímszarvasért Alapítvány

Heltai, M. (2002): Emlős ragadozók magyarországi helyzete és elterjedése. PhD értekezés, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Szent István Egyetem, Gödöllő

Heltai, M. (2004): Élőhelyfejlesztés és -javítás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (szerk.) (2010): Emlős ragadozók Magyarországon. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Heltai, M. (2014): Élőhelyfejlesztés mezőgazdasági területeken. Jegyzet vadgazda mérnöki szakos

hallgatók részére. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (2018): Az aranysakál állományával való gazdálkodás problémái. Nimród Vadászújság, 106 (5): 12-13

Heltai, M. és Lanszki, J. (2015): Az aranysakálról röviden, de tényszerűen. Nimród Vadástújság, 103 (5): 16-17

Heltay, I. (1989): A róka ökológiája és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Heltay, I. és Kabai, P. (szerk.) (2006): Hivatásos vadászok kézikönyve. I-II. Országos Magyar Vadászkamara, Budapest

Kőhalmy, T. (1990): Vadgazdálkodás. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Kőhalmy, T. (1995): Vadbefogás, vadtelepítés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Sopron

Kőhalmy, T. (szerk.) (1995): Vadászati enciklopédia. Mezőgazda Kiadó, Budapest, (1. kiadás)

Kőhalmy, T. (1995): Erdei élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Kőhalmy, T., Mészáros, K. és Völgyi, L. (2002): A vad által és a vadban okozott károk, valamint a vadászati kár. Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron

Kovács, Gy. és Heltay, I. (1985): A mezeinyúl. Ökológia, gazdálkodás, vadászat. Hubertus Bt. és a Magyar Mezőgazdaság Kft. kiadványa, Budapest (2. kiadás)

Majzinger, I. és Csányi, S. (2017): Útmutató az adatokon alapuló mezei nyúl gazdálkodáshoz. Szent István Egyetemi Kiadó, Hódmezővásárhely — Gödöllő. 70pp.

Mátrai, G. (1980): A muflon és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Mátrai, G. (2004): Erdei élőhelyfejlesztés. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Mátrai, G. (2004): Vadföld- és legelőgazdálkodás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Nagy, E. (1984): A fácán és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Náhlik, A. (szerk.) (2014): A vaddisznóállomány helyzete és a gazdálkodás perspektívái Magyarországon. NYME Kiadó, Sopron

Páll, E. (szerk.) (1985): A gímszarvas és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Páll, E. (2001): A vaddisznó. Nimród Vadászakadémia. 8. kötet. Nimród Alapítvány, Budapest

Sárkány, P. és Vallus, P. (szerk.) (1971): A vadászat kézikönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szabolcs, J. (1975): A dámvad. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2., átdolgozott kiadás)

Szederjei, Á. (1963): A vad etetése, óvása, befogása. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. és Studinka, L. (1962): Nyúl, fogoly, fácán. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1959): Őz. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1965): Szarvas. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2. kiadás)

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): A csapdázás elmélete és gyakorlata. Vad-Ész Mérnökiroda Bt., Gödöllő

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): Ragadozógazdálkodási stratégia - a jövő lehetőségei. Magyar Apróvad Közlemények, 6: 59-78

Szunyoghy, J. (1963): A magyarországi szarvas. Kandidátusi értekezés, Természettudományi Múzeum, Budapest